

STREDA 20. JANUÁRA 2010

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.35 hod.)

2. Oznámenie predsedníctva

Predseda. – Chcel by som informovať Parlament, že som od predsedu Európskej rady pána Hermana Van Rompuya dostal list, v ktorom ma informuje o rozhodnutí Európskej rady konzultovať s Európskym parlamentom návrh španielskej vlády týkajúci sa zloženia Európskeho parlamentu, ako aj získať súhlas Parlamentu, aby sa v tejto súvislosti nezvolávala schôdza. Ide tu o 18 dodatočných poslancov Európskeho parlamentu. Návrh som odovzdal Výboru pre ústavné veci, ktorý sa touto záležitosťou začal zaoberať a v krátkom čase vymenuje spravodajcu. Práca na tom bude pokračovať.

Tiež by som vás chcel informovať, že po rozhodnutí stiahnuť svoju kandidátku na post komisárky bulharská vláda predstavila novú kandidátku. Zajtra Konferencia predsedov rozhodne o konečnom harmonograme. Najpravdepodobnejším dátumom vypočutia novej kandidátky na post komisárky však bude 3. február a 9. februára sa bude hlasovať. Prirodzene, závisí to aj od rozhodnutia pána Barrosa a od jeho rozhovorov s novovymenovanou kandidátkou bulharskej vlády. Zatiaľ sa nič nestanovilo, chcel som však, aby mal Parlament tieto všeobecné informácie o našich ďalších krokoch. V každom prípade má Európsky parlament úplnú kontrolu nad touto situáciou. Nie sú tu žiadne výnimočné situácie. Postupujeme v súlade s demokratickými postupmi. Tieto postupy majú pre nás zásadný význam a Európsky parlament bude takto postupovať vždy počas môjho predsedníctva.

Zároveň by som vám rád povedal, ako si Európsky parlament predstavuje spoluprácu so stálym predsedníctvom Európskej únie trvajúcim dva a pol roka, ako aj s Európskou radou a ako bude spolupracovať s rotujúcim predsedníctvom. Rotujúce predsedníctvo, v tomto prípade španielske predsedníctvo, predstaví vždy na začiatku šesťmesačného obdobia svoj akčný plán na toto obdobie a na jeho konci predstaví správu o svojej práci. Stále predsedníctvo Európskej rady predstaví výsledky svojej práce týkajúcej sa európskych samitov. Ako viete, každých šesť mesiacov sa konajú dva samity. Predseda Európskej rady predloží výsledky samitu dva razy počas každého obdobia, teda štyrikrát ročne.

3. Program činnosti španielskeho predsedníctva (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Rady o predstavení programu španielskeho predsedníctva.

José Luis Rodríguez Zapatero, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán predseda, pán Barroso, dámy a páni, dovoľte mi, aby som niekoľko svojich úvodných slov adresoval krajine, ktorú sužuje bolesť a tragédia. Je to Haiti.

Viem, že sa všetci stotožňujeme so záujmom, solidaritou a záväzkom všetkých inštitúcií Európskej únie, a to od rotujúceho predsedníctva, Komisie, Rady a Parlamentu, voči krajine, ktorá trpí, voči ľudu, ktorý ničí smrť, rozvrat a násilie nadväzujúce na chudobnú a napätú minulosť.

Je málo príležitostí, kedy môžeme ukázať, čo ako Európania dokážeme urobiť, a to takým spôsobom, ako sa to chystáme urobiť v reakcii na túto tragédiu na Haiti. Preukážeme náš záväzok voči tomu, čo sa deje vo svete a v krajinách, ktoré trpia najviac.

Hneď od prvého okamihu nástupu do funkcie rotujúceho predsedníctva sme sa v spolupráci s Komisiou, ako aj s vysokou predstaviteľkou usilovali reagovať na túto tragédiu na Haiti. Minulý pondelok zasadala Rada ministrov pre rozvoj a budúci pondelok sa stretne Rada pre európske záležitosti s cieľom navrhnuť rýchlu reakciu, pokiaľ ide o pomoc a humanitárnu spoluprácu vo všetkých oblastiach, pre budúcnosť Haiti. Som plne presvedčený, že reakcia medzinárodného spoločenstva je silnou a spoločnou reakciou a že Európska únia túto ťažkú situáciu úspešne zvládne. V odpovedi na tragédiu na Haiti by mali byť jedinými protagonistami ľudia, ktorí tam trpia. Dúfam a verím, že urobíme všetko, čo je v našich silách, aby sme pomohli rozbehnúť

úplnú obnovu krajiny. Vyžaduje si to európska spoločnosť a predovšetkým naše hlboko zakorenené presvedčenie.

Pán predseda, je mi ctou predstúpiť pred vás, aby som objasnil hlavné priority španielskeho rotujúceho predsedníctva na nasledujúcich šesť mesiacov. Je to pre mňa viac ako česť, je to veľká česť. Je to veľká česť, pretože hovorím v mene krajiny, ktorá bude v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov oslavovať 25. výročie svojho vstupu do vtedajších Európskych spoločenstiev.

Hovorím v mene európskej a proeurópskej krajiny, krajiny, ktorá za posledných 25 rokov prešla veľkou transformáciou, pokiaľ ide o pokrok a sociálne zabezpečenie, a to vo veľkej miere vďaka svojmu členstvu v Európskej únii. Európa bola snom generácií, mnohých generácií Španielov. Bol to sen o demokracii, o otvorení sa svetu, o pokroku, o sociálnom zabezpečení, o sociálnom štáte, o slobode. Toto sme videli v Európe, toto nám Európa priniesla a toto sme priniesli Európe my.

Po dvadsiatich piatich rokoch sme lojálni Európe a oddaní Únii. Nie je silnejší spôsob prejavu lojálnosti a oddanosti Európe ako uplatňovanie zodpovednosti v súvislosti s prijímaním záväzkov, preberaním iniciatívy a predkladaním návrhov. To chceme v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov robiť.

Bude to šesť mesiacov v zmysle zmeny, pretože rotujúce predsedníctvo preberáme v období hospodárskej zmeny, ktorá je dôsledkom najväčšej finančnej krízy za osemdesiat rokov. Je to obdobie politickej zmeny vďaka Lisabonskej zmluve, ktorá mení spôsob riadenia Európskej únie. Je to obdobie zmeny v oblasti zahraničných vzťahov, keďže fenomén globalizácie narastá a sú tu nové rozvíjajúce sa krajiny. Je to tiež obdobie zmeny, čo sa týka vzťahu, ktorý si Európa musí vytvoriť s európskymi občanmi s cieľom realizovať všetko, čo stanovuje Lisabonská zmluva. Bude to teda obdobie zmeny, a to hlavne v dvoch kontextoch: po prvé v súvislosti s hospodárskou krízou, ktorú zažívame, a po druhé v súvislosti s Lisabonskou zmluvou a jej novými inštitucionálnymi vzťahmi.

Čo sa týka hospodárskej krízy, rád by som povedal nasledovné: vieme, že je to najzávažnejšia kríza, ktorú sme zažili za posledných osemdesiat rokov. Vieme, že rovnako ako vtedy, celosvetová produkcia a medzinárodný obchod predtým nikdy tak prudko neklesli. Sme si vedomí vážnych následkov, ktoré vyvolala vo svete a v Európskej únii. Počet nezamestnaných sa zvýšil o osem miliónov. Mnoho z nich má, samozrejme, aj naša krajina. Ovplyvnila verejné financie, a teda aj výhľady na finančnú stabilitu, čo nás podnietilo a stále podnecuje k tomu, aby sme prijali bezodkladné spoločné opatrenia. Zároveň nás to donútilo, aby sme sa usilovali o zmeny v európskom hospodárstve a jeho výrobné kapacity, ako aj o zlepšenie konkurencieschopnosti v celej Únii.

Musíme aj naďalej udržať fiškálne stimuly, a to pokým sa obnova nestane realitou. Musíme sa zaviazat k udržaniu Paktu stability a plniť pokyny Komisie pre rok 2013. Musíme tiež stanoviť stratégiu pre rok 2020, ktorú Komisia pripravuje a ktorá musí byť podľa španielskeho rotujúceho predsedníctva kľúčovou záležitosťou nasledujúcich šiestich mesiacov.

Poznáme prednosti a slabosti Európskej únie. Vieme, že od polovice 90. rokov minulého storočia strácame schopnosť hospodárskeho rastu, náš potenciál na hospodársky rast. Vieme, že od polovice 90. rokov minulého storočia sa v porovnaní s veľkými hospodárstvami, s ktorými súperime, naša produktivita znižuje. Vieme tiež, že máme problémy v niektorých konkrétnych oblastiach, ktoré budú určovať budúcnosť nášho rastu, konkurencieschopnosti a inovácií v globalizovanom svete.

Máme však aj prednosti a mali by sme na ne pamätať. Naše silné stránky sú jasné: predstavujeme takmer tretinu celosvetového HDP. Nepochybne sme vedúcou vývoznou silou a po Spojených štátoch sme druhou vedúcou silou v oblasti výskumu, rozvoja a inovácií. Poskytujeme takmer 60 % svetovej rozvojovej pomoci, čo je obrovská prednosť Európskej únie.

Čo považuje Španielsko za hlavné priority v súvislosti s obnovením hospodárskej sily Európy a vytvorením trvalo udržateľného hospodárstva, a to z hľadiska konkurencieschopnosti, životného prostredia, ako aj zo sociálneho hľadiska? Spomeniem štyri hlavné témy, ktoré chcem presadzovať a ktoré by mali byť súčasťou stratégie EÚ 2020. Zhrnul by som ich tak, že v oblasti hospodárstva musí Európska únia stavať na seba. V rámci hospodárskej únie a spolupráce sa musí posunúť vpred. V prvom rade sa to týka zmyslu pre zodpovednosť zo strany členských štátov a potom aj zabezpečenia toho, aby inštitúcie Spoločenstva, hlavne Komisia, mali nové právomoci týkajúce sa vedenia a dosahovania cieľov.

Dámy a páni, za posledných desať rokov sa naša energetická závislosť zvýšila o deväť percentuálnych bodov. Toto je jedna z hlavných oblastí, v ktorej musíme konať a urobiť zmeny. Energetická závislosť sa v celej Európskej únii zvýšila zo 44 % na 53 %. Týchto deväť percentuálnych bodov predstavuje presne 64 miliónov

EUR, ktoré ako Európska únia platíme iným krajinám. Viete, čo táto čiastka predstavuje? Predstavuje takmer takú istú sumu, akú všetky krajiny Európskej únie minú na verejné investície do výskumu, rozvoja a inovácií. Musíme zmeniť našu energetickú závislosť a znížiť ju, inak sa naša hospodárska zraniteľnosť zvýši.

Čo musíme urobiť? V oblasti energetiky sa dosiahol pokrok, ale nie taký, aký chceme. Musíme natrvalo vytvoriť spoločný trh s energiou, ktorý posilní celú Úniu a jej hospodárstvo. Na to, aby sme to dosiahli, potrebujeme dva kľúčové prvky: energetické prepojenia, keďže výhľady z roku 2002 neboli ešte naplnené, a zároveň spoločný regulačný rámec s cieľom skonsolidovať spoločný trh s energiou.

Ak dokážeme vytvoriť energetické prepojenia na juhu, východe a severe Európy, ak to presadíme ako hlavnú prioritu a poskytneme právomoci Komisii, dosiahneme zníženie našej energetickej závislosti a podporíme rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, ktoré si svojím charakterom vyžadujú mnohostrannosť distribúcie energie.

Dámy a páni, Európa sa nestane hlavným aktérom, pokiaľ ide o hospodársku konkurencieschopnosť, dovtedy, kým nepodnikne jednoznačné kroky zamerané na riešenie všetkých rozhodujúcich aspektov energetických prepojení, ako aj otázok spoločného trhu.

Druhý hlavný cieľ: čo prináša najväčší rast a inovácie v modernej spoločnosti? Investície do informačnej spoločnosti a nových technológií, ktoré vo svete zmenili takmer všetko. Štyridsať percent z nárastu produktivity európskeho hospodárstva je výsledkom použitia informačných a komunikačných technológií (IKT). V tejto oblasti stojíme ako Európania v čele, pretože máme popredné spoločnosti. Nemáme však digitálny vnútorný trh. Chceme podniknúť kroky na vytvorenie takéhoto trhu. Čo si to vyžaduje? Vyžaduje si to odstránenie bariér, teda využívanie sietí nových generácií a podporovanie elektronického obchodu, ktorý sa v každej krajine denne rozvíja, ale nenapreduje, pokiaľ ide o jeho fungovanie medzi viacerými krajinami.

Ak dosiahneme pokrok na digitálnom trhu, uľahčíme vytváranie obsahu a posilníme duševné vlastníctvo. Vďaka inováciám, ktoré informačné a komunikačné technológie prinášajú do všetkých oblastí hospodárstva, zabezpečíme, aby sme dosiahli výsledky v oblasti produktivity vo veľmi krátkom období. Chcel by som zdôrazniť, že je to odvetvie, ktoré má v súčasnosti najväčší potenciál, čo sa týka inovácií, zvýšenia produktivity a vytvorenia stálej zamestnanosti.

Tretou oblasťou je hospodárstvo alebo udržateľný priemysel. Uvediem jeden príklad toho, čo považujeme za prioritu v súvislosti s bojom proti zmene klímy. Spolu s Komisiou chceme spustiť a presadzovať plán vývoja elektrických vozidiel. Automobilový priemysel bude prechádzať veľkou transformáciou, ktorá sa už začala. Ak v tejto oblasti priemyslu ako Európania prijmeme jednotný záväzok voči spoločnej, totožnej vízii a spoločnej stratégii pre elektrické automobily, pomôžeme znížiť našu energetickú závislosť. Prispejeme tiež k boju proti zmene klímy a k technologickým inováciám, ktoré sa vďaka elektrickým automobilom nepochybne otvoria a budú sa priamo spájať s priemyslom v oblasti informačných a komunikačných technológií.

Štvrtým hlavným prvkom trvalo udržateľného hospodárstva a hospodárskej obnovy, ktorý Európska únia potrebuje, je vzdelávanie, a to hlavne univerzitné, ktoré je fórom pre výskum.

Za posledných desať rokov Európa nepokročila, pokiaľ ide o počet prvotriednych univerzít v rebríčku 100 najlepších univerzít. Musíme zaviesť bolonský proces. Musíme podporovať, uľahčovať a otvárať perspektívy pre čoraz viac európsky orientované univerzity a čoraz viac európsky orientovaný výskum. Sú totiž bezpochyby hnacou silou pre budúcnosť. Už viac nesúperíme ako krajina proti krajine, ale ako Európania, ako Európa, pretože ostatní aktéri sú takí veľkí ako Čína, India, Spojené štáty a rozvíjajúce sa krajiny.

Ak čo najlepšie nevyužijeme synergiu, ktorú v hospodárstve predstavuje 500 miliónov obyvateľov, čo znamená desiatky tisíc podnikov s obrovským potenciálom a miliónmi pracovníkov, ktorým treba poskytovať čoraz lepšiu odbornú prípravu, potom v tomto globalizačnom scenári nebudeme patriť ku skutočným hlavným aktérom budúcnosti, pokiaľ ide o hospodársku prosperitu dosahovanú prostredníctvom inovácií a technológií. Budeme divákmi, a nie hlavnými aktérmi. Cestou vpred je Únia: jednotnejšia hospodárska politika, väčšia integrácia, lepšia spoločná vízia, viac Európy. Nie budovanie bariér, ale ich odstraňovanie, nie rozdeľovanie, ale spájanie s víziou Európy, ktorá podporuje konkurencieschopnosť, integráciu a inovácie.

Dôverujeme Komisii, pokiaľ ide o stratégiu EÚ 2020. Tá musí tiež zahŕňať spoločnú poľnohospodársku politiku, ktorá je zásadnou politikou v súvislosti s ochranou životného prostredia, bezpečnosťou potravín, ako aj príjmami mnohých európskych občanov. Sme presvedčení, že vďaka diskusii, ktorá bude prebiehať v Európskej rade i v Komisii a, prirodzene, vďaka dialógu s Európskym parlamentom dosiahneme vytvorenie

stratégia EÚ 2020, ktorá zahŕňa seriózne riadenie a je náročná, čo sa týka jej cieľov, pričom sa zameriava na oblasti, ktoré som práve spomenul.

Hospodárske a politické zmeny a zmeny v riadení Únie. Lisabonská zmluva zavádza nové inštitúcie: stáleho predsedu Rady a vysokého predstaviteľa pre zahraničné veci. Posilňuje Parlament, jadro európskej demokracie, a zároveň posilňuje úlohu Komisie.

Pred Parlamentom, ktorý zastupuje všetkých európskych občanov, sa môžem zaviazat, že španielske rotujúce predsedníctvo bude týmto novým inštitúciám oddané a bude s nimi spolupracovať. Chceme, aby mali tieto inštitúcie taký zmysel, aký ustanovuje zmluva: konkrétne, aby Európska únia fungovala tak, aby ju stály predseda Rady mohol zastupovať a plniť si všetky svoje úlohy spolu s vysokou predstaviteľkou.

Vieme, že týchto šesť mesiacov bude prvým dôkazom toho, ako bude fungovať nová inštitucionálna štruktúra. Budeme tiež podporovať posilnenú Komisiu a Parlament, ktorý je čoraz dôležitejším politickým centrom Európskej únie. Budeme to robiť a dúfam, že na konci tohto obdobia sa to bude uspokojivo hodnotiť, pretože náš záväzok je veľmi silný. Európsku úniu riadi viacero síl. Musí medzi nimi existovať určité prepojenie, ktorým je spoločná lojalnosť. Takto by sme mali pracovať.

Pán predseda, dámy a páni, zažívame tiež zmeny v oblasti vonkajších vzťahov, a to nielen vďaka vytvoreniu postu vysokého predstaviteľa a zriadeniu Európskej služby pre vonkajšiu činnosť. Zmeny nastanú aj preto, lebo v kontexte globalizácie a zmien máme rázny šesťmesačný program. Predstavím vám naše ciele týkajúce sa vonkajších vzťahov pre všetky samity, ktoré usporiadame.

Po prvé, spoločná bezpečnosť; po druhé, energetika; po tretie, presadzovanie a rozširovanie obchodu a transferu technológií a po štvrté, oblasť rozvojovej spolupráce a pomoci, v ktorej si Európska únia udržiava vysoké etické vedenie vo svete.

V priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov budeme o týchto cieľoch viesť dialóg so severnou a južnou Amerikou, v Stredozemí, v Afrike i v Ázii, ako aj s ostatnými európskymi krajinami, ktoré nie sú členmi Únie. Budeme viesť dialóg s veľkou časťou kontinentov a oblastí v rámci intenzívneho programu medzinárodných samitov. Prirodzene, budeme plne spolupracovať so stálym predsedom Rady a Komisiou, ale i s Parlamentom, pretože v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov budeme uzatvárať dôležité dohody.

Hospodárske zmeny, politické zmeny a zmeny vo vízií, v našom vonkajšom postoji v dôsledku nových aktérov a globalizácie. Pred niekoľkými minútami som uviedol, že okrem hospodárstva musí Európa stavať na seba aj v oblasti vonkajšej politiky. Musím povedať, že Európa potrebuje stavať na seba. Vonkajšia politika musí totiž zohľadňovať európske záujmy a spôsob, akým ich hájiť. Otázka susedských vzťahov musí byť prioritou. Podľa mňa si musíme stanoviť ambicioznejšie ciele a nadviazať intenzívnejšie vzťahy, pretože tu sa bude riešiť veľká časť európskych záujmov.

Zmeny, ktorými prechádzame a ktoré chceme presadiť prostredníctvom reformy a obnovy, majú tiež vplyv na európskych občanov. Lisabonská zmluva – v súlade s vôľou Európanov – chce, aby sa občania cítili bližšie k európskym inštitúciám. Chce, aby vnímali EÚ ako „svoju Úniu“ a Európu ako vládu, ktorá je im blízka. Aby sme to mohli dosiahnuť, sú tu nové nástroje, ktoré chceme spustiť a presadzovať v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov.

Prvým z nich je legislatívna iniciatíva ľudí, ktorá je pre Parlament taká dôležitá. Druhým z nich je, že v spolupráci s Komisiou chceme dosiahnuť, aby sa pokrok týkajúci sa jedného z najdôležitejších práv občanov, na ktoré sa Európska únia môže sústrediť, teda rovnosti mužov a žien, stal v tomto období prioritou. Najvyspelejšie a najdokonalejšie spoločnosti, ktoré najlepšie uplatňujú ľudské práva a prosperitu, sú tie, ktoré dosahujú väčšiu rovnosť mužov a žien. Sú to spoločnosti, ktoré sú aktívne a odhodlané bojovať proti všetkému, čo spôsobuje rodové násilie a zlé zaobchádzanie so ženami, teda tomu, čo je nevhodné a neprijateľné vo vyspelej spoločnosti, akou je Európska únia. Z tohto dôvodu navrhujeme zavedenie nových systémov súdnej ochrany prostredníctvom európskeho ochranného príkazu, ako aj maximálne rozšírenie ochrany proti pohrome v podobe rodového násillia, ktorá sužuje veľkú časť európskych spoločností.

Na základe našich diskusií, návrhov a iniciatív musia európski občania tiež vedieť, že sociálna súdržnosť a sociálne začlenenie v reakcii na chudobu v Európe sú neodcudziteľnými aspektmi Únie a že najdôležitejšími prvkami identity Európy spolu s demokraciou sú sociálne zabezpečenie a sociálna súdržnosť. Stratégia EÚ 2020 pre hospodárstvo bude teda, ako som už povedal, musieť byť trvalo udržateľná z hospodárskeho, sociálneho i environmentálneho hľadiska.

S cieľom dosiahnuť túto sociálnu udržateľnosť navrhujem, aby sme v Európe vytvorili nový veľký sociálny pakt medzi podnikmi a pracovníkmi, veľký sociálny pakt v rámci vývoja stratégie EÚ 2020. Sociálny dialóg a sociálna dohoda posilnili Európu v okamihu jej zrodu i v obdobiach slabosti. Teraz v období obnovy a zmeny, po vážnej hospodárskej kríze, by sociálna dohoda – konkrétne sociálny pakt – mohla byť hlavnou hnacou silou cieľov, ktoré si stanovujeme pre účinné riadenie.

Vážený pán predsedajúci, už končím. Dámy a páni, ešte raz by som rád vyjadril poďakovanie Španielska všetkým krajinám Európskej únie, a to najmä tým, ktoré podporovali naše začlenenie a prispeli k nášmu rozvoju. Chcel by som pripomenúť náš záväzok voči Európe a Európskej únii, náš záväzok voči spôsobu života, ale i spôsobu myslenia i cítenia. Je to myslenie naklonené demokracii, rovnosti, ľudským právam, mieru, ako aj významu spolužitia, zjednotenia našich národov, zjednotenia našich túžob a zjednotenia našej histórie, ktoré nám umožnilo žiť v mieri, a dnes i zajtra nám môže umožniť naďalej žiť vo veľkom regióne prosperity, sociálneho zabezpečenia a ideálov.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (ES) Vážený pán predseda španielskej vlády, v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov sa Španielsko ujme rotujúceho predsedníctva Rady. Je to krajina s veľkou európskou tradíciou a veľkou európskou oddanosťou. Platí to pre jej vládu, ako aj politické sily i verejnú mienku a tiež pre predsedu vlády Josého-Luisa Rodrígueza-Zapatera, ktorého európsky kredit je nesporný.

Inštitucionálne motory európskej integrácie začnú plne fungovať, a to hneď ako Parlament vyslovením dôvery novej Komisii vytvorí pre tieto dve inštitúcie silný a solídny základ, aby sme sa mohli pohnúť vpred s ambicióznym politickým programom. Dúfam, že hlasovanie sa už čoskoro uskutoční.

V prvom rade by som v tomto veľmi tragickom čase pre Haiti chcel znovu potvrdiť našu plnú solidaritu a túžbu pomôcť jeho ľudu a obetiam zemetrasenia. Ničivé zemetrasenie je od 12. januára v popredí nášho záujmu. Ihneď sme vyvinuli úsilie s cieľom poskytnúť maximálnu možnú pomoc. V súčasnosti môže Komisia uvoľniť 130 miliónov EUR. Celkové úsilie Európskej únie, pokiaľ ide o okamžitú pomoc vrátane pomoci členských štátov, predstavuje viac ako 222 miliónov EUR, pričom nepočítame pomoc zo strany civilnej ochrany. Komisia by mohla v rámci dlhodobej pomoci uvoľniť ďalších 200 miliónov EUR. Môžem vás uistiť, že Komisia a Európska únia demonštrujú hodnoty a zásady solidarity prostredníctvom činov.

Haiti je karibskou krajinou. Chcel by som preto zdôrazniť, že počas šesťmesačného španielskeho predsedníctva Rady nás čaká veľmi ambiciózný program v oblasti vonkajších vzťahov. Zvlášť by som chcel vyzdvihnúť, že Latinská Amerika a Karibik sú prioritou španielskeho predsedníctva. Som si istý, že sa môžeme spoľahnúť na osobitné úsilie Španielska zaistiť, aby bol samit s krajinami Latinskej Ameriky a Karibiku, ktorý sa bude konať v máji v Madride, úspechom tak pre Latinskú Ameriku, ako aj pre Európu.

Dovoľte mi teraz prejsť k politickým prioritám nasledujúcich týždňov a mesiacov.

Všetko smeruje k rozhodnému a jednotnému európskemu konaniu. Neúspešný útok na lietadlo v Detroitе nám pripomenul, že musíme konať spoločne, ak máme čeliť hrozbám namiereným na bezpečnosť. Kodaň nám pripomenula, že svetové spoločenstvo sa automaticky nestotožňuje s úrovňou ambícií Európy. Podobne ako v diskusiách v rámci G20, musíme aj naďalej presadzovať pozitívny a perspektívny medzinárodný proces. Len prostredníctvom spojenej Európy môžeme globalizáciu ovplyvňovať.

Musíme sa však pozrieť na stav nášho hospodárstva. Všetci vieme, že európske hospodárstvo je vo veľmi citlivej situácii. Rozhodné konanie zabránilo tomu najhoršiemu. Stále sme však vystavení riziku, že nezamestnanosť bude aj ďalej rásť. Musíme sa tiež rozhodnúť, kedy sa začneme zameriavať na obnovu verejných financií.

Zároveň sa musíme z krízy poučiť. Plne sme si uvedomili, že globalizácia je skutočnosťou a že ju musíme využiť v náš prospech. Ukázali sme, že naše systémy sociálnej ochrany dokážu reagovať na mimoriadne okolnosti a dokážu poskytovať nové záchranné siete. Boli sme však svedkami jasných obmedzení, ktorým čelia členské štáty pri samostatnom konaní. Zistili sme, že koordinované kroky Európskej únie nielenže priniesli Európe výsledky, ale aj spustili nebyvalú globálnu reakciu na úrovni G20.

Teraz musíme sformovať náležitú budúcnosť pre Európu, jej hospodárstvo a spoločnosť. Úlohy, ktorým sme čelili pred krízou, sú stále tu a dokonca sa prehĺbili: ako sa vyrovnáť s následkami starnutia, s našou demografiou, ako zostať konkurencieschopní v globálnom svete, ako zaistiť prechod k udržateľnejšiemu hospodárstvu. Spomenul som len niekoľko z nich. Verím však v schopnosti Európy. Som presvedčený, že hospodárstvo, ktoré obnovuje svoje prednosti, má reálnu šancu preorientovať svoj potenciál. Spoločnosť, ktorá sa tvárou v tvár hospodárskej kríze prejavila ako silná, dokáže budovať budúcnosť s istotou. Európsky

hospodársky systém, ktorého odolnosť pramení z jednotného trhu, pravidiel hospodárskej súťaže a eura, bude teraz potrebovať tieto výhody ako hnaciu silu obnovy.

Nasledujúcich šesť mesiacov vnímam ako odrazový mostík k stanoveniu ambiciózných cieľov, cieľov, ktoré som predstavil vo svojich politických usmerneniach a o ktorých sme tu v Parlamente diskutovali minulú jeseň.

Toto všetko bude tvoriť stratégiu Európa 2020. Potrebujeme zásadné prepracovanie nášho hospodárstva, aby sme mohli plniť úlohy budúcnosti. Musíme odsúhlasiť program transformácie s Európskym parlamentom, s členskými štátmi, sociálnymi partnermi, so spoločnosťami všeobecne. Musíme ponúknuť jasné smerovanie ku konkurencieschopnému, inovatívnemu, trvalo udržateľnému, sociálne začleňujúcemu trhovému hospodárstvu, ktoré je schopné prosperovať na celosvetovom trhu.

Stratégia Európa 2020 musí ponúknuť tak strednodobú víziu, ako aj krátkodobé opatrenia. Čím lepšie dokážeme formovať naše bezprostredné opatrenia, ktoré nás privedú k našim dlhodobým cieľom, tým väčší bude náš náskok v oblasti budúceho rastu a zamestnanosti, našej priority číslo jeden.

Obnovenie lisabonskej stratégie sa podarilo prehĺbiť pochopenie toho, ako štrukturálna reforma priamo podporuje rast a pracovné miesta. Budme však úprimní: kríza zmetla mnohé z týchto prínosov a boli tu tiež nedostatky. Pravda je, že pokiaľ ide o úsilie v oblasti výskumu, naše investície do vzdelávania, náš podiel na vysokých technológiách, stále veľmi zaostávame za našimi súpermi.

Teraz musíme využiť stratégiu Európa 2020 a vytvoriť nové zdroje rastu, uvoľniť potenciál vnútorného trhu s cieľom posunúť naše hospodárstvo ďalej. Znamená to teda využitie znalostí a tvorivosti, aby sme v našich hospodárstvách vytvárali skutočnú hodnotu, otvorenie inovácií a ich presadzovanie na trhu, a to od oblasti informačných a komunikačných technológií k novej energii, napríklad prostredníctvom ekologických technológií. Znamená to poskytnúť ľuďom do budúcnosti správne zručnosti, ako aj trh práce, ktorý je pripravený využiť príležitosti na vytváranie pracovných miest, a pritom sa zamerať na vážne problémy, akým je aj nezamestnanosť mladých ľudí.

Je zjavné, že zo sociálneho hľadiska i z hľadiska nezamestnanosti čelíme v súčasnosti mimoriadnej situácii. To si vyžaduje intenzívnu pozornosť Európskej únie. Na úrovni Európskej únie musíme spolu zadefinovať opatrenia, ktoré doplnia národné opatrenia a budú mať pozitívny sociálny vplyv.

Zároveň to znamená hospodárstvo formované pre budúcnosť, teda udržateľné a efektívne hospodárstvo z hľadiska využívania zdrojov, ktoré je tiež produktívne a inovatívne. Je potrebné preorientovať obrovské priemyselné zdroje Európy s cieľom využiť výhodu prvého řahu na trhoch zajtrajška. Európa však musí byť schopná si zachovať pevnú, modernú a konkurencieschopnú priemyselnú základňu. Kríza znamená, že viac ako kedykoľvek predtým musíme využiť každé investované euro tým najlepším spôsobom. A, prirodzene, musíme dokončiť našu reformu finančných trhov, aby mohli opäť slúžiť hospodárstvu, a nie naopak.

Zahrňa to tiež prístup viac orientovaný na malé a stredné podniky (MSP). MSP predstavujú odvetvie, ktoré môže v Európskej únii vytvárať viac pracovných miest. Pomôžeme im a ich pracovníkom, ak znížime administratívne zaťaženie a uplatníme lepší a rozvážnejší regulačný prístup.

V rámci našich prepojených hospodárstiev máme všetci záujem o to, čo sa deje na vnútroštátnej úrovni i na úrovni Európskej únie, od jedného členského štátu k ďalšiemu. Súčasná kríza nám ukazuje nielen dôsledky globálnej vzájomnej závislosti, ale aj negatívne účinky, ktoré môže mať konkrétna situácia v jednej krajine na celú eurozónu.

Stratégia Európa 2020 musí teda priniesť silnejšie koordinačné mechanizmy, spoločnú víziu a efektívne európske riadenie. Chcem sa poďakovať pánovi premiérovi Zapaterovi za jeho zrejmu oddanosť tomuto európskemu prístupu v diskusiách o hospodárskych politikách, za jeho oddanosť záležitostiam Spoločenstva a úlohe Európskej komisie v tejto vízii a jej realizácii. Len prostredníctvom európskeho prístupu, európskej vízie a európskych nástrojov môžeme našim občanom priniesť výsledky.

To bude jeden z charakteristických znakov stratégie Európa 2020: posilnená koordinácia hospodárskych politik, v rámci ktorej Komisia plne využije nové možnosti ponúkané zmluvou vrátane tých, ktoré sa týkajú eurozóny.

Je to vízia, o ktorej by som chcel s vami v nasledujúcich týždňoch diskutovať. Z lisabonskej stratégie sme si totiž zobrali jedno ponaučenie, a to, že európska hospodárska stratégia si vyžaduje plný záväzok zo strany európskeho politického spoločenstva a sociálnych partnerov. Budme konkrétni: niektorí vnútroštátni politici

odmietali v minulosti prijať silnejšie mechanizmy riadenia v rámci lisabonskej stratégie. Dúfam, že na základe ponaučení vyplývajúcich so vzájomnej závislosti, a to nielen na svetovej, ale i na európskej úrovni – všetkých ponaučení, ktoré sme dostali od tejto krízy –, teraz všetky vlády EÚ uznajú potrebu plného prijatia stratégie Európa 2020, ako aj skutočne koordinovaných a premyslených opatrení v rámci hospodárskej politiky, ako sa uvádza v článkoch 120 a 121 Lisabonskej zmluvy.

A napokon mi dovoľte dodať, že stratégiu Európa 2020 považujem aj za spôsob, ktorým môžeme našim občanom priniesť dôveru a nádej. Nesmieme totiž skutočnosť, že Európa, rovnako ako väčšina vyspelého sveta, bude prechádzať dlhým obdobím pomalého rastu, ak zostaneme pasívni. Fáza „zhoršenia pred nástupom zlepšenia“ je pravdepodobne za nami, zlepšovanie bude však pomalé. Budeme sa musieť venovať skutočnému problému hospodárstva. Potenciálny rast Európy sa totiž môže znížiť, ak teraz nebudeme postupovať súdržným a efektívnym spôsobom. Naši občania, či už domácnosti alebo podniky, by mali cítiť, že Európska únia je súčasťou riešenia ich ťažkostí a obáv. Pre mňa je stratégia Európa 2020 predovšetkým reakciou na túto skutočnosť. Má spojiť európsky projekt s konkrétnymi potrebami našich občanov.

Z tohto dôvodu tiež vítam iniciatívu usporiadať neformálne zasadnutie Európskej rady, ktoré sa má konať 11. februára, s cieľom viesť prvé diskusie na úrovni hláv štátov a predsedov vlád. Zároveň si myslím, že je veľmi dôležité diskutovať o týchto otázkach s Parlamentom, a to predtým, ale aj potom ako Komisia predstaví svoj návrh stratégie Európa 2020. Preto som o tom hovoril s Radou a stálym predsedom Európskej rady. Som toho názoru, že by sme mali uplatniť prístup pozostávajúci aspoň z troch krokov: neformálne zasadnutie Európskej rady, na ktorom budú hlavy štátov a predsedovia vlád diskutovať o tejto záležitosti; jarné zasadnutie Európskej rady zamerané na prvé dôležité návrhy a júnové zasadnutie Rady zamerané na schválenie usmernení, aby sme mali dostatok času na širokú diskusiu o tejto otázke, a to za aktívnej účasti Európskeho parlamentu.

Dnes som sa sústredil na hospodársku politiku, pretože ju z hľadiska naliehavosti považujem za prioritu číslo jeden. Samozrejme, tým sme náš program nevyčerпали. Úlohy nadchádzajúcich týždňov a mesiacov sú rozmanité. Dovoľte mi spomenúť jeden z mnohých príkladov: nadviazanie na konferenciu v Kodani o zmene klímy. Hoci potrebujeme čas, aby sme spoločne zvážili správne strategické zamerania pre budúcnosť medzinárodného procesu, nemali by sme ubrať z našej ambície týkajúcej sa záväzkov, ktoré už Európska únia prijala.

Zároveň by sme mali zintenzívniť naše snahy, a to prostredníctvom vnútorných politík v oblasti podpory zlepšovania a modernizácie priemyselnej základne nášho hospodárstva, prostredníctvom inovácií a rozvoja nových ekologických technológií, programu energetickej účinnosti a energetickej bezpečnosti, ako aj zaradením tejto záležitosti medzi hlavné body transformačného programu Európy.

Takto budeme mať na svetovej scéne najlepšie argumenty v prospech Európskej únie: Európskej únie, ktorá je pripravená konať, má jasnú víziu do budúcnosti a odhodlanie ju naplniť. Čím jednotnejšie a efektívnejšie postupujeme doma, tým ľahšie presadíme naše záujmy aj na medzinárodnej scéne.

Veľmi sa teším na spoluprácu s týmto Parlamentom s cieľom pomôcť španielskemu predsedníctvu Rady dosiahnuť úspech a zaistiť, aby nás nasledujúcich šesť mesiacov posunulo na ceste k realizácii našich spoločných ambícií vytvoriť Európu, Európsku úniu, ktorá je bližšie k našim občanom a ktorá sa sústreďuje na jasné výsledky pre našu Európu.

(potlesk)

Predseda. - Ďakujem vám, pán Barroso. Skôr ako dám slovo predsedom parlamentných politických skupín, chcel by som ešte raz vyzdvihnúť význam vízie, ktorú tu predstavil pán Rodríguez Zapatero. Je to vízia rozvoja Európskej únie na základe metódy Spoločenstva. Ďakujem vám, pán Zapatero, aj za zdôraznenie úlohy Európskeho parlamentu, úlohy, ktorá nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy významne vzrástla. Je to práve spolupráca medzi Európskou Radou, Radou ministrov a Európskym parlamentom, ktorá bude vytvárať základ budúcej medziinštitucionálnej štruktúry a rovnováhy v Európskej únii.

Dnes predpovedáme našu úlohu na dlhé obdobie, ktoré bude nasledovať. Nie všetko je napísané v zmluvách. Z tohto dôvodu je všetko, čo sa udeje v priebehu španielskeho predsedníctva, veľmi dôležité. Vytvoria sa totiž politické zvyky, ktoré budú určovať spôsob našej práce, ako aj efektívnosť Európskej únie. Španielske predsedníctvo tu má osobitný význam. Ďakujem za prezentáciu vízie, ktorá sa vo veľkej miere zhoduje s víziou Európskeho parlamentu.

Chcel by som sa poďakovať pánovi Barrosovi za to, že predstavil stanovisko Európskej komisie. Komisia stále pracuje v rovnakom zložení ako predtým. Chcel by som tu však veľmi zdôrazniť nasledovné: máme Európsku komisiu, ešte to nie je nová Komisia, naďalej sa však na nej pracuje. Rád by som zvlášť poďakoval

pánovi Barrosovi za predstavenie stratégie EÚ 2020 a spôsobu jej koordinovania. Je to zásadná vec: spôsob, akým budeme koordinovať stratégiu EÚ 2020 v budúcnosti. Aj tu by sme mali vychádzať z metódy Spoločenstva. Ďakujem veľmi pekne.

Teraz by som chcel požiadať predsedov politických skupín o ich pripomienky a poznámky.

Joseph Daul, *v mene skupiny PPE.* – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, hospodárstvo, sociálna oblasť, klíma a energetika sú hlavnými prioritami španielskeho predsedníctva. Tie budú právom v centre pozornosti Európy. Z tohto dôvodu prvé rozhodnutie pána van Rompuya, a to zvolať zasadnutie Európskej rady, predstavuje pozitívny postoj. Toto zasadnutie má byť venované hospodárstvu, zmene klímy a teraz, prirodzene, i stratégii pre Haiti – hovorili ste o tomto probléme a som presvedčený, že je jedným z tých, v súvislosti s ktorými musí Európa ukázať svoje srdce, ale aj svoje know-how. Vy musíte zasiahnuť, aby sa zaistila väčšia účasť Rady na Haiti.

Preto je diskusia, ktorú ste vy sami, pán Rodríguez Zapatero, začali v súvislosti s možným európskym hospodárskym riadením, takisto vítaná, a to i napriek tomu alebo práve preto, že názory na túto vec sa v súčasnosti líšia. Je to normálne. Dámy a páni, nemali by sme sa na európskej úrovni báť hovoriť o politike s veľkým P a musíme byť k sebe úprimní.

Nemali by sme mať strach s veľkých diskusií. Rád by som sa vám poďakoval, pán úradujúci predseda Rady, za váš príspevok, pretože hospodárska a sociálna politika je predmetom hlavnej diskusie, tej, ktorá sa týka našich občanov a ktorá si vyžaduje našu reakciu z krátkodobého, strednodobého a dlhodobého hľadiska. Ako uviedol pán Barroso, toto je správny čas na nastolenie otázky hospodárskych cieľov krajín Únie. V skutočnosti je to pre Európu otázka prežitia, ako aj otázka jej sociálneho modelu.

Pán Rodríguez Zapatero, vy viete, čo sú hospodárske problémy. V Španielsku predstavujú rekordnú nezamestnanosť vo výške takmer 20 % a verejný deficit vo výške takmer 11 %. Treba povedať, že je to vaša krajina, ktorá prežíva problémy. Vítam preto vašu vôľu obnoviť rast a vytvárať zamestnanosť ako alfu a omegu vášho predsedníctva. Ak mám však byť úprimný, pán Zapatero – povedal som, že musíme hovoriť pravdu –, nie som si istý, či riešenia zamerané na ukončenie krízy a premenu sociálnej Európy na skutočnosť, ktoré navrhujete vy a politická skupina, do ktorej patríte, sú najvhodnejšie.

Podľa Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) sa ukončenie krízy a vytvorenie pracovných miest nedá dosiahnuť prostredníctvom vyšších verejných výdavkov, ale vytvorením hospodárskeho, fiškálneho a ekologického prostredia, ktoré je priaznivé pre podniky, a to najmä malé a stredné. Malé a stredné podniky mám na mysli hlavne v súvislosti so zamestnanosťou v našich krajinách a regiónoch. Sociálnu súdržnosť, ktorú do veľkej miery preveruje kríza, ako aj škandály týkajúce sa prémiei a odmien za nekompetentnosť niektorých manažérov, nemožno budovať na malých remeslách, ale na trvalom raste, z ktorého môže ťažiť najväčší počet ľudí.

Na záver by som sa chcel obrátiť na Radu, či už rotujúce predsedníctvo alebo stále predsedníctvo, a oficiálne povedať, že vďaka Lisabonskej zmluve sa časy zmenili. Rada a Parlament musia teraz úzko spolupracovať ako rovnocenní partneri. Tento nový vzťah si jednoznačne vyžaduje právne normy – v spojitosti s tým dôverujem našim právnym expertom, že budú usilovne uplatňovať novú zmluvu –, ale aj vzájomnú politickú dôveru a symbolické gestá. V tejto súvislosti opakujem svoje želanie, aby sa predsedníctvo Rady pravidelne zúčastňovalo na tomto fóre spontánnych otázok a odpovedí s poslancami Európskeho parlamentu tak, ako to niekoľko mesiacov robí predseda Komisie pán Barroso a ako ste to vy sami, pán Rodríguez Zapatero, urobili dnes ráno. Máte šesť mesiacov na to, aby ste túto zásadu zaviedli.

Úradujúcemu predsedovi Rady preto v nasledujúcich šiestich mesiacoch želim všetko najlepšie a dúfam, že sa nám v tomto období podarí posunúť Európu vpred. Prajem vám veľa šťastia.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D.* – (DE) Vážený pán predseda, španielske predsedníctvo ma ambiciózny program, ktorý ste nám, pán Zapatero, opísali. Spomenuli ste štyri hlavné priority, a to väčšiu energetickú bezpečnosť, viac investícií do informačných technológií, lepšie vzdelávanie a odbornú prípravu a vytvorenie určitej formy európskeho hospodárskeho riadenia s cieľom zaistiť, aby sa tieto priority aj realizovali. Je to správny prístup, ktorý privedie Európu do novej fázy.

Úlohy, ktorým tento kontinent čelí, nemajú nič spoločné s usporadúvaním parlamentných zasadnutí alebo organizovaním jedného samitu za druhým. V minulosti sa konalo veľa samitov. Samity problémy neriešia, ale ich popisujú. Potrebujeme, aby sa riešenia problémov naozaj realizovali v členských štátoch.

(potlesk)

Reakcie na váš návrh hospodárskeho riadenia naznačujú, že práve v tom spočíva problém. Prečo zlyhala lisabonská stratégia? Nebolo to tým, že by sa nedala zaviesť. Nie. Dala sa uplatniť. Lisabonská stratégia bola neúspešná pre neochotu členských štátov dodržať svoje sľuby. Tento nový prístup, tento nový závan čerstvého vzduchu, ktorý chcete do európskej politiky priniesť prostredníctvom ambiciózneho programu, je preto správny.

Staré štruktúry, ktoré doteraz máme, mi trochu pripomínajú povestného koňa Dona Quijota Rosinantu, ktorý si myslel, že je bujným žrebcom. V skutočnosti to bola stará mršina. V 21. storočí neuspějeme na Rosinantovi. Potrebujeme nové prístupy. Ste preto na správnej ceste.

Európa potrebuje prijatie niektorých aspektov španielskeho modelu. Dôvod, prečo vás my ako socialisti výslovne podporujeme – a hovorím to len raz –, je skutočnosť, že vláda v Španielsku je progresívnou vládou. Napriek veľkej opozícii a s veľkou dávkou odvahy ste dokázali ohromne posunúť vašu krajinu smerom k modernizácii. Za to si vás veľmi vážime.

(potlesk)

Ak budete na európskej úrovni konať s rovnakým elánom a odhodlaním, potom prinesiete túto vlnu modernizácie aj do Európy. Myslím si, že je odvážne, keď predseda vlády vyhlási napríklad, že násilie v manželstve nie je problémom národa, ale problémom, ktorý ovplyvňuje celú spoločnosť, a to všade, a že my v Európe, v našich vysoko rozvinutých, civilizovaných spoločnostiach nesmieme považovať násilie páchané na ženách za menší priestupok, ale za porušenie ľudských práv, pretože tým to skutočne je.

(potlesk)

Politické znovuoživenie, ktoré v Európe potrebujeme, je veľmi silno prepojené s našimi očakávaniami v súvislosti s vašim predsedníctvom, pán Rodríguez Zapatero. Chcel by som preto dodať, že v Európe tiež potrebujeme väčšiu hospodársku kontrolu. Uvediem príklad, aby som ukázal, že sociálna súdržnosť sa v spoločnosti zmení na trosky v dôsledku nedostatku kontroly alebo nedostatku odvahy túto kontrolu uplatňovať.

Keď hovoríme o regulácii finančných trhov a regulácii bankového systému, musíme tiež spomenúť skutočnosť, že tie isté banky, ktoré pred rokom dostali štátne prostriedky vo výške stoviek miliárd eur s cieľom zaistiť svoje prežitie, ich nepoužívajú na poskytovanie úverov, ale na špekulácie, pričom používajú peniaze daňových poplatníkov, aby vytvárali obrovské zisky. To ničí dôveru ľudí v hospodársky systém. To ničí sociálnu súdržnosť. Časť vášho programu, ktorá konečne zahŕňa uplatňovanie riadenia finančných trhov, je preto dôležitým bodom, ktorý my socialisti plne podporujeme.

(potlesk)

Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente podporí vaše predsedníctvo, pán Zapatero. Som presvedčený, že to, čo ste tu predstavili, je prístup prinášajúci skutočný dôvod na nádej. Zároveň dúfam, že Komisia bude konať s rovnakou intenzitou a s rovnakým politickým zameraním ako vaše predsedníctvo. Urobíme všetko, čo bude v našich silách, aby sme v nasledujúcich šiestich mesiacoch i po ich skončení priviedli Komisiu na správnu cestu. Dúfame totiž, že po 18 mesiacoch spoločného predsedníckeho tria nebudeme mať úplne nový program, ale namiesto toho sa zachová kontinuita.

Z tohto dôvodu môžete počas nastávajúcich šiestich mesiacov a ďalších dvanástich mesiacov tohto tria predsedníctiev počítať s podporou socialistov a demokratov. Želám vám veľa šťastia, pán Zapatero.

(potlesk)

Guy Verhofstadt, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, pokiaľ ide o španielske predsedníctvo, v skutočnosti máme dve priority. Myslím si, že aj vy máte v podstate dve priority. Bez ohľadu na to, koľko otázok otvoríme v nasledujúcich šiestich mesiacoch s cieľom vyriešiť ich, sme presvedčení, že sú tu dva hlavné problémy.

V prvom rade, je tu polisabonská stratégia EÚ 2020. Som toho názoru, že v každom prípade je tento názov vhodnejší. Ľudia totiž napokon prestali rozlišovať medzi Lisabonskou zmluvou a lisabonskou stratégiou. Takže to je už veľký krok vpred. V tomto Parlamente však musíme byť vážni.

Zásadná otázka nespočíva v tom, či vieme, či je tu chuť znížiť nezamestnanosť, alebo zvýšiť výdavky na inovácie. Na tom sa všetci zhodneme. Zhodli sme sa na tom v roku 2000, zhodneme sa na tom v roku 2010 a potom opäť v roku 2020 i 2030. Nie, otázka sa týka iného problému: skrátka, sú Rada a členské štáty

pripravené zmeniť metódu, ktorá neuspela v prípade lisabonskej stratégie? Mám tu na mysli otvorenú metódu koordinácie, nádherný výraz, ktorý znamená, že sú to členské štáty, nie Únia, kto rozhoduje. Jediné, čo sa robí, je porovnávanie výsledkov z jednotlivých členských štátov.

Je to akoby sa Únia zmenila na OECD. To je skutočnosť: vydávanie jedného dokumentu za druhým.

(potlesk)

Už vaše úvodné vyhlásenia, pán predseda, ma veľmi povzbudili. „Áno, budeme meniť veci“, hovoríte. Veci sa musia zmeniť. Potrebujeme bič a potrebujeme cukor. Tam, kde to bude nevyhnutné, musíme uplatniť sankcie. V prvom rade sa však nedajte odradiť. Hovorím to otvorene vám a pánovi Moratinosovi, nedajte sa odradiť nemeckým ministrom hospodárstva, ktorý ani sekundu neváhal, aby mohol kritizovať vaše návrhy.

Musí to však byť dobré znamenie! Nemôžeme na jednej strane napríklad tvrdiť, že Grécko nevyvíja dostatočné úsilie, že iné krajiny nevyvíjajú dostatočné úsilie a pritom neposkytovať Komisii a Európskej únii zdroje a nástroje, ktoré potrebujú, aby mohli zasiahnuť. Môžeme robiť jedno alebo druhé. Nemôžete robiť obidve veci naraz.

Chcem vás preto povzbudiť, aby ste pokračovali v tejto ceste, a môžem vám povedať, že máte podporu tohto Parlamentu a aj Komisie, pretože stojíte proti tým, ktorí neustále zavrhnú potrebu zintenzívniť túto lisabonskú metódu.

Nuž, a pokiaľ ide o moju druhú prioritu, týka sa snahy nájsť po samite v Kodani inú stratégiu pre riešenie otázky zmeny klímy. Musíme priznať, že náš prístup zlyhal. Musíme to povedať, musíme to uznať. Nemá zmysel hovoriť si: „Áno, ale mali sme pravdu, bola to správna metóda“, a tak ďalej. Nie, nebola to správna metóda. Stratégia bola zlá, pretože výsledok je zlý. Stratégia sa teda musí zmeniť.

Ja osobne navrhujem, aby sme prijali stratégiu postavenú na troch prvkoch. Prvým z nich je, aby si Európska únia určila zodpovednú osobu, ktorá by mala na starosti záležitosti týkajúce sa zmeny klímy a mala by právomoc rokovať v mene 27 členských štátov, aby sa nestalo to, čo v Kodani. Mali sme tam dánskeho premiéra, švédskeho premiéra, predsedu Komisie, pána Sarkozyho, pani Merkelovú, vás a pána Browna.

Znamená to, že tam bolo najmenej osem európskych politických lídrov, ktorí chceli rokovať. Pri stole však nebolo dosť miest! Sotva tam ostalo miesto i pre pána Obamu. Boli tam predstavitelia Juhoafrickej republiky, Brazílie, Indie, Číny, potom pán Obama a okrem toho osem Európanov. Ako môžete za takýchto podmienok očakávať dohodu o spoločnom stanovisku a to, že vás ostatní vypočujú?

Postupujme teda ako Svetová obchodná organizácia (WTO). V prípade WTO to funguje. V tejto organizácii máme niekoho, kto je zodpovedný, rokuje za celú Európsku úniu a prináša výsledky. Niečo podobné potrebujeme aj na európskej úrovni, ak sa chceme vyhnúť tomu, aby sa opakovala situácia z Kodane.

(potlesk)

Som presvedčený, že okrem toho musíme byť realistami. V tejto záležitosti musíme byť realistickí. Potrebujeme trojstrannú dohodu medzi Spojenými štátmi, Európou a Čínou. To musí byť naším cieľom. Všetky tie stratégie, ktoré hovoria: „áno, uvidíme“, ktoré nemajú spojencov v OSN, nebudú v zajtrajšom svete nič znamenať. Zajtrajší svet je svetom impérií a my musíme byť impériom.

Znamená to, že musíme byť za rokovacím stolom. S kým? So Spojenými štátmi a s Čínou. Sme to my traja, kto musí dosiahnuť dohodu. Nezačnime snívať, že zhromaždíme neviem koľko krajín, ktoré sa prihlásia k programu. Napokon, musíme vytvoriť spojenectvo so Spojenými štátmi. Práve so Spojenými štátmi musíme nájsť spoločnú reč. Podľa môjho názoru môžeme túto spoločnú reč nájsť v oblasti systému obchodovania s emisiami. My ho máme a oni nás budú nasledovať, ak sa nám podarí dosiahnuť dohodu. Poskytne nám to spoločný základ, aby sme mohli rokovať s Číňanmi.

Pán predseda, to sú moje dve hlavné priority pre španielske predsedníctvo. Som presvedčený, že vďaka jeho odhodlaniu sa pánovi Rodríguezovi Zapaterovi podarí dosiahnuť, aby to bolo významné a efektívne predsedníctvo.

(potlesk)

Daniel Cohn-Bendit, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán Zapatero, pán Barroso, najprv by som chcel reagovať na vašu poznámku týkajúcu sa Haiti. Pamätám sa, že v roku 2006 navrhol európsky komisár, volal sa Michel Barnier, vytvorenie európskej jednotky civilnej ochrany, ktorá mala byť známa ako EuropeAid.

Bolo to v období, keď na čele Komisie stál pán Barroso. Keby sme dnes EuropeAid mali, prítomnosť Európanov na Haiti by bola viditeľnejšia. Pán predseda, vráťte sa k návrhu Michela Barniera. Ako vidíte, nie som žiadny sektár.

Teraz by som sa chcel vrátiť k tomu, čo ste povedali o budúcnosti Európy. Chcel by som pokračovať v inom duchu ako pán Verhofstadt. Hovoríte o raste, ale akom raste? Akom druhu rastu? Jedným z dôvodov krízy, environmentálnej krízy – pretože je veľa kríz, nie iba jedna – bol rast výroby, ktorý bol zároveň zhubný. Ak teda nebudeme na európskej úrovni diskutovať o kvalite a obsahu rastu, budeme iba opakuvať chyby z minulosti. To je už jedna vec na zamyslenie.

Druhá záležitosť, ktorou sa musíme zaoberať, sa týka toho, čo ste povedali o raste a pakte, napríklad proti energetickej závislosti. Jedným z pilierov boja proti energetickej závislosti je úspora energie. V Európe musíme vytvoriť akýsi väčší pakt pre európske investície v oblasti úspory energie. V prípade životného prostredia ide o úspory energie, ide o miliardy v podobe investícií a zároveň o vytváranie pracovných miest. Takže nezabúdajte: obnoviteľné zdroje energie – áno, ale obnoviteľné zdroje spolu s úsporou energie. V tejto súvislosti žiadam, aby sa teraz Európska únia rozhodla, že do roku 2020 dosiahne úspory energie nie vo výške 20 %, ale vo výške 30 %.

A teraz k druhej záležitosti. Hovorili ste o elektrických automobiloch. Veľmi dobre! Je tu však aj niečo iné. Mobilita sa netýka len automobilov. Je tu jeden významný projekt, ktorý by sme mohli v Európe rozvinúť. Mali ste Airbus, máte vysokorýchlostné vlaky TGV. Prečo nepripraviť veľký projekt týkajúci sa európskych električkových tratí? V celej Európe je potrebné obnoviť a modernizovať električkové trate. Je to potrebné v strednej Európe, na juhu, v Latinskej Amerike, v podstate všade. Je to zdroj zamestnanosti. Časť automobilového priemyslu sa vám nepodarí zachrániť. Týmto spôsobom mu budete môcť zabezpečiť inú funkciu v oblasti mobility. Európsky projekt zameraný na električkové trate je tiež riešením problémov, ktoré sa týkajú klímy a súvisia s dopravou.

Teraz k inej téme. Oprávnené ste hovorili o vzdelávaní a bolonskom procese. Dobré. Problém týkajúci sa bolonského procesu však spočíva v tom, že sa odklonil od svojho pôvodného zámeru. Namiesto toho, aby sa vytvorila Európa s vysokoškolským vzdelávaním vyznačujúcim sa rovnosťou, vysokoškolské vzdelávanie sa zmenilo na školské vzdelávanie, v ktorom univerzity už viac nie sú miestom výskumu a premýšľania, ale továrňami na učenie. Vytvorili sa osnovy, ktoré študenti nedokážu plniť. Ak teda chcete pokračovať v bolonskom procese, musíme sa najprv vrátiť späť a spochybníť všetky osnovy, ktoré sa spájajú s bolonským procesom. Reakciu možno vidieť v uliciach univerzitných miest v celej Európe. Študenti tam neprotestujú proti myšlienke európskeho vzdelávania, ale proti úpadku vysokoškolského vzdelávania údajne v mene európskej myšlienky.

A na záver niekoľko slov k vášmu európskemu sociálnemu paktu. Európsky sociálny pakt a sociálny a environmentálny pakt. Dostaňte spoločnosti, odbory a veľké združenia v oblasti ochrany životného prostredia za rokovací stôl. Sociálna ochrana nebude fungovať bez ochrany životného prostredia. Je to nová myšlienka a pre kolegov z pravej strany to bola jedna z dobrých myšlienok, s ktorou prišiel pán Sarkozy vo Francúzsku. Volalo sa to *Grenelle* alebo rokovania za okrúhlym stolom venované životnému prostrediu. Som presvedčený, že nastal čas, aby sa Brusel zamerail na životné prostredie a aby sociálni partneri a hlavní predstavitelia environmentálnych organizácií zasadli spolu k rokovaciemu stolu. Ak sa vydáte touto cestou, budeme s vami zajedno. Európa je riešením. Pokiaľ ide o nástroje, budeme ich musieť vyvíjať spoločne.

Timothy Kirkhope, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predseda, som rád, že v tomto rozhodujúcom okamihu, pokiaľ ide o prácu Európskej únie, sa Španielsko ujíma predsedníctva Rady.

Spolu s Gréckom a Portugalskom bolo členstvo Španielska v Európskom spoločenstve prvým príkladom toho, ako môže Európa pomôcť povzbudiť a podporiť novú demokraciu, teda príkladom cesty, ktorou od roku 1989 úspešne kráčali mnohí ďalší.

Španielski poslanci zo všetkých politických strán významne prispievajú k práci tohto Parlamentu a zastávajú významné funkcie v Parlamente i v našich politických skupinách. Ich vplyv je veľký a v tejto súvislosti by som chcel zvlášť vziať hold nášmu priateľovi Jaimovi Mayorovi Orejovi, jednej z najvplyvnejších osobností Parlamentu.

Predsedníctvo začína v období, ktoré je pre Európsku úniu rozhodujúce. Prajem mu všetko dobré. Musím sa však priznať, že mám obavy. Dopustilo sa chyby počas prvých dní v úrade. Návrh, aby sa namiesto jednoduchého koordinovania plánov hospodárskeho rozvoja v Európskej únii zaviedli povinné hospodárske

politiky so sankciami a nápravnými opatreniami proti členským štátom, ktoré ich nedodržiavajú, je hlboko znepokojujúci.

Pripomína to veľmi zastaraný socialistický prístup vedenia a kontroly hospodárskej politiky, ktorý nezodpovedá riešeniu problémov 21. storočia. Nechcem sa pliesť do politiky Španielska, ale v Spojenom kráľovstve máme príslovie, v ktorom sa hovorí, že najprv si treba pozametať pred vlastným prahom. Socializmus to nerobí.

Potrebujeme hospodárske politiky, ktoré rešpektujú práva našich členských štátov, podnecujú výmenu osvedčených postupov a zameriavajú sa na vytváranie pridanej hodnoty pre EÚ. Politiky, ktoré obhajujú výhody vnútorného trhu a ďalej ich rozširujú. Politiky poskytujúce prostredie, v ktorom môžu podnikatelia a spoločnosti prosperovať s cieľom vytvárať pracovné miesta, zvyšovať našu životnú úroveň a prispievať k vytváraniu silnejšej spoločnosti.

My v skupine Európskych konzervatívov a reformistov vkladáme veľké nádeje do iniciatívy Európa 2020 ako do rámca pre trvalo udržateľné, konkurencieschopné európske hospodárstvo. Pripravili sme vlastné dodatočné návrhy, ktoré, dúfame, nám pomôžu posunúť túto diskusiu vpred.

Chcel by som sa dotknúť aj zahraničnej politiky. Vieme, že v programe predsedníctva sa jej prisudzuje veľký význam. Musím však hovoriť o jednej veci, o ktorej sa program síce zmieňuje, ale podľa mňa bez dostatočného dôrazu. Tou záležitosťou je Irán. Musíme dôrazne skoncovať s jeho nezákonnou, krutou a nebezpečnou vládou. Ak to s nešírením jadrových zbraní myslíme vážne, iránska vláda musí pochopiť, že hoci má právo rozvíjať jadrovú energiu na mierové účely, nebude jej povolené zavádzať svet a presadzovať svoju ambíciu vlastniť jadrové zbrane. Režimu, ktorý sa uchýľuje k vraždeniu a násiliu s cieľom utláčať vlastný ľud – národ podvádzaný vládou, ktorú si zvolili –, jednoducho nemôžeme dôverovať a musíme konať.

Španielske predsedníctvo sa ujíma úradu s bohatým programom. Naša skupina bude posudzovať jeho návrhy a iniciatívy na základe ich významu. Či už navrhne progresívne politiky zamerané na podporu hospodárskeho rastu, riešenie zmeny klímy, posilnenie individuálnych slobôd a zodpovednosti, ako aj na podporu spolupráce na svetovej scéne tam, kde máme spoločné záujmy, všetko sú to oblasti, kde Európa ponúka skôr výhodu ako ukladanie bremien.

Ak to bude robiť, potom bude mať našu podporu.

Willy Meyer, v mene skupiny GUE/NGL. – (ES) Vitajte, pán Rodríguez Zapatero. Naša skupina si, žiaľ, myslí, že váš program nerieši základné problémy. Podľa nás by sa hlavná požiadavka tohto predsedníctva mala týkať nápravy súčasnej hospodárskej politiky, a to prostredníctvom verejnej intervencie do hospodárstva a, prirodzene, prostredníctvom regulácie trhu za pomoci progresívnych fiškálnych politík.

Recesia v Španielsku i v Európe, ako aj údaje o počte nezamestnaných, ktoré sme od 30. rokov minulého storočia nezažili, sú dôsledkom nezasahovania do trhu a nezasahovania do strategických výrobných odvetví vrátane finančného sektora. Z tohto pohľadu, žiaľ, vo vašom programe nie je nič nové. Príjmy zo zamestnanosti sa trestajú a príjmy z kapitálových výnosov sa podporujú, pretože chýba zosúladenie fiškálnych politík. Zároveň v rámci toho, čo sa chápe ako liberalizácia služieb, prebieha rozklad európskeho sociálneho modelu.

Články 43 a 49 zmluvy chránia model, ktorý podporuje trh a trhovú slobodu, a nie práva pracujúcich. Ako iste viete, máme už rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, ktoré legalizujú sociálny damping. To je realita. Z tohto dôvodu, žiaľ, tá časť vášho programu, ktorá je pre nás podstatná, nemení alebo neupravuje nič a ani nič nové neprináša. Inými slovami, je v rozpore so sloganom, ktorý ste pre španielske predsedníctvo použili: Inovovanie Európy.

V tomto konkrétnom ohľade nedochádza k žiadnej inovácii. Ide tu o kontinuitu, a to následkom zvolenia pána Barrosa, s ktorým sme nesúhlasili, hoci vy ste mu, samozrejme, vyjadrili podporu. Myslíme si, že táto kontinuita je pre európsky model škodlivá.

Pokiaľ ide o zahraničnú politiku, nesúhlasíme s tým, že potrebujeme zvýšiť vojenský potenciál. Obrazy pohromy na Haiti, kde sa nasadzujú bojové helikoptéry a loďstvo, sú pre nás zdrvivé. Sú zdrvivé! Toto nepotrebujeme, keď sa vyskytnú také pohromy, ako je tá na Haiti. Potrebujeme civilnú ochranu. Potrebujeme lekárov, architektov a ľudí, ktorí pomôžu zmierniť bolesť spôsobenú touto tragédiou.

A na záver, pán Zapatero, samit s Marokom. Nesúhlasíme s rozšíreným štatútom Maroka, keď obyvatelia Sahary nemôžu uplatniť svoje právo na sebaurčenie a čelia neustálemu prenasledovaniu, opakujem,

neustálemu prenasledovaniu zo strany marockých orgánov. Sme proti tomuto samitu. Sme presvedčení, že by sme mali usporiadať európsky samit týkajúci sa práva obyvateľov Sahary na sebaurčenie.

Čo sa týka štátu Izrael, musíme byť oveľa prísnejší v súvislosti so susedskou politikou. Musíme zaistiť, aby sa dodržiaval článok 2 zmluvy o pristúpení ako súčasť susedskej politiky, pretože Izrael ustavične porušuje medzinárodné právo.

Marta Andreassen, v mene skupiny EFD. – Ďakujem vám, pán predseda. Pozorne som si vypočula vaše návrhy pre španielske predsedníctvo a môžem vám iba zaželať veľa šťastia. Teraz budem hovoriť o realite.

Zastupujem juhovýchodné Anglicko a mnohí moji voliči – spolu s ostatnými občanmi Európy – už dlho doplácajú na zneužívanie týkajúce sa urbanizácie na pobreží Stredozemného mora, ako aj v iných oblastiach Španielska. Tento Parlament prijal tri správy, ktoré vyzývajú španielske orgány, aby zakročili. Okrem usvedčenia niekoľkých politikov a vydania nového pozemkového zákona sa však neprijali žiadne konkrétne kroky na ochranu ľudí, ktorí utrpeli škodu.

Problémy mojich voličov zahŕňajú dramatickú situáciu, akú zažili Len a Helen Priorovci z Berkshire, ktorí boli svedkami búrania svojho domu, pretože podľa úradov bol pri jeho stavbe porušený pobrežný zákon, ako aj situácie, v ktorých sa ocitla Doreen Snooková, tiež z Berkshire, v Alicante a pán Lohmann v Lanzarote. V skutočnosti totiž nemôžu v domoch, ktoré si kúpili, bývať, pretože tam chýba náležitá infraštruktúra a služby.

Ako štátna príslušníčka Španielska sa hanbím za to, čo sa deje v našej krajine. Teraz, keď tlač informuje o nepríjemných skúsenostiach týchto ľudí, mám veľké obavy o budúcnosť podnikania v oblasti cestovného ruchu v Španielsku.

(ES) Pán Zapatero, teraz k vám prehovorím vo vašom rodnom jazyku, ktorý je aj mojím rodným jazykom.

Ľudia, ktorých to postihlo, nie sú zámožní. Sú to ľudia, ktorí použili plody svojej práce na to, aby si kúpili dom v tejto krajine s príjemným podnebí a dobrými ľuďmi, aby tam mohli žiť, keď odídu do dôchodku. Títo ľudia musia teraz nespravodlivo platiť poplatky právnikom a iným znalcom, aby sa bránili na súdoch, pričom nemajú veľkú šancu na úspech.

Európska únia presvedča svojich obyvateľov, že je tu na to, aby zachovávala pokoj v Európe. Prinesie situácia, ktorú som opísala, pokoj do Európy?

Hovoríte nám, že vyvediete Európu z tejto krízy. Ak nedokázete riešiť problém, o ktorom sa zmieňujem, aká je potom dôveryhodnosť toho, že vyriešite finančnú krízu v Európe? Pán Zapatero, riešenie chceme teraz. Chceme, aby ľudia mohli žiť v domoch, ktoré si kúpili. Ak to nie je možné, musí im byť poskytnutá dostatočná náhrada, aby si mohli kúpiť podobnú nehnuteľnosť.

Tento Parlament Španielsku iba pohrozil zablokovaním dotácií. Môžem vás však uistiť, že ak sa táto situácia počas španielskeho predsedníctva nevyrieši, urobím všetko, čo sa bude dať, aby sa z tejto hrozby stala skutočnosť.

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Teší ma, že sa zúčastňujem na tomto mimoriadnom fóre s premiérom španielskej vlády, človekom, ktorého si vysoko vážim už od čias, keď bol vynikajúcim študentom práva.

Myslím si, že rotujúce predsedníctvo Európskej únie dáva našej krajine tú najlepšiu príležitosť opäť dokázať, že Španielsko chce hrať v Európe rozhodujúcu úlohu.

Ako povedal pán premiér, Európa bola snom mnohých Španielov v priebehu dlhých rokov diktatúry. Preto nás mimoriadne teší, že tu môžeme byť. Máme radosť z tohto zážitku, pretože vieme, dámy a páni, že Únia členských štátov, ktoré tu zastupujeme, je jedinou odpoveďou na problémy, ktorým svet čelí, keďže tradičné štáty nedokážu nájsť účinné riešenia.

Je veľmi dôležité, aby si Európa našla svoje miesto, a to prostredníctvom sebadefinovania a obhajoby hodnôt, ktoré si vytvorila pri zrode revolúcií, z kníh napísaných jej vynikajúcimi mysliteľmi a z prosieb svojich národov. Tými hodnotami sú sloboda, zásada zdravého úsudku, laicizmus a solidarita. Viem preto, pán premiér, že chcete túto príležitosť využiť čo najlepšie, aby ste Lisabonskú zmluvu uviedli do praxe.

Súhlasím s cieľmi, ktoré ste navrhli, hoci niektoré z nich sú nejasné a zároveň nedokážu odlíšiť záležitosti, ktoré sú vedľajšie od tých, ktoré sú zásadné. Z jedného z týchto cieľov, ktorý sa týka zmeny klímy, nadobúdám pocit, že európska politika, ktorú uplatňuje Komisia, je tá správna, hoci v Kodani zlyhala. Je dôležité skončiť

s plytvaním zo strany toľkých národov, pretože miliardy obyvateľov Zeme by nemali trpieť dôsledkami sebestva bohatých spoločností.

Väčší dôraz by som položil na ochranu ľudských práv vo svete. Keď je Európska únia obviňovaná z toho, že je byrokratickou organizáciou bez duše, ľudia často zabúdajú, že tou dušou je naša Charta základných práv. V tejto súvislosti som presvedčený, že španielske predsedníctvo by sa malo zaoberať nasledujúcimi záležitosťami: nemalo by usporiadať marocký samit, pokiaľ sa Maroko nezaviaže dodržiavať uznesenia týkajúce sa Sahary, ktoré prijala Organizácia Spojených národov, teda orgán, na ktorý ste sa pri iných príležitostiach odvolávali.

V prípade Kuby a Iránu by ste mali presadzovať spoločné kroky zamerané na uznanie organizácií, ktoré sa stavajú proti vláde, a to v súlade s diskusiou, ktorá tu včera prebehla. Ak sú práva našou dušou, dušou Európy, odvážim sa vám pripomenúť, že kladiete veľký dôraz, ako ste správne vo svojom prejave uviedli, na to, aby oporou Európy bola spoločná energetická politika. Bez nej sa všetko brzdí a dokonca i medzinárodná politika sa vystavuje riziku, že sa vyparí ako dym.

Napokon by som vám chcel pripomenúť, aby ste nezabudli na svoj záväzok udeliť mestám Ceuta a Melilla podobný štatút, ako má väčšina odľahlých regiónov.

A na záver: vážený pán premiér Zapatero, môj drahý priateľ José Luis, želim vám veľa úspechov, ktoré budú na prospech tejto silnej, federálnej Európy, v ktorú obaja veríme.

José Luis Rodríguez Zapatero, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán predseda, najprv by som rád vyjadril poďakovanie za charakter a obsah príspevkov, ktoré dnes dopoludnia odznali v mene rôznych parlamentných skupín.

Vyjadrim sa o najdôležitejších záležitostiach a začnem pánom Daulom. Ďakujem za vaše slová v súvislosti s touto pozitívnou snahou o hospodárske riadenie, o spoločnú hospodársku politiku. Predložili ste otázku o tom, čo je cieľom takéhoto hospodárskeho riadenia, takejto hospodárskej politiky, alebo, prepáčte za výraz, podnikli ste ideologický útok na možné predpoklady idey alebo projektu sociálnej demokracie. Konkrétne povedané, dozvedel som sa o vašej zdržanlivosti, pokiaľ ide o nekritické zvyšovanie verejných výdavkov, a o tom, že uprednostňujete prostredie, ktoré je priaznivé pre podniky.

Chcel by som niečo objasniť. S mojím prejavom to súvisí málo, ale vo veľkej miere sa to dotýka môjho politického presvedčenia. Som veľkým zástancom Paktu stability. Dôrazne podporujem fiškálne saldo počas celého cyklu. Dokonca tak, že vláda, ktorej som predsedal a stále predsedám, dosiahla počas prvých štyroch rokov svojho vládnutia, pred hospodárskou a finančnou krízou, prebytok verejných financií a znížila svoj deficit na úroveň 32 % HDP. Som teda konvertita. Deficit a prebytok sú nástroje, ktoré závisia od hospodárskeho cyklu. V tejto chvíli, podobne ako väčšina európskych vlád, súhlasím s reakciou prostredníctvom fiškálneho stimulu, ktorý vedie k verejnému deficitu. Okrem toho sa verejné výdavky mierne zvýšili z dôvodu zníženia súkromných investícií. Nie je to ideologický problém. Ide o reálny problém. Finančná kríza spôsobila zmrazenie a zastavenie súkromných investícií a súkromných úverov. Zdá sa rozumné, že jediný spôsob istej kompenzácie tohto spomalenia hospodárstva spočíval vo verejnom stimule. Túto situáciu je potrebné upraviť podľa možností a musíme sa vrátiť k Paktu stability.

Podobne ako iné krajiny, naša krajina dosiahne a v skutočnosti už dosiahla vysoký verejný deficit. Môžem vás však zároveň ubezpečiť, že naša krajina splní svoj záväzok voči Komisii do roku 2013 a vráti sa na cestu stability, ktorá znamená deficit na úrovni 3 %. Komisia si je vedomá, že na dosiahnutie tohto cieľa sme prijali plán šetrenia, prísny plán na fiškálnu konsolidáciu. Je dôsledný v súvislosti s verejnými účtami a my ho splníme.

Súhlasím s tým, že musíme vytvoriť prostredie, ktoré je priaznivé pre podniky, hospodársku činnosť, iniciatívu a hospodársku súťaž. Vo svojom prejave som v skutočnosti dôrazne obhajoval spoločný trh s energiou a európsky digitálny trh. Neznamená to nič iné než presadzovanie hospodárskej slobody, iniciatívy a obchodu medzi Európanmi v oblasti energetiky a presadzovanie hospodárskej súťaže, pretože tým dochádza k znižovaniu cien a k podpore technologických inovácií. V oblasti digitálnych technológií, ktorej som sa dnes výrazne venoval, sa vo veľkej miere spoliehame na budúcnosť, keďže podporujeme elektronický obchod a prevod všetkých výrobkov, ktoré sa v súčasnosti vyrábajú v oblasti komunikačných technológií a ktoré predstavujú rastúce percento hrubého domáceho produktu.

Cieľ nášho návrhu a nášho plánu preto spočíva v tom, aby stratégia EÚ 2020 zahŕňala podporu vytvorenia Európy bez obchodných prekážok a aby sa v Európe rozvíjala hospodárska súťaž, inovácie a podnikateľské prostredie. Vlády sa tiež musia snažiť nie o korekciu prostredia, ktoré stojí za obchodnou činnosťou, ale

najmä o to, aby čo najviac zasiahli s cieľom korigovať prostredie, v ktorom sa uprednostňovali finančné špekulácie alebo špekulácie s nehnuteľnosťami. To je niečo iné. Vďaka konkrétnym predstavám niekedy dochádza k zámernej alebo neúmyselnej podpore špekulácií vo finančnej oblasti alebo v oblasti nehnuteľností. Španielsko sa stalo obeťou tohto javu, rovnako ako niektorí občania, a to nielen britskí. Toto je vôľa vlády a patrí do jej právomoci. Mali by ste si uvedomiť, že v Španielsku existuje rozdelenie právomocí, ktorými nedisponuje len centrálna vláda, ale aj autonómne spoločenstvá a rady. Máme, samozrejme, zákony a súdne konania. Dôsledne si však uvedomujem to, čo ste povedali, a preto budeme konať.

Preto je naším cieľom vytvorenie hospodárskeho prostredia, ktoré je priaznivé pre obchodnú činnosť, iniciatívu a inovácie, ale v ktorom nepochádza k podpore finančných špekulácií a špekulácií s nehnuteľnosťami.

Podporujem, samozrejme, primeraný fiškálny tlak a nezastupujem žiadny protikladný model, pretože počas pôsobenia vo vláde som znížil daň z podnikania, daň z príjmu pracovníkov a obmedzil som osobné daňové povinnosti. Z hľadiska intervencionizmu súhlasím s obsahom jeho cieľov, pokiaľ ide o zdaňovanie a fiškálnu situáciu.

Na záver by som pánovi Daulovi rád povedal, že si uvedomujem stanovisko jeho skupiny, ktorá tvorí väčšinu v tomto Parlamente, v súvislosti s úlohou predsedu Rady – stáleho predsedu – a úlohou Parlamentu. Túto otázku považujem za dôležitú. Súhlasím s tým, aby mali všetky európske inštitúcie, významné európske inštitúcie, nepretržitý vzťah s Parlamentom. Samozrejme, keďže chceme Európu rozšíriť, musíme vytvárať silnejší Parlament. To je môj názor.

Pán Schulz, ďakujem za vaše slová. Som presvedčený, že zásady Európskej únie vo veľkej miere súvisia so zásadami sociálnej demokracie a že sociálna demokracia bola a je hlavnou silou pri budovaní európskej idey a európskych ideálov. Napriek presvedčivosti iných myšlienok, ktorých uplatňovanie sprevádzalo mnoho problémov, by som rád potvrdil našu angažovanosť v súvislosti s predstavou sociálnej súdržnosti, predstavou, pri ktorej je nevyhnutný skutočný sociálny charakter demokracie.

Pán Verhofstadt, som mimoriadne vďačný za vaše slová. Súhlasím takmer so všetkým, čo ste uviedli. Pokiaľ ide o koordináciu a neúspech Lisabonskej zmluvy, otvorená koordinácia zlyhala. Uvedomujeme si to. Zmluvu sme revidovali v roku 2004 a v súčasnosti ju buď vezmeme vážne, alebo v roku 2020 budeme opäť konštatovať, že nefungovala. Vláda si vyžaduje metódu Spoločenstva. Nevie, prečo niektorých z vás prekvapujú slová „sankcie“ alebo „požiadavky“. V práci Európskej únie sa prijíma mnoho rozhodnutí, ktoré obsahujú sankcie. Ak sa nedodržiavajú smernice, ak sa nedodržiava Pakt stability, je prirodzené, že by sa mali prijímať sankcie. Okrem toho, tento postup funguje. Parlament musí mať jasno v tom, pretože v tom musí mať jasno Európska únia, že spoločné kroky prinášajú dobré výsledky. Ide napríklad o prijatie eura, vytvorenie Paktu stability a vnútorného trhu, ktorý je potrebné rozvinúť a prehĺbiť, pretože je jedným z hlavných nástrojov rastu a konkurencieschopnosti.

V plnej miere súhlasím s vašimi návrhmi v súvislosti s konferenciou v Kodani a s následnou novou stratégiou. Myslím si, že je to dostatočne zaujímavá iniciatíva na to, aby v tejto súvislosti vznikol najvyšší orgán, a je pravda, že konferencia v Kodani nepriniesla výsledky, ktoré sme si želali. Je pravda, že Európa zaujala kladné stanovisko. To však neprinieslo výsledok.

Pán Meyer, pri všetkej úcte, v niektorých otázkach sa nezhodneme. Samozrejme, okrem toho, že Európska únia nemá kompetencie napríklad v oblasti fiškálnej politiky, nepredložil som konzervatívny program, ale program reforiem. Je to predovšetkým program, ktorého cieľom je šetriť čas v budúcnosti, očakávať budúcnosť, čo je podľa môjho názoru najlepší spôsob, ako sa posunúť vpred pomocou pokrokového programu. Pokrokový program je taký, ktorý vníma zmeny, očakáva ich a následne je schopný inovácií. Dúfam a verím, že Európska únia udrží krok s uvedenou predstavou.

Rešpektujem vaše stanovisko v súvislosti s Marokom, ale nesúhlasím s ním. Severná Afrika, najmä Maroko, má pre Európsku úniu strategický význam. Zabezpečme to, aby proces jeho modernizácie pokračoval pomocou dialógu a spolupráce, a ponechajme rozhodcovské konanie týkajúce sa konfliktu v Sahare riadnej inštitúcii, ktorou je Organizácia Spojených národov. Tá prijíma opatrenia, ktoré Španielsko prirodzene podporuje a rešpektuje.

Pokiaľ ide o Haiti, je pravda, že často vidíme, ako vrtulníky alebo bojové lietadlá podporujú konflikty a bombardujú územia na našej planéte. Vysvetlenie tejto situácie je pre naše svedomie zložitou otázkou. Z hľadiska nášho svedomia a presvedčenia je pre nás táto otázka často zložitá. Musím však povedať, že pokiaľ

ide o mňa, keď vidím, ako vrtuľníky a loďstvo prinášajú potraviny a poriadok a ako zachraňujú životy, zaslúži si to uznanie.

(potlesk)

Podľa mňa si to zaslúži pochvalu. Ak Európa naozaj vytvorí jednotku rýchleho nasadenia, a dúfam, že k tomu dôjde, budem podporovať návrh pána Barniera. Ako bolo uvedené, s finančnými zdrojmi, ktoré máme k dispozícii, bude musieť mať civilné a vojenské zložky na to, aby nám umožnila čo najskôr účinne zasiahnuť.

Pani Andreasenová, vaše návrhy som si poznamenal. Samozrejme, že predstaviteľovi Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie by som rád potvrdil, že súhlasím s mnohými návrhmi, ktoré ste vo svojom vystúpení uviedli. Celý môj prejav bol venovaný otázke udržateľného rastu, environmentálne udržateľného rastu. Súhlasím s vami v tom, že elektrické vozidlo zviditeľňuje alebo by malo zviditeľňovať, iný spôsob dopravy. Beriem na vedomie váš návrh, že problematika environmentálnej udržateľnosti by mala byť nevyhnutnou súčasťou sociálneho paktu, a som, samozrejme, hlboko presvedčený o tom, že budúcnosť inovácií, konkurencieschopnosti a produktivity spočíva v takzvanom „ekologickom hospodárstve“. Spočíva aj v možnostiach komunikačných technológií a, samozrejme, v spoločnej alebo jednotnej vízii v energetickej oblasti, ako uviedol pán Sosa Wagner, keďže táto oblasť predstavuje základ budúcej existencie Európskej únie.

Pán Kirkhope, súhlasím s vašim tvrdením o dôležitosti osobnosti môjho krajana pána Mayora Oreju. Nesúhlasím však s vami v tom, že by v rámci predstáv, iniciatív a politického návrhu, ktorý som predložil v tomto Parlamente, bol predložený akýkoľvek návrh týkajúci sa väčšej kontroly a centralizácie. Naopak, je to politická iniciatíva zameraná na rozširovanie vnútorného trhu, na to, aby pokryl viac oblastí a aby sa vytvorila väčšia konkurencieschopnosť a rozvíjalo sa viac inovácií. Musíme spojiť svoje sily. Spojenie síl neznamena kontrolu, zjednotenie neznamena vedúcu úlohu. Naopak, spojenie síl vytvára väčšiu demokraciu a zjednotenie podporuje spoluprácu.

Myslím si, že ešte horšie by bolo, keby sme naďalej fungovali ako 27 malých centralizovaných kontrolných systémov. V globalizovanom svete by to totiž znamenalo nevýhodné postavenie voči hráčom, ktorí sú pre nás konkurenciou a ktorí majú vnútorné trhy a spoločné politiky, ako napríklad Spojené štáty, Čína a India. Vo veľmi krátkom čase zistíme, že keď ako Európania neuskutočíme túto dôležitú zmenu a nezačneme uplatňovať túto novú hospodársku politiku viac orientovanú na Spoločenstvo, India alebo Čína nás v oblasti výroby a inovácií dobehnú.

Nie, nemáme záujem, ak sa pri všetkej úcte môžem takto vyjadriť, o kontrolu alebo intervencionizmus. Táto rozprava nie je o tom. Keď spomíname stratégiu EÚ 2020 a riadenie, máme na mysli naše spoločné kapacity, súhrn synergie, ktorú predstavuje 500 miliónov občanov na kontinente, ktorý úspešne rozvinul a začal priemyselnú revolúciu, vytvoril najlepší spôsob využívania energie a dosiahol najväčšie vedecké pokroky. Ak sa všetky uvedené sily spoja, budeme mať kapacitu na to, aby sme dosiahli vedúcu úlohu, zachovali náš hospodársky model, náš model prosperity a sociálny model. Toto sú naše ciele.

Samozrejme, že úplne súhlasím a som presvedčený, že Európska únia má jasné stanovisko k Iránu. Irán musí dodržiavať medzinárodné pravidlá a konať v súlade s medzinárodným spoločenstvom. Európska únia musí, samozrejme, presadzovať voči Iránu požiadavku, aby dodržiaval medzinárodné pravidlá v súvislosti so šírením jadrových zbraní. Súhlasím s vašou obavou a postojom v tejto otázke.

Pán Sosa Wagner, som šťastný, že sme obaja súčasťou tohto fóra v tejto významnej inštitúcii, v tejto chvíli a počas tejto rozpravy. Poznamenal som si vaše návrhy. Plne súhlasím s vašimi vyjadreniami o otázke energetiky, na ktorú som sa zamerlal vo svojom vystúpení. Je to najmä otázka energetiky, ktorá vymedzí schopnosť Európskej únie stať sa významným kontinentom z politického aj hospodárskeho hľadiska. Je nepochybné, že vďaka väčším energetickým prepojeniam a menšej energetickej závislosti budeme silnejší z politického a hospodárskeho hľadiska.

Ako dobre vieme, využívanie energie ovplyvnilo priebeh histórie. Ovplyvnilo nadvládu niektorých veľmocí nad inými krajinami. Došlo k tomu prostredníctvom kontroly a využitia energie, ale v súčasnosti ide, samozrejme, aj o úsporu energie.

Európska únia podporuje politiku ochrany základných práv a bude ju podporovať aj počas ďalších šiestich mesiacov. Vykonáva túto úlohu rozumným spôsobom a so snahou o zabezpečenie pokroku v oblastiach, v ktorých to očakávame a v ktorých dúfame, že je možné ho dosiahnuť. Koná tak v oblastiach, v ktorých sa domnievame, že ponúknuť pomoc je lepšie než zatvoriť dvere. Z uvedeného dôvodu budeme presadzovať samit s Marokom, našou susedskou krajinou. Vždy budeme podporovať ochranu ľudských práv.

Vážení pán predseda, celkovo možno povedať, že som mimoriadne vďačný za vyjadrenia všetkých rečníkov, ktorí vystúpili za rôzne parlamentné skupiny. Rád by som vyjadril úctu voči všetkým ich stanoviskám. Beriem na vedomie priamejšie, konkrétne otázky, ktoré boli predložené v súvislosti s našou krajinou. Zastupujem ju s najväčšou hrdosťou vzhľadom na to, čo sme dosiahli za 25 rokov, počas ktorých sme súčasťou Európskej únie. Zastupujem svoju krajinu aj s najväčšou pokorou, pretože sme tu preto, aby sme pracovali spoločne. Domnievam sa, že najlepším spôsobom, ako to dosiahnuť, je vystupovať pokorne, byť pripravený na zjednotenie, spojenie síl a spoločnú ochranu veľkého ideálu Európskej únie.

(potlesk)

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Vážení pán predseda, som presvedčený, že v súvislosti s prioritami španielskeho predsedníctva Rady prevláda všeobecný konsenzus, samozrejme, s niektorými drobnými rozdielmi v závislosti od stanoviska rôznych politických skupín. V niekoľkých vystúpeniach však odznela jedna otázka. Chcel by som sa jej venovať. Ide o otázku európskej koordinácie alebo súdržnosti, či už ide o našu reakciu na prírodné katastrofy mimo územia Európy, alebo o našu reakciu v rámci vonkajších vzťahov, napríklad v súvislosti so situáciou po konferencii v Kodani alebo v súvislosti s hospodárskou politikou. Som presvedčený, že túto otázku vieme riešiť uplatňovaním Lisabonskej zmluvy. Nemusíme veľmi hľadať.

Pokiaľ ide o našu reakciu na humanitárne krízy, máme k dispozícii známu správu pána Barniera, ktorú sme už dnes spomínali. O vypracovanie uvedenej správy sme spolu s rakúskym predsedníctvom, rotujúcim predsedníctvom v tom období, požiadali vášho kolegu poslanca a môjho dobrého priateľa Michela Barniera. V tom čase nebol komisárom a o vypracovanie správy som ho požiadal z vlastnej iniciatívy.

Dostali sme správu, ktorá mala moju podporu a podporu aktuálneho predsedníctva Rady. Otvorene si povedzme, že následne sa nepoužila, pretože Rada si to neželala. Z toho dôvodu musíme vynaložiť viac úsilia v otázke súdržnosti vonkajšej humanitárnej činnosti Európskej únie.

Som teda presvedčený, že odpoveď sa nachádza v Lisabonskej zmluve. Máme vysokú predstaviteľku, ktorá je podpredsedníčkou Komisie a zároveň predsedníčkou Rady ministrov zahraničných vecí.

Z uvedeného dôvodu som v novej Komisii vytvoril nové portfólio pre „medzinárodnú spoluprácu, humanitárnu pomoc a krízové opatrenia“. Táto oblasť bude mať komisára, v tomto prípade pravdepodobne komisárku, ktorej prvou úlohou bude uvedená úloha a ktorá bude musieť spolupracovať s vysokou predstaviteľkou a Radou, aby sme, dúfam, jedného dňa mohli vytvoriť skutočnú službu pre vonkajšiu činnosť, ale aj získať právomoci v oblasti reakcie na krízu a v oblasti civilnej ochrany. To je všetko k prvej otázke.

Druhá otázka sa týka medzinárodných rokovaní napríklad v dôsledku konferencie v Kodani. V tejto súvislosti musím citovať Lisabonskú zmluvu, pretože som presvedčený, že mnoho ľudí ju nečítalo. V článku 17 sa uvádza: „S výnimkou spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a iných prípadov ustanovených v zmluvách zabezpečuje zastupovanie Únie navonok.“

V oblasti zahraničných vecí zastupuje odteraz Úniu Komisia, nie Európska rada. Nepochybne, jednotlivé krajiny budú zastupovať vedúci predstavitelia štátov alebo predsedovia vlád. Kto však zastupuje Úniu v oblasti zahraničných vecí okrem SZBP? Komisia.

Z toho dôvodu som vytvoril portfólio pre opatrenia na ochranu klímy, a tak dúfam, že komisár, v tomto prípade komisárka, bude mať v budúcnosti plnú podporu potrebnú na zastupovanie Únie na rokovaníach po konferencii v Kodani. Aj v tejto otázke budeme konkrétni.

Tretia otázka sa týka hospodárskej politiky. Aj v tomto prípade je potrebné čítať Lisabonskú zmluvu. Niektorí považujú hospodársku politiku za výlučne národnú záležitosť. Nie je to tak. V článku 120 sa uvádza: „Členské štáty považujú svoje hospodárske politiky za vec spoločného záujmu a koordinujú ich v rámci Rady.“ V článku 121 odsek 2 je uvedené: „Rada na odporúčanie Komisie prijme návrh hlavných smerov hospodárskych politik členských štátov a Únie a podá o tom správu Európskej rade“ a ďalej – musíte prečítať celý článok – „Na zabezpečenie užšej spolupráce v hospodárskych politikách a nepretržitej konvergencie hospodárskej výkonnosti štátov Rada sleduje hospodársky rozvoj v členských štátoch a v Únii.“

Preto prebieha spoločné monitorovanie. Okrem toho, a to je v Lisabonskej zmluve nové, Komisia môže predložiť konkrétne odporúčania, najmä, citujem: „Ak na základe uvedeného postupu hospodárskej politiky členského štátu nie sú v súlade s hlavnými smermi alebo môžu ohroziť riadne fungovanie hospodárskej a menovej únie, Komisia môže napomenúť dotknutý členský štát.“ A ďalej: „Rada môže dotknutému členskému štátu na základe odporúčania Komisie adresovať potrebné odporúčania.“

Je to však veľmi zaujímavé, pretože aj Parlament bude mať v tejto súvislosti právomoci: „Predseda Rady a predseda Komisie podajú Európskemu parlamentu správu o výsledkoch mnohostranného dohľadu.“ Inými slovami, odteraz máme v Lisabonskej zmluve ustanovené mechanizmy a nie je dôvod vytvárať nič nové...

(Poznámka uvedená mimo záznamu)

Nie, áno, samozrejme, už som to urobil. Nepotrebujem vašu podporu, aby som to povedal...

Pravda je, že v Lisabonskej zmluve máme, ak ju naozaj chceme uplatňovať, nástroje, ktoré potrebujeme na zabezpečenie koordinácie a konzistencie bez toho, aby sme potrebovali politické alebo ideologické rozpory v tejto otázke. Toto som chcel vyjadriť, a preto musím v tejto chvíli zdôrazniť, že nové rotujúce predsedníctvo Rady prišlo do Európskeho parlamentu po prvýkrát.

Španielske predsedníctvo má veľkú zodpovednosť. Od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy je to prvé rotujúce predsedníctvo. Okrem toho, ako uviedol pán Zapatero, ktorý má pre svoju oddanosť Európe moju plnú dôveru, som presvedčený, že je našou povinnosťou uplatňovať zmluvu, aj pokiaľ ide o jej znenie, aj pokiaľ ide o jej charakter. Znenie a charakter Lisabonskej zmluvy sú veľmi jasné.

Silnejšia Európa! Silnejšia Európa nie v záujme inštitúcií, ale preto, aby mohli tieto inštitúcie lepšie slúžiť skutočným záujmom našich občanov.

(potlesk)

Predseda. - Ďakujem vám, pán Barroso. Všetci sme čítali Lisabonskú zmluvu a vieme, že sa nevenuje všetkým otázkam. Preto je veľmi dôležité, aby sme spoločne ustanovili výklad toho, čo je v Lisabonskej zmluve naozaj vyjadrené, a aby sme spoločne plánovali našu činnosť v Európskej únii na mnoho rokov dopredu.

Jaime Mayor Oreja (PPE). – (ES) Vážený pán predseda španielskej vlády, rád by som vám povedal, že nežijeme iba v ďalšom období, neprežívame iba ďalšiu chvíľu v Európskej únii a pre ňu.

To, čo ste vy a pán predseda Daub povedali, je pravda. Európska únia a európski občania vedia, že ich hlavnou obavou je kríza. V tejto chvíli však musíme zdôrazniť aj to, že Európania v rôznych voľbách s nízkou účasťou prejavovali známky rastúceho nezájmu a odstupu od európskych inštitúcií aj pred hospodárskou krízou.

Kríza hodnôt sa preto prejavila pred a aj počas projektu európskej integrácie. Chcem vám to povedať, pretože vzhľadom na zrejmý podnet, ktorý poskytne Lisabonská zmluva, máme prvú príležitosť zmenšiť uvedenú priepasť medzi európskymi občanmi a európskymi inštitúciami.

Žijeme preto, alebo aspoň by sme mali žiť, v období prechodu a zmeny, ktoré ste spomínali. Chcel by som však uviesť, že prvá úloha, ktorú pred sebou máme, spočíva v tom, aby sme vedeli určiť zlomový bod procesu vzďaľovania Európanov od európskej politiky.

Obdobie prechodu prinášajú vždy príležitosti. Sú tiež riskantné, ale zjavne nás povzbudzujú k tomu, aby sme dospeli k istým jasným predstavám, ktoré možno vždy tlmočiť všetkým Európanom. Preto by som chcel povedať, že zmena postoja všetkých európskych inštitúcií, každého z nás, národných vlád, parlamentov a politikov je nepochybne oveľa dôležitejšia než samotná Lisabonská zmluva. Na to, aby sme mohli rozprávať o prechode a zmene v Európskej únii a o naplnení európskeho projektu, nestačí, aby nadobudla platnosť Lisabonská zmluva.

Preto by som vám rád povedal, že keďže nám Európania nerozumejú, hlavným cieľom je to, aby nám porozumeli lepšie. Náš jazyk je nezrozumiteľný, niekedy nepochopiteľný, a tak musíme poznať spôsob, ako pomenovať tento samotný problém a samotnú úlohu, aby sme sa mohli priblížiť európskym občanom. Musíme tomu venovať oveľa viac času, oveľa viac politickej energie a politického impulzu a zabezpečiť, aby nám Európania porozumeli.

Dámy a páni, vďaka Lisabonskej zmluve budú všetky predsedníctva odlišné, rozdielne a náročnejšie a budú požadovať väčšiu obetavosť a štedrosť než kedykoľvek predtým. Preto by som chcel vyjadriť svoju veľkú radosť z toho, že dnes môžem povedať, že španielska strana *Partido Popular* podporila ciele španielskej vlády v európskom predsedníctve v období, ktoré je pre Európsku úniu také dôležité.

V tejto chvíli ich musíme správnym spôsobom splniť. Prezradím vám, ako by španielske predsedníctvo nemalo byť posudzované. Nebudeme ho posudzovať na základe počtu stretnutí, ktoré sa uskutočnia. Meradlom kvalitného predsedníctva nie sú tradičné prejavy, veľkolepé slová alebo ošúchané frázy. Posudzované bude podľa výsledkov, splnených cieľov, našej schopnosti zmeniť svoj postoj vo všetkých

európskych inštitúciách a našej schopnosti uprednostňovať riešenia skutočných problémov, ktoré trápia Európanov. Toto je jediný spôsob, ako sa skutočne priblížiť všetkým Európanom.

(potlesk)

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) V mene delegácie socialistov v Európskom parlamente, ktorý je, ako ste uviedli, Európskym parlamentom s najrozšírenejším zastúpením a z hľadiska demokracie najsilnejším v celej histórii Európskej únie, by som sa rád pripojil k mimoriadne srdečnému privítaniu španielskeho predsedu Európskej únie a zaželel mu čo najviac úspechov v tomto dôležitom období.

Je to dôležité obdobie, pretože konečne nadobudla platnosť Lisabonská zmluva. Je dôležité aj preto, že začínajú fungovať nové inštitúcie a funkcie, nová Komisia, stály predseda Rady a vysoký predstaviteľ Európskej únie. Predovšetkým je však toto obdobie dôležité preto, lebo nám poskytuje príležitosť uskutočniť potrebné kroky prostredníctvom Lisabonskej zmluvy a nových inštitúcií. To znamená, reagovať na najzávažnejšiu a najhlbšiu krízu za posledných 80 rokov, ktorá má vážne hospodárske, finančné, ale aj sociálne dôsledky.

Európski občania sledujú inštitucionálnu diskusiu 10 rokov a 7. júna zvolili tento Parlament, ktorý zastupuje 500 miliónov ľudí. Títo ľudia nás sledujú, očakávajú od nás výsledky a dožadujú sa našich odpovedí. Chcú koordináciu a monitorovanie v oblastiach, ktorých riadenie bolo v minulosti nedostatočné, a v reakcii na nedostatok transparentnosti a nenásytnosť chcu obnovenie etiky zodpovednosti. Chcú teda od nás, aby sme prekonalí krízu, aby sme ju prekonalí v lepšom stave a aby sme zostali verní svojmu modelu.

Som preto presvedčený, že španielske predsedníctvo sa nemýli v snahe opätovne potvrdzovať hodnoty, akou je dôležitosť rovnosti. Európska únia je postavená na rovnosti. Rovnosti pred zákonom, ale aj na rovnosti ako základe sociálneho modelu, ktorým bojujeme proti vylúčeniu a diskriminácii a chránime najslabšie vrstvy spoločnosti, ďalej na záväzku v súvislosti s bojom proti rodovo podmienenému násiliu a v súvislosti s európskym ochranným príkazom. Je tiež postavená na kvalite ako hybnej sile budúcich inovácií, vzdelávania a odborného vzdelávania, ktoré boli stále spôsobom, ako otvoriť nové príležitosti pre tých, ktorí ich v súčasnosti nemajú.

Okrem toho sa predsedníctvo nemýli v obsahu. Zdôraznilo dôležitosť stratégie EÚ 2020, v ktorej sa uznáva, že lisabonská stratégia nefungovala, s čím nie sme spokojní, a že sa musíme venovať rozsiahlejším inováciám a vytváraniu kvalitnejších zdrojov energie. Je tu aj Európska služba pre vonkajšiu činnosť s cieľom dosiahnuť zmenu na Haiti a tiež akčný plán pre priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Ak dovolíte, chcel by som uviesť, že sa nemýli ani vo svojom postoji a odvahe podporovať zmenu vzhľadom na národné predsudky a úpadok alebo rezignáciu...

(Predseda prerušil rečníka.)

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Vážený pán predseda rotujúceho predsedníctva Zapatero, úprimne vám želim veľa šťastia a úspechov, pretože budú prínosom pre Európu a jej občanov.

Táto kríza si vyžaduje globálne myslenie a činnosť na miestnej úrovni, musíte však spojiť sily so všetkými. Využite úspešné miestne a regionálne modely, ktoré sú založené na reálnom hospodárstve, spolupráci medzi verejným a súkromným sektorom a ktoré sú v úzkom kontakte s ľuďmi. Zapojte regióny, vytvorte v nich rozhodovacie procesy. Znamená to aj uplatňovanie Lisabonskej zmluvy, ktorá im prvýkrát prisudzuje určitú úlohu.

Vo vašom programe sa zabúda na regióny a nevysvetľuje sa spôsob používania protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity. Prijmite riziká, inovujte. Získajte si však istú dôveru, pretože nikto na tomto mieste neverí vašim slovám potom, ako Španielsko obmedzilo svoj rozpočet na inovácie.

Mám radosť z toho, že podporujete rovnosť medzi mužmi a ženami, ale váš program je písaný v mužskom rode, formulácie sa ani nevenujú rodovému hľadisku. Nie je to zlým znakom?

Pokiaľ ide o Baskicko, usilujte sa o mier, podporujte produktívne hospodárstvo, presadzujte rýchly rozvoj Baskicka a zahrňte náš fiškálny systém, našu políciu a jazyk do európskych inštitúcií. Európa sa vybuduje tým, že dôjde k spojeniu ľudí, znalostí, ochoty a politickej reality. A to znamená Parlament, do ktorého ste, ak to tak môžem povedať, svoj program a časový harmonogram priniesli nedostatočne spracovaný a neskoro. Parlament, ktorý si zaslúži istú úctu, s ktorou som sa nestretla dokonca ani na oficiálnom otvorení 8. januára.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). - (ES) Vitajte, pán premiér. Obávam sa však, že vaše predsedníctvo podstupuje riziko, že bude považované za politického krokodíla, to znamená, že bude veľkými ústami vyjadrovať veľkolepé myšlienky, ale v konečnom dôsledku nebude mať uši, ktorými by počúvalo.

Môžem vás ubezpečiť, že nič by ma nepotešilo viac než dôvod o šesť mesiacov vám zablahoželať k prijatiu opatrení, ktoré nám umožnia prekonať krízu, čo naozaj znamená rozsiahlejšie a kvalitnejšie hospodárske riadenie, a k reorganizácii Európskej únie zo sociálneho, ekologického a politického hľadiska.

Dnes však musím pripustiť svoju obavu z toho, že v programe predsedníctva sú napríklad ciele stimulačných plánov vyjadrené neurčito a odkazy na hospodárske riadenie Únie spomínané okrajovo.

Navyše, aby sme sa zaoberali skutočnou fiškálnou reformou, ktorá zahrňa európske zdroje s cieľom vytvárať sociálnu politiku a ktorá má jasný zelený, ekologický rozmer, musíme veľmi jasne uviesť, že tí, ktorí znečisťujú, musia platiť, a že sa to týka aj tých, ktorí sa správajú podvodným a nezodpovedným spôsobom bez ohľadu na to, či ide o banku, nadnárodnú spoločnosť alebo o daňového podvodníka. Všímam si však aj nesmelosť vo vašich návrhoch a príliš veľa ústupkov voči tým, ktorí nehanebne dávajú do stávky našu sociálnu a environmentálnu súčasnosť a budúcnosť.

Napriek tomu je isté, že počas vášho predsedníctva je naplánovaných mnoho samitov, či už ide o samit s Latinskou Amerikou alebo oblasťou Stredomoria. Rád by som však poukázal na svoje obavy v dvoch aspektoch. Prvá sa týka vášho rozhodnutia revidovať univerzálnu jurisdikciu vzhľadom na to, že nás to oslabuje v postupoch proti genocíde a zločinom vo všeobecnosti bez ohľadu na to, či sú v Izraeli, Číne alebo Guatemale. Druhá obava sa týka prípadov, napríklad Sahary alebo Kolumbie a mnohých iných, v ktorých majú obchodné dohody prednosť pred ochranou ľudských práv.

Rád by som vám však na záver zablahoželať a vyjadril svoju podporu v jednej konkrétnej otázke, ktorou je rovnosť mužov a žien. Áno, v tejto otázke vám dôverujem, vidím možnosti, a preto som presvedčený, že v nej môžete vykonať obrovský kus práce, pretože ste to dokázali v mnohých oblastiach. Dúfam a verím – a v ďalšom tomto úsilí získate podporu tohto Parlamentu –, že budete naďalej príkladom mnohým iným krajinám, ktoré sú v tejto súvislosti veľmi pozadu.

Adam Bielan (ECR). – (PL) Vážený pán predseda, pán Rodríguez Zapatero, vaša krajina prevzala predsedníctvo v mimoriadne zložitom období. Dúfam, že ide o záverečnú fázu najhoršej hospodárskej krízy, ktorá zasiahla náš kontinent za 80 rokov. Je preto úplne pochopiteľné, že návrat na cestu hospodárskeho rozvoja a boja proti nezamestnanosti sa stali vašimi hlavnými prioritami na obdobie nasledujúcich šiestich mesiacov. Ak však spomínate rast konkurencieschopnosti európskeho hospodárstva, nesmieme zabúdať, že ho nemožno dosiahnuť bez jeho reformy a napríklad bez ukončenia budovania spoločného trhu alebo bez boja proti opätovnému návratu hospodárskeho nacionalizmu, ako napríklad v prípade Francúzska.

Mám radosť z toho, že medzi priority španielskeho predsedníctva bola zahrnutá aj otázka energetickej bezpečnosti. Pán Zapatero, pochádzam z Poľska, ktoré viac než iné krajiny chápe potrebu diverzifikácie dodávok surovín na výrobu energie. To znamená diverzifikáciu zdrojov dodávok, nielen distribučných kanálov, ako sa nás snažia presvedčiť lobistické skupiny pracujúce pre ruskú firmu Gazprom. Dúfam, že o šesť mesiacov budete môcť ukázať skutočné úspechy aj v tejto oblasti.

Na záver by som spomenul otázku rozšírenia EÚ, ktorej pán Moratinos pred chvíľou správne prisúdil mimoriadnu dôležitosť. Rokujeme dnes, v čase, keď náš dôležitý sused Ukrajina, ktorá je dôležitým susedom aj z hľadiska energetickej bezpečnosti, prešla ďalšou skúškou demokracie. Dúfam, že o šesť mesiacov budeme môcť konštatovať, že Ukrajina sa priblížila k členstvu v Európskej únii.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predseda, španielske predsedníctvo venuje pri vymenovávaní svojich priorít pre spotrebiteľov programu na podporu riadenia celkovo dva riadky. Je to názorný príklad dôležitosti, ktorú prisudzuje otázke ochrany spotrebiteľa. Preto by nás zaujímali ciele predsedníctva v súvislosti s otázkou práv európskych občanov. Má v úmysle chrániť ich revidovaním navrhovanej úplnej harmonizácie smerom nadol, alebo obmedziť oznámené záväzky?

Nedostatočná vízia v sociálnom sektore sa netýka len spotrebiteľov. Nezamestnanosť v dôsledku súčasnej krízy hlboko zasahuje občanov Únie a tí čakajú na prijatie opatrení. V zložitej situácii sú najmä mladí ľudia. Predsedníctvo v reakcii podporuje zamestnateľnosť mladých ľudí prostredníctvom systémov učňovského vzdelávania, čím znásobuje ich zneužívanie a nadmerné zisky podnikov. Vyzývame španielske predsedníctvo, aby zrevidovalo svoj program s cieľom zabezpečiť stále pracovné miesta pre svojich občanov.

Rolandas Paksas (EFD). – (LT) Aj ja dúfam, že španielske predsedníctvo bude úspešné a že okrem stanovených priorít bude Španielsko venovať pozornosť problému, ktorý je v týchto dňoch mimoriadne dôležitý, a to otázke ľudských práv a slobôd. Vyšetrovanie, ktoré uskutočnil litovský parlament v súvislosti s väznicami CIA, ukázalo, že v ďalšom štáte, európskom štáte, bola vytvorená infraštruktúra na nezákonné väznenie ľudí. Európska únia a Spojené štáty americké predstavujú dva základné kamene globálnej politiky a hospodárstva, sú spojencami a partnermi, ktorí majú rovnaké práva. To však neznamená, že agenti CIA majú právo vystupovať ako páni v zvrchovaných štátoch v našom susedstve. Domnievam sa, že Európsky parlament by mal obnoviť vyšetrovanie nezákonného vydávania osôb a ich väznenia v európskych štátoch. Závery tohto vyšetrovania by mali byť záverečným prípravou dokumentu, ktorým sa členské štáty zaviazujú k tomu, aby zabezpečovali práva a slobody každého občana bez výnimky.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vyjadrenia španielskeho predsedníctva o prisťahovaleckej politike a najmä o hraničných kontrolách sa náhle menia veľmi zvláštnym spôsobom. Predovšetkým presvedčenie Španielska o tom, že tieto otázky by mali byť regulované na európskej úrovni, vyznieva veľmi neúprimne vzhľadom na nedávnu hromadnú legalizáciu nezákonných prisťahovalcov v krajine. Musíme povedať, že na to čoskoro doplatia aj severnejšie položené európske krajiny bez toho, aby sa o tejto problematike mali možnosť vyjadriť. Prekvapilo ma tiež to, že španielske predsedníctvo naďalej obhajuje aktívnu prisťahovaleckú politiku v období veľmi vážnej hospodárskej krízy, keď nikto nevie, koľko miliónov Európanov je nezamestnaných. V skutočnosti musíme zatvoriť svoje hranice, naozaj zastaviť prisťahovalectvo a, samozrejme, poskytnúť hospodársku podporu krajinám, ktoré ju potrebujú. Ďalšia rozsiahla vlna prisťahovalcov, ktorú obhajujete, môže spôsobiť len obrovské problémy.

Werner Langen (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, pán Rodríguez Zapatero, musím vám zablahoželať k vašim rečníckym zručnostiam. Čo však chcete naozaj povedať? Akú informáciu nám chcete podať? V čom tkvie podstata vašich slov? Počul som mnoho prejavov. Ste 32. predsedom vlády, ktorého som zažil, ale zriedkavo som počul také nezáväzné a bezobsažné slová. Kde je vaša stratégia v súvislosti s krízou, nasledujúcim samitom, nevyhnutnou prísnosťou regulácie finančného trhu a tým, že Rada ponechala v posledných niekoľkých mesiacoch Komisii úplnú voľnosť?

Pán Schulz musel byť v inej miestnosti, ak odporúča, aby sme prijali váš španielsky model vlády. Rád by som vysvetlil, že Európa si nemôže dovoliť mieru nezamestnanosti na úrovni 20 %. V čom teda spočíva tá kvalita španielskeho modelu? Ako ste reagovali na krízu? Ako môžete koordinovať procesy na tomto mieste? Vyzývame vás, aby ste zaujali vedúce postavenie. Potom vás budeme podporovať. Čo si však máme počať s takými nezáväznými vyjadreniami? Samozrejme, že nesúhlasíme s manželským násilím. Kto by s ním súhlasil? Váš jediný konkrétny návrh sa týkal elektrického vozidla a vzhľadom na krízu a samit, je to všetko, čo viete predložiť, pán Zapatero? Veľmi ma prekvapuje aj to, že predseda Komisie vám musel čítať znenie zmluvy v súvislosti s koordináciou hospodárskej politiky. Vy ste jeho slová počúvali veľmi pozorne, pretože ste ich zjavne počuli prvýkrát!

Jediné, čo vám môžem povedať, je, že by ste sa mali pridržať odporúčaní pána Almunia, vášho straníckeho kolegu. Nesúhlasil s odmietavým postojom Rady voči Paktu stability a rastu. Jeho príklad by ste mali sledovať. Pomôžte mu zabezpečiť Pakt stability a rastu. Pomôžte mu to v tom a postavíme sa na vašu stranu. S týmto nezáväzným a nereálnym prístupom však v Európe nedosiahneme žiadny pokrok.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, nemyslím si, že pán Langen počúval veľmi pozorne, pretože inak by počul jasné vyjadrenia o stratégii modernizácie a sociálnom pakte. Neprekvapuje ma, že ste nepočuli slová o sociálnom pakte, pretože je dôležitou súčasťou tejto stratégie. Pán Zapatero sa najkonkrétnejšie venoval otázke nezamestnanosti vrátane nezamestnanosti vo svojej krajine. Otázka nezamestnanosti ako taká nás znepokojuje. On však za ňu zodpovednosť nenesie. Zodpovednosť majú tí, ktorí v niekoľkých posledných rokoch uskutočňovali politiku maximálnej deregulácie. Zodpovednosť majú ľudia z vašich radov, ktorí majú svoj podiel viny na tom, že k nej došlo.

Tento sociálny pakt je potrebný najmä v súčasnosti, pretože si uvedomujeme, a v tomto máte pravdu, aj keď iba čiastočne, že musíme konsolidovať rozpočty. Vieme však aj to, že k tomu nesmie dôjsť na úkor zraniteľných členov spoločnosti, keďže v súčasnosti je veľa tých – stačí, ak si prečítate dnešné noviny –, ktorí napríklad nemajú poistenie pre prípad nezamestnanosti. Nejde len tragický osud týchto jednotlivcov, ale aj o vplyv na hospodársky rast, pretože veľmi dobre vieme, že ľudia z nižších vrstiev spoločnosti zvyknú prispôbovať spotrebu svojim možnostiam a jeden z dôvodov ohrozenia hospodárskeho rozvoja a rastu spočíva v nedostatočných spotrebiteľských výdavkoch. Ak neochránime zraniteľných členov spoločnosti prostredníctvom sociálneho paktu, nezlyháme iba v otázke humanitu, ale aj pri dosahovaní hospodárskeho rozvoja. Tento sociálny pakt je preto veľmi dôležitý.

Pán Zapatero, máte našu plnú podporu, najmä pokiaľ ide o sociálny pakt.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – (ES) Pán Rodríguez Zapatero, v septembri minulého roka komisár Joaquín Almunia vystúpil v Parlamente pred Výborom pre hospodárske a menové veci. Po predložení správy o obnove nemeckého vývozu a rastu francúzskej spotreby pán Almunia uviedol, že kríza v Španielsku bude trvať oveľa dlhšie a bude hlbšia.

Európska komisia v skutočnosti predpovedala nepretržité zvyšovanie nezamestnanosti a výrazné zhoršenie stavu verejných financií v Španielsku v nasledujúcich rokoch. V tomto roku je veľmi pravdepodobné, že budeme svedkami obmedzenia bankových úverov pre rodiny a podniky.

V septembri som sa komisára Almunia spýtal, prečo už v Európe dochádza k obnove a prečo bude stav španielskeho hospodárstva naďalej klesať. Odpovedal, že „preto, lebo španielska vláda neuskutočňuje reformy, ktoré sme schválili“. Kríza má celosvetový rozmer, riešenia sa však uskutočňujú na miestnej úrovni. Mnoho európskych krajín krízu okamžite priznalo, konalo rýchlo a už sa zotavuje. Vy ste premárnili dva roky a stále neposkytujete konkrétne riešenia.

Pán Zapatero, porušili ste ušľachtilú tradíciu Španielskej socialistickej robotníckej strany v Európe. Pán Felipe González považoval sociálno-demokratických reformistov za referenčný bod. Vy však máte oveľa bližšie k revolučným populistickým politikám Južnej Ameriky. Reformy pomáhajú národom dosahovať väčší pokrok než revolúcie a Európa je v tejto súvislosti vzorom osvedčených postupov. Príďte medzi nás s pokorou a učte sa. Nesnažte sa poučiť.

Mám dve konkrétne otázky: Kedy budeme môcť v tomto Parlamente hovoriť po katalánsky? A nakoniec, kedy španielsky štát zruší medzinárodné dohody, ktorými sa zakazujú lety z dvadsiatich troch krajín na barcelonské letisko?

PRESEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). – (ES) Dobrý deň, pán Rodríguez Zapatero. Pred niekoľkými rokmi ste nás ubezpečovali, že Španielsko prekonáva výrobu *per capita* Talianska a že čoskoro predbehne Francúzsko. Podľa medzinárodných ratingových agentúr má však Španielsko v súčasnosti najvyšší index chudoby v Európskej únii s nezamestnanosťou na úrovni 20 % a deficitom vo výške 78 miliárd EUR.

Čo sa stalo, pán Zapatero? Budú vaše hospodárske recepty pre Európu rovnaké ako tie, ktoré ste uplatňovali v Španielsku?

Okrem toho sa tento deficit nevyužil na vybudovanie rozsiahlych komunikačných infraštruktúr. Kedy budeme mať my, občania Európy, prospech z osi nákladnej železničnej dopravy, ktorá spája sever s juhom kontinentu a ktorá prechádza pobrežím Stredozemného mora?

Uvedený deficit sa nevyužil ani na uskutočnenie zmeny výrobného modelu. Ako môžeme my Európania dôverovať vašej ochote zaviesť európsky digitálny program, keď ste práve znížili rozpočet na výskum o polovicu.

Na záver chcem uviesť, že na rozdiel od vašich kolegov poslancov Európskeho parlamentu, ktorí sú tu zastúpení, Španielsko stále odmieta uznať Kosovo. Ako dlho budete pokračovať v zneužívaní trpezlivosti medzinárodného spoločenstva a odmietať prijať rozhodnutie v referendách o sebaurčení ako demokratickom prejave vôle ľudí?

Lajos Bokros (ECR). – (ES) Je pomerne významné a aj symbolické, že premiér krajiny, ktorá má v súčasnosti najvyššiu mieru nezamestnanosti v Európskej únii, by sa mal vyjadrovať o dôležitosti vytvárania pracovných miest. Z uvedeného dôvodu by som sa rád premiéra španielskej vlády opýtal na konkrétne najdôležitejšie opatrenia zamerané na dosiahnutie zníženia miery nezamestnanosti nielen v Španielsku, ale aj v Európe.

Program španielskej vlády je mimoriadne ambiciózný. Chce prijať novú stratégiu pre rast a zamestnanosť. Zároveň zabúda na lisabonský program Spoločenstva, ktorý predpokladal transformáciu Európy na najkonkurencieschopnejší región na svete. Ako je možné uvažovať o novej stratégii a pripraviť ju za mesiac bez toho, aby sa najskôr rozobrali dôvody neúspechu predchádzajúceho programu?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, toto obdobie by malo byť predzvestou radikálnej zmeny v politikách a prioritách Európskej únie.

Miera nezamestnanosti dosiahla znepokojujúco vysokú úroveň s viac než 24 miliónmi nezamestnaných a nárastom o viac ako 5 miliónov len za posledný rok. Je to situácia, v ktorej došlo k prehĺbeniu chudoby, ktorá v súčasnosti postihuje viac než 80 miliónov ľudí. Musíme vytvoriť pakt sociálneho rozvoja a pokroku, ktorý je zameraný na výrobu, najmä v oblastiach poľnohospodárstva a priemyslu, ďalej na zamestnanosť s právami a sociálnym začleňovaním, namiesto návratu k tomu, aby sme trvali na dodržiavaní Paktu stability s jeho liberálnymi prístupmi a neoliberálnymi diktátmi, ako to urobil predseda Rady.

Ako sme už videli, práve oni prispeli k nárastu nerovnosti, uprednostňovaniu väčších ziskov a príjmov hlavných hospodárskych a finančných hráčov. Zároveň v priemere viac než 21 % mladých ľudí si v Európskej únii nemôže nájsť prácu, ďalej každé piate dieťa žije v chudobe a opäť sa zvyšuje diskriminácia voči ženám. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je terajším problémom prerušenie súčasných politík...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Mario Borghesio (EFD). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, podľa ukazovateľov Eurobarometra je Španielsko štvrtou krajinou s najvyšším percentom ľudí, ktorí žijú na hranici chudoby. Je ich 21 % a pred Španielskom je Lotyšsko, Rumunsko a Bulharsko.

Za týchto okolností a s údajmi, ktoré boli zverejnené pri rôznych príležitostiach a ktoré sa v neposlednom rade týkajú miery nezamestnanosti, aký druh prisťahovaleckej politiky španielske predsedníctvo navrhuje? Španielske predsedníctvo tvrdí, že chce zvýšiť úroveň prisťahovalectva.

V tejto chvíli sa mi zdá, že všetky uvedené informácie sú v jasnom rozpore. Z hľadiska Madridu, prečo musia Španielsko a európske krajiny, keďže Španielsko nie je jedinou krajinou s uvedenou mierou nezamestnanosti, dovážať novú pracovnú silu? Chceme nových prisťahovalcov bez domova alebo práce? Chceme zvýšiť už teraz znepokojujúci počet ľudí, ktorí žijú na hranici chudoby?

Som presvedčený, že namiesto toho sa musíme zamerať na základný cieľ v oblasti prisťahovalectva, na cieľ začlenenia prisťahovalcov, ktorí už v našej krajine žijú, a zastavenia...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vitajte, pán Rodríguez Zapatero. Priznávam, že ako zarytý konzervatívec som sa na túto rozpravu pripravil ako na býčí zápas. O otázke rovnosti a ľudských práv ste však rozprávali tak, že teraz môžem rozpoznať to, čo nás spája, nie rozdeľuje. Boli ste opatrným matadorom. Ja budem opatrným býkom a zostanem vo svojej ohrade.

Rád by som sa však vrátil k dvom mimoriadne únavným otázkam o vašom možnom prínose k výkladu uplatňovania Lisabonskej zmluvy. Vo svojej krajine ste prijali rôzne politiky založené na zásade subsidiarity a podporili ste tak požiadavky mnohých spoločenstiev v súvislosti s otázkou ich identity, od Kataláncov k Baskom a od Valencijčanov ku Galíjčanom, a to nie bez kontroverzií.

Ako chcete obhajovať zásadu subsidiarity vo vzťahu medzi členskými štátmi a Európskou úniou, inými slovami požiadavky členských štátov na zachovanie svojich tradícií, identity, rešpektovanie ich hodnôt tak, aby nedošlo k porušeniu základnej zásady Európskej únie, ktorá spočíva v tom že sme „zjednotení v rozmanitosti“?

Moja druhá otázka sa týka úlohy vysokej predstaviteľky pre zahraničné veci. Na základe Lisabonskej zmluvy, kto z vás, pán predseda Van Rompuy a pán predseda Barroso, zodpovedá za to, aby ste vysvetlili barónke Ashtonovej, že po 12 dňoch azda nastal čas na odlet na Haiti? Že nastal čas, aby oblasť zahraničnej politiky Európskej únie nemala len vyčlenený rozpočet, ale aj tvár a ľudské zdroje na podporu tak, ako to spravili iní vedúci predstavitelia medzinárodných organizácií? Pokiaľ si, samozrejme, nemýlime Haiti s Tahiti.

Adrian Severin (S&D). – Vážený pán predsedajúci, španielske predsedníctvo je prvým predsedníctvom v rámci novej Lisabonskej zmluvy.

Prvá úloha spočíva v tomto. Máme zmluvu, musíme ju však riadne uplatňovať a dokonca viac než to. Európsky sociálny pakt a európske hospodárske riadenie môžu tvoriť súčasť tohto „viac“, ale všetky uvedené časti si vyžadujú väčšie množstvo európskych finančných zdrojov a lepšie zosúladenie daňových politík členských štátov. Toto úsilie však, bohužiaľ, stále oslabovali národné vlády.

Dúfam, že španielskemu predsedníctvu sa podarí spojiť ich viac než v minulosti.

Španielske predsedníctvo by sa malo zaoberať dvoma hlavnými protikladmi Európskej únie: rozporom medzi paneurópskymi potrebami a európskymi národnými egoistami a rozporom medzi úrovňou rozvoja v západných a východných oblastiach Únie a ich dôsledkami, pokiaľ ide o politickú citlivosť uvedených otázok. Politickú citlivosť, ktorá sa odlišuje z dvoch hľadísk. Existuje presvedčenie o potrebe výraznejšej Európy, ktoré sa trochu odlišuje v dvoch častiach na základe sociálnych a hospodárskych rozporov. Dúfam, že španielske predsedníctvo sa s tým vyrovná.

Toto sú skutočné problémy, ktoré si opäť vyžadujú viac spoločných zdrojov a hlbšiu politickú súdržnosť. Preto sa domnievam, že musíme nielen čítať zmluvu, ktorá je veľmi správna a dáva nám možnosti väčšej súdržnosti, ale aj poskytovať...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Barroso, pán úradujúci predseda Rady, Španielsko v súčasnosti preberá predsedníctvo Európskej únie štvrtýkrát. Viete, čo znamená spolupráca s Európskym parlamentom v najrôznejších situáciách.

V súčasnosti máme Lisabonskú zmluvu, čo znamená, že Európsky parlament je teraz váš základný kontaktný partner. Vo svojom programe tvrdíte, že chcete, aby sa EÚ udomácnila v postojoch tých, ktorí jej poskytujú legitimitu, teda európskych občanov. Je to veľmi ambiciózny cieľ. Cesta k jeho dosiahnutiu vedie iba cez predstaviteľov európskych občanov, inými slovami cez parlamenty. S veľkou radosťou preto počúvam vaše slová o tom, že spolupráca medzi národnými parlamentmi, parlamentmi členských štátov EÚ a Európskym parlamentom, je základným kameňom tejto cesty. Chcete spojiť parlamenty s cieľom viac navzájom priblížiť občanov. To je správny postup.

Máte v tejto súvislosti obrovskú zodpovednosť, keďže ste prvým predsedníctvom po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy. Pre ostatné predsedníctva budete príkladom. Možno povedať, že zostavujete plán. Bola by som rada, keby sa nasledujúce predsedníctva museli porovnávať s vami v súvislosti so štruktúrami spolupráce. Želám vám veľa úspechov.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Predsedníctvo chce urýchliť prístupové rokovania vrátane rokovaní s Islandom. Naša skupina nevystupuje proti pristúpeniu tejto krajiny ako takej, ale neistota v súvislosti s vrátením pôžičiek spoločnosti Icesave Spojenému kráľovstvu a Holandsku je v súčasnosti príliš veľká. Island a spoločnosť Icesave podstupovali mnoho rokov obrovské riziká. Zdanlivo neexistovala žiadna hranica a spotreba a poskytovanie pôžičiek jednoducho pokračovali. Medzinárodné orgány ako Medzinárodný menový fond varovali pred týmito rizikami, toto správanie však neobmedzene pokračovalo, až kým nezasiahla recesia. Je zarážajúce, že vláda v Reykjavíku teraz roní krokodílie slzy. Dlhobolo pravdepodobné, že situácia naozaj nedopadne dobre. Byť varovaní vopred znamená pripraviť sa. V krátkosti, Island môže pristúpiť k EÚ, ak splní svoje medzinárodné záväzky. Bolo jasne stanovené, akým spôsobom a kedy majú byť pôžičky spoločnosti Icesave splatené. Toto je jediný spôsob, ako získať dôveru potrebnú na vstup.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Pán Rodríguez Zapatero, rovnako ako ja viete, že zvýšenie výroby v nasledujúcich rokoch bude v Európe pomalé a nevýrazné. Vzhľadom na túto skutočnosť nemôžem pochopiť to, prečo trváte na odmietaní Paktu stability v jeho pôvodnej podobe alebo prostredníctvom zníženia verejných investícií a sociálnych výdavkov.

Rád by som sa vás tiež spýtal na to, čo ste vo svojom vystúpení vynechali. Prečo ste sa nevyjadrili o daňovými rajoch? Prečo ste sa vôbec nevyjadrili o odmietavom postoji niektorých členských štátov k bankovému tajomstvu? Prečo ste sa vôbec nezmienili o skutočnej európskej iniciatíve zameranej na zdaňovanie finančných transakcií?

V krátkosti povedané, moja otázka znie takto: Prečo vaše záväzky nikdy nedosahujú spravodlivosť v hospodárstve, štipku spravodlivosti v hospodárskych otázkach?

Enikő Győri (PPE). – (HU) Zo spoločných cieľov by som rada zdôraznila prekonanie hospodárskej krízy a vytváranie nových pracovných miest. Všetci si uvedomujeme, že v niektorých krajinách sa objavujú náznaky obnovy. Tento vývoj sa však neodzrkadľuje v celkovom stave zamestnanosti. Občania Európskej únie naozaj potrebujú prácu. Je to jediný prijateľný základ pre obnovu lisabonskej stratégie. Musíme sa ubezpečiť, že v novom programe EÚ 2020 nezopakujeme chyby lisabonskej stratégie. V súčasnosti nevidíme faktory, ktoré ho zmenia a vzbudia väčšiu dôveru v porovnaní s predchádzajúcou stratégiou. Doteraz sme počuli iba o cieľoch v podobe sloganov a mimoriadne časovo náročnom pláne na jeho prijatie.

Ak bude Európsky parlament zapojený do tohto procesu spôsobom, ktorý zodpovedá jeho dôležitosti, bude nemožné dokončiť proces pred koncom druhej štvrtiny. Potrebujeme dôkladne spracovaný a harmonizovaný program, nie narýchlo pripravenú komunikačnú kampaň. Zvážme nasledujúce otázky. Ako rozdeliť zodpovednosť medzi členské štáty a Úniu? Ako kontrolovať plnenie stratégie? Komu má nová stratégia priniesť úžitok? Ako bude Únia zastupovať záujmy všetkých svojich regiónov, nielen niektorých priemyselných odvetví, spoločností alebo krajín? Ako zosúladiť súdržnosť a štrukturálne politiky? Ak budeme pracovať pod tlakom, nezostane čas na to, aby sme odpovedali na všetky uvedené otázky. Ponáhľame sa na úkor kvality.

Chcem vás upozorniť na dve otázky na európskej úrovni zahrnuté do cieľov budúceho maďarského predsedníctva. Prvou je vytvorenie spoločnej stratégie v oblasti vodného hospodárstva, keďže voda je našim spoločným bohatstvom. Súvisí s tým koncepcia Dunaja ako ekologického koridoru. Ďalším našim cieľom je pomôcť európskym regiónom. Musíme využiť potenciál týchto spoločenstiev.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Ďakujeme za silný sociálny program. V súvislosti s ním máme našu plnú podporu. Mám dve otázky. Prvá sa týka samitu v Kodani. Bol to neúspech a otázka v súčasnosti znie, ako môžeme opäť prebrať iniciatívu v súvislosti s bojom proti zmene klímy? Môže Španielsko pripraviť cestu na prijatie záväznej dohody o zmene klímy v Mexiku, ktorou nezväčšíme priepasť medzi chudobnými a bohatšími krajinami sveta? Je napríklad možné pokúsiť sa o zabezpečenie financovania iniciatív v oblasti zmeny klímy, ktoré nebude čerpať prostriedky z bežnej pomoci EÚ na boj proti chudobe? Je to dôležitá otázka, ktorou by sa španielske predsedníctvo malo zaoberať.

Pokiaľ ide o sociálny pakt, uvedené fakty znejú veľmi zaujímavo. Vzniká však vážny problém. Medzi zamestnávateľmi a zamestnancami v Európe už nie je primeraná rovnováha. Prijali sme smernicu o vysielaní pracovníkov, ktorá túto rovnováhu narušila a ktorá ohrozuje sociálny pakt. Došlo k príliš rozsiahlemu mzdovému dumpingu a príliš veľkému bezohľadnému vykorisťovaniu.

Diana Wallis (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, rada by som poďakovala pánovi premiérovi za veľmi úprimný a európsky prejav na začiatku španielskeho predsedníctva. Zvyčajne je to chvíľa, keď je potrebné byť zdvorilý, a moji kolegovia vedia, že som vždy veľmi zdvorilá. Musím sa však vrátiť k otázke mnohých britských a iných európskych občanov, ktorí majú ťažkosti so stratou svojich domovov v Španielsku.

K uvedenej otázke nepristupujem z protieurópskeho hľadiska ako predchádzajúca rečníčka. Pristupujem k nej z európskej perspektívy, keď tento Parlament opakovane predkladá správy a uskutočňoval vypočutia prostredníctvom nášho Výboru pre petície. Ide o európsky problém. Je to problém voľného pohybu. Je to problém európskeho občianstva. Je to problém európskej spravodlivosti, prístupu k občianskej spravodlivosti.

Pán premiér, je mi to ľúto. Vyjadrili ste mnoho skvelých poznámok o európskom občianstve, spravodlivosti a čestnosti. Pán premiér, naozaj dúfam, že uvedené poznámky budete môcť sprístupniť tým európskym občanom, ktorí podľa Parlamentu čelia vo vašej krajine strate domova a strate svojich úspor z dôvodu, ospravedlňte ma za výraz, zneužitia administratívnych postupov.

Evžen Tošenovský (ECR). – (CS) Vážený pán premiér, v programe priorit vášho predsedníctva ste v kapitole o doprave spomenuli aj projekt Galileo. Projekt Galileo sa radí medzi najväčšie a najzložitejšie projekty Európskej únie. Počas španielskeho predsedníctva by tento projekt mal byť uvedený do fázy svojej realizácie. Chcel by som vás požiadať o to, aby ste uvedenému projektu, ktorý je zložitý nielen z technického, ale aj z ekonomického hľadiska, venovali väčšiu pozornosť, keďže spôsob jeho financovania nebol úplne objasnený. Som presvedčený, že vďaka španielskemu predsedníctvu sa tento program úspešne naplní a celý projekt sa začne realizovať. Je to náročná úloha pre španielske predsedníctvo, pretože po tomto projekte budú nasledovať ďalšie veľmi významné projekty v oblasti inovácií, telekomunikácií a s nimi súvisiacich oblastí.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pán predseda Barroso, pán komisár Almunia, tiež by som sa chcela venovať stratégii EÚ 2020. Potreba, aby Európa fungovala v prospech svojich občanov a ich práce, je v tomto období krízy naliehavejšia než kedykoľvek predtým. Uviedli ste, že stratégia EÚ 2020 je dôležitou prioritnou oblasťou, ale pri inaugurácii svojho predsedníctva v Madride ste vyjadrili isté rozporuplné politické vyhlásenia a zožali veľkú kritiku aj napriek tomu, že v skutočnosti je veľkou zodpovednosťou docieľiť to, aby členské štáty vystupovali spoločne. Okrem toho ide o oblasť, ktorá si vyžaduje diplomatický prístup. Chce azda španielske predsedníctvo uvedenými vyhláseniami obmedziť pána predsedu Van Rompuya? Nemali by ste sa ako spoločný zákonodarca a dôležitý partner Európskeho parlamentu podľa Lisabonskej zmluvy v súčasnosti usilovať o legislatívny program? Nie je v skutočnosti náplňou vašej práce, a je to tiež obsahom vášho programu, zabezpečiť rozhodujúcu reguláciu finančného trhu? Napokon, Parlament bol v tejto súvislosti sklamaný kompromisom v otázke

finančného dohľadu, ktorý dosiahla Rada v decembri minulého roka. Nemali by ste možno sústrediť svoju energiu oveľa viac na túto otázku a tiež na otázku vnútorného trhu, na ktorom je potrebné zlepšovať mnoho vecí? Je to dôležité pre naše malé a stredné podniky, našu hybnú silu pri vytváraní pracovných miest.

Pokiaľ ide o stratégiu EÚ 2020, Skupina európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), samozrejme, tiež chce byť svedkom ukončenia svojvoľného prístupu členských štátov a namiesto nich vidieť konkrétne návrhy – v tejto chvíli sa to týka aj pána predsedu Barrosa – na pevnú a transparentnú štruktúru riadenia, ktorá dodržiava aj zásadu subsidiarity. V kompetencii Bruselu nie je napríklad otázka dôchodkového veku. Mal by Brusel prijímať rozhodnutia o reformách pracovných trhov alebo vzdelávacích systémov v členských štátoch? Postupujeme rozhodne, ale dodržiavajme aj zásadu subsidiarity.

Monika Flašíková Beňová (S&D). - (SK) Program, ktorý ste nám predstavili, je veľmi ambiciózny, môže posunúť Európsku úniu veľmi výrazne dopredu, a keďže som mala možnosť stretnúť sa s viacerými členmi vašej vlády, viem, že ide o ženy a mužov, ktorí sú veľmi odborne zdatní a dobre pripravení na realizáciu tohto programu, takže vám blahoželám.

Osobitne sa teším na spoluprácu s ministrom spravodlivosti a s ministrom vnútra, pretože je to oblasť, ktorej sa venujem ako podpredsedníčka Progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente, a čaká nás tu celý rad práce a opatrení, o ktorých sme hovorili aj včera v rámci večerného zasadnutia, ktoré máme pred sebou a týkajú sa najmä oblasti spravodlivosti a vnútorných záležitostí, ktoré sa práve španielske predsedníctvo podujalo odvážne riešiť.

Je tu mnoho otázok a mnoho potrebných riešení v oblasti základných práv občanov Európskej únie, či už v hmotných a procesných právach subjektov civilných a trestno-právnych konaní, rovnako ako aj otázky ochrany na znovuzavedenie sociálnej dimenzie európskej politiky. Musíme sa venovať otázkam, ktoré sa týkajú prisťahovalectva, azylu, ktoré sa týkajú imigrácie, verím, že sa nám to ...

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, jednou zo zmien, o ktorých dnes dopoludnia pán premiér rozprával, je občianska iniciatíva. Považujem za naozaj výstižné, ak jedna z krajín, ktorých občania hlasovali za ústavu, je krajinou, ktorá začne uplatňovať Lisabonskú zmluvu. Naozaj, v rámci kampane v Írsku za hlasovanie v prospech Lisabonskej zmluvy som mnohokrát uvádzala príklad Španielska a španielskych občanov.

My ako politici však máme zodpovednosť za zabezpečovanie toho, aby si občania uvedomovali nielen skutočný potenciál občianskej iniciatívy, ale aj jej obmedzenia. Vieme, že to nie je len otázka jedného milióna podpisov v akejkoľvek otázke. Otázka musí patriť do právomocí Únie a my nesmieme sľúbiť viac, než môžeme splniť.

Po druhé, pán premiér, dnes dopoludnia ste spomínali otázku potravinovej bezpečnosti. S radosťou pozorujem, že na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo dosahujete pokrok v otázke zlepšenia fungovania potravinového dodávateľského reťazca. Potravinová bezpečnosť nemôže byť a nebude zabezpečená, pokiaľ naši poľnohospodári nebudú mať spravodlivý a primerane stabilný príjem.

Pán premiér, na záver chcem pochváliť vašu iniciatívu za potlačenie rodovo podmieneného násillia. Teším sa na podrobné informácie.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Chcel by som na úvod vyjadriť nádej, že napriek pomerne všeobecnej povahe programu španielske predsedníctvo dosiahne do konca júna konkrétne výsledky.

Vítam to, že predsedníctvo sa venuje otázke rozvoja Európskej výskumnej oblasti a zabezpečeniu mobility výskumných pracovníkov. Avšak v čase obmedzení na pracovnom trhu bude zložitá splniť túto úlohu. Dúfam, že neformálne stretnutie ministrov pre zamestnanosť koncom tohto mesiaca prinesie konkrétne výsledky v tejto oblasti.

Program tiež zahŕňa preskúmanie usmernení pre činnosť v súvislosti so sieťou TEN-T. Bolo by vhodné, keby sa v preskúmaní zohľadnila stratégia pre podunajskú oblasť, ktorá, aj keď nie je uvedená priamo v programe predsedníctva, je záväzkom Európskej komisie na rok 2010.

V odvetví energetiky by bolo vhodné zlepšiť európsky akčný plán pre energetickú účinnosť a prijať akčný plán pre oblasť energie na roky 2010 až 2014. Pokiaľ ide o predošlý akčný plán, som presvedčený, že jeho revízia by mala zahŕňať aj návrh finančných zdrojov, najmä čo sa týka stavania energeticky hospodárnych budov. Plán hospodárskej obnovy Európy zahŕňa zapojenie Európskej únie do financovania plynovodu

Nabucco. Je v záujme Európskej únie, aby uvedené financovanie pokračovalo aj v rámci akčného plánu pre oblasť energie na roky 2010 až 2014.

Pokiaľ ide o Východné partnerstvo, má význam uviesť, že mimoriadne dôležité sú vzťahy Európskej únie s Ukrajinou. Tiež by som rád využil túto príležitosť a požiadal vás o to, aby ste nezabudli na región južného Kaukazu, ktorý je pre Európsku úniu dôležitým alternatívnym zdrojom energie, alebo na Moldavskú republiku, ktorá v tomto období prechodu k demokracii veľmi potrebuje pomoc EÚ.

Gianluca Susta (S&D). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pán Zapatero, ďakujem vám za obrovské odhodlanie, ktoré prejavujete v tomto volebnom období v súvislosti s otázkami, ktoré ste oznámili, aj keď už nie je potrebné vymenovávať všetky užitočné otázky, ale vynaložiť úsilie v praxi s cieľom oživiť Európu.

Musíme skončiť s týmto obdobím vymedzovania inštitucionálnych štruktúr a začať sa venovať dôležitým otázkam, ktoré stále bránia tomu, aby Európa mohla na rovnakom základe konkurovať svojim medzinárodným partnerom. Potrebujeme vedieť, či Európska únia bude čoskoro môcť obsadiť miesto v Organizácii Spojených národov, či bude môcť obsadiť miesto ako Európska únia v rámci krajín G20, či chce dosiahnuť väčšiu fiškálnu a sociálnu harmonizáciu a aké zdroje chce vložiť do európskeho hospodárskeho obehu, aby mohla naozaj dosiahnuť to, čo dosiahli jej iní medzinárodní konkurenti.

Na tomto mieste musíme vystúpiť, a hovorím to aj predsedovi Barrosovi, s konkrétnymi opatreniami na oživenie Európy, pretože o šesť mesiacov nedosiahneme rovnaké výsledky, ako sme dosiahli v minulosti a s inými skúsenosťami. Radi by sme vedeli aj to, či konečne nastal čas, kedy, ako by pred 30 rokmi povedal pán Kissinger, hlavní svetoví vedúci predstavitelia vedia, na ktoré telefónne číslo zavolať, keď chcú rozprávať s niekým v Európe a nie iba kontaktovať členské štáty.

V hre je dôstojnosť Európy v podobe ustanovenej v Lisabonskej zmluve, ale aj európsky sociálny model, tá základná forma demokracie, ktorú my, členovia Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente, dôsledne žiadame a chceme, aby tvorila základ budúceho blahobytu našich občanov.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán Rodríguez Zapatero, pán Barroso, rád by som objasnil, že v prejave, ktorý sme si vypočuli, sa vyskytujú isté nejednoznačnosti, najmä v súvislosti s ekonomickými otázkami. Ciele a stanovené ciele sú rozumné, ale niektoré nejednoznačnosti pretrvávajú. Mám na mysli to, že neobsahujú žiadne konkrétne opatrenia na boj proti nezamestnanosti. Napriek tejto námietke by som sa však rád vo svojom vystúpení sústredil na inštitucionálne otázky.

Španielske predsedníctvo veľa rozpráva o otázke občianskej iniciatívy a o pohotovom a rýchлом zavedení systému pre Európsku službu pre vonkajšiu činnosť. Domnievam sa, že v súčasnosti a na inštitucionálnej úrovni by bolo dôležité uviesť aj určité vyjadrenie o vzťahu s ostatnými inštitúciami, keďže prebieha úvodná fáza uplatňovania Lisabonskej zmluvy.

Som presvedčený aj o dôležitosti toho, aby Rada a španielske predsedníctvo jasne prejavili ochotu spolupracovať s Komisiou a Parlamentom s cieľom ozrejmiť spôsob fungovania vzťahov medzi Komisiou a Parlamentom v súvislosti s Lisabonskou zmluvou. Španielske predsedníctvo má totiž v súčasnosti jedinečnú príležitosť vytvoriť precedensy.

Akýkoľvek krok španielskeho predsedníctva v súvislosti s uvedenými vzťahmi s Komisiou na jednej strane, Parlamentom na strane druhej a samotným predsedom Európskej rady jasne potvrdí to, čo sa bude považovať za úspech Lisabonskej zmluvy.

V tejto súvislosti by som rád dostal jasnejšie informácie o tom, ako vnímate štruktúru vzťahov medzi rotujúcim predsedníctvom, Komisiou, Parlamentom a predsedníctvom Rady.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Vážený pán premiér Zapatero, vitajte, veľa šťastia a ďakujem za váš prejav. Ďakujem predovšetkým za odkaz na Európsku sociálnu chartu. Konečne niekto v Rade rozumie tomu, že Európu nemožno vytvoriť bez pracovníkov a tým menej postupom proti pracovníkom.

Konečne niekto v Rade začína rozumieť tomu, že máme veľmi vážny problém v podobe miliónov rozčarovaných občanov, obchodných organizácií, ktoré sa cítia byť vylúčené z procesu európskej integrácie, ktorá sa sústreďuje len na aspekt obchodu, stratila svoje politické ciele a má nízke sociálne ciele.

Tento vzťah s Parlamentom a odborovým hnutím pokazili dve opatrenia. Jedným je pohyb pracovníkov v celej Európe, ktorý ohrozuje národné sociálne modely, a druhým je smernica o pracovnom čase, ktorá ohrozuje historické úspechy a zosúladenie profesionálneho a pracovného života.

Pán premiér, rozprávali ste o šiestich mesiacoch zmien. O zmenách postupov, zmenách smeru. Nebudete môcť zmeniť všetko, ale budete sa môcť vydať novým smerom, smerom, ktorý Európa potrebuje. Európa totiž potrebuje pracovníkov a nebude možné vytvoriť len ekonomickú Európu. Bude to musieť byť aj politická a sociálna Európa.

4. Oficiálne privítanie

Predseda júci. – Dámy a páni, dozvedel som sa, že na galérii sa nachádza delegácia Národného zhromaždenia Kórejskej republiky, ktorú srdečne vítame. Vítame delegáciu, ktorú vedie pán Lee Kang Rae, pri príležitosti dvanásteho medziparlamentného stretnutia nášho Parlamentu a parlamentu tejto krajiny.

Európsky parlament vždy podporoval mier a stabilitu a ochranu ľudských práv na Kórejskom polostrove. Prírodzene vítame stále aktívnejšiu úlohu Kórejskej republiky na medzinárodnej scéne a želáme im všetko dobré v súvislosti s ich predsedníctvom samitu krajín G20 tento rok.

Vieme o rozsiahlej dohode o pridružení medzi Kórejskou republikou a Európskou úniou, ktorej ratifikačný proces sa onedlho začne. V súvislosti s touto dohodou blahozeláme kórejským kolegom. Dúfame, že ich účasť bude úspešná a, predovšetkým, že využijú výsadu zúčastniť sa na takej zásadnej rozprave, aká práve prebieha v našom Parlamente.

5. Program činnosti španielskeho predsedníctva (pokračovanie rozpravy)

Predseda júci. – Dámy a páni, budeme pokračovať v rozprave o programe činnosti španielskeho predsedníctva.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, ako predseda Výboru pre ústavné veci tohto Parlamentu som rád, že španielske predsedníctvo prikladá význam plneniu štrukturálnych reforiem ustanovených v Zmluve o fungovaní Európskej únie, predovšetkým pokiaľ ide o Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, občiansku iniciatívu a o dodržiavanie Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv zo strany Európskej únie, v súvislosti s ktorým náš výbor už vymenoval spravodajcu, Španiela pána Jáurequiho Atonda, ktorého už poznáte.

Avšak, pán Zapatero, v rozhovore, ktorý uverejnil španielsky denník *El País* minulú nedeľu, ste vyjadrili želanie, aby boli výsledkom zákona o náboženskej slobode v Španielsku kroky smerom k normalizácii v rámci všetkých jeho verejných inštitúcií.

Preto by som v tejto súvislosti rád navrhol, aby sme v krátkosti uvažovali nad skutočnosťou, že štruktúry Európy predstavujú prostriedok na dosahovanie cieľov a že cieľ Európskej únie je potvrdený v článku 2 Lisabonskej zmluvy, je to presadzovanie dôstojnosti, rovnosti, slobody a solidarity. Z uvedeného dôvodu musím vyjadriť určité znepokojenie nad smerovaním tejto rozpravy o hodnotách.

Kultúrna jednota je dôležitejšia ako hospodárska jednota. Európsky duch je silnejší ako verejná, prepácte, právna štruktúra. Základom európskeho ducha je prirodzená túžba starovekého Grécka po pravde a kráse a kult spravodlivosti Ríma. A na základe tohto neobyčajne veľkolepého dedičstva kresťanstvo prinieslo hodnotu ľudských bytostí, ktoré sú si rovné od počatia po prirodzenú smrť.

V súčasnosti žiadame o odchod na Haiti, o prítomnosť na Haiti práve v mene kresťanského kríža, pretože v centre záujmu kresťanstva sú všetky ľudské bytosti, a predovšetkým tie najchudobnejšie.

Preto sa vás pýtam, čo znamená „normalizácia“ v súvislosti s náboženskou slobodou? Znamená azda zabránenie verejným prejavom náboženského citenia všetkých občanov? Znamená zabúdanie na korene našich krajín vrátane kresťanských koreňov?

Kader Arif (S&D). – (FR) Vážený pán predseda júci, pán Zapatero, pán Buzek, dámy a páni, v tomto období krízy má obchodná politika v rámci verejnej diskusie čím ďalej, tým dôležitejšie miesto, pretože Európania stále viac prichádzajú na to, že obchodná stratégia zavedená na úrovni Únie má priamy vplyv na rast a zamestnanosť.

Boj o zníženie nákladov viedol v súvislosti so zvýšenou medzinárodnou hospodárskou súťažou k príliš veľkej strate pracovných miest alebo k presídľovaniu. Vzhľadom na túto situáciu sa naša skupina domnieva, že obchod musí byť nástrojom na dosahovanie cieľov, akými sú vytváranie pracovných miest, znižovanie nerovností a trvalo udržateľný rozvoj. Zdalo sa, že pán De Gucht, komisár pre obchod, počas svojho vypočutia súhlasil s názorom, že obchod by nemal byť samoučelný.

Rád by som preto vedel, či počas vášho predsedníctva budete podporovať reformu európskej obchodnej politiky s cieľom zaručiť vytváranie väčšieho množstva pracovných miest a s cieľom užšie ju prepojiť so skutočnou priemyselnou politikou. Prijmete aj opatrenia na podporu spravodlivého obchodu na svetovej úrovni, ktorý umožní presadzovať rozvoj, dôstojnú prácu a dodržiavanie ľudských práv? Inými slovami, ustanovíte vo svojich dohodách záväzné sociálne a environmentálne normy?

Luis de Grandes Pascual (PPE). – (ES) Pán Zapatero, pre Španiela, ktorým som, je ctou pozdraviť vás na tomto mieste pri preberaní úlohy predsedu predsedníctva Európskej únie. Toto obdobie je obdobím mnohých očakávaní a úloh a, samozrejme, nesmieme zlyhať pri ich splnení. Je dôležité, aby naši občania videli, že naše inštitúcie, ktoré prešli zmenami, dokážu poskytnúť riešenia skutočných problémov.

Viete, že súhlasíme s programom, ktorý ste predložili. Viete, že pre španielsku *Partido Popular* je to otázka štátu a že vás budeme podporovať vo všetkom, čo považujeme za spoločné záujmy Európy a čo je dôležité pre Španielsko. Je to ambiciózný program a dúfajme, že je aj veľmi obsažný.

Dúfam, že v tomto albume španielskeho predsedníctva, určite veľmi farebnom a rôznorodom, budú ľudia vnímať každú udalosť ako míľnik v súvislosti so skutočnými problémami, ktoré sa ich týkajú.

Kríza zasahuje hospodárstva a nezamestnanosť sa zdá byť piatym jazdcom Apokalypsy. Čestne ste uznali, že v Španielsku je dvadsaťpercentná nezamestnanosť. To vás však neobmedzuje. Som presvedčený, že táto skutočnosť nás všetkých zaväzuje k tomu, aby sme našli východisko z problému, ktorý musíme vyriešiť spoločne. Je to skutočný problém.

Pridelený čas mi neumožňuje vyjadrovať sa príliš obsérne, pán premiér. Chcem vám však povedať, že Španielsko má pred sebou riešenie mnohých problémov. Som si istý schopnosťou Španielska ako národa a chcem veriť a nepochybujem, že pri ich riešení obstojíte. V tomto období v Európe musíme splniť tieto očakávania.

Na druhej strane, globalizovaný svet, zmienili ste sa o tom s istou dávkou porozumenia, znamená, že sa objavujú nové mocenské centrá a že je potrebné, aby Európska únia začala plniť pri ochrane svojich hodnôt a záujmov aktívnejšiu a súdržnejšiu úlohu. Inak riskujeme, že stratíme význam.

Na záver, pán premiér, my Španieli nesúhlasíme, aby nám bola odopieraná možnosť predkladať návrhy. Máme právo. Musíme mať aj pokoru, aby sme prijali radu Dona Quijota Sanchovi Panzovi, keď mu odporúčal pokoru pri jeho ilúzii o vládnutí na ostrove Barataria.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Glenis Willmott (S&D). – Vážený pán predsedajúci, vítam veľmi pozitívny a ambiciózný program pána premiéra pre španielske predsedníctvo. Jeho dôraz na zamestnanosť a rast je veľmi dôležitý pre nás všetkých, pretože sa dostávame z finančného poklesu. Veľmi sa teším na spoluprácu s partnerskou socialistickou vládou.

Obdobie nasledujúcich šiestich mesiacov je pre hospodársku a environmentálnu budúcnosť EÚ zásadné a tešíme sa na februárové zasadnutie Rady z dôvodu ambiciózneho vedenia pri reformách vo finančnom sektore.

Po nedávnych neúspešných rokovaníach v oblasti zmeny klímy v Kodani by som veľmi rada počula, ako bude predsedníctvo spolupracovať s Komisiou na predložení spoločného cieľa EÚ v oblasti zníženia emisií do 31. januára. O tejto otázke sme sa už zmienili, avšak na záver naliehavo žiadam, pán premiér, aby ste počas svojho predsedníctva využili príležitosť a vyriešili otázku zabavovania pozemkov a ostatné problémy, ktoré sú príčinou znepokojenia a zármutku desiatok tisícov vlastníkov nehnuteľností v celom južnom Španielsku, ktorí dodržiavajú zákony. Teraz musíme skutočne konať.

Pán Zapatero, je dobré, že ste tu, a želám vám veľmi úspešné funkčné obdobie.

Tunne Kelam (PPE). – Vážený pán predsedajúci, španielske predsedníctvo bude hodnotené na základe zavedenia Lisabonskej zmluvy na inštitucionálnej úrovni. Pán premiér, želám vám veľa úspechov.

Aby ste stimulovali hospodársku obnovu a vytvorenie nových pracovných miest, je vašou úlohou dosiahnuť dokončenie vnútorného trhu EÚ vrátane otvorenia trhu služieb v oblastiach, ktoré sú stále považované za výnimky. Kým sa nedosiahne tento cieľ, úspech akejkoľvek stratégie EÚ bude mať obmedzený účinok.

Podporujem váš záväzok vytvoriť spoločný trh s energiou prostredníctvom prepojenia energetických sietí v rámci celej Európy. Bol by som rád, keby ste v tejto súvislosti využili stanovisko Parlamentu v oblasti vonkajšej energetickej bezpečnosti a solidarity, ktoré bolo prijaté v roku 2007 a čaká na implementáciu.

Stratégia EÚ 2020 znamená zavedenie informačných a komunikačných technológií do každodennej praxe a využívanie osvedčených postupov členských štátov, ktoré už v tejto oblasti dosiahli pokrok. Dúfam, že vášmu predsedníctvu sa podarí prijať rozhodnutie o založení ústrednej agentúry pre správu systémov informačných technológií, ktorú Európa jednoznačne potrebuje. Naliehavo potrebujeme vypracovať aj spoľahlivú stratégiu bezpečnosti kybernetickej obrany.

Dúfam, že v rámci novej stratégie Východného partnerstva zohrá Európa aktívnejšiu úlohu aj pri stabilizácii situácie na južnom Kaukaze.

V neposlednom rade navrhujem, aby ste sa aj naďalej angažovali v súvislosti so spoločným stanoviskom ku Kube, až kým sa nepotvrdia skutočné zmeny v tejto krajine. Bohužiaľ, ak režim odmietne umožniť nášmu kolegovi socialistovi vstup do krajiny z toho dôvodu, že mal v úmysle nadviazať kontakt s opozíciou, nie je to znakom skutočnej zmeny.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Barroso, pán Zapatero, chcem poďakovať predovšetkým pánovi Zapaterovi za opätovné vyjadrenie ambície, politického hľadiska a tiež odhodlania v období, keď sa Európska únia musí zotaviť z krízy, a bezprostredne po neúspechu v Kodani.

Očakávam, že Komisia a predsedníctvo nám umožnia utvoriť z otázok vytvárania väčšieho množstva kvalitnejších pracovných miest, boja proti sociálnemu vylúčeniu a trvalo udržateľného rozvoja ťažisko stratégie EÚ 2020. Platí to najmä pre rozpočet na poľnohospodárstvo a tiež pre rozpočet na odvetvie rybného hospodárstva. Zaviazali ste sa k tomu.

Pán Zapatero, spoliehame sa, že zabezpečíte prostriedky na túto politiku, že prepojíte ozdravenie pôdy a potravinovú bezpečnosť, že vytvoríte podmienky na vytváranie ekologických pracovných miest a na zachovanie zdrojov rybného hospodárstva, že zaručíte potravinovú bezpečnosť a vytvoríte spravodlivejšie podmienky obchodu pre južné krajiny.

Potrebujeme ambiciózny rozpočet na poľnohospodárstvo a žiadam o prepojenie rozpočtu na rybné hospodárstvo s týmto rozpočtom. Pokiaľ ide o tieto oblasti, naše pracovné miesta, ale aj naša politika budú posudzované na základe dosiahnutých výsledkov.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán Zapatero, medzi otázkami, o ktorých dnes pán premiér hovoril trochu všeobecne a zoširoka, je mnoho takých, ktoré si vyžadujú vypracovanie a predloženie konkrétnych návrhov.

Tieto otázky možno rozdeliť do dvoch kategórií; tie, ktoré, objektívne povedané, španielske predsedníctvo bude musieť riešiť, a tie, ktoré bude chcieť riešiť, pretože sa pokúsi dosiahnuť svoje ciele. Medzi otázky, ktoré je potrebné riešiť, patria otázky vzťahov medzi európskymi inštitúciami, a na tomto mieste by som rád upozornil pána Zapatera na ustanovenia Lisabonskej zmluvy, v ktorej sa v Protokole o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality uvádza aj potreba vymedzenia úloh regionálnych a miestnych orgánov v rámci členských štátov. Pokiaľ ide o regionalizáciu, skúsenosť Španielska naznačuje, že možno práve španielske predsedníctvo sa pokúsi objasniť formuláciu týkajúcu sa úloh regionálnych a miestnych orgánov. Uvedená skutočnosť nadobúda význam práve vtedy, keď pán Zapatero hovorí o rozvoji inovačnej schopnosti a vzdelávania ako o jednom zo svojich cieľov. Ako vieme, tento cieľ sa vo veľkej miere dosahuje prostredníctvom európskych fondov na regionálnej a miestnej úrovni.

Európsky parlament s veľkým záujmom očakáva vypracovanie určitých otázok, riešenie inštitucionálnych záležitostí a návrhy týkajúce sa budúcnosti politiky súdržnosti, ktorá sa, ako vieme, bude riešiť najskôr v Zaragoze a potom v rámci Týždňa inovačných regiónov v Európe. S veľkým záujmom očakávame rozhodnutia a konkrétne návrhy.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán premiér, skutočnosť, že Španielsko preberá predsedníctvo Európskej únie v tomto zložitom okamihu, predstavuje obrovskú výzvu a obrovskú príležitosť pre tých z nás, ktorí zastávajú názor, že doterajší európsky návod na riešenie krízy bol jednostranný a že

Európa neprijala dostatočné opatrenia na obmedzenie vplyvu na reálnu ekonomiku a zamestnanosť, výzvu pre tých z nás, ktorí zastávajú názor, že stratégia obnovy by mala byť aj stratégiou zmeny modelu rozvoja, a teda zaručenia hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho blaha občanov Európy. Španielske predsedníctvo je obrovskou výzvou pre tých z nás, ktorí sa domnievajú, že je potrebné európske hospodárske riadenie, ako aj demokratizácia nástrojov hospodárskej politiky, ktoré zaručia finančnú obozretnosť a požadovanú solidaritu v nevyhnutných prípadoch s cieľom chrániť záujmy európskych občanov.

Edite Estrela (S&D). – (ES) Som rada, že mám príležitosť poznamenať, že Josému Luisovi Zapaterovi sa podarilo európske ženy prekvapiť mimoriadne inovačnými a progresívnymi opatreniami. Samozrejme, urobil to prostredníctvom zostavenia skutočne rodovo vyváženej vlády a prostredníctvom odvážneho začlenenia otázok rodovej rovnosti a vzájomného rešpektu do národného i európskeho programu.

Pán premiér, srdečne vám blahoželám k ambicióznemu programu opatrení proti rodovo podmienenému násiliu, ktoré predstavuje spoločenský problém. Zriadenie európskeho strážcu v oblasti rodovo podmieneného násillia predstavuje priekopnícky návrh, ktorý európske ženy podporujú a schvaľujú.

Pán premiér, v mene portugalských socialistov vám želim veľa šťastia. Môžete počítať s našou solidaritou. Ženy podporujú Zapatera!

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Pán premiér, veľmi rád by som vám čo najúprimnejšie povedal, že ste vynikajúco predstavili spôsob práce španielskeho predsedníctva. Myslím, že to bol mimoriadny prejav.

Chcel som vám položiť otázku v súvislosti s Latinskou Amerikou, pán premiér. Myslím si, že je pre Európu veľmi dôležitá a, samozrejme, aj Európa je dôležitá pre Latinskú Ameriku. V Latinskej Amerike existuje mnoho väzieb medzi ľuďmi, mnoho obchodných záujmov a mnoho rozvíjajúcich sa štátov, ako napríklad Argentína, Brazília alebo Mexiko, ktoré sú súčasťou tohto nového svetového riadenia a ktoré musia vytvoriť s Európou alianciu.

Chcel by som sa vás opýtať, pán predseda, aké sú plány Európskej únie a vášho predsedníctva v súvislosti s Latinskou Amerikou, čo sa očakáva od samitu s Latinskou Amerikou a aké plány má Európska únia a vaše predsedníctvo s Latinskou Amerikou.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – (ES) Keďže mám len minútu rečníckeho času, sústredím sa na občianske práva.

Španielske predsedníctvo je pre nás príležitosťou na to, aby sme si zamietli pred vlastným prahom. Jedným z príkladov sú Kanárske ostrovy a ich obyvatelia.

Minulý rok som tam navštevovala kurz španielčiny. Na svoje prekvapenie som zistila, že keď si vyberiem kurz na pevnine alebo na Baleárskych ostrovoch, náklady mi prepláca. Kurz sa však neprepláca, ak sa škola nachádza na Kanárskych ostrovoch, pretože nie sú súčasťou Európy. Patria do Európskej únie, nie sú však časťou Európy a výsledkom je, že jazykové školy na týchto ostrovoch sú aj napriek vysokej kvalite kurzov pripravované o možnosť...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, pán premiér vo svojich úvodných poznámkach hovoril o potrebe Európy rozvíjať účinnejšiu zahraničnú politiku, najmä pokiaľ ide o jej blízke susedy, medzi ktorých musíme zahrnúť aj Izrael.

Je to krajina, ktorá vojensky okupuje územie iného národa, ktorá porušuje ľudské práva, naďalej blokuje pásma Gazy a uplatňuje kolektívne tresty voči jednému a pol miliónu ľudí, a predsa ju naďalej považujeme za normálneho obchodného partnera. Naše zásady a naša politika sú zrejmé, len minulý mesiac ich zopakovali ministri zahraničných vecí. Zdá sa však, že za našimi slovami nestoja žiadne činy.

Myslím si, že skutočnou skúškou tohto predsedníctva v priebehu niekoľkých nadchádzajúcich mesiacov bude to, či začneme uplatňovať určitú nezávislosť v našich vzťahoch s Izraelom a či začneme dokazovať, že naše zásady niečo znamenajú a že ich budeme uplatňovať.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Aj ja želim španielskemu predsedníctvu, ktoré je prvým v rámci predsedníckej trojky v súlade s Lisabonskou zmluvou, mnoho úspechov. Pokiaľ ide o stratégiu EÚ 2020, opakovane sa uviedlo, že bude zohrávať kľúčovú úlohu pri obnove po kríze. Hlavnú zodpovednosť však majú tie členské štáty, do ktorých právomoci patria politiky v tejto oblasti. Dovoľte mi upozorniť na skutočnosť, že máme politiky Spoločenstva a rozpočty Spoločenstva, ktoré môžu fungovať ako nástroj zmierňovania dôsledkov

krízy. Z tohto pohľadu je mimoriadne dôležité, aby rokovania o novom rozpočte začali začiatkom roka 2011 a aby Komisia v tom čase predložila svoj návrh rozpočtu a umožnila nám tak vypracovať tieto politiky. Rada by som požiadala Komisiu, aby ho predložila včas.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (ES) Vážený pán premiér, dúfam, že ako predseda španielskej vlády máte skutočne odvahu a schopnosť na to, aby ste uviedli do praxe a realizovali svoj veľmi odvážny program, najmä program týkajúci sa násilia páchaného na ženách.

Mám dve otázky. Prvá sa týka zahraničnej politiky. Povedali ste, že Európa musí staviť na zahraničnú politiku, ale aj na ochranu európskych záujmov. Rada by som sa vás opýtala, čo sú to európske záujmy? Sú to záujmy veľkých nadnárodných spoločností, ktoré chcú vytvárať zisky bez ohľadu na sociálne a environmentálne dohody? Alebo sú to záujmy zakotvené v európskych hodnotách, v Charte základných práv Európskej únie, ako sú ľudské práva, demokratizácia, posilňovanie občianskej spoločnosti a práva menšín? Ktoré záujmy máte na mysli?

Ďalšia otázka. Ani slovom ste sa nezmienili o otázke migrácie, ktorá je pre Európu taká dôležitá. Potrebujeme program...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

John Bufton (EFD). – Vážený pán predsedajúci, pán premiér, dnes ste začali s veľmi proeurópskym programom. Rád by som vám povedal, že tento program nefunguje. S eurom sú v súčasnom období v istých krajinách veľké problémy. Grécko je na lopatkách, Španielsko, vaša krajina, tiež čelí problémom. Vo vašej vlastnej krajine dosahuje v súčasnosti nezamestnanosť osôb vo veku 18 až 24 rokov 40 %.

Španieli hovoria sami za seba. Zo svojej pozície v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov budete hovoriť aj v mene ľudí z našej krajiny. Na úvod ste sa zmienili o ďalšej integrácii. Žiadam vás, aby ste skôr, než pristúpíte k užšej integrácii, dali slovo ľuďom v našej krajine, v Spojenom kráľovstve, a poskytl im možnosť vyjadriť sa v referende.

PRESEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Vážený pán predseda, spomínali ste dôležitosť zmeny a obhajovali ste to svetovou hospodárskou krízou, ktorá je najzávažnejšou za posledných 80 rokov a ktorá zapríčinila stratu 8 miliónov pracovných miest. Vymenované nástroje si zaslúžia podporu, nepredstavujú však skutočný obrat k zlepšeniu. Po poučení sa z krízy potrebujeme skutočnú hospodársku revolúciu. Súhlasíte s tým, že liberalizovaný trh sa nedokáže regulovať sám? Súhlasíte s tým, že je potrebné revidovať liberálne dogmy? Súhlasíte s tým, že je potrebné posilniť regulačnú úlohu Spoločenstva a že vládne zásahy sú v trhovom hospodárstve nevyhnutné? Veľmi by sme uvítali vašu reakciu.

José Luis Rodríguez Zapatero, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán predseda, s uspokojením konštatujem, že Európsky parlament je silnejší a životaschopnejší ako kedykoľvek predtým. Odznelo veľa príspevkov, konkrétnych otázok, ktorými sa vo svojom vystúpení nemôžem zaoberať v plnej miere bez toho, aby som neprijateľným spôsobom nepredlžoval túto rozpravu.

Dovoľte mi preto pristúpiť ku kompromisu a reagovať vo vystúpení na určité otázky, ktoré sú podľa mňa najdôležitejšie a ktoré je potrebné objasniť. Mój kompromis spočíva v tom, že na všetky konkrétne otázky poslancov odpoviem počas záverečného zasadnutia, na ktorom sa na konci šesťmesačného obdobia zúčastním a na ktorom sa bude hodnotiť a posudzovať rotujúce predsedníctvo Španielska. Dúfam preto, že všetkých poslancov uspokojím v súvislosti s určitými konkrétnymi záležitosťami, ktoré som si poznamenal.

Dovoľte mi vyjadriť sa v krátkosti o príspevkoch mojich krajanov, španielskych poslancov Európskeho parlamentu. Rád by som španielskej strane *Partido Popular* poďakoval za podporu, ktorú počas tohto zasadnutia preukázala a ktorú potvrdila aj v národnej politickej rozprave a schválila prostredníctvom návrhu. Nepochybne ide o mimoriadne pozitívne hľadisko tejto práce a zdôrazňuje naše spoločné európske želanie, spoločné úsilie a prácu, ktorú sme pripravení naďalej vykonávať a sústrediť sa na toto veľmi zložité obdobie, ktorým počas riešenia hospodárskej krízy prechádzame.

Rád by som sa zmienil o prísťahovalectve. Jeden z vážených pánov poslancov zdôraznil otázku podstaty našej prísťahovaleckej politiky a dokonca uviedol, že som sa o nej nezmienil. Je pravda, že som sa jej vo svojom vystúpení nevenoval, avšak, stručne povedané, je potrebné určiť si priority. Explicitne odznelo, že

som zástancom hromadného prisťahovalectva, a to v žiadnom prípade nie je pravda. Som však za dodržiavanie ľudských práv každého človeka bez ohľadu na to, odkiaľ pochádza.

(potlesk)

Máme Európsky pakt o prisťahovalectve, ktorý bol podporovaný a schválený počas francúzskeho predsedníctva. Musíme sa riadiť týmto paktom, ktorého súčasťou, samozrejme, sú hraničné kontroly, spolupráca a politický dialóg s krajinami, z ktorých pochádzajú prisťahovalci, ako najlepší spôsob zamedzenia hromadného toku prisťahovalcov. Musím však dodať, že integrácia je súčasťou politiky Európskeho paktu o prisťahovalectve, integrácia v súvislosti s ľudskými právami prisťahovalcov. Hovorím v mene krajiny, v ktorej počas niekoľkých posledných rokov došlo k veľkému zvýšeniu úrovne prisťahovalectva, nebolo to však zbytočné, pretože od roku 2000 sa počet obyvateľov Španielska zvýšil o šesť miliónov. Krajina zažila aj vysťahovalectvo, keďže v období diktatúry dochádzalo k hospodárskemu vysťahovalectvu do mnohých európskych krajín.

Na základe skúseností dobre vieme, čo znamená opustiť vlastnú krajinu a hľadať budúcnosť alebo kúsok ekonomickej dôstojnosti. Vieme, že nie je jednoduché pochopiť to, a vieme, že krajiny a národy sa neposudzujú len na základe ich politickej, vojenskej alebo hospodárskej moci. Národy, a rovnako aj Európa, sa posudzujú aj na základe zaobchádzania a dodržiavania ľudských práv a rešpektovania ľudí, ktorí prichádzajú do našich krajín pracovať a hľadať budúcnosť, ktorú nemôžu nájsť vo vlastnej krajine.

(potlesk)

Navyše si Európska únia musí uvedomiť, a aj si uvedomuje, že do roku 2025 dosiahne 30 % našej populácie vek najmenej 65 rokov. K podobnej situácii nedôjde v žiadnej inej oblasti či regióne na svete. Staneme sa oblasťou, kontinentom s najvyšším počtom ľudí vo veku nad 65 rokov, a to vyústi do zníženej schopnosti vyrábať, do zníženia počtu aktívneho obyvateľstva a zníženia pracovnej schopnosti, čo bude predstavovať tlak na naše systémy sociálnej ochrany. Zo strednodobého hľadiska Európa potrebuje pracovníkov. Po skončení krízy bude potrebovať pracovníkov, potrebuje začleniť na trhu práce ženy a potrebuje zvýšiť podiel aktívneho obyvateľstva, aby zachovala sociálnu ochranu. To je veľmi dôležitý záver.

Po druhé, subsidiarita a jazyky. Samozrejme, budeme spoľahlivo uplatňovať Lisabonskú zmluvu a rád by som zdôraznil, že práve naša vláda podporovala používanie ostatných oficiálnych jazykov Španielska v európskych inštitúciách. V súčasnosti sa však v rámci uplatňovania Lisabonskej zmluvy nepochybne zdôrazňuje rovnováha medzi inštitúciami. Odznela jedna poznámka, ktorú považujem za nespravodlivú, musím však pripustiť, že bola veľmi ojedinelá. Ako predseda rotujúceho predsedníctva som vyjadril, deklaroval a podporil inštitucionálnu úlohu stáleho predsedu Rady a, samozrejme, aj vysokej predstaviteľky, ako aj plnú spoluprácu s Komisiou, a aj naďalej budem zastávať toto stanovisko.

Rotujúce španielske predsedníctvo začne uplatňovať nové právomoci Európskeho parlamentu v plnej spolupráci s predsedom Komisie, ktorý vždy preukazoval svoj nepretržitý pracovný vzťah s Parlamentom. Mám na mysli prácu, ktorú vykonal pán Durão Barroso. Kritizovali ma za to, že ho podporujem. Áno, podporoval som ho a podporujem ho, pretože vnímam jeho prácu v prospech silnej a jednotnej Európy, a to je dôležité bez ohľadu na ideologické postoje.

Po tretie, finančný systém, daňové raje, nová regulácia a dohľad. Nezmenil som sa o nich, lebo som sa nevyjadroval o všetkých témach, plne však súhlasím s uplatňovaním predpisov o novom finančnom dohľade a regulácii. Pokiaľ ide o požiadavku týkajúcu sa odstránenia daňových rajov, rotujúce predsedníctvo bude rázne a prísne.

(potlesk)

Bude, samozrejme, podporovať a povzbudzovať všetky krajiny a bude od nich požadovať, aby presadzovali potrebné dohody v oblasti daňovej transparentnosti a poskytovali informácie v rámci medzinárodného spoločenstva.

Pokiaľ ide o problematiku zmeny klímy, Rada 11. februára vykoná s pomocou Komisie analýzu samitu v Kodani. Je samozrejmé, že Európska únia by aj naďalej mala prijímať opatrenia v prospech stratégie, pomocou ktorej dosiahneme progresívnu dohodu s cieľom presadzovať zmiernenie zmeny klímy. Podporujem Európsku úniu, ktorá dokáže rozumne zlaďiť vlastné ambície, ktoré si stanovila na rok 2020 alebo na obdobie rokov 2020 – 2030, s požiadavkami ostatných aktérov týkajúcimi sa znižovania ich vlastných emisií. V rámci podpory európskej jednoty a spoločnej stratégie musíme túto úlohu zveriť Európskej komisii. V plnej miere

súhlasím aj s tým, že Spojené štáty a Čína sú dvoma poprednými aktérmi, v súvislosti s ktorými si vieme predstaviť oveľa aktívnejšiu úlohu.

Samozrejme, som plne presvedčený, že rybné hospodárstvo by malo byť súčasťou spoločnej poľnohospodárskej politiky a že sociálny pakt, o ktorom sa zmienili niektorí poslanci, potrebuje revíziu, zmenu s cieľom začleniť záujmy, legitímne zastúpenie a konštruktívne stanovisko veľkej časti tých, ktorí sú predstaviteľmi pracujúcich v Európe. Sú zástupcami pracujúcich, odborov, ktoré predstavujú európsky sociálny pakt, ktorý nás v priebehu niekoľkých uplynulých desaťročí zmenil na región s najvyššou úrovňou sociálneho zabezpečenia a s najväčšou prosperitou od druhej svetovej vojny.

(potlesk)

Budúcnosť Európskej únie a európskej prosperity nemožno vytvárať bez pracujúcich, bez sociálnych práv a bez politik sociálneho zabezpečenia, preto ich musíme aktívne začleňovať.

Odznela aj otázka týkajúca sa oblasti zahraničnej politiky; Blízkeho východu, najmä Latinskej Ameriky, ako aj narážky na Izrael. Dúfame, že v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov sa nám podarí presadiť dohodu o Blízkom východe. Vieme, že mier na Blízkom východe predstavuje nevyhnutnú a základnú podmienku dosiahnutia mieru v iných oblastiach, v ktorých sa rozšírili konflikty a teror motivovaný radikalizmom a ideologickým a náboženským fanatizmom. Európska únia splní svoju úlohu tým, že prispeje k mierovému procesu prostredníctvom záväzku opätovne sa venovať rozhovorom. Ciele a podmienky poznáme. Vieme, že súčasťou tohto dialógu musí byť uznanie palestínskeho štátu ako jedna zo základných podmienok.

(potlesk)

Práca s Izraelom je prácou na mieri. Ak nebudeme spolupracovať s Izraelom aj napriek kritike, ktorú si za mnohé svoje kroky zaslúži, nedokážeme v dohľadnej dobe dosiahnuť mier. Spolupráca s Palestínou je spolupráca s cieľom dosiahnuť jej právo na štát, na územie, aby v dohľadnom období dosiahla prosperitu, a je to spolupráca s cieľom riešiť všetky nedoriešené otázky. Budeme pracovať odhodlane a, samozrejme, budeme spolupracovať s ostatnými dôležitými medzinárodnými aktérmi.

Pokiaľ ide o Latinskú Ameriku, je to mladý a mimoriadne životaschopný kontinent s veľkou budúcnosťou. Má 500 miliónov obyvateľov a Európa na ňu vo veľkej miere vplývala. Nejde len o veľký vplyv Španielska, ale aj o výrazný európsky vplyv, pretože po dlhom období a určitých ťažkostiach s posilnením stability tejto oblasti a jej upevnením ako skupiny národov sa tam v súčasnosti uplatňujú demokratické a progresívne hodnoty. Na samite s Latinskou Amerikou by sme radi pokročili smerom k obchodným dohodám so zoskupením Mercosur, so Strednou Amerikou a s Andským spoločenstvom. Všetky uvedené kroky sa uskutočňujú v záujme rozvoja a pokroku Latinskej Ameriky, ako aj v rámci hospodárskych záujmov Európy, ktoré je podľa mňa tiež potrebné obhajovať.

Európske záujmy. Keď odznela zmienka o politike Únie v oblasti rovnosti mužov a žien, a ostatní poslanci súhlasili, považoval som to za veľmi dobrý príklad a politiku občianstva. Také sú európske záujmy. Súčasťou európskych záujmov, ktoré presadzujem v rámci opatrení v oblasti zahraničnej politiky, sú hodnoty predstavujúce Európu. Majú pôvod v osvietenstve a vo všetkých kultúrnych, náboženských a občianskych tradíciách, ktoré prekvitali a vyvíjali sa v Európe. Normalizovať znamená tolerovať, normalizácia je rešpektovanie európskej tradície, toho najkvalitnejšieho z európskej tradície. Znamená to, že toto územie je územím náboženskej, ideologickej, politickej a kultúrnej slobody. Táto sloboda si vyžaduje toleranciu a rovnaké zaobchádzanie v rámci všetkých vierovyznaní a presvedčení, aby sa demokracia mohla naplniť.

(potlesk)

Vážení pán predseda, v podstate som sa chcel vyjadriť o niektorých samostatných vystúpeniach zo strany iných krajín týkajúcich sa našej krajiny, Španielska. Ide predovšetkým o vyjadrenie pána Langena, konkrétne o vyjadrenie na adresu Španielska, ktoré sa týkalo jeho hospodárskej charakteristiky. Je mojou povinnosťou odpovedať. Musím povedať, že keď som ráno začínal svoje vystúpenie, hovoril som v mene európskej krajiny, proeurópsky orientovanej krajiny, ktorá je vďačná za to, že je v Európskej únii, je vďačná tým krajinám, ktoré podporili jej vstup do Európskej únie, krajiny, ktorá v priebehu uplynulých 25 rokov zaznamenala obrovskú premenu a veľký pokrok. Až to takej miery, že odkedy sme vstúpili do Európskej únie, znížili sme rozdiel v príjme na obyvateľa o 15 percentuálnych bodov, čím sme prekročili súčasný európsky priemer. Podarilo sa nám to vďaka úsiliu mnohých Španielov, vďaka španielskym pracujúcim a podnikom.

V súčasnej dobe, po dosiahnutí takéhoto mimoriadneho pokroku, čelíme hospodárskej kríze, ktorá vplýva na zamestnanosť. Je pravda, že máme vysokú mieru nezamestnanosti, rovnako to bolo aj počas kríz

v sedemdesiatych a deväťdesiatych rokoch. Takto možno charakterizovať našu krajinu; viac pracovných miest ako iné krajiny môžeme vytvoriť len vtedy, keď dôjde k rastu. Pána Langena však môžem uistiť, že keby zajtra stúpila miera nezamestnanosti v jeho krajine, bez ohľadu na to, kto by bol vo vláde, ako politický vodca, ako premiér a ako zástanca Európy by som reagoval podporou a solidaritou, a nie obviňovaním, aké odznelo dnes ráno v tomto Parlamente z jeho úst.

(potlesk)

Bola by to reakcia založená na podpore a solidarite. Takto to cítim ja a takto prejavujem svoj európsky postoj. Vážim si vašu krajinu a dúfam, že k tomu nedôjde.

Stručne povedané, pán predseda, počas tohto predsedníctva budeme pracovať na dosiahnutí európskeho projektu solidarity, spolupráce, pevnejšej hospodárskej únie, projektu reforiem a presvedčení. Ďakujem, že ste sa vyjadrili o pánovi Almuniovi, okrem iného aj preto, že na prevzatie povinností som ho navrhol práve ja. Vieme aj to, že v priebehu nadchádzajúcich šiestich mesiacov sa môže Parlament spolať na spoluprácu, rešpekt a úctu zo strany našej krajiny a vlády a na to, že na konci funkčného obdobia prídeme medzi vás, budem sa vám podrobne zodpovedať a s rešpektom a solidaritou dám odpoveď na akúkoľvek otázku.

(potlesk)

Predseda. – Ďakujem vám za prejav, pán Zapatero. Naša spolupráca, spolupráca Európskeho parlamentu a španielskeho predsedníctva je veľmi dôležitá. Pracujeme v oblasti zákonodarstva a vlády jednotlivých predsedníctiev sú pre nás veľmi dôležité práve preto, aby sme mohli tento legislatívny proces uskutočniť.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Jean-Pierre Audy (PPE), písomne. – (FR) Prejav pána premiéra Španielskeho kráľovstva ma veľmi potešil, najmä pokiaľ ide o rovnováhu medzi oblasťami hospodárstva, sociálnych otázok a životného prostredia. Podporujem myšlienku sociálneho paktu založeného na sociálnom partnerstve, pretože okrem toho, že ide o podmienku dosiahnutia najdôležitejšej ambície v sociálnej oblasti, som presvedčený, že je aj faktorom hospodárskej výkonnosti Európy. V období, keď predstavitelia Pyrenejského polostrova zastávajú dve dôležité predsednícke funkcie (španielsky premiér José Luis Rodríguez Zapatero v Rade Európskej únie a Portugalec José Manuel Barroso v Európskej komisii), ma mrzí, že španielske predsedníctvo nepreukázalo svoju schopnosť priniesť pridanú politickú hodnotu v súvislosti so vzťahmi s americkým kontinentom okrem Spojených štátov a Kanady. Je to poľutovaniahodné, pretože šiesty samit EÚ – Latinská Amerika a Karibik (EÚ – LAK) je naplánovaný na prvú polovicu roka 2010, kým samit EÚ – Mexiko sa má uskutočniť v prvej a samit EÚ – Brazília v druhej polovici roka 2010. Rád by som využil toto vystúpenie na opätovné vyjadrenie ľútosti nad tým, že nový predseda Európskej rady, ktorého zvolili v polovici novembra a ktorý svoj úrad prebral 1. decembra 2009, ešte stále nepozdravil poslancov Európskeho parlamentu, dokonca ani písomne.

Elena Băsescu (PPE), písomne. – (RO) Rada by som zdôraznila, že som bola členkou delegácie Výboru pre zahraničné veci (AFET), ktorá v Madride v októbri 2009 pripravovala priority pre španielske predsedníctvo. Na základe svojich vedomostí o týchto cieľoch som zaregistrovala body, ktoré majú spoločné znaky s rumunskými cieľmi.

Hlavnou oblasťou záujmu španielskeho predsedníctva je oblasť Stredozemia, ktorá môže byť veľmi užitočná aj pre Rumunsko. Rumunské spoločnosti dostanú príležitosť znova sa vrátiť na trhy v stredozemskej oblasti (v krajinách ako Alžírsko, Turecko, Sýria a Egypt). Hlavným spoločným cieľom je zaručiť energetickú bezpečnosť Európskej únie, pričom Rumunsko sa začne podieľať na programe v tejto oblasti projektom Nabucco, paneurópskym ropovodom Konstanca – Terst a prepojením plynových sietí v susedných štátoch: Rumunsko – Maďarsko (Arad – Segedín), Rumunsko – Bulharsko (Giurgiu-Ruse), Isaccea a Negru Vodă.

Zároveň si myslím, že španielske predsedníctvo musí venovať osobitnú pozornosť krajinám Východného partnerstva. Hlavným politickým cieľom Rumunska je začlenenie Moldavskej republiky do skupiny krajín západného Balkánu vzhľadom na jej potenciálne pristúpenie. Rokovania o podpísaní dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Moldavskou republikou sa začali v Kišiňove 12. januára 2008. V súčasnom období potrebuje Moldavsko finančnú a politickú podporu. Uvedená skutočnosť by mala byť prioritou súčasného predsedníctva aj nasledujúcich predsedníctiev.

Dominique Baudis (PPE), písomne. – (FR) Vážený pán predseda, počas nasledujúcich šiestich mesiacov sa ujmiete rotujúceho predsedníctva Európskej únie. Budete čeliť mnohým problémom v oblasti zahraničnej politiky, najmä pokiaľ ide o južné pobrežie Stredozemia. Aké opatrenia máte v úmysle prijať s cieľom obnoviť Úniu pre Stredozemie so sídlom v Barcelone? Nedávno bol menovaný generálny tajomník Únie pre

Stredozemie. Ako si predstavujete spoluprácu s prvým generálnym tajomníkom Únie pre Stredozemie v histórii? V súvislosti so Stredozemím potrebujeme ambicióznú politiku, ktorá presahuje hospodárske partnerstvá s cieľom vytvoriť skutočné politické partnerstvá.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), písomne. – (LT) Španielsko preberá štafetu predsedníctva Európskej únie práve v období, keď nadobudla platnosť Lisabonská zmluva. Znamená to, že predsednícky štát bude môcť pri realizácii svojho ambiciózneho programu užšie spolupracovať s Európskym parlamentom. Podporujem najdôležitejšie priority stanovené v programe Španielska týkajúce sa stratégie EÚ 2020, zachovania pracovných miest a sociálneho pokroku, týkajúce sa iniciatív v oblastiach vzdelávania a inovácie a záležitostí v rámci energetickej bezpečnosti. Pre mňa ako litovskú poslankyňu Európskeho parlamentu je veľmi dôležité, aby predsedajúca krajina naďalej pokračovala aj v uskutočňovaní stratégie EÚ pre oblasť Baltského mora, ktorá bola prijatá počas švédskeho predsedníctva. Súčasné roky sú rokmi boja Európy proti chudobe a sociálnej izolácii. Rada by som požiadala Španielsko, aby počas svojho predsedníctva prijalo opatrenia potrebné na boj proti chudobe a na zaručenie minimálnych sociálnych istôt. Predsedníctvo Švédska, krajiny na severe Európy, bolo úspešné. Želám južnému štátu, Španielsku, aby bola jeho práca užitočná pre dobro občanov EÚ.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písomne. – (RO) Rád by som upriamil pozornosť španielskeho predsedníctva na niekoľko záležitostí, ktoré považujem za prioritné, a domnievam sa, že v nadchádzajúcich mesiacoch ich musíme vyriešiť. Za prioritu je potrebné považovať práva pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, pretože rovnosť práv musia mať všetci pacienti v Európe. Vyzývam predsedníctvo, aby vyvinulo úsilie s cieľom vyriešiť situáciu v súvislosti s touto dokumentáciou na úrovni Rady. Žiadam predsedníctvo aj o to, aby podporilo smernicu o informáciách určených verejnosti o liekoch viazaných na lekárske predpis, s ktorou Rada vyjadrila nesúhlas. Zachovanie súčasného stavu v tejto oblasti nie je prospešné ani pre pacientov, ani pre farmaceutický priemysel. Z dôvodu prekonania krízy si podporu vyžaduje aj odvetvie obchodu, a to najmä v nových členských štátoch, ktoré majú v tejto oblasti vážne problémy. V tejto súvislosti som presvedčený, že je absolútne nevyhnutné podporovať malé a stredné podniky. Španielske predsedníctvo musí preukázať výraznú podporu smernici o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, ktorá je pre malé a stredné podniky veľmi dôležitá. Želám španielskemu predsedníctvu veľa úspechov pri dosahovaní jeho priorít a pri hľadaní riešení problémov, ktorým Európska únia v súčasnom období čelí.

Proinsias De Rossa (S&D), písomne. – Cieľom Európy je komplexná mierová dohoda na Blízkom východe, ktorej centrom záujmu by bolo riešenie vytvorenia dvoch štátov. Chceme bezpečný štát pre Izraelčanov a životaschopný demokratický štát pre Palestínčanov, ktoré budú vytvorené na základe hraníc spred roku 1967. Pokiaľ však ide o toto riešenie, je päť minút pred dvanástou. Jasné vyhlásenie Rady z 8. decembra musíte presadzovať rozhodne a s odhodlaním. Vytvorenie podmienok na predčasné palestínske voľby je pre dosiahnutie pokroku kľúčové. Európa by mala dať jasne najavo, že bude rokovať s víťazmi týchto volieb bez ohľadu na ich politickú príslušnosť a na základe záväzku týkajúceho sa uplatňovania dohôd, ktorý prijali Palestínčania. Európska politika týkajúca sa Izraela, Palestínskej samosprávy a hnutia Hamas sa musí odteraz zamerať na neodkladné dosiahnutie rokovaní o konečnom štatúte založených na pláne postupu, ktorý predložila štvorka, a na arabskej mierovej iniciatíve. Musíme trvať na tom, aby sa okamžite a bezpodmienečne ukončilo obliehanie pásma Gazy Izraelom, ako aj hrozivé ľudské utrpenie, ktoré toto obliehanie spôsobuje 1,5 miliónu obyvateľov. Ak Európa neprijme v súčasnom období odvážne opatrenia a nepodnieti USA na prijatie rovnakých krokov, situácia môže veľmi rýchlo nadobudnúť nezvratný charakter.

Ioan Enciu (S&D), písomne. – (RO) Súčasnému španielskemu predsedníctvu bola zverená dôležitá úloha navrhnuť akčný plán na uplatňovanie Štokholmského programu. Medzi najdôležitejšie ciele tohto plánu je potrebné začleniť celý balík otázok týkajúcich sa prisťahovalectva a azylu, hraničných kontrol a bezpečnosti, ako aj boja proti organizovanému zločinu a terorizmu. Stručne povedané, záležitostí, ktoré zaručujú bezpečnosť občanov EÚ.

Dosahovanie týchto cieľov si v budúcnosti vyžiada ešte intenzívnejšiu výmenu informácií medzi inštitúciami a špecializovanými agentúrami, ako aj konsolidáciu databázy EÚ, a teda neustále zhromažďovanie osobných údajov občanov. Musí sa však zachovať stabilná rovnováha medzi poskytovaním bezpečnosti a dodržiavaním práva občanov na súkromie. Musí sa presadzovať konsenzus medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o dosiahnutie primeraného vzájomného vzťahu medzi oboma uvedenými cieľmi.

Dodržiavanie základných ľudských práv musí byť hlavným cieľom všetkých európskych politík a je potrebné venovať mu najviac pozornosti zo strany troch krajín, ktoré prevezmú predsedníctvo EÚ v priebehu nasledujúcich 18 mesiacov.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Želám španielskemu predsedníctvu veľa úspechov. Španielsko je prvým členským štátom, ktorý v skutočnosti oživuje nový inštitucionálny model, ktorý nadobudol platnosť spolu s Lisabonskou zmluvou.

Dúfame, že sa uskutoční priorita, ktorú už uviedol pán premiér Rodríguez Zapatero, dostať Európu z krízy a upevniť obnovenie hospodárskeho rastu. Dúfame aj v to, že sa nám podarí pokračovať v boji proti zmene klímy a v ochrane energetickej bezpečnosti. Dôležité je prijať aj integrovanú politiku lesného hospodárstva a usilovať sa o väčšiu účinnosť v oblasti vodného hospodárstva.

Dúfame, že počas tohto Európskeho roka boja proti chudobe a v období hospodárskej krízy sa bude v súvislosti s najzraniteľnejšími skupinami spoločnosti uplatňovať konsolidovaná politika. Dúfam, že členské štáty a európske inštitúcie budú spolupracovať tak, aby EÚ ešte viac prosperovala, bola jednotnejšia a aby mala väčšiu účasť na medzinárodnej scéne.

Dúfam aj v to, že počas tohto predsedníctva sa upevnia vzťahy medzi Portugalskom a Španielskom. Každý si uvedomuje vzájomnú závislosť a prepojenosť hospodárstiev oboch štátov. Dobrý príklad jednotného úsilia predstavuje Iberské nanotechnologické laboratórium v Brage, ktoré umožní rozvoj vedeckého výskumu, inovácie a vedomostí a povedie k väčšej konkurencieschopnosti našich spoločností.

Carlo Fidanza (PPE), písomne. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, pán úradujúci predseda predložil svoje priority. Všetky sú dôležité, avšak hrobové ticho v súvislosti s bojom proti nezákonnému prisťahovalectvu, ktorý nebol vymedzený ako priorita, je nepochybné.

Neuvádza sa posilnenie programu agentúry FRONTEX ani potreba uzavrieť záväznejšie dohody o rozdeľovaní utečencov. Neuvedol sa záväzok s cieľom zintenzívniť našu spoluprácu s krajinami odchodu nezákonných migrantov alebo v rámci OSN podporiť potrebu zriadenia centier na zistenie totožnosti žiadateľov o azyl *in situ*, ktoré overia, kto má skutočne nárok žiadať o azyl.

Tento nedostatok je veľmi závažným signálom toho, že sa odkláňame od pozícií, ktoré nedávno znova potvrdila Európska rada, a od pozície talianskej vlády, ktorá vždy bojovala za to, aby sa záležitosti týkajúce sa kontroly prisťahovalectva dostali v európskom programe na prvé miesto.

Dúfam, že španielskemu predsedníctvu sa okrem všeobecných výziev týkajúcich sa ľudských práv podarí prehodnotiť svoje priority a podniknúť kroky v súvislosti so záväzkami v oblasti prisťahovalectva, ktoré prijali predchádzajúce úradujúce predsedníctva. Budeme aj naďalej vyvíjať tlak na pána Zapatera a jeho vládu, kým k tomu nedôjde.

Livia Járóka (PPE), písomne. – (HU) Vítam skutočnosť, že v programe španielskeho predsedníctva je zaručenie rovnakých príležitostí pre ženy a mužov uvedené ako priorita týkajúca sa európskeho trhu práce, rovnako ako rozvoj poľnohospodárstva a vzťahy s tretími krajinami. Vítané je aj to, že v programe sa kladie dôraz na boj proti rodovo podmienenému násiliu a na ochranu obetí takýchto trestných činov a zároveň sa v rámci všeobecných cieľov zdôrazňuje úloha rodovej rovnosti v súvislosti s rastom Európskej únie. Mimoriadne dôležitým pokrokom je to, že v kapitole o nediskriminácii sa predsedníctvo zaväzuje zmenšiť súčasné rozdiely v odmeňovaní mužov a žien, podporovať plán uplatňovania rodovej rovnosti na roky 2011 – 2015, zriadiť európske monitorovacie centrum pre rodovo podmienené násilie a zorganizovať fórum na hodnotenie výsledkov riešenia doterajších a budúcich problémov v rámci Pekinskej akčnej platformy OSN. Hoci sa v programe nespomínajú plány na sociálne začleňovanie rómskeho obyvateľstva, skutočne verím, že predsedníctvo bude pokračovať v práci, ktorú začali jeho predchodcovia, a vzhľadom na Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu využije prostriedky na podporu sociálnej a hospodárskej integrácie rómskeho obyvateľstva, ktoré predstavuje najväčšiu a najzraniteľnejšiu menšinu v Európe. Ďalej dúfam, že na samite, ktorý sa má uskutočniť na Medzinárodný deň Rómov v Córdobe, prispeje aj španielske predsedníctvo vo veľkej miere k rýchlemu dokončeniu európskej rómskej stratégie, ktorá sa v súčasnom období vytvára.

Ádám Kósa (PPE), písomne. – (HU) S radosťou počúvam slová o programe „Inovácia Európy“, ktorý predstavilo španielske predsedníctvo, pretože sa v ňom ako priorita stanovuje urýchlenie rozvoja politiky cestovného ruchu vrátane pozornosti venovanej názorom turistov, pokiaľ ide o politiku EÚ, ktorá súvisí s priemyslom. Predsedníctvo sa v tejto súvislosti zameriava na vytvorenie európskeho modelu cestovného ruchu, pričom zohľadňuje aj skupinový cestovný ruch. Upozorňujem vás na skutočnosť, že je potrebné v maximálnej miere zohľadniť aj záujmy osôb so zdravotným postihnutím. Navyše v oblasti dopravy predsedníctvo navrhuje podporu inteligentných dopravných systémov, s čím v plnej miere súhlasím a využijem príležitosť, aby som na tomto mieste zopakoval, že Európska únia by nemala naďalej pokračovať v zákonných postupoch

prijímania a zachovávanie účinnosti takeého počtu nariadení, ako je dopravných prostriedkov. V súčasnom období sa ľuďom z rozličnými dopravnými potrebami neposkytuje rovnaká úroveň služieb napriek tomu, že všetci majú rovnaké práva cestujúcich. Navrhujem, aby predsedníctvo zohľadnilo vyhlásenie kandidáta na post komisára Siima Kallasa, v ktorom sa zmienil o voľnom pohybe ako o jednej z najzákladnejších slobôd európskych občanov prejavujúcich sa v modernej doprave. Kandidát na komisára vyjadril súhlas s touto iniciatívou a prisľúbil vypracovanie jednotného kódexu správania týkajúceho sa všetkých odvetví dopravy. Týmto krokom môže počas svojho mandátu zaručiť jasné a transparentné práva všetkým európskym občanom a španielske predsedníctvo by mohlo a malo v tejto oblasti zohrávať dôležitú úlohu.

Krzysztof Lisek (PPE), písomne. – (PL) Som veľmi rád, že susedská politika patrí medzi priority španielskeho predsedníctva. Viem, aký dôležitý je pre Španielsko rozvoj spolupráce s krajinami stredozemskej oblasti a akú dôležitosť prikladá Španielsko koncepcii Únie pre Stredozemie. Samozrejme, viem, že sa to týka mnohých krajín, ktoré sú susedmi EÚ a dôležitými hospodárskymi partnermi Únie. Ešte s väčšou radosťou som si vypočul vyhlásenia pána Zapatera a ostatných predstaviteľov španielskeho predsedníctva o tom, že majú v úmysle pokračovať v úsilí svojich predchodcov, najmä Čechov a Švédov, a rozvíjať spoluprácu s východnými susedmi EÚ, najmä so štátmi, ktoré sú zaradené do programu Východného partnerstva navrhnutého Poľskom a Švédskom. V tejto súvislosti by som rád vyzval predsedníctvo a pána Zapatera osobne, aby venovali mimoriadny význam situácii v Bielorusku. Veľmi dôležité je opätovné prehodnotenie stratégie vo vzťahu k Bielorusku, ako aj monitorovanie vnútornej politiky krajiny. EÚ by mala od bieloruských úradov požadovať dodržiavanie ľudských práv a zmenu ich postoja k inštitúcii občianskej spoločnosti. Pán Zapatero zdôraznil dôležitosť ľudských práv. Bohužiaľ, v Bielorusku sú naďalej zadržívaní vážni svedomia a postoj úradov k demokratickej opozícii, slobodným médiám a mimovládnym organizáciám vrátane organizácií etnických menšín zďaleka nezodpovedá európskym normám. Demokratizácia a dodržiavanie základných občianskych práv predstavujú faktor, ktorý by mal byť podmienkou rozvoja spolupráce medzi EÚ a Bieloruskom v rámci Východného partnerstva.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), písomne. – (PL) Jednou z priorít španielskeho predsedníctva je stimulácia hospodárstva EÚ, ktorá sa má dosiahnuť prostredníctvom schválenia a uplatňovania európskej stratégie trvalo udržateľného rozvoja do roku 2020. Na základe dokumentu, ktorý predložila Komisia, je zrejmé, že stratégia sa týka najmä podpory znalostnej a ekologickejšej ekonomiky. Ďalšia predstava, ktorú Španielsko prednieslo, sa týka systému finančných pokút, ktorý spočíva napríklad v znížení dotácií z rozpočtu EÚ v prípade krajín, ktoré nedosiahnu ciele uvedené v stratégii. Španielsko sa vracia k tejto myšlienke v rámci reakcie na odpor zo strany mnohých krajín a záujmových skupín.

Mám však otázku. Prečo neprebehli konzultácie skôr, ako bola oznámená táto revolučná myšlienka? Neuvedomuje si Španielsko na základe vlastnej skúsenosti, že chudobnejšie krajiny môžu mať problémy s plnením takých ambiciózných podmienok nie z dôvodu nedostatočnej ochoty, ale preto, že to nedokážu? Nemyslíte si, pán Zapatero, že zavedenie ďalších sankcií spôsobí opačný účinok, ako sa plánovalo, že táto situácia povedie k vzniku ešte väčšieho nepomeru v rozvoji určitých regiónov a že to oslabí celú Úniu? Všetci chceme silnú Úniu a silná Únia znamená Úniu silných častí. Politika vyrovnania rozdielov medzi regiónmi funguje, neničíme preto jej výsledky drastickými opatreniami.

Iosif Matula (PPE), písomne. – (RO) Vážený pán predseda, dámy a páni, chcem privítať skutočnosť, že španielske predsedníctvo považuje úlohu zaručenia energetickej bezpečnosti Európskej únie za svoju prioritu. Vzhľadom na to je nevyhnutná diverzifikácia zdrojov dodávok plynu prostredníctvom včasného ukončenia projektu Nabucco. Po podpísaní medzivládnej dohody o plynovode Nabucco musí Európska únia začať konať.

Rád by som zdôraznil, že priority španielskeho predsedníctva musia zahŕňať aj vzťahy so štátmi Východného partnerstva. V tejto súvislosti sa domnievam, že je dôležité, aby sme poskytli silnú politickú podporu úspešnému ukončeniu rokovaní, ktoré sa nedávno začali medzi EÚ a Moldavskou republikou. Tieto rokovania musia vyústiť do podpísania dohody o pridružení, ktorá bude predstavovať významný krok v zavádzaní európskych hodnôt v tomto európskom štáte, ktorý sa nachádza v bezprostrednej blízkosti EÚ. Myslím si, že je mimoriadne dôležité, aby sme vyslali pozitívny signál občanom Moldavskej republiky, ktorých väčšina vo voľbách v roku 2009 volila Koalicíu za európsku integráciu.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Zdá sa dosť zvláštne, že španielske predsedníctvo nás vyzýva na boj proti hospodárskej kríze a chce, aby bola realizácia cieľov hospodárskej politiky povinná. Táto výzva prichádzajúca z krajiny, v ktorej je miera nezamestnanosti na úrovni takmer 20 %, čo je dvakrát viac ako európsky priemer, znie absurdne. Ešte horšie však je, že presadzujú starú myšlienku európskeho

hospodárskeho riadenia. Takéto porušovanie zásady subsidiarity je potrebné čo najdôraznejšie odmietnuť. EÚ musí aj naďalej zostať úniou rôznorodosti a národných štátov. Dlhú to svojim občanom.

Svojim občanom dlhuje aj určité konečné jednoznačné vyjadrenie v rokovaní s Tureckom. Španielske predsedníctvo zatvára oči pred realitou, inými slovami, pred skutočnosťou, že Turecko nie je súčasťou Európy ani z geografického, ani z duchovného alebo kultúrneho hľadiska. V tejto anatólskej krajine ešte vždy diskriminujú etnické a náboženské menšiny a Ankara tvrdohlavo odmieta uznať Cyprus, ktorý je členským štátom EÚ. Tvrdenie, že konflikt, ktorý prebieha už po desaťročia, prinesie v krátkej dobe „pozitívne výsledky“, nie je nič iné len zbožné želanie. EÚ by nedokázala zvládnuť pristúpenie Turecka už len z finančných dôvodov. Hromadný príliv Turkov a explózia paralelných spoločností by nakoniec EÚ zničili. Je najvyšší čas, aby sme ihneď zastavili prístupové rokovania s Ankarou a pracovali na zabezpečení privilegovaného partnerstva.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (RO) Vítam skutočnosť, že španielske predsedníctvo preberá priority v oblasti odvetvia poľnohospodárstva, ktoré sú skutočne najdôležitejšie v rámci cieľov tohto obdobia: pokračovanie rozpráv o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky a prispôbenie spoločnej poľnohospodárskej politiky neustále sa meniacej realite dnešnej Európy.

Navyše som si v programe španielskeho predsedníctva všimol aj ďalšie dôležité myšlienky: zaručenie dostatočného množstva prostriedkov pre európske poľnohospodárstvo a pokračovanie v procese postupného zrušenia režimu kvót na mlieko na základe výsledkov hodnotenia stavu. V neposlednom rade vítam už prebiehajúce diskusie v rámci prvého, pondelkového zasadnutia Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo o lepšom fungovaní potravinového dodávateľského reťazca s cieľom kontrolovať kolísanie cien a zaručiť spravodlivejšie rozdelenie prebytku v rámci reťazca. Všetky uvedené ciele sú ambiciózne a zároveň majú zásadný význam pre občanov Európy.

Ślawomir Witold Nitras (PPE), písomne. – (PL) Pán Zapatero, ďakujem vám za inauguračný prejav. Nezmiňovali ste sa v ňom však o probléme obrovských deficitov. Nedokážem si predstaviť, že španielske predsedníctvo sa nebude zaoberať týmto problémom a že nebude jeho prioritou. Pán Zapatero, zdá sa, že situácia nielen v Grécku, ale aj v Španielsku a ostatných krajinách by mala byť vašou najdôležitejšou úlohou. Neobávate sa, že ak nedostanete pod kontrolu verejné financie v Španielsku, nebudete mať peniaze na kúpu vašich „elektrických áut“? Musíte byť informovaný o tom, že arogantné politiky niektorých európskych vlád vrátane španielskej znižujú konkurencieschopnosť Európy, obmedzujú počet pracovných miest, ktoré sú v Európe k dispozícii, odkladajú rozšírenie eurozóny o nové krajiny, a to všetko z dôvodu vnútornej nestability Únie. Venujte sa, prosím, vážne riešeniu tohto problému. Je to vaša povinnosť.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), písomne. – (LT) Španielske predsedníctvo sa začína práve v období, keď nadobúda platnosť Lisabonská zmluva. Postupy, ktoré sa rozvinú v rámci vzťahov medzi stálym predsedom Európskej rady a vysokou predstaviteľkou pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku na jednej strane a medzi inštitúciami Spoločenstva a vedúcimi predstaviteľmi členských štátov na strane druhej, vo veľkej miere závisia od predsedníctva, ktorého funkčné obdobie sa práve začína. Na tomto mieste by som rád vyzval na prejav maximálneho uznávania inštitúcií v súlade s textom zmluvy a v duchu uskutočňovanej reformy. Je dôležité, aby Európska únia vystupovala na medzinárodnej scéne jednotne. Ešte dôležitejšie je však to, aby sa jej vyjadrenia neignorovali. Mala by vytvárať nové trendy a pri prijímaní rozhodnutí by mala mať zásadný vplyv. Aby sme sa vyhlí situácii na konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru o zmene klímy COP 15, predsedníctvo už musí začať prijímať opatrenia, aby vytvorilo podmienky, ktoré umožnia prijať na konferencii COP 16 rozhodnutia v súlade s pozíciou Európskej únie. Únia musí jednomyselne vystupovať aj v súvislosti s bojom proti kríze a vybudovaním nového finančného poriadku.

Úlohou predsedníctva je prejať aktívny záujem o všetky druhy racionálnych úvah týkajúcich sa zmien európskeho hospodárskeho a sociálneho modelu, ktorý je výsledkom záverov vyvedených počas súčasnej hospodárskej krízy. Pokiaľ však ide o mňa, spolieham sa na solidárnu podporu zo strany predsedníctva, ktorá sa týka práce na reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky. Táto otázka sa čoskoro stane jednou z najdôležitejších politických otázok v Európskej únii.

Joanna Senyszyn (S&D), písomne. – (PL) Plán španielskeho predsedníctva obsahuje dôležité ciele, ktoré je potrebné dosiahnuť a vďaka ktorým sa budeme môcť v konkurencieschopnej a hospodársky silnej Európe cítiť bezpečne. Najdôležitejšie z nich sú podľa mňa tri otázky:

1. rozhodné a rýchle opatrenia na zníženie rastúcej nezamestnanosti. Vytváranie nových pracovných miest si vyžaduje veľa prípravných prác a rozsiahlu finančnú podporu vrátane prieskumu trhu a odbornej prípravy. Rok 2010 je najvhodnejším obdobím na zvyšovanie kvalifikácie alebo dokonca na rekvalifikáciu v súlade s potrebami hospodárstva, ktoré sa dostáva z krízy;

2. boj proti domácemu násiliu vrátane predloženého návrhu smernice o ochrane obetí domáceho násilia na úrovni EÚ. Na základe rozsahu tohto javu v Európe niet pochyb, že mnoho žien sa cíti najmenej bezpečne vo vlastných domovoch. Táto situácia je absurdná a zároveň kompromituje členské štáty EÚ, pretože nezvládajú tento veľmi dôležitý sociálny problém. V tomto prípade nesú veľkú vinu politici, pretože sa proti násiliu páchanom na ženách nestavajú dostatočne dôrazne a často predstierajú, že k nemu nedochádza až v takej veľkej miere. Nedostatočná podpora uznesenia proti násiliu páchanom na ženách v Európskom parlamente bola pre pravicu kompromitujúca. Našťastie, uznesenie bolo schválené vďaka hlasom ľavice;

3. ďalšie opatrenia v boji proti diskriminácii vrátane pokroku v súvislosti s novou smernicou proti rozličným formám diskriminácie a prísne sankcie pre krajiny, v ktorých dochádza k oneskoreniam pri uplatňovaní antidiskriminačných právnych predpisov EÚ.

Czesław Adam Siekierski (PPE), písomne. – (PL) Španielske predsedníctvo EÚ znova prichádza v rozhodujúcom okamihu. Pred ôsmimi rokmi, v prvej polovici roku 2002, muselo Španielsko riešiť problém v súvislosti so zavedením eura ako spoločnej meny. V súčasnosti stojí španielske predsedníctvo pred rovnako významnou úlohou – zavádzaním ustanovení Lisabonskej zmluvy. Veľký význam bude mať rozdelenie právomocí medzi predsedníctvom členského štátu a predsedom Európskej rady. Uprednostňovanie zahraničnej politiky, ktorá posilňuje pozíciu Únie na svetovej scéne, si zasluhuje podporu. Bude to však novovymenovaná vysoká predstaviteľka pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku robiť? Tieto obavy vyplývajú z vyjadrení pani Ashtonovej a z jej minulosti, ale aj z jej prvých krokov po nastúpení do funkcie. Nepredpokladám, že potrebujeme kohokoľvek presvedčať o tom, že je stále potrebný boj proti kríze a proti jej negatívnym hospodárskym a sociálnym dôsledkom. Takéto kroky sú predovšetkým v záujme Španielska, ktoré recesia zasiahla mimoriadne výrazne. Ako sa môžeme vrátiť k dodržiavaniu kritérií Paktu stability a rastu zo strany veľkých a malých členských štátov? Akým spôsobom by sa mal koordinovať boj proti kríze v Európe a vo svete? Ďalší problém, ktorý vyplýva z ustanovení Lisabonskej zmluvy, spočíva v potrebe zorganizovať spoluprácu v rámci predsedníckej trojky. Španielsko bude musieť skoordinať svoje úsilie s Belgickom a Maďarskom. Mimoriadne dôležité je zaručiť plynulý prechod medzi jednotlivými predsedníctvami, aby sa zachovala kontinuita vo vykonávaní práce. Španielskemu predsedníctvu želim úspech.

Bogusław Sonik (PPE), písomne. – (PL) Vážený pán predseda, rád by som veľmi srdečne privítal španielske predsedníctvo. Musím pripustiť, že v súvislosti s týmto predsedníctvom mám konkrétne očakávania. Po prvé preto, lebo jednou z priorit španielskeho predsedníctva je energetická bezpečnosť. Túto skutočnosť som zaregistroval s veľkou radosťou. Ide o oblasť, ktorá by mala byť prioritou každého nasledujúceho predsedníctva. Rád by som zdôraznil, že Akčný plán EÚ pre energetickú bezpečnosť a solidárnosť je veľmi dôležitým prvkom energetickej bezpečnosti. Pokračovanie a urýchlenie práce na jeho zavedení je absolútne nevyhnutné.

Súhlasím so zásadami španielskeho predsedníctva, ktoré sa týkajú opatrení na regulovanie zmeny klímy. Rád by som upriamil pozornosť na dôležitosť koordinácie procesu informovania občanov Európskej únie o ich vlastných spôsoboch boja proti zmene klímy. Ako ukázal nedávny samit v Kodani, samotná vôľa politikov veľa nezmení. V súvislosti s tým musíme čo možno najviac zapojiť Európanov a presvedčiť ich, že zmena klímy nie je abstraktný proces, ale naopak, čosi, čo má vplyv na každého jednotlivca a na všetkých nás spoločne.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), písomne. – (HU) Ako zástupca Maďarska a ako súčasť predsedníckej španielsko-belgicko-maďarskej trojky vítam španielske predsedníctvo. Je skutočne zriedkavé, aby mal hostujúci premiér takú jasnú predstavu o budúcnosti EÚ a taký program predsedníctva, aký dnes ráno predniesol pán Zapatero. Súhlasím s názorom, že bez zavedenia hospodárskej únie bude ohrozená svetová konkurencieschopnosť Európy. Štyri priority na nasledujúcich desať rokov, ktoré vymenoval pán Zapatero, v skutočnosti vymedzujú najdôležitejšie strategické ciele. Zníženie závislosti od energie je v záujme Únie ako celku, ale predovšetkým v záujme nových členských štátov vrátane Maďarska. Únia nemá potenciál na obnovu bez „ekologického hospodárskeho rastu“, digitálneho trhu, vybudovania spoločnej inovačnej schopnosti a bez skutočného rozvoja európskeho vzdelávania.

Veľmi vítam aj rozhodnutie španielskeho predsedníctva urýchliť rozpravu o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky. Tlačí nás čas. Najskôr musíme vypracovať rámec SPP a potom ho použiť ako základ pre rozpočet, nie naopak. Inak by príjemcovia SPP a celé Spoločenstvo stratili veľmi veľa. Maďarská poľnohospodárska akadémia je dôležitým miestom diskusií o budúcnosti SPP v Maďarsku. Dúfam, že španielskemu predsedníctvu sa podarí zúčastniť sa na jej podujatí v roku 2010.

Nuno Teixeira (PPE), *písomne*. – (PT) Španielske predsedníctvo prichádza v období, ktoré je pre Európu dôležité zo strategického hľadiska. Skutočnosť, že prichádza práve v čase, keď nadobúda platnosť Lisabonská zmluva, zvyšuje jeho zodpovednosť za účinné uplatňovanie novej zmluvy, ktorá je predpokladom vypracovania jeho programu.

Netrpezlivo očakávam rozpravu o budúcnosti politiky súdržnosti a snažím sa uistiť, že jej súčasťou bude aj otázka územnej súdržnosti. Ako poslanec Európskeho parlamentu za jeden z najvzdialenejších regiónov Európy sústreďujem pozornosť na to, aké kroky predsedníctvo prijme v súvislosti s rozvojovou politikou pre ostrovné regióny.

Samit EÚ – Maroko bude určite ideálnym fórom na podnietenie európsko-africkej spolupráce v atlantickej oblasti, najmä prostredníctvom spolupráce medzi Madeirou, Azormi, Kanárskymi ostrovmi a susednými krajinami. V súvislosti s týmto samitom sa budem v plnej miere angažovať.

Portugalsko a jeho najvzdialenejšie regióny, ako napríklad Madeira, sa z dôvodu geografickej a historickej blízkosti tešia na to, ako mieni španielske predsedníctvo zaviesť a rozvíjať novú európsku stratégiu pre tieto regióny.

V tejto súvislosti budem veľmi pozorne sledovať kroky predsedníctva pri uplatňovaní odporúčaní Komisie uvedených v oznámení s názvom *Najvzdialenejšie regióny: prínos pre Európu* a diskusiu o budúcich finančných perspektívach.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *písomne*. – (RO) Španielske predsedníctvo musí ukončiť proces inštitucionálneho usporiadania potrebného na vykonávanie Lisabonskej zmluvy. Kľúčovým prvkom legislatívneho procesu je vymedzenie nových pravidiel procesu komitológie. Existuje niekoľko spisov vrátane smernice o energetickej hospodárnosti budov a smernice, ktorou sa ustanovuje rámec na zavedenie inteligentných dopravných systémov, ktorých prijatie závisí od rýchlosti prípravy týchto pravidiel inštitucionálnej spolupráce. Navyše hospodárska kríza vo veľkej miere vplyva na európskych občanov, ktorí prichádzajú o prácu a dúfajú, že budú navrhnuté opatrenia na uľahčenie hospodárskej obnovy. S pomocou stratégie EÚ 2020 je potrebné nájsť riešenia na splnenie týchto očakávaní. Preto musí formát trojky Európskej únie, ktorý pozostáva zo španielskeho, belgického a maďarského predsedníctva, posilniť sociálnu Európu vytvorením pracovných miest a zlepšením životných podmienok európskych občanov. Rok 2010 predstavuje v neposlednom rade polovicu obdobia finančného výhľadu na roky 2007 – 2013. V tomto roku majú členské štáty jedinečnú príležitosť na hodnotenie operačných programov s cieľom maximalizovať čerpanie európskych fondov a realizovať projekty, pomocou ktorých sa vytvoria pracovné miesta alepší sa kvalita života európskych občanov. Naliehavo žiadam španielske predsedníctvo a všetky členské štáty, aby čo najlepšie využili hodnotenie v polovici obdobia s cieľom dosiahnuť hospodársku obnovu v priebehu rokov 2012 – 2013.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *písomne*. – (EL) Priority španielskeho predsedníctva týkajúce sa účinného uplatňovania spiatocníckej „Lisabonskej zmluvy“ a presadzovania pokračovania protiludovej lisabonskej stratégie prostredníctvom stratégie EÚ 2020, posilňovania SBOP a negatívneho ovplyvňovania demokratických práv a slobôd v rámci Štokholmského programu sú prioritami plutokracie. Program španielskeho predsedníctva odráža honbu eurom zjednoteného kapitálu s cieľom podporovať kapitalistickú reštrukturalizáciu a pokračovať v jej neutíchajúcom útoku na práva a životnú úroveň pracujúcej triedy a radového obyvateľstva. Základom tohto útoku je znižovanie platov a dôchodkov, úplné narušenie pracovných vzťahov, všeobecné využívanie pružných a dočasných foriem zamestnávania, zničenie vnútroštátnych systémov poistenia a príjmov poľnohospodárov spolu s drastickými zníženiami v rozpočte Spoločenstva pre poľnohospodárstvo a chov dobytka a zníženia sociálnych príspevkov, ako aj komercializácia zdravotníctva, sociálnej starostlivosti a vzdelávania prostredníctvom zastrašovania „verejnými deficitmi“ a uplatňovaním Paktu stability. Spôsob, ktorý si vybral eurom zjednotený kapitál monopolov, spočíva v posilňovaní imperialistickej politiky EÚ prostredníctvom nových politických a strategických intervenčných mechanizmov, akým je napríklad „Európska služba pre vonkajšiu činnosť“, v posilňovaní jeho militarizácie prostredníctvom bojových skupín a v zintenzívnení ich prenikania do NATO.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), *písomne*. – (PL) Dámy a páni, Španielsko bude viesť Úniu po štvrtýkrát. Avšak prvýkrát podľa nových zásad a prvýkrát bude svoju prácu vykonávať v spojitosti s novými inštitúciami ustanovenými Lisabonskou zmluvou. Tieto okolnosti pridávajú úlohe Španielska osobitný význam a zvyšujú jeho zodpovednosť vzhľadom na skutočnosť, že finančná kríza a zmeny v Európe sa prekrývajú s nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy. Po primerane úspešnom českom predsedníctve a profesionálnych Švédoch sa zrak Európy upiera na Pyrenejský polostrov. Predložené priority, konkrétne opatrenia v oblasti práv európskych občanov, hospodárske oživenie a finančná kontrola, podpora

spravodlivosti a vypracovanie stratégie vnútornej bezpečnosti štátov Európy, a to všetko v období nadobudnutia úplnej platnosti novej zmluvy, sú veľmi ambiciózne. Španielsko má pred sebou obrovskú príležitosť a veľkú výzvu, pretože novú legislatívu je potrebné pretaviť do konkrétnych opatrení a prispôbiť dynamicky sa meniacej situácii vo svete. Viest' Európsku úniu v období svetovej finančnej krízy nie je jednoduché. O to netrpezlivejšie očakávam výsledky a želám vám úspechy pri zavádzaní „projektu novej Európy“. Ďakujem.

PREDSEDÁ: PÁN LAMBRINIDIS

podpredseda

* * *

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, talianska polícia včera v noci zatkla päť osôb, ktoré plánovali mafiánsky útok na jedného z našich kolegov pána Crocettu, poslanca Parlamentu a bývalého starostu sicílskeho mesta Gela.

Podľa súdu sa útok mohol odohrať kedykoľvek počínajúc dnešným 20. januárom. Chcel by som vám pripomenúť, že belgické orgány ešte musia pre pána Crocettu zabezpečiť vhodný sprievod. V Taliansku je pán Crocetta už nejaký čas pod ochranou, o čom bolo informované aj predsedníctvo Parlamentu.

Chcel by som predsedníctvo požiadať, aby v mene tohto zasadnutia a Európskeho parlamentu prejavilo nášmu kolegovi solidaritu a podniklo kroky potrebné na zabezpečenie primeranej ochrany pre pána Crocettu pri vykonávaní funkcie poslanca EP.

6. Hlasovanie

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku hlasovania: pozri zápisnicu)

6.1. Voľba európskeho ombudsmana (hlasovanie)

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, predovšetkým chcem zablahoželať pánovi Nikiforosovi Diamandourosovi k zvoleniu za európskeho ombudsmana.

Vo svojej správe za minulý rok európsky ombudsman uviedol, že rozhodujúce je budovať dôveru občanov v EÚ, a s tým môžeme všetci súhlasiť. Dôležitou úlohou nás všetkých je prispievať k tejto významnej činnosti, či už ako inštitúcie, alebo ako jednotlivci.

Vzťahy medzi Komisiou a ombudsmanom boli vždy veľmi dobré a veľmi konštruktívne. Myslím si, že naša spolupráca je dokonca čoraz plynulejšia a produktívnejšia.

Európsky ombudsman a jeho zamestnanci prostredníctvom svojho vyšetrovania významným spôsobom prispievajú k rozvoju a posilneniu kultúry služieb v rámci Komisie. Vzali sme si dôležité poučenia z jeho kritických pripomienok a sme tiež svedkami zvýšenej ochoty uzavrieť prípady zmierlivým riešením. Tento vývoj by mal pokračovať a viem, že Komisia bude aj naďalej pozorne sledovať činnosť ombudsmana a privíta jeho návrhy.

Nasledujúce roky budú pre ombudsmana zaujímavé a prinesú množstvo úloh. Mám, samozrejme, na mysli nové možnosti, ktoré ponúka Lisabonská zmluva. Všetci viete, že v Charte základných práv je zakotvené právo na dobrú správu vecí verejných.

Vôbec nepochybujem, že ombudsman bude výraznejšie prispievať k posilňovaniu demokracie v Európe. Nástrojmi na dosiahnutie tohto cieľa sú transparentnosť a inštitúcie kladúce dôraz na služby. Je povinnosťou nás všetkých podporiť ho v tejto činnosti.

Ešte raz vám blahoželám k zvoleniu a želám vám všetko najlepšie pri veľmi dôležitých úlohách, ktoré na nás všetkých čakajú.

6.2. Dočasné pozastavenie autonómnych cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov na Madeiru a Azory (A7-0001/2010, Danuta Maria Hübner) (hlasovanie)

6.3. Rozhodnutie Európskeho parlamentu o kandidátovi navrhnutom do výboru siedmich osôb, ktorý má vybrať sudcov a generálnych advokátov Súdneho dvora a Všeobecného súdu (hlasovanie)

6.4. Druhá revízia dohody o partnerstve AKT – ES (Dohoda z Cotonou) (A7-0086/2009, Eva Joly) (hlasovanie)

7. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

Voľba európskeho ombudsmana

Vito Bonsignore (PPE). – (IT) Európsky parlament týmto hlasovaním vyjadril dôveru európskemu ombudsmanovi, ktorého mandát bude trvať do konca nášho funkčného obdobia.

Musím zdôrazniť, že je to priaznivé hlasovanie pre nás všetkých, pre všetkých európskych občanov. Európsky ombudsman sa bude zaoberať sťažnosťami občanov týkajúcimi sa nesprávneho úradného postupu našich inštitúcií. Ombudsman vystúpil pred Parlamentom, odpovedal na otázky o tom, ako sprehľadniť vlastnú činnosť, ako zlepšiť spoluprácu Parlamentu a ombudsmanových úradníkov a tiež komunikáciu s verejnosťou.

Ombudsman bude mať veľmi dôležitú úlohu pri ochrane európskych občanov, bude im pomáhať v styku s verejnou správou a vďaka nemu možno európski občania získajú pocit, že sú v spoločnej Európe. Zníženie neproduktívneho bremena byrokracie, ktoré sa niekedy vyskytne, je cieľ, na ktorom musíme všetci pracovať.

Európska únia získa ešte väčšiu politickú váhu, keď dokáže, že hlavným cieľom jej činnosti je občan. Preto dúfam, že nový ombudsman dokáže využiť doterajšie skúsenosti na ďalšie zlepšenie pozitívneho vzťahu s európskymi občanmi.

– Správa: Eva Joly (A7-0086/2010)

Alfredo Antoniozzi (PPE). – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, som presvedčený, že naša spravodajkyňa pani Jolyová a všetky politické skupiny odvedli pri vypracovaní tejto správy vynikajúcu prácu. Ja a moji kolegovia z Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) túto správu dôrazne podporujeme.

Rád by som vyjadril podporu najmä tej časti správy, v ktorej sa zdôrazňuje, že v rokovaní o revízii Dohody z Cotonou sa majú zohľadniť dôsledky finančnej krízy, ako aj dôsledky migrácie, a predovšetkým potreba zabrániť nelegálnemu prisťahovalectvu.

Nelegálne prisťahovalectvo má v skutočnosti veľmi nepriaznivý dosah na hospodárstvo krajín AKT, ktoré tak prichádzajú o pracovnú silu a kvalifikovaných pracovníkov, ktorých potrebujú na svoj rozvoj. Nepriaznivo postihuje aj krajiny EÚ, napríklad Taliansko, ktoré sú nelegálnym prisťahovalectvom najviac zasiahnuté a ktorých schopnosť absorbovať prisťahovalcov je ohraničená z hospodárskeho hľadiska aj vzhľadom na počet pracovných miest, pričom ak sa má zabrániť sociálnemu úpadku, tieto hranice nemožno prekročiť.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážení pán predsedajúci, hlasoval som proti správe pani Jolyovej, hoci sa domnievam, že všetci súhlasíme s jedným z jej ústredných argumentov, a to, že musíme realizovať politiku zameranú na podporu hospodárskeho rozvoja samotných afrických krajín s cieľom bojovať proti úniku mozgov a umožniť kvalifikovaným Afričanom, aby sa po dlhom čakaní mohli venovať rozvoju vlastných krajín. Tomu rozumiem a má to moju podporu. Prečo potom tá istá správa tak tvrdošijne argumentuje v prospech politiky ďalšieho vysťahovalectva z afrických krajín a ďalšieho prisťahovalectva do Európy? Tým sa napokon v skutočnosti podporuje únik mozgov tých najkvalifikovanejších, najdynamickejších a najpodnikavejších Afričanov. Zastávam názor, že modrá karta je pre Európu katastrofou a že mimoriadne ublíži Afrike a Afričanom. Kyvadlová migrácia, o ktorej správa hovorí, je márnym snom, pretože títo prisťahovalci sa domov nevrátia a vzniknú tak nové podmienky pre nelegálne prisťahovalectvo.

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, tento týždeň, a najmä dnes, je náš program krátky, chudobný a skresaný. Všetci vieme prečo. Tento týždeň bol zasvätený zákulisným machináciám. Povedal by som machináciám v zadymených miestnostiach, ale keďže ide o Brusel, poviem, že v nezadymených miestnostiach.

Absolvovali sme tie nezmyselné vypočutia. Vyšli z nich kandidáti, v súvislosti s ktorými som sa nedopočul ani o jedinom poslancovi tohto Parlamentu, ktorý by bol presvedčený, že na pozície s ohromnými právomocami, ktoré sú sústredené v rukách Európskej komisie, sa teraz chystáme menovať 27 najspôsobilejších mužov a žien v celej Európskej únii. Nebudú predstavovať len výkonnú moc, ale budú mať aj právo iniciovať právne predpisy. Ide o koncentráciu moci, ktorá je mimoriadna za každých okolností. Ak však prihliadneme na skutočnosť, že sa nezodpovedajú priamo voličom, je to ešte horšie. Toto je najexkluzívnejšia voličská základňa v Európe – 736 poslancov Európskeho parlamentu ide rozhodovať o tom, kto bude riadiť kontinent.

Nemusíte byť euroskeptikom, aby ste voči tomu mali námietky. Považujem za zvláštne, že tento kontinent, ktorý rozšíril myšlienku zastupiteľskej vlády a parlamentnej demokracie, ktorý zanesol semenka demokracie na odľahlé kontinenty, kde našli úrodnú pôdu, by mal teraz na tento starobylý strom v Európe vziať sekeru. Tento proces nás všetkých ponizuje.

– **Správa: Eva Joly (A7-0086/2009)**

Syed Kamall (ECR). – Vážený pán predsedajúci, keď uvažujeme o vzťahoch EÚ a krajín AKT, prvou zásadou by určite mal byť spôsob, akým v mnohých týchto krajinách pomáhame ľuďom vymaniť sa z biedy.

Keď sa rozprávam s podnikateľmi z týchto krajín, sťažujú sa mi, ako mnohé z nich dokonca aj po 40 rokoch nezávislosti trpia problémami 40 rokov socializmu, pretože sú stále závislé od hospodárstva primárnych krajín a tiež príliš závislé od pomoci.

Podnikatelia z týchto krajín mi hovoria aj o tom, ako obchodné prekážky v skutočnosti týmto krajinám škodia a ako zdražujú dovoz potravín a liekov pre najchudobnejších občanov. Sťažujú sa na colné aj necolné prekážky zo strany EÚ a mňa teší, že partnerstvo EÚ a krajín AKT do istej miery rieši niektoré colné prekážky, keď už nerieši necolné prekážky.

Som tiež rád, že Komisia skutočne zriadila útvar, ktorý pomáha podnikateľom z rozvojových krajín pri dovoze do EÚ. Musíme pamätať na prvú zásadu, že najlepší spôsob, ako pomôcť najchudobnejším vymaniť sa z biedy, je podporovať obchod a pomáhať podnikateľom v chudobnejších krajinách.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, na hlasovanie proti správe pani Jolyovej stačil ako dôvod jediný odsek 31, ktorý vyzýva Komisiu na začlenenie zásady kyvadlovej migrácie a na jej napomáhanie prostredníctvom udeľovania víz na kyvadlovú migráciu. „Kyvadlová migrácia“ je ilúzia. Existuje v oficiálnych dokumentoch EÚ a podobne, v skutočnom svete jej však, až na malé výnimky, niet. Kyvadlová migrácia končí tým, že prisťahovelec dostane povolenie na pobyt s obmedzenou platnosťou, po jej uplynutí však zostáva v Európe a stratí sa v šedej zóne. To je realita takzvanej kyvadlovej migrácie. Kyvadlová migrácia je hybnou silou nelegálneho prisťahovalectva. Vie to Komisia a vie to aj Parlament. Tento výraz sa však opakovanne používa s cieľom presvedčiť ľudí, že množstvo prisťahovalcov sa neskôr vráti do krajiny pôvodu. Urobili by sme preto dobre, keby sme okamžite prestali zakrývať skutočnosť.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, s vaším dovoľením chcem len upozorniť na dodržiavanie času, pretože veľa ľudí v tomto Parlamente až príliš často výrazne prekračuje povolený čas a je im to dovoľené. Niektorí prekračujú pridelený čas takmer dvojnásobne. Chcel by som požiadať pána predsedu a podpredsedov, aby využívali svoje kladivko, nech sa čas dodržiava podľa pravidiel a nech tí, ktorí chcú využiť postup „catch the eye“ a podobne, majú na to možnosť.

Písomné vysvetlenia hlasovania

Voľba európskeho ombudsmana

Alfredo Antoniozzi (PPE), *písomne*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, úloha európskeho ombudsmana vo vzťahu k občanom má zásadný význam pre správne fungovanie a transparentnosť európskych inštitúcií, ktoré zastupujú 27 členských štátov a takmer 500 miliónov občanov. Chcel by som teraz v Parlamente upozorniť na významnú úlohu, ktorú ombudsman zohráva pri ochrane jazykov EÚ vzhľadom na množstvo sťažností, ktoré boli za niekoľko posledných rokov prijaté v súvislosti s diskrimináciou na základe jazyka a ktoré sa týkali aj taliančiny. Preto ma teší znovuzvolenie európskeho ombudsmana a zároveň so želaním všetkého dobrého v práci ho vyzývam, aby venoval náležitú pozornosť ochrane jazykov.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *písomne*. – (RO) Vítam opätovné zvolenie pána Nikiforosa Diamandourisa do funkcie európskeho ombudsmana na ďalšie funkčné obdobie do roku 2014. Okrem toho podporujem ombudsmana pri plnení jeho hlavných cieľov. Hlavným cieľom ombudsmana je zabezpečiť, aby občania Európskej únie využívali výhody a zdroje Lisabonskej zmluvy, a dosiahnuť lepšiu spoluprácu s národnými a regionálnymi ombudsmanmi, a tým zabezpečiť vyššiu transparentnosť činnosti na európskej úrovni.

Proinsias De Rossa (S&D), *písomne*. – Plne podporujem opätovné zvolenie pána Nikiforosa Diamandourisa do funkcie európskeho ombudsmana. Európsky ombudsman prešetruje sťažnosti proti inštitúciám a orgánom Európskej únie. Ombudsman musí byť nezávislý, nadstranícky a nestranný verejný činiteľ. Pán Diamandouros dokázal, že je vysoko profesionálnym a účinným zástancom občanov. V prípade potreby sa nebál byť kritický voči ktorejkoľvek európskej inštitúcii vrátane Európskeho parlamentu. Som presvedčený, že teraz, keď má Charta základných práv rovnakú právnu hodnotu ako zmluvy, dostane sa do centra činnosti pána Diamandourisa ako ombudsmana, najmä vo vzťahu k právu na dobrú správu vecí verejných.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) V Európe, ktorá chce byť bližšie k občanom a chce Európanom lepšie slúžiť, je nevyhnutné, aby občania mohli účinne kontrolovať inštitúcie a orgány EÚ. Práve tu je nenahraditeľná úloha európskeho ombudsmana, ktorému občania oznamujú všetky nezrovnalosti v úradných postupoch, diskrimináciu, zneužívanie právomocí či nedostatky, alebo odmietnutie odpovedať na konkrétnu otázku položenú niektorej inštitúcii alebo orgánu EÚ.

V tejto súvislosti vítam zvolenie nového európskeho ombudsmana na ďalších päť rokov a dúfam, že počas svojho mandátu bude dbať na hodnoty, ktoré stáli pri zrode Európskej únie – na slobodu a spravodlivosť. Európski občania tak budú mať lepšie inštitúcie a účinnú kontrolu nad nimi a EÚ tak bude silnejšia, spravodlivejšia a jednotnejšia.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne*. – (PT) Európsky ombudsman koná s cieľom riešiť nesprávne úradné postupy inštitúcií a orgánov Spoločenstva, a to buď na základe vlastnej iniciatívy, alebo na základe sťažnosti. Európsky ombudsman tak s nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy a nadobudnutím právnej záväznosti Charty základných práv Európskej únie pomáha budovať Európu občanov. Treba pripomenúť, že právo na dobrú správu vecí verejných je základným právom európskych občanov zakotveným v článku 41 Charty základných práv Európskej únie.

Európsky parlament v roku 2001 schválil uznesenie o kódexe dobrej správnej praxe, ktorý musia rešpektovať inštitúcie a orgány Európskej únie. Bol by som za to, aby sa tento kódex stal európskym právnym predpisom, ktorý by v EÚ zabezpečil právnu súdržnosť a zaručil dodržiavanie týchto absolútne základných zásad pri styku občanov s inštitúciami. Je rozhodujúce, aby európski občania poznali svoje práva a vedeli, ako ich môžu chrániť a ako žiadať nápravu v prípade ich porušenia.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), *písomne*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, činnosť pána Diamandourisa vo funkcii ombudsmana sme v Európskom parlamente hodnotili vlastne každý rok, keď sme diskutovali o výročných správach, ktoré predkladal a ktorým sa vždy dostalo najvyššieho uznania. Pán Diamandouros v rámci svojej činnosti počas dvoch funkčných období uskutočnil množstvo iniciatív na zvýšenie informovanosti o úrade ombudsmana, čo znamená, že jeho pomoc využíva čoraz viac občanov. Najnovšie údaje, ktoré pochádzajú z roku 2008, uvádzajú 3 406 sťažností v porovnaní s 3 211 sťažnosťami, ktoré boli podané rok predtým. Stojí za zmienku, že ombudsman sa neobmedzil len na skúmanie sťažností, ktoré boli formálne prípustné, ale poskytoval aj informácie o možnostiach, ako si uplatniť práva v prípadoch sťažností, ktoré nepatrili do jeho pôsobnosti.

Pán Diamandouros okrem toho podnietil veľmi hodnotnú spoluprácu ombudsmanov jednotlivých členských štátov, ktorá umožnila výmenu informácií a osvedčených postupov. Z jeho iniciatívy boli v úradoch národných ombudsmanov menované kontaktné osoby a informácie o vykonávaní a uplatňovaní právnych predpisov EÚ sa uverejňujú v informačnom bulletine ombudsmana. Preto úprimne blahoželám pánovi Diamandourosovi

k jeho úspechom a k znovuzvoleniu za európskeho ombudsmana a spolieham sa na plodnú spoluprácu v tomto funkčnom období Európskeho parlamentu.

Alan Kelly (S&D), *písomne*. – Vážené kolegyně, vážení kolegovia, chcem dnes vyzdvihnúť činnosť nášho ombudsmana pána Nikiforosa Diamandourou. Svoje povinnosti vykonával podľa všetkých pravidiel a zachoval si pri tom nezávislosť a bezúhonnosť. Ide o človeka, ktorý presadzuje hlavnú zásadu, že inštitúcie EÚ musia byť transparentné. Buďme k sebe úprimní, naši občania sa v európskych záležitostiach neangažujú tak, ako by sme chceli. Preto je nevyhnutné, aby inštitúcie EÚ pracovali ako vo výkladnej skrini. Tento ombudsman zatiaľ dokázal, že je schopný pracovať s touto hlavnou zásadou, preto vítam jeho znovuzvolenie. Ďakujem.

David Martin (S&D), *písomne*. – Veľmi ma teší, že pán Nikiforos Diamandouros bol znovu zvolený za európskeho ombudsmana. Bol veľmi dobrým zástancom práv občanov a som rád, že bude v tejto úlohe pokračovať.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Vo voľbách ombudsmana som hlasoval za Pierra-Yvesa Monetta. Bol jediným kandidátom, ktorý sa obťažoval predstaviť nezávislým poslancom Európskeho parlamentu a odpovedal na ich otázky.

Czesław Adam Siekierski (PPE), *písomne*. – (PL) Dnes sme dospeli k rozhodnutiu o zvolení európskeho ombudsmana. Tieto voľby sú mimoriadne dôležité pre občanov Európskej únie, pretože európsky ombudsman sa zaoberá ochranou ľudských práv. Skúma sťažnosti občanov EÚ týkajúce sa nesprávnych postupov v európskych inštitúciách. Európania tak majú určitú kontrolu nad všetkými orgánmi, úradmi, inštitúciami a agentúrami Únie.

Je preto mimoriadne dôležité, aby boli naši občania informovaní o svojich právach. Musia vedieť, že po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy sa ich vplyv na fungovanie inštitúcií EÚ zvýšil. Podľa nového ombudsmana bude navyše úrad európskeho ombudsmana užšie spolupracovať s ďalšími európskymi inštitúciami. Som tiež rád, že možnosť podávať sťažnosti využívajú aj občania nových členských štátov, o čom svedčí pomerne vysoký počet sťažností zaznamenaný v predošlých rokoch. To znamená, že obyvatelia nových členských štátov sa zaujímajú o otázky spojené s Európskou úniou a nie sú voči EÚ ľahostajní.

– Správa: Danuta Maria Hübner (A7-0001/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasoval som za správu o dočasnom pozastavení autonómnych cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov do autonómnych oblastí Madeira a Azory, keďže jej cieľom je zvýšiť konkurencieschopnosť hospodárskych subjektov z Azor (výrobcov, distribútorov, veľkoobchodníkov a maloobchodníkov). Zabezpečila by sa tak stabilnejšia zamestnanosť na Azorách a prekonali hospodárske nevýhody vyplývajúce z polohy týchto ostrovov.

Toto dočasné pozastavenie poplatkov, ktoré miestnym hospodárskym subjektom na Azorách a Madeire umožňuje dovážať bez cla určité množstvo surovín, dielov, súčiastok a hotových výrobkov v takých oblastiach ako sú rybolov, poľnohospodárstvo, priemysel a služby, zabezpečuje priaznivé podmienky pre dlhodobé investície.

Tieto opatrenia v istej miere pomôžu aj malým a stredným podnikom a miestnym poľnohospodárom, keďže im umožnia vytvárať pracovné miesta a investovať v najodľahlejších regiónoch. Vzhľadom na súčasnú hospodársku krízu sú konkrétne opatrenia na podporu hospodárskej činnosti a stabilizáciu pracovných miest prvoradé.

Jean-Pierre Audy (PPE), *písomne*. – (FR) Hlasoval som za uznesenie o návrhu nariadenia Rady o dočasnom pozastavení autonómnych cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov do autonómnych oblastí Madeira a Azory na základe správy našej skvelej poľskej kolegyně pani Hübnerovej. Regionálne orgány Madeiry a Azor po dohode s vládou svojho členského štátu Portugalska požiadali o dočasné pozastavenie cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka s cieľom podporiť konkurencieschopnosť miestnych hospodárskych subjektov a stabilizovať pracovné miesta v týchto najodľahlejších regiónoch Únie. Som úplne za to, aby Únia prihliadala na osobitné črty najodľahlejších území za predpokladu, že táto tolerancia nepodporí špekulácie, ani sa neodchýli od svojho zamýšľaného cieľa.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne*. – (LT) Podporujem návrh Komisie na dočasné pozastavenie uplatňovania cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka, pretože sa domnievam, že EÚ musí nielen deklarovať, ale aj

preukázať solidaritu s regiónmi, ktoré bojujú s dôsledkami hospodárskej krízy. Som presvedčený, že toto opatrenie je v súlade s plánom hospodárskej obnovy Európy, pretože hospodárska kríza postihla rôzne členské štáty a regióny EÚ rôznym spôsobom, a preto musíme zabezpečiť opatrenia, ktoré naplnia osobitné hospodárske potreby každého členského štátu či regiónu.

Keďže tieto ostrovy sú závislé od cestovného ruchu, ktorý zažíva pokles, zvyšuje sa hrozba nezamestnanosti a kolapsu malých a stredných podnikov, čo by obyvateľov týchto vzdialených ostrovov zasiahlo mimoriadne vážnym spôsobom. Pri uplatňovaní colnej výnimky musí Spoločenstvo zároveň zabezpečiť, aby toto opatrenie splnilo základný cieľ, ktorým je podporiť miestne podnikanie a pomôcť miestnym poľnohospodárom a malým a stredným podnikom prežiť toto zložité obdobie, a aby sa tieto zásady uplatňovali v ďalších členských štátoch EÚ.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Rozvoj najodľahlejších regiónov prudko brzdia také činitele, ako štruktúra spoločnosti a hospodárstva, extrémna vzdialenosť a izolovanosť, malá rozloha, zložitý terén a podnebie a ich hospodárska závislosť. To znamená, že je nevyhnutné, aby Európska únia naďalej venovala týmto oblastiam osobitnú pozornosť, zisťovala ich problémy a potenciálne oblasti rozvoja, skúmala ich odlišnosti a slabé stránky, aby tak mohla zaviesť politiky a opatrenia vhodné z hľadiska ich hospodárskeho a spoločenského rozvoja. Víтам návrh nariadenia Rady, pretože predstavuje stimul pre trvalo udržateľný rozvoj a začlenenie týchto odľahlých regiónov do svetového hospodárstva. Dočasné pozastavenie cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka umožní autonómnym oblastiam Madeiry a Azor prekonať hospodárske znevýhodnenia, ktoré vyplývajú z ich zemepisnej polohy, a zároveň riešiť osobitné dôsledky, ktoré znášajú v dôsledku hospodárskej krízy. Schvaľujem iniciatívu regionálnych orgánov Madeiry a Azor a ich rozhodnutie prispieť k rozvojovej stratégii svojich regiónov, ktorá zároveň prispieva ku konkurencieschopnosti Európskej únie a jej schopnosti dosiahnuť trvalo udržateľný hospodársky rozvoj.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu o dočasnom pozastavení autonómných cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov do autonómných oblastí Madeira a Azory. Pozastavenie cieľ pomôže posilniť konkurencieschopnosť miestnych hospodárskych subjektov a prispeje k vytvoreniu a zachovaniu pracovných miest v najodľahlejších regiónoch. Vyváži tak hospodárske znevýhodnenia vyplývajúce z ich zemepisnej polohy bez toho, aby ovplyvnilo konsolidáciu vnútorného trhu či zásadu voľnej hospodárskej súťaže v rámci EÚ.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Domnievam sa, že dočasné pozastavenie autonómných cieľ je nevyhnutné na posilnenie konkurencieschopnosti hospodárskych subjektov v portugalských autonómných oblastiach Madeiry a Azor s cieľom zabezpečiť stabilnejšiu zamestnanosť na týchto ostrovoch.

Vďaka pozastaveniu cieľ budú môcť miestne hospodárske subjekty na Madeire a Azorách bez cla dovážať suroviny, diely, súčiastky a hotové výrobky, keďže tieto výrobky sa použijú na mieste na spracovanie alebo výrobu.

Schválenie tejto výnimky je kľúčové pre rozvoj oboch portugalských autonómných oblastí, ktoré do veľkej miery závisia od odvetvia cestovného ruchu, a preto sú veľmi ohrozené jeho nestálosťou. To znamená, že ich celkový hospodársky rozvoj je obmedzený povahou miestneho hospodárstva a ich zemepisnou polohou.

Vzhľadom na to každý stimul určený miestnemu priemyslu poskytuje podporu potrebnú na zlepšenie životných podmienok miestnych obyvateľov a otvára na ostrovoch cestu pre vznik pracovných miest, ktoré sú nevyhnutné pre udržanie obyvateľstva a vytvorenie podmienok pre rozvoj.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Dočasné pozastavenie cieľ podľa Spoločného colného sadzobníka umožní miestnym hospodárskym subjektom v autonómných oblastiach Madeiry a Azor dovážať bez cla určité množstvo surovín, dielov, súčiastok a hotových výrobkov. Tieto suroviny sa budú musieť použiť v poľnohospodárstve a na priemyselné spracovanie a údržbu v autonómných oblastiach.

Pozastavenie cieľ bude účinné do 31. decembra 2019 a predpokladá prijatie opatrení, ktoré zabránia vzniku nespravodlivej hospodárskej súťaže. V našich autonómných oblastiach Madeiry a Azor sa vďaka nemu posilní konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov a poľnohospodárov.

Toto opatrenie je prispôbené konkrétnym potrebám týchto najodľahlejších regiónov. Podporí hospodársku činnosť a pomôže tak stabilizovať zamestnanosť. Miestne hospodárstvo Madeiry a Azor vo veľkej miere závisí od domáceho a medzinárodného cestovného ruchu, ktorý postihla súčasná hospodárska kríza. To znamená, že pozastavenie cieľ je úplne opodstatnené a očakáva sa, že bude mať priaznivý dosah na hospodársky rozvoj týchto oblastí.

Pri tomto type postupov by som chcel vyzvať na pohotovejšiu analýzu a rozhodovanie, aby sme mohli reagovať účinnejšie a včas.

Hlasoval som preto za správu.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Regionálne orgány Madeiry a Azor požiadali o dočasné pozastavenie autonómnych cieľ podľa Spoločného colného sadzovníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov s cieľom posilniť a zabezpečiť stabilnejšiu produktivitu a zamestnanosť v týchto odľahlých regiónoch.

Súhlasíme s obsahom návrhov uvedených v dokumente. Domnievame sa však, že súčiastky, ktoré sa nepoužívajú na poľnohospodárske účely stanovené v nariadení, by sa mohli považovať za súčiastky pre potreby priemyslu, najmä v oblasti energetiky a životného prostredia, napríklad za diely a súčiastky pre energetický priemysel, predovšetkým pre takzvanú čistú energiu (veternú, slnečnú atď.).

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Pozastavenie autonómnych cieľ podľa Spoločného colného sadzovníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov do autonómnych oblastí Madeira a Azory do roku 2019 je pre tieto najodľahlejšie regióny EÚ v čase svetovej hospodárskej krízy veľmi dôležité. Je nevyhnutné z hľadiska pomoci malým a stredným podnikom a miestnym poľnohospodárom, pretože posilní konkurencieschopnosť miestnych hospodárskych subjektov a zabezpečí v týchto oblastiach stabilnejšiu zamestnanosť.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Regionálne orgány Madeiry a Azor požiadali o dočasné pozastavenie cieľ podľa Spoločného colného sadzovníka s cieľom posilniť konkurenčné postavenie miestnych hospodárskych subjektov a stabilizovať pracovné miesta v týchto najodľahlejších regiónoch Únie. Aby dovezený tovar vo forme surovín, súčiastok či hotových výrobkov neviedol k deformovaniu hospodárskej súťaže, bude podliehať kontrolám, ktoré zabezpečia, aby ho najmenej po dobu dvoch rokov používali miestne spoločnosti na ostrovoch, kým sa bude môcť voľne predať firmám so sídlom v iných častiach Únie. Ako to bude vyzeráť v praxi? Keďže nie je možné podať žiadne prijateľné vysvetlenie, zdržal som sa hlasovania.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne*. – (PT) Víтам stanovisko Komisie vo vzťahu k pozastaveniu autonómnych cieľ podľa Spoločného colného sadzovníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov do autonómnych oblastí Madeira a Azory na 10 rokov a správu pani Hübnerovej, ktoré spoločne:

1. zavádzajú pozitívnu diskrimináciu v prospech odľahlých regiónov Azor a Madeiry, pretože uznávajú, že štrukturálne obmedzenia, ktoré postihujú tieto oblasti, sú zo svojej povahy trvalé;
2. vytvárajú podmienky na podporu hospodárskej činnosti a zamestnanosti v týchto súostroviach a tým prispievajú aj k demografickej stabilite na týchto ostrovoch.

Je to príklad súdržnosti, ktorú môže dosiahnuť Európska únia vybudovaná na zásade solidarity.

Nuno Teixeira (PPE), *písomne*. – (PT) Rozvoj najodľahlejších regiónov je obmedzený ich vzdialenosťou, izolovanosťou, podnebím, zložitými geografickými črtami a hospodárskou závislosťou od obmedzeného počtu tovarov a služieb.

Nariadenie, o ktorom budeme dnes hlasovať, umožní dovážať na Madeiru a Azory rôzne hotové výrobky na využitie v poľnohospodárstve, obchode alebo priemysle a suroviny, diely a súčiastky na využitie v poľnohospodárstve, spracovaní alebo priemyselnej údržbe s výhodou oslobodenia od cla do konca roku 2019.

Toto oslobodenie sa navyše rozšíri na celé územie oboch regiónov, nielen na ich bezcolné zóny, a prinesie tak výhody všetkým typom miestnych hospodárskych subjektov.

Pripomínam, že táto záležitosť bola predmetom zjednodušeného legislatívneho postupu, aby sa urýchlila. Spravodajkyňou návrhu bola sama predsedníčka Výboru pre regionálny rozvoj, vďaka čomu mohol byť predložený plénu na hlasovanie bez uskutočnenia rozpravy.

Konečný výsledok ma veľmi teší. Zahŕňa pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré som predložil vo vzťahu k rôznym výrobkom na vybavenie bezcolného pásma Madeiry zahrnutým v nariadení z roku 2000, ktorého platnosť uplynula v roku 2008. Obsahuje aj ďalšie požiadavky predložené v rokoch 2008 a 2009, ktoré pôvodný návrh Komisie neobsahoval.

Návrh uznesenia: B7-0042/2010

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Návrh Výboru Európskeho parlamentu pre právne veci, ktorým sa navrhuje vymenovať Anu de Palacio y del Valleovú Lersundiovú za členku výboru zriadeného podľa článku 255 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, treba v zásade privítať. Z inštitucionálneho hľadiska je však nepochopiteľné, prečo by mal samostatný výbor zložený zo siedmich osôb vydávať záväzné návrhy pre národné vlády. Hlasoval som preto proti tomuto návrhu.

Evelyn Regner (S&D), písomne. – (DE) V dnešnom hlasovaní o vymenovaní Any de Palacioovej y del Valleovej Lersundiovej za členku výboru zriadeného na posudzovanie spôsobilosti kandidátov na vykonávanie funkcie sudcu alebo generálneho advokáta na Súdnom dvore a Všeobecnom súde som hlasovala proti tomuto návrhu, pretože očakávam, že osoba vymenovaná Európskym parlamentom bude okrem prvotriednych znalostí kandidátov v právnej oblasti skúmať aj ich sociálnu spôsobilosť a schopnosť. V tejto súvislosti nemám voči pani Palacioovej žiadnu dôveru, pretože sa obávam, že pri posudzovaní sudcov a generálnych advokátov by nezohľadňovala sociálne hodnoty a chápanie ľudskej povahy. To bude v budúcnosti pri výbere sudcov a generálnych advokátov absolútne nevyhnutné, najmä vzhľadom na ciele a hodnoty ustanovené v Lisabonskej zmluve, kde sa hovorí o sociálnom trhovom hospodárstve, a na začlenenie Charty základných práv EÚ medzi primárne právne predpisy.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písomne. – (RO) Zámerom dočasného pozastavenia autonómnych cieľ podľa Spoločného colného sadzovníka na dovoz určitých priemyselných výrobkov do autonómnych oblastí Madeira a Azory je poskytnúť dlhodobú perspektívu investorom a umožniť hospodárskym subjektom dosiahnuť určitú úroveň priemyselnej a obchodnej činnosti. Ako socialistka sa domnievam, že tieto opatrenia by mali ostať zachované, kým budú tieto oblasti čeliť vážnym hospodárskym problémom. Víтам návrh Komisie, pretože prijatie tohto opatrenia v strednodobom horizonte prinesie stabilizáciu zamestnanosti a hospodárskeho a sociálneho prostredia v týchto najodľahlejších regiónoch Európy, ktoré čelia osobitným problémom. Musím však upozorniť na riziká, ktoré dočasné pozastavenie cieľ prináša vzhľadom na výrobky s pôvodom v týchto krajinách. Preto musíme pozorne sledovať dosah pozastavenia cieľ na hospodársku súťaž.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE), písomne. – (PL) Podľa článku 255 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je Európsky parlament jednou z inštitúcií, ktoré navrhujú kandidátov na členov výboru, ktorého úlohou je vydávať stanoviská týkajúce sa spôsobilosti kandidátov vykonávať funkciu sudcu a generálneho advokáta na Európskom súdnom dvore. Keďže výbor má len sedem členov a ich úloha je veľmi zodpovedná, je dôležité, aby to boli osoby s dokonalou povestou a vynikajúcimi schopnosťami. Ako poslankyňa Európskeho parlamentu mám vďaka novým právomociam ustanoveným Lisabonskou zmluvou vplyv na voľbu jedného zo siedmich členov výboru a víтам kandidatúru pani de Palacioovej y del Valleovej Lersundiovej. Pani de Palacioová y del Valleová Lersundiová bola osem rokov poslankyňou Európskeho parlamentu a kolegovia poslanci ju dvakrát zvolili za členku Konferencie predsedov výborov.

Bola tiež predsedníčkou Výboru pre právne veci a vnútorný trh a Výboru pre spravodlivosť a vnútorné veci. Ani jej ďalšie profesionálne úspechy – pôsobila napríklad ako hlavná poradkyňa Svetovej banky a bola prvou ženou vo funkcii ministerky zahraničných vecí Španielska – nenechávajú nikoho na pochybách, že bude správnou osobou na správnom mieste.

– Správa: Eva Joly (A7-0086/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Hlasoval som za správu o revízii dohody o partnerstve AKT – ES, pretože sa domnievam, že tento text obsahuje kľúčové prvky, ktoré sa majú zohľadniť v prebiehajúcich rokovaníach.

Naše vzťahy s touto skupinou rozvojových krajín majú byť založené predovšetkým na súdržnosti rôznych európskych politík, či už v oblasti obchodu, rozvoja, poľnohospodárstva alebo rybolovu.

Treba prihliadať na novú situáciu, ktorú predstavujú dohody o strategickom partnerstve. Tieto dohody, ktoré majú v zásade obchodnú povahu, vytvárajú nové platformy pre parlamentný dialóg a musia sa rešpektovať. Nová Dohoda z Cotonou, ktorej konečné znenie by malo byť pripravené v marci, by mala obsahovať odpovede na nové problémy, ktoré musíme riešiť, vrátane zmeny klímy a hospodárskej krízy.

Európska stratégia pre vzťahy s krajinami AKT by mala prihliadať aj na blízkosť a kontakty najodľahlejších regiónov s týmito krajinami. Najodľahlejšie regióny môžu pôsobiť ako hlavní sprostredkovatelia EÚ

v dohodách o hospodárskom partnerstve. Vďaka najodľahlejším regiónom nadobúda vonkajšia činnosť EÚ osobitný rozmer. Tieto regióny sa tak podieľajú na rozvoji skutočnej politiky širšieho susedstva.

Jean-Pierre Audy (PPE), *písomne*. – (FR) Hlasoval som za správu mojej francúzskej kolegyne pani poslankyne Jolyovej o druhej revízii dohody o partnerstve AKT (africké, karibské a tichomorské krajiny) – ES (Dohody z Cotonou). Súhlasím so stanoviskom, ktoré správa zaujíma vo vzťahu k úprave použitia tohto osobitného nástroja spolupráce s krajinami AKT vzhľadom na súčasné krízy, napríklad zmenu klímy, prudký rast cien potravín a palív, finančnú krízu a extrémnu chudobu v Afrike. Krajiny AKT sú partnermi Európskej únie a my musíme toto partnerstvo pestovať s cieľom získať spojencov v dôležitých rokovaniach o globálnom riadení, ktoré sa čoskoro uskutočnia.

Liam Aylward (ALDE), *písomne*. – (GA) Hlasoval som za správu o druhej revízii dohody o partnerstve AKT – ES (Dohody z Cotonou). Táto správa prichádza včas a je správne, že o otázke dohody o hospodárskom partnerstve sa priebežne diskutuje. Hlavným cieľom Dohody z Cotonou je odstrániť chudobu, podporiť trvalo udržateľný rozvoj a pomôcť krajinám AKT začleniť sa do svetového hospodárstva.

Dohody a obchodné rokovania, ktoré práve prebiehajú a ktoré budú prebiehať v budúcnosti, musia smerovať k plneniu a posilneniu ustanovení EÚ a jej partnerov vo vzťahu k detskej práci.

Článok 50 Dohody z Cotonou sa týka presadzovania spravodlivých pracovných noriem a zlepšenia medzinárodných opatrení na odstránenie detskej práce. Otázky spojené s detskou prácou musia mať v obchodných dohodách EÚ najvyššiu prioritu.

Celkovo vítam články správy, ktoré žiadajú, aby EÚ a krajiny AKT začali diskutovať o budúcnosti vzájomných vzťahov po roku 2020, a ktoré odporúčajú, aby v tomto procese získali väčšiu úlohu nezávislé strany, čiže ďalšie organizácie okrem štátov a vlád.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne*. – Druhá revízia Dohody z Cotonou sa uskutočňuje za veľmi problematických okolností, keď svetové hospodárstvo čelí kríze. Som presvedčený, že revízia tejto dohody umožní obnoviť a posilniť hlavné zásady spolupráce EÚ s krajinami AKT. Od podpísania dohody sa situácia zmenila a objavili sa nové úlohy a problémy. Do rokovaní o dohode by mali byť zahrnuté také mimoriadne dôležité body, ako boj proti zmene klímy v rozvojových krajinách, praktické využívanie rozsiahlych obnoviteľných zdrojov energie, potravinová kríza a získavanie ornej pôdy.

Veľkú pozornosť treba venovať problému migrácie. V minulých rokoch sme boli svedkami stoviek prípadov mladých Afričanov, ktorí sa utopili pri pobreží EÚ. Masové prisťahovalectvo je výsledkom úpadku hospodárstva, zbedačovania ľudí, porušovania ľudských práv a mnohých ďalších príčin. Tieto veci by sa mali v revidovanej dohode jasne riešiť.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *písomne*. – Hlasujem za návrh správy o druhej revízii Dohody z Cotonou, ktorá zavádza kľúčové otázky týkajúce sa trvalo udržateľného rozvoja a postupného začlenenia krajín AKT do svetového hospodárstva. Otázky zmeny klímy, energetickej bezpečnosti, odbornej prípravy a spolupráce v oblasti vzdelávania sú nevyhnutné pre hospodársky a spoločenský rozvoj krajín AKT. Príležitosťou pre nás môže byť aj globálne otepľovanie, ktoré postihuje predovšetkým rozvojové krajiny. Obnoviteľné zdroje energie, ktoré majú tieto krajiny k dispozícii, sú dôležité pre ich hospodársky a spoločenský rozvoj, umožňujú im smerovať k dosiahnutiu energetickej nezávislosti a tým im pomáhajú čeliť svetovej kríze. V boji proti chudobe, nezamestnanosti, nelegálnemu prisťahovalectvu a úniku mozgov sú rovnako dôležité investície do vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré prispievajú k rozvoju v krajinách AKT a pomáhajú im budovať vlastné hospodárstvo.

Proinsias De Rossa (S&D), *písomne*. – Podporujem túto správu, ktorá potvrdzuje, že druhá revízia dohody o partnerstve AKT – ES musí prihliadať na súčasnú svetovú krízu a musí sa uskutočniť spôsobom, ktorý plne rešpektuje partnerstvo rovných. Druhá revízia dohody je veľkou príležitosťou na riešenie základných príčin finančnej, potravinovej a energetickej krízy a krízy spojenej so zmenou klímy a na poučenie sa z minulých chýb. Je príležitosťou na zmysluplnú zmenu rámca z Cotonou a zároveň na posilnenie jednoty, súdržnosti a solidarity krajín AKT. Správa žiada výraznejšie posilniť doložky o ľudských právach a sankcie za ich porušenie. Zároveň vyjadruje našu ľútosť nad tým, že členské štáty vec nekonzultovali s parlamentmi (Európskym parlamentom, spoločným parlamentným zhromaždením a národnými parlamentmi krajín AKT), ktoré sa tak nemohli podieľať na rozhodovacom procese vedúcom k určeniu oblastí a článkov, ktoré sa majú revidovať, a k ustanoveniu mandátu na rokovanie. Hlavným cieľom Dohody z Cotonou je zníženie a napokon odstránenie chudoby spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi trvalo udržateľného rozvoja a postupného začlenenia krajín AKT do svetového hospodárstva.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu o druhej revízii dohody o partnerstve AKT – ES, aby som podporila zmeny, ktoré nám umožnia riešiť obrovské problémy, pred ktorými v súčasnosti stojíme a ktoré sa týkajú napríklad zmeny klímy, finančnej krízy a potravinovej krízy.

Vítam podporu Parlamentu pre krajiny AKT, ktoré chcú, aby sa zmena klímy riešila ako otázka dotýkajúca sa všetkých oblastí v druhom revidovanom znení Dohody z Cotonou. Je mi však ľúto, že parlamenty (Európsky parlament, Panafrický parlament a národné parlamenty krajín AKT) nevyužili možnosť prispieť návrhmi a aktívne sa s členskými štátmi podieľať na rozhodovacom procese týkajúcom sa revízie tejto dôležitej dohody.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Dúfam, že druhé revidované znenie Dohody z Cotonou podporí v krajinách AKT trvalo udržateľný rozvoj, ktorý umožní sociálnu súdržnosť a napomôže boj proti chudobe.

Krajiny AKT pociťujú vážne účinky krízy spojené so zmenou klímy, ktoré sú čoraz horšie. V tejto súvislosti je životne dôležitou otázkou potravinová sebačnosť. Prírodné zdroje sa majú využívať primeraným spôsobom a má sa podporovať rozvoj obnoviteľnej energie.

Musíme zaručiť, aby všetky krajiny AKT využívali výhody obchodného rámca, ktorý bude prinajmenšom rovnocenný s doterajším stavom. Som tiež za to, aby sa Európsky rozvojový fond (ERF), ktorý podporuje politiku rozvojovej spolupráce v rámci tejto dohody, zahrnul do rozpočtových právomocí Parlamentu.

Hlasoval som preto za správu.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Podobne ako spravodajkyňa, aj my sme presvedčení, že druhá revízia Dohody z Cotonou je vhodným časom na zmeny a doplnenia.

V správe sa uvádzajú zásady, ktoré by v prípade ich zavedenia boli krokom k zlepšeniu dohody. Príkladom môže byť obhajoba potravinovej sebačnosti a bezpečnosti krajín AKT a boj proti daňovým rajom.

Zároveň by som chcel odsúdiť určité dôležité aspekty, napríklad pokus smerom k väčšej regionalizácii vzťahov medzi krajinami AKT a EÚ, vzhľadom na hrozbu, ktorú by to predstavovalo pre súdržnosť a silu skupiny štátov AKT.

Na iných miestach správa nespĺňa očakávania. Kľúčovou otázkou, ktorá sa dostatočne nerieši, je stav závislosti a podriadenosti, v ktorom sa krajiny AKT nachádzajú, a úloha súčasných politík spolupráce a rozvojovej pomoci pri vzniku tohto stavu. Neriešia sa ani dôsledky, ktoré môžu vyplývať z vykonávania dohôd o hospodárskom partnerstve, ktoré v tejto súvislosti navrhuje EÚ.

Správa mala privítať výhrady a námietky, ktoré vzniesli viaceré krajiny AKT, a zároveň ich priority napríklad vo vzťahu k Európskemu rozvojovému fondu.

Alan Kelly (S&D), písomne. – Vážené kolegyne, vážení kolegovia, obraciam sa dnes na tento Parlament s potešením, pretože sme sa pohli smerom k rovnocennejšej úlohe vo vzťahoch medzi bohatšími a chudobnejšími krajinami pri súčasnom posilnení ľudských práv. Revízia tejto dohody musí byť v súlade s potrebami nového sveta, v ktorom žijeme, a musí byť založená na partnerstve rovných. Je to nový svet s novým hospodárstvom, v ktorom sú novými prioritami spravodlivé rozdelenie bohatstva a riešenie otázky zmeny klímy. Chcem vyzdvihnúť činnosť našej skupiny v Európskom parlamente, ktorá do tejto revízie začlenila zásady odstránenia chudoby.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), písomne. – (FR) Táto správa nepopierateľne obsahuje určité veľmi hodnotné návrhy a často chvályhodné zámery. Priority, ktorými sú obnoviteľné energie, povinnosť nadnárodných spoločností pôsobiacich v krajinách AKT priznávať zisky a dane, zohľadnenie pojmu potravinovej sebačnosti a kritika externalizácie riadenia migračných tokov zo strany Európy, sú všetko návrhy, ktoré podporujeme. Nemôžeme však ignorovať skutočnosť, že táto správa na Dohode z Cotonou vôbec nič nemeňte.

Táto dohoda je symbolom absolútneho lipnutia Európskej únie na ultraliberálnej logike Svetovej obchodnej organizácie (WTO). Nás neoklamú: „rozvoj“, o ktorom sa hovorí, je frontom sebeckých motivácií, ktoré vládnu v tejto demontáži dohôd z Lomé. Odsudzujeme realizáciu európskych dohôd o partnerstve, ktoré táto dohoda presadzuje, využívanie vydierania zo strany Komisie vo forme rozvojovej pomoci s cieľom zabezpečiť ich uzatvorenie a odsudzujeme aj následné drancovanie hospodárstiev krajín AKT. Hlasujeme proti tomuto textu, aby sme nepodporovali Európsku úniu v tom, ako opúšťa jeden nástroj hospodárskej

spolupráce, ktorý sa neriadi posadnutosťou voľnou a nedeformovanou hospodárskou súťažou, ani v tom, ako prikyvuje požiadavkám Spojených štátov na pôde WTO.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Tragédia, ktorá nedávno zasiahla Haiti, je dôkazom, že dohody o partnerstve na riešenie problémov nestačia. Druhá revízia Dohody z Cotonou je preto vynikajúcou príležitosťou na vykonanie úprav týkajúcich sa súčasných problémov vrátane zmeny klímy, prudkého nárastu cien potravín a benzínu, finančnej krízy a extrémnej núdze vo viacerých krajinách AKT. Je to čas na vypracovanie opatrení, ktoré skutočne vyriešia rôzne problémy, ktoré stále postihujú veľkú väčšinu príslušných krajín.

Aldo Patriciello (PPE), *písomne*. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, rád by som zablahoželel spravodajkyňi a rôznym politickým skupinám k vynikajúcej práci na tejto správe, ktorú plne podporujem.

V rámci správy by som chcel sústrediť pozornosť na rokovania o revízii Dohody z Cotonou. Takéto dohody by skutočne mali prihliadať na rôzne významné hľadiská, napríklad na účinky finančnej krízy a nárast migračných tokov, predovšetkým nelegálneho prisťahovalectva.

Som presvedčený, že negatívny dosah krízy a jej dôsledky, tak pre hospodárstvo krajín AKT, ktoré strácajú pracovnú silu a kvalifikovaných pracovníkov potrebných pre rozvoj, ako aj pre krajiny EÚ, ktoré sú najviac postihnuté nelegálnym prisťahovalectvom, by umožnilo dostať pod kontrolu jedine primerané posúdenie hospodárskej spolupráce.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *písomne*. – Je dôležité, aby sa všetky aspekty Dohody z Cotonou revidovali vzhľadom na nedávny vývoj, ktorý má významný dosah na krajiny AKT. Chcela by som však osobitne zdôrazniť obavy týkajúce sa regionálnej integrácie, ktorá nie je dôležitá len pre krajiny AKT, ale aj pre krajiny Latinskej Ameriky a najmä Andského spoločenstva. Účinkom niektorých obchodných dohôd (dohôd, ktoré majú podľa úradníkov Komisie podporovať rozvoj) môže byť, že ohrozia obchodovanie medzi krajinami v danom regióne, a teda budú v rozpore so stanoveným rozvojovým cieľom presadzovania regionálnej integrácie. Európska únia musí neustále prehodnocovať svoje obchodné politiky a dosah, ktorý v tomto smere majú. Ak to neurobí, alebo ak nebude primerane konať, hrozia negatívne účinky z hľadiska dlhodobého rozvoja.

Brian Simpson (S&D), *písomne*. – Budem hlasovať za túto správu, ale musím upozorniť, že niektoré organizácie podporované Komisiou, ktoré zodpovedajú za vykonávanie projektov v rámci partnerstiev krajín AKT a EÚ, sa utápajú v korupcii a voči zamestnancom, ktorí na túto korupciu poukázali, organizujú kampaň plnú diskriminácie a prenasledovania.

Mám, samozrejme, na mysli organizáciu Centrum pre rozvoj podnikania (CDE), ktorá s podporou Komisie prepustila všetkých, ktorí na prípad korupcie upozornili, a neurobila takmer nič pre nápravu nedostatkov v riadení a hlavnom vedení organizácie.

Keď sa v rámci vyšetrovania organizácie CDE Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) zistilo, že prišlo ku korupcii a že Komisia, rovnako ako členovia správnej rady organizácie CDE v čase, keď sa vyskytli prípady podvodov, nevynaložila náležitú starostlivosť, dali sa očakávať opatrenia a celkom určite aj ochrana príslušných osôb, ktoré na korupciu upozornili. Na veľkú hanbu Európskej komisie sa nič z toho nestalo.

Hoci dnes hlasujem za túto správu, uvažujem, či v budúcnosti bude naliehavo potrebné podrobnejšie preskúmať, prečo európska strana týchto partnerstiev zrejme nie je schopná uplatňovať riadnu finančnú kontrolu.

Bart Staes (Verts/ALE), *písomne*. – (NL) Dohoda z Cotonou z roku 2000, ktorá upravuje spoluprácu medzi EÚ a africkými, karibskými a tichomorskými (AKT) krajinami, sa reviduje každých päť rokov. Jej cieľom je odstránenie chudoby a postupné začlenenie krajín AKT do svetového hospodárstva pri súčasnom dodržiavaní cieľa trvalo udržateľného rozvoja. Táto revízia sa uskutočňuje na pozadí svetovej finančnej krízy, prudkej zmeny klímy, rastu cien potravín a energie a diskusií o využívaní pôdy a udržateľnosti zahraničných investícií.

Je najvyšší čas, aby sme posilnili parlamentnú kontrolu národných stratégií a Európskeho rozvojového fondu (ERF) a usilovali sa o súdržnosť našej obchodnej, zahraničnej a rozvojovej politiky. Je čas, aby sme otázku zmeny klímy začali riešiť komplexným spôsobom a čo najviac sa sústredili na obnoviteľnú energiu. Je čas na boj proti nezákonnému finančnému toku z rozvojových krajín a na reformu politiky Európskej investičnej banky (EIB) smerom k vyššej transparentnosti vo vzťahu k daňovým rajom. Je najvyšší čas, aby sme uznali, že vlastníctvo pôdy a právo na čistú vodu sú základnými právami. Je čas, aby sme priznali, že spravodlivý prístup k prírodným zdrojom môže skutočne pomôcť ľuďom vymaniť sa z chudoby. Správa to zdôrazňuje a preto má moju podporu.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), písomne. – (FR) Zdržala som sa hlasovania o správe pani Jolyovej o druhej revízii dohody o partnerstve AKT – ES.

Táto správa obsahuje množstvo konkrétnych návrhov na rokovania o tejto dohode, známejšej ako Dohoda z Cotonou, ktoré podporujem.

Týka sa to napríklad potreby zohľadniť situáciu najchudobnejších krajín sveta vzhľadom na ich osobitné charakteristiky vo vzťahu k zmene klímy, demokracii a ľudským právam, úniku mozgov, korupcii a konkrétnym vlastnostiam ich hospodárstva, najmä ich poľnohospodárstva.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), ktoré boli prijaté na plenárnom zasadnutí, však správu úplne menia. Konkrétnym príkladom je pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3, ktorý obyvateľstvu upiera právo na určenie vlastných poľnohospodárskych politík.

Iva Zanicchi (PPE), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasovala som za druhú revíziu dohody o partnerstve AKT – ES (Dohody z Cotonou). Táto dohoda, ktorá upravuje vzťahy politickej, obchodnej a rozvojovej spolupráce medzi Európskou úniou a 77 krajinami AKT a ktorá sa týka obdobia rokov 2000 – 2020, už bola revidovaná v roku 2005.

Vo vzťahu k ustanoveniam, ktoré sú predmetom druhej revízie, sa správne požaduje začlenenie ustanovení *ad hoc* týkajúcich sa zmeny klímy, revízia ustanovení týkajúcich sa obnoviteľnej energie, posilnenie ustanovení týkajúcich sa rozvoja vidieka a bezpečnosti potravín a vynaloženie väčšieho úsilia na obmedzenie nezákonných finančných tokov a daňových rajov.

Som si istá, že táto revízia dokáže posilniť partnerské vzťahy EÚ a krajín AKT a zabezpečiť vyššiu súčinnosť a spoluprácu vzhľadom na spoločné ciele, ktoré sa majú dosiahnuť.

8. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.35 hod. a pokračovalo o 15.10 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PITTELLA

podpredseda

9. – Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

10. SWIFT (rozprava)

Predsedajúci. Ďalším bodom programu je rozprava o vyhlásení Rady o dohode SWIFT.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán predsedajúci, toto je vyhlásenie Rady o programe, ktorý, ako viete, predstavuje dohodu medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi o sledovaní financovania terorizmu s cieľom výmeny a odovzdávania finančných údajov, s ktorým asi každý súhlasí. Táto dohoda sa uplatňuje už niekoľko mesiacov. Funguje dobre a poskytuje kontinuitu toku informácií určených pre Program na sledovanie financovania terorizmu.

Platnosť tejto dohody končí 31. januára. Preto počas predchádzajúceho obdobia švédskeho predsedníctva rozmýšľala Rada o potrebe podpísať dohodu, ktorá by umožnila pokračovanie Programu na sledovanie financovania terorizmu. Z tohto dôvodu Rada 30. novembra 2009 prijala rozhodnutie o podpísaní tejto dohody o TFTP (Program na sledovanie financovania terorizmu).

Je to dočasná dohoda. Preto má krátku platnosť, ktorá v zásade končí 31. októbra 2010. Preto platnosť dočasnej dohody, ktorú, ako som uviedol, schválila Rada minulý rok, v každom prípade skončí, ak Európsky parlament neprijme v roku 2010 rozhodnutie.

Taká je súčasná situácia. Doteraz neprebehla zo strany Komisie žiadna komunikácia o obsahu tejto dohody, ktorú Európsky parlament zatiaľ nepozná, ale už teraz vám môžem povedať, že bude vypracovaná budúci týždeň, a to 25. januára. Európsky parlament sa s ňou oboznámi 25. januára. Táto dohoda príde do Parlamentu náležite preložená a bude postúpená s cieľom získať súhlas Európskeho parlamentu.

Nevykonalo sa to skôr z nasledovného dôvodu, ktorý nám poskytla Komisia: Komisia neukončila príslušné preklady, a preto ich Rada od Komisie nedostala. Ako som práve povedal, tieto jednotlivé jazykové verzie sa stále dokončujú a ako viete, Rada môže tento dokument, túto dohodu, postúpiť Parlamentu, až keď budú k dispozícii jednotlivé jazykové verzie, ktorých preklad má na starosti Komisia. Tie budú k dispozícii 25. januára.

Okrem toho, pokiaľ ide o budúcnosť a s cieľom dosiahnuť nie predbežnú, ale konečnú dohodu, Komisia chce v tomto ohľade predložiť odporúčania na vypracovanie dlhodobej dohody, nie dohody, ktorá skončí v októbri budúceho roka ako tá, o ktorej hovoríme, ale dlhodobej dohody. O tejto dlhodobej dohode sa musí rokovať a musí sa uzatvoriť na novom právnom základe, ako je uvedené v Lisabonskej zmluve, do ktorej je Európsky parlament plne zapojený. Európsky parlament už je do týchto dohôd plne zapojený a tak to bude aj v prípade budúcej dohody, v súvislosti s ktorou Komisia zatiaľ nepredložila žiadne odporúčania.

Na záver by som chcel povedať, že táto záležitosť je mimoriadne dôležitá. Je to postup alebo program na boj proti terorizmu. Udalosť v Detrote dokázala, že nebezpečenstvo existuje, že hrozba naďalej trvá, a preto členské štáty nesmú pripustiť, aby sa prerušil tok finančných informácií, ktorý prúdi do TFTP. Pán sudca Bruguière to vysvetlil vo svojom vystúpení za zatvorenými dverami, ktoré bolo v novembri nafilmované v tomto Parlamente. Povedal, že podľa neho niekoľko členských štátov mohlo mať prospech z informácií, a mohlo využiť informácie, ktoré boli poskytnuté Spojeným štátom na odhaľovanie teroristických činov a predchádzanie im.

To viedlo Radu k tomu, aby počas predchádzajúceho švédskeho predsedníctva predložila predbežnú žiadosť o novú dohodu s cieľom vyhnúť sa ukončeniu platnosti súčasnej dohody 31. januára a zastaveniu akéhokoľvek možného toku informácií. Bola to jediná možnosť, ktorú Rada mala a postoj Parlamentu k získaniu informácií je, samozrejme, pochopiteľný. Ako som povedal, tie neboli vypracované z dôvodu omeškania Európskej komisie s vypracovaním príslušných prekladov.

Manfred Weber, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán López Garrido, dámy a páni, celá táto rozprava, samozrejme, bola na začiatku poznačená frustráciou a rozhorčením, ktoré pociľovali mnohí v Európskom parlamente, lebo sme mali pocit, že Rada sa znovu snaží niečo narychlo pretlačiť pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy. Preto som teraz vďačný, že si Rada uvedomila, že je dobré konzultovať s Parlamentom, uplatňovať teraz v ratifikačnom procese novú Lisabonskú zmluvu a poskytnúť nám možnosť zhodnotiť, či sa má táto dohoda uplatňovať alebo nie.

V tomto legislatívnom procese, ak ho teraz začneme, bude Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) uplatňovať jasné rozhodovacie kritériá. Každá minca má dve strany. Na jednej strane sa my ako skupina PPE držíme jasnej zásady, že vo vzťahu k európskym údajom – bez ohľadu na to, kde sú uložené – by sa mali uplatňovať európske normy na ochranu údajov. Držíme sa zásady, že chceme právo na odvolanie pre tých, ktorí majú pocit, že sa s nimi zaobchádzalo nespravodlivo, keď sa museli podrobiť kontrole údajov. Držíme sa základnej zásady, že údaje by sa mali poskytovať len v jednotlivých prípadoch a len vtedy, ak je osoba z niečoho podozrivá, a nie na základe všeobecného pravidla. Toto sú veci, ktoré pokladáme za dôležité.

Na druhej strane mince je skutočnosť, že, samozrejme, chceme spoluprácu so Spojenými štátmi. Chceme spolupracovať s našimi partnermi v boji proti terorizmu. Nechceme, aby nastala situácia, v ktorej budú jednotlivé štáty – ak skončí platnosť dohôd – čeliť osobitým tlakom, ako napríklad Belgicko, lebo potom by štáty mohli začať rokovať na bilaterálnom základe. Aj to je potrebné dôkladne zvážiť. Ako skupina PPE to zvážime, keď bude predložený legislatívny návrh.

Rád by som Radu a Komisiu znovu požiadal, aby nenaťahovali čas a poslali text teraz, aby sme sa s ním mohli zaoberať. Ako Parlament sme schopní pracovať rýchlo a budeme schopní zaoberať sa tým rýchlo. Potom už bude na ministroch – a aby som bol úplne presný: ministroch vnútra – aby presvedčili Parlament, že tieto metódy, ktoré sa navrhujú v tejto dohode, sú v boji proti terorizmu skutočne nevyhnutné.

Sme otvorení tomuto procesu, ale presvedčiť nás je aj naďalej úlohou výkonnej moci, čiže ministrov.

Martin Schulz, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážený pán predsedajúci, toto je seriózny legislatívny proces, ktorý tu teraz začíname s Lisabonskou zmluvou.

Pán López Garrido, ak nám hovoríte, že preklady alebo neprítomnosť prekladov v tejto citlivej oblasti spôsobuje omeškanie, ktoré jednoducho musíme tolerovať, potom musím pri všetkej úcte povedať, že je to

len výhovorka, ktorou sa chcete chrániť a trochu nás tu upokojiť. Nemôžeme to však brať vážne. Jednoducho to zoberiem na vedomie a už sa tým nebudem zaoberať.

Podstatou veci je niečo úplne iné: nezapojenie Európskeho parlamentu. V prípade medzinárodných dohôd takého ďalekosiahleho významu je to jednoducho neprípustné. Chceme, aby bol Parlament od prvého dňa skutočne zapojený do zavádzania tejto dohody. Prečo je to tak? Pán Buzek, predseda tohto Parlamentu, to vo svojom liste pomenoval veľmi presne, keď povedal, že dohoda SWIFT umožňuje ďalekosiahle porušovanie základných občianskych slobôd, ktoré zaručuje Charta základných práv a vo väčšine členských štátov aj ústava.

Ak sa však na základe takejto dohody musia prijať výkonné opatrenia, ktoré umožňujú porušovanie základných občianskych slobôd, je potrebné stopercentne zaručiť právnu ochranu občanov proti takému porušovaniu. To znamená, že ochrana údajov sa musí zaručiť v každom ohľade, že sa musí zaručiť vymazanie údajov po určitom primeranom čase a že sa musia presne stanoviť orgány na podávanie odvolaní občanov v prípade porušenia ich základných práv. Jedným z podstatných znakov zásady právneho štátu je, že občania musia byť schopní chrániť sa pred svojvoľným zaobchádzaním zo strany štátu.

Európska únia nemôže zrušiť platnosť tejto právnej tradície, ktorá je zakotvená v systémoch 27 štátov, odvolaním sa na preklady, ktoré nie sú k dispozícii. Ak naozaj chceme rozvíjať právny štát na európskej úrovni, musíme na európsku úroveň preniesť model potreby zasahovania z dôvodu bezpečnosti, ale aj legitímnu ochranu občanov.

Preto nám musí Rada vysvetliť, v čom je pridaná hodnota dohody SWIFT, ak má teraz nadobudnúť platnosť len dočasne, ako si to želá Rada. Nebudem hovoriť o narušení údajov, ktoré spôsobili mnohé bezpečnostné služby v Spojených štátoch. Niektorí si do spodnej bielizne strčí nejaké výbušniny a preletí ponad Atlantik. To je to, čo sa doteraz preukázalo intenzívnou bezpečnostnou prácou amerických bezpečnostných služieb. Ale od toho to nemôže závisieť.

Zaujímalo by ma, prečo musíme použiť tento zrýchlený postup, keď od 1. februára je medzi EÚ a Spojenými štátmi zavedená dohoda o dočasnej právnej pomoci. Jej článok 4 presne opisuje, ako sa majú poskytovať bankové údaje, ak existujú oprávnené dôvody na podozrenie. To znamená, že vstúpenie dohody SWIFT do platnosti by z hľadiska ochrany neprinieslo žiadnu pridanú hodnotu.

Takže tento prehnaný zhon – alebo „prasací cval“, ako by sme to nazvali v Nemecku – tento tlak na to, aby sme veci urýchlili, je nepochopiteľný, a preto musí byť naša jednohlasná požiadavka adresovaná Rade sformulovaná veľmi presne: pošlite nám príslušné dokumenty! Budeme o tejto záležitosti diskutovať a parlamentný postup uzatvoríme dostatočne rýchlo, pretože chceme bezpečnosť, a to nielen pre bezpečnostné orgány, ale aj pre občanov, ktorých by tieto bezpečnostné orgány mali tiež chrániť. Myslím si, že to je účelom tejto dohody, ale v tom prípade chceme, aby bola schválená ako príslušný zákon.

Guy Verhofstadt, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte nám začať s dobrou správou: španielske predsedníctvo oznámilo, že dokument by mal byť predložený v pondelok 25. januára, čiže budúci pondelok, ako som si poznamenal. To teda znamená, že teraz máme týždeň na to, aby sme o ňom v Parlamente diskutovali, taká je skutočnosť.

Pán predsedajúci, moja požiadavka je – už som to oznámil a dúfam, že získam podporu ostatných skupín –, aby bolo na Konferencii predsedov prijaté rozhodnutie v tom zmysle, že sa uskutoční zasadnutie výboru aj schôdza Parlamentu, aby sa preskúmala táto dočasná dohoda, lebo by nemalo význam, keby 1. februára nadobudla platnosť bez toho, aby ju Parlament najskôr prediskutoval.

Preto máme dve možnosti, pán Zapatero: súhlas alebo nesúhlas. Môžem vám povedať, že získanie súhlasu bude závisieť od niekoľkých podmienok. Je dôležité uvedomiť si to a odpoveď musíme získať do 25. januára. Zatiaľ sme nedostali žiadnu odpoveď na podmienky stanovené Parlamentom.

Tieto podmienky sú nasledovné: po prvé, aby bol Parlament plne informovaný a dostával všetky potrebné informácie, po druhé, aby bol Parlament zapojený do rokovaní o konečnej dohode a po tretie, sú to konkrétne podmienky, spolu je ich deväť, ktoré vo svojom uznesení – schválenom Parlamentom – stanovil Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, a týkajú sa terajšieho obsahu dohody.

Naša požiadavka na vás je veľmi jednoduchá: 25. januára nám nemôžete poslať len dočasnú dohodu, musíte nám poskytnúť aj odpoveď na tri požiadavky Parlamentu. Ak bude vaša odpoveď na naše tri požiadavky kladná, schválenie dohody bude jednou z možností. Ak nebude kladná, myslím si, že pravdepodobne budeme hlasovať proti – v každom prípade je to názor mojej skupiny.

Musím zdôrazniť, že zamietavé hlasovanie bude znamenať, že dočasná dohoda nenadobudne platnosť 1. februára. Taká je súčasná situácia, a preto zajtra v každom prípade požiadam Konferenciu predsedov, aby zvolala príslušný výbor a uskutočnila zasadnutie s cieľom prerokovať túto dočasnú dohodu.

Rebecca Harms, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, frustrácia celého Parlamentu sa teraz sype na španielske predsedníctvo, ktoré práve prevzalo úrad. Prijmite to v mene Rady ako celku, ale ja si napriek tomu myslím, že ste do toho zapojení vy. Hnevá ma, že na miestach číslo 21 a 22 nie je ani jeden predstaviteľ Komisie, lebo pokiaľ to dobre chápem, ak by bol Parlament vyzvaný k tomu, aby začal schvaľovacie konanie, Komisia by mala povinnosť urýchlíť celú túto záležitosť. Komisia sa však vyhýba svojim povinnostiam a nezúčastnila sa tejto rozpravy.

Nechcem opakovať, čo povedali kolegovia poslanci, ale rada by som povedala, že si myslím, že pre Radu by bolo mimoriadne nebezpečné, keby táto dočasná dohoda SWIFT nadobudla platnosť bez toho, aby o tom, čo nám chcete predložiť, najskôr hlasoval Parlament. Ak to aj naďalej budete pretláčať do 1. februára krkolomnou rýchlosťou alebo prasacím cvalom, ako celý postup naozaj výstižne opísal pán Schulz, považujem tento postup nielen za provokáciu Parlamentu, ale aj za porušenie zmlúv, za porušenie Lisabonskej zmluvy, a to hneď po tom, ako nadobudla platnosť, čo je nezodpovedné.

V naliehavých prípadoch máte možnosť vymieňať si kľúčové informácie prostredníctvom dvojstranných právnych dohôd s USA a inými krajinami na svete, s ktorými takéto dohody existujú. Takže nie je potrebné ponáhľať sa.

Rada by som znovu zdôraznila, že občania EÚ so záujmom sledujú, ako budeme reagovať na vychvaľovanú Lisabonskú zmluvu. Ak teraz nezabezpečíme parlamentnú kontrolu, ak pripustíme toto porušenie vnútroštátnych zákonov o ochrane údajov a budeme konať v rozpore s Chartou základných práv, ktorá bola tak často citovaná v rozprave o Lisabonskej zmluve, myslím si, že to bude niečo ako akcia kamikadze a bude to absolútne neospravedlňiteľné. Avšak vy, pán López Garrido, ste za to spoločne s Komisiou zodpovedný.

Rada by som sa vás opýtala ešte na jednu vec. Práve som bola informovaná prostredníctvom textovej správy, že niektoré jazykové verzie dohody SWIFT už boli uverejnené. Mohli by ste nám, prosím, povedať, ktoré jazykové verzie boli uverejnené v Úradnom vestníku, kedy to bolo a prečo tieto verzie doteraz neboli poskytnuté Parlamentu?

Timothy Kirkhope, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predsedajúci, nedávne udalosti nám všetkým znovu pripomenuli, aká dôležitá je vzájomná výmena informácií na zaistenie bezpečnosti občanov EÚ. Dohoda SWIFT je cenným nástrojom na dosiahnutie uvedeného. Na stretnutí s predstaviteľmi vlády USA, najmä na nedávnom stretnutí vo Washingtone s pánom Davidom Cohenom, námestníkom amerického ministerstva financií pre otázky financovania terorizmu, ma upokojili kontrolné systémy a záruky na viacerých úrovniach, ako aj nezávislý dohľad, ktoré, dúfam, budú viesť k zavedeniu tejto novej dohody bez výčitek.

Dôvod, prečo musím vyjadriť vážne obavy, ako to urobili aj ostatní, je neštandardná konzultácia Rady s Parlamentom a údajné omeškanie Komisie. Je veľmi dôležité, aby Parlament a zvolení predstavitelia tohto Parlamentu boli často a náležite informovaní, a súhlas Parlamentu nesmie byť retrospektívnym nástrojom. Takéto konanie Rady podkopáva hodnoty a demokratické zásady, ktoré tvoria podstatu tohto Parlamentu. Dúfam, že Rada a hlavne predsedníctvo budú týmto pripomienkam venovať dostatočnú pozornosť.

Rui Tavares, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážený pán predsedajúci, s týmto Parlamentom sa počas celého tohto procesu zaobchádza urážlivo a takmer ponižujúco. Je neprípustné povedať nám, že musíme čakať na jazykové verzie, keď na základe úniku informácií vieme, že v tlači koluje niekoľko verzií.

Napriek tomu nám v piatok, keď poslanci odišli do Štrasburgu, predložili v Bruseli hlavné tézy dohody. V Bruseli bol prítomný len jeden poslanec. Tým poslancom som náhodou bol ja.

Opakované odvolávanie sa na správu pána Bruguièra, tajnú správu, je tiež neprijateľné. Je to málo presvedčivé, lebo každý, kto čítal správu pána Bruguièra, vie, že neobsahuje takmer žiadne empirické údaje.

Je neprijateľné povedať, že je to dočasná správa, keď údaje, ktoré budú zhromažďované počas nasledujúcich deviatich mesiacov, budú v rukách americkej vlády po dobu piatich rokov a môže to byť vláda Sarah Palinovej a nie Obamova vláda. Ako sa má európsky občan cítiť bezpečne? Jednoducho nám nedávate inú možnosť, ako zamietnuť túto dohodu, a vôbec nám neulahčujete život.

Ale tým, že ju zamietneme, urobíme Komisii láskavosť, keďže sú tu dve nové komisárky, pani Malmströmová a pani Redingová, o ktorých vieme, že určite budú schopné vyjednať najlepšiu možnú dohodu úplne od začiatku, a sme si istí, že sú ochotné urobiť to.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, v posledných rokoch sa veľmi veľa opatrení prijalo pod zámenkou boja proti terorizmu a prijala ich aj Rada. Veľmi veľa z týchto opatrení však nie je primeraných skutočnému nebezpečenstvu, ktoré terorizmus predstavuje. Práve naopak, vyústili do neprijateľného obmedzovania práv občanov. Sústavná výmena údajov, ktorá nemá nič spoločné s dôvodmi na podozrenie, ustanovená v dohode SWIFT, jednoznačne nie je žiadnou výnimkou. Dokonca aj nemecký spolkový úrad kriminálnej polície, ktorý nie je práve známy ako skupina ochrancov údajov, musel uznať neprimeraný charakter tohto opatrenia. Toto ustavičné obmedzovanie práv občanov musíme zastaviť a dočasnú dohodu nesmieme schváliť.

Pokiaľ ide o postupy Rady, rád by som znovu celkom jasne povedal, že USA skúmali a ukladali údaje o používateľoch systému SWIFT bez akýchkoľvek obmedzení. Rada však tento postup nesankcionovala, ona ho legalizovala! Tiež by som chcel, samozrejme, vyzvať Radu, aby Európskemu parlamentu postúpila všetky informácie, ktoré sa týkajú tejto záležitosti.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Bolo tu konkrétne vystúpenie, myslím si, že to bola pani Harmsová, v ktorom sa spomínalo možné uverejnenie jednej z jazykových verzií. Ja, samozrejme, takúto informáciu nemám. Overím to a písomne vám dám vedieť, aká je situácia. Povedal som vám však, že 25. januára bude mať Európsky parlament v rukách dohodu, ktorá nadobudne dočasnú platnosť 1. februára. V súlade s európskymi právnymi predpismi, v súlade s článkom 218 Lisabonskej zmluvy a v súlade s Viedenským dohovorom môžu podpísané dohody dočasne nadobudnúť platnosť. Takže dohoda je platná.

Pre Európsku úniu a, samozrejme, aj pre Radu je dôležité, aby táto dohoda zostala v platnosti. Je dôležité, aby tieto dohody o Programe na sledovanie financovania terorizmu zostali v platnosti. Máme pocit, že je to pozitívny krok, že to slúži boju proti terorizmu a že to zahŕňa spoluprácu so Spojenými štátmi, ktoré sú dôveryhodnou krajinou, partnerskou krajinou, susedom, ktorý má rovnaký cieľ ako my: boj proti terorizmu. Nemá to nič spoločné s omeškaním pri získavaní jazykových verzií, rozhodne to nie je výhovorka, pán Schulz. Nie je to otázka získavania času, pán Weber.

Ako viete, pred niekoľkými týždňami alebo dokonca mesiacmi navrhlo švédske predsedníctvo Rady zaslanie tejto verzie v jednom jazyku z Rady do Parlamentu a Komisia si uvedomila, že to nie je možné, že vypracovať jazykové verzie a všetky ich poslať ďalej musí samotná Komisia. Švédske predsedníctvo Rady malo dobrý úmysel, ale nebolo to možné, a to ani právne, ani technicky. Preto to prišlo teraz. Chápem, že Európsky parlament by bol rád, keby mal túto verziu skôr. Úplne súhlasím. Keby som bol poslancom, rozmýšľal by som úplne rovnako a chcel by som mať tieto verzie skôr. Nestalo sa tak z dôvodu, ktorý som vám povedal. Nemá to nič spoločné so získavaním času, so skrývaním niečoho a nie je to ani výhovorka. V žiadnom prípade nie.

Myslím si, že toto je dohoda, na ktorej sa Európsky parlament bude môcť plne podieľať, lebo Lisabonská zmluva nadobudla platnosť a túto zmluvu sme prijali – myslím si, že väčšina z nás – a preto bude Parlament oprávnený podieľať sa na tom suverénnym spôsobom. Ak si to Parlament bude želať, bude môcť skrátiť platnosť tejto dočasnej dohody. Parlament sa zúčastní rokovaní o následnej dlhodobej dohode. EP, samozrejme spoločne s Radou, budú mať plnú právomoc ovplyvniť dohodu SWIFT, o ktorej si myslíme, že je veľmi dôležitá, ktorá si zaslúži, aby sa o nej rokovalo v tomto Parlamente, a to dôkladne, vážne a bez zhonu alebo nátlaku, aby som použil výraz, ktorý ste už použili vy.

Navyše s vami plne súhlasím, pán Verhofstadt a ostatní rečníci, že je tu potrebné rešpektovať základné ľudské práva, právo na súkromie a európske právne predpisy o ochrane údajov. Okrem toho máme teraz ďalší nástroj na zabezpečenie týchto práv, Chartu základných práv Európskej únie, ktorá nadobudla platnosť len nedávno, lebo je spojená s Lisabonskou zmluvou, a ktorá má plnú platnosť. Jedným z práv, ktoré zaručuje, je právo na súkromie a ochranu údajov. Takže máme všetky podmienky na to, aby sme vypracovali dobrú dohodu.

Pokiaľ ide o návrh pána Verhofstadta poslať list alebo okamžite odsúhlasiť pozíciu Rady k podmienkam, ktoré stanovil Parlament, myslím si, že najlepšie bude, ak vám budeme vo všetkých ohľadoch k dispozícii, aby sme tento dokument prediskutovali aj so všetkými tými podmienkami, keď ho Parlament bude mať, a tak dosiahli serióznú, dôslednú a neunáhlenú dohodu v tomto ohľade.

Áno, samozrejme, že si myslíme, že zatiaľ je nevyhnutné, aby nadobudla platnosť táto dočasná dohoda a Parlament bude mať v každom prípade plnú právomoc, ktorá mu bola priznaná Lisabonskou zmluvou, aby s konečnou platnosťou rozhodol, či dohoda má ísť ďalej alebo nie. To bude záležať na vás. Bude to záležať na Parlamente ako celku.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila. Už som povedal, že nie je možné dať slovo ostatným. Ak má niekto žiadosť o vznesenie procedurálnej námietky, môžem mu dať slovo. Pokračujte, prosím.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Vážení páni predsedajúci, rada by som pochopila jednu vec: ak je k dispozícii len jedna jazyková verzia alebo len niekoľko jazykových verzií, potom by som chcela vedieť, aké sú jazykové znalosti členov Komisie a Rady, ktorí podpísali dohodu a rozhodli o nej 30. novembra – takže musia byť k dispozícii.

Predseda júci. – To nebola procedurálna námietka, ale pripustili sme to, keďže pani in 't Veldová bola vo svojej žiadosti o slovo taká zdvorilá. Pokračujte, prosím, pán minister.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Opakujem, čo som povedal. Overím informáciu týkajúcu sa dokumentu, ktorú mi poskytla pani Harmsová, myslím si, že to bola ona. Nie som si istý, lebo ho, samozrejme, nemám so sebou a dám jej vedieť, čo sa v tejto veci stalo.

V každom prípade opakujem, že 25. januára budete dohodu mať a budeme môcť o nej diskutovať, koľko len chcete. Španielske predsedníctvo, vláda a Rada sú vám k dispozícii, aby sme sa o tejto dohode, ktorej budúce nadobudnutie platnosti bude záležať na Európskom parlamente, rozprávali tak dlho, ako si želáte, a to podrobne.

Predseda júci. – Z jednej výnimky sa zrazu stáva viac a ja nemôžem nedať slovo pánovi Schulzovi. Pokračujte, prosím, pán Schulz.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Vážení páni predsedajúci, ospravedlňujem sa, že som si znovu vzal slovo. V mojom živote je to neobvyklá udalosť, ale nie sme tu v lunaparku. Pán López Garrido, dohoda bola uverejnená v Úradnom vestníku Európskej únie 13. januára. Nie ste za to zodpovedný, ale ak nám teraz hovoríte, že najprv musíte zistiť, ktoré jazykové verzie sú k dispozícii, potom musím znovu povedať, že toto nie je zábavné podujatie pre vzájomné pobavenie poslancov a ministrov. Toto je zákonodarný zbor, v ktorom sa vyžaduje seriózna práca!

Teraz by som rád niečo povedal vám – nie španielskemu predsedníctvu, ale Rade – a to je, že spôsob, ako Rada pristupuje k týmto záležitostiam, dokazuje, že na Parlament neberie vôbec žiaden ohľad. Nadišiel čas, aby sme Rade povedali, že tieto hry sa skončili. V Európe existuje seriózny legislatívny postup a to, samozrejme, znamená, že všetky dokumenty a spisy majú byť k dispozícii vo všetkých jazykoch na začiatku postupu a nie to, že si tie dokumenty máme vyhľadávať s čarovným prútikom po tom, ako postup údajne skončil. Toto nie je seriózny postup. Teraz vás žiadam, aby ste nám povedali, ktoré jazykové verzie boli k dispozícii, keď bola dohoda zverejnená v Úradnom vestníku 13. januára. Je to niečo, čo by som chcel vedieť a v mene našej skupiny o to formálne žiadam.

Predseda júci. – Dámy a páni, po vystúpení pána Schulza dáme pánovi ministrovi priestor na poslednú odpoveď a potom, prosím, ukončíme rozpravu.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Parlament budeme informovať o všetkom, o čo požiadal: o jazykových verziách, z ktorých sú niektoré k dispozícii, a tak ďalej. Predovšetkým to urobíme dôkladne a seriózne.

Nemyslím si, že Rada zaobchádza s Parlamentom ponížujúcim spôsobom a žiadnym spôsobom Parlamentu neodoprela informácie. Narážam na švédske predsedníctvo, ktoré v tom čase robilo, čo mohlo, aby mohlo dohodu predložiť, ale nebolo to právne možné, lebo niektoré jazykové verzie stále neboli preložené. Teraz, keď Lisabonská zmluva nadobudla platnosť, bude mať Európsky parlament možnosť podrobne o tejto záležitosti diskutovať a Rada je pripravená poskytnúť Parlamentu všetky informácie, ktoré potrebuje, a nadviazať dialóg o tejto záležitosti.

Nemyslím si, že toto predstavuje zlé zaobchádzanie s Európskym parlamentom, a preto v súvislosti s touto otázkou nemám rovnaké pocity, ako vyjadril pán Schulz. Fakty to dokážu. Európsky parlament bude mať k dispozícii plné znenie a Parlament bude mať možnosť diskutovať o ňom s Radou tak dlho a tak podrobne, ako bude chcieť, a Európsky parlament bude mať v tejto záležitosti posledné slovo.

Nič viac na tom nie je. Preto si myslím, že nie je potrebné obávať sa, že Rada zadržiava informácie v akejkoľvek oblasti. Rada plne verí v potrebu rešpektovať základné práva Únie a plne verí v potrebu rešpektovať Parlament, ktorý zastupuje európskych občanov.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila. V tejto veci už nedám slovo nikomu.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Franz Obermayr (NI), písomne. – (DE) To, čo sa tu označuje ako dohoda SWIFT (Spoločnosť pre celosvetovú medzibankovú finančnú telekomunikáciu), riadi poskytovanie údajov z celosvetovej bankovej siete. Prostredníctvom kanálov tejto spoločnosti, ktorá sídli v Belgicku a má výpočtové strediská v Holandsku a USA, každý deň medzi sebou komunikuje 8 000 finančných inštitúcií z 200 krajín. Podľa Komisie sa požiadavky na poskytnutie údajov môžu vzťahovať len na medzinárodné transakcie a využívanie tejto služby je striktné obmedzené na vyšetrovanie terorizmu tajnými službami. Vysokopostavení politici aj odborníci na trestné právo však pochybujú, že v USA budú údaje využívané len na boj proti terorizmu. Zneužívanie údajov, porušovanie občianskych práv a poskytovanie údajov tretím stranám sú veľmi reálnym nebezpečenstvom, ktoré môže vyplývať z dohody SWIFT. Ako členovia Európskeho parlamentu v žiadnom prípade nesmieme pripustiť nadobudnutie platnosti tejto dohody, ani súvisiaci prenos údajov do USA, a určite nie bez súhlasu Európskeho parlamentu. Dočasné nadobudnutie platnosti dohody pred uskutočnením rozpravy Európskeho parlamentu vo februári by predstavovalo hrubé porušenie základnej zásady demokracie.

11. Výsledky samitu z Kodane o klimatických zmenách (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o vyhláseniach Rady a Komisie o výsledkoch samitu v Kodani o zmene klímy.

Elena Espinosa Mangana, úradujúca predsedníčka Rady. – (ES) Vážený pán predseda júci, vážení poslanci, vážené poslankyne, som tu dnes v Parlamente, aby som sa s vami podelila o svoje názory na výsledky samitu v Kodani a na úlohy, ktoré z nich vyplývajú pre Európsku úniu a pre rotujúce predsedníctvo, ktoré Španielsko zastáva počas prvej polovice roku 2010.

Ministri životného prostredia Európskej únie minulý víkend podrobne diskutovali o týchto záležitostiach. Rada by som zdôraznila, že vo všeobecnosti sa zhodneme v tom, že chceme napredovať predovšetkým v týchto troch otázkach: nadviazať na výsledky samitu s cieľom čo najskôr ich uviesť do praxe, posilniť ich prvky v rámci Organizácie Spojených národov a usilovať sa o splnenie cieľov zníženia celkových emisií.

Máme spoločné ciele a stratégie. V dôsledku toho bude našou najbližšou úlohou dokončiť proces oficiálneho oznámenia nášho záväzku, zjednotiť rámec pre opatrenia porovnateľný s rámcom ostatných priemyselne rozvinutých a rozvíjajúcich sa štátov a využiť všetky nástroje, ktoré máme dostupné v rámci Európskej únie a v rámci vzťahov s tretími krajinami.

Decembrový samit, mimoriadne komplikovaná konferencia, pre ktorú boli charakteristické náročné diskusie o postupe, sa podarilo dotiahnuť do konca vo forme tzv. kodanskej dohody. Mnohí vedúci predstavitelia štátov alebo vlád a vedúci predstavitelia regionálnych skupín sa osobne zaangažovali na vytváraní dokumentu, ktorý bol prijatý a ktorý predstavuje vôľu krajín, ktorých emisie celkovo predstavujú viac ako 80 % celosvetovo vyprodukovaných emisií. K účastníkom patrili všetky priemyselne rozvinuté krajiny, najväčšie rýchlo sa rozvíjajúce hospodárstva a veľa mimoriadne zraniteľných krajín. Malo by nám to pomôcť aj reagovať na mnohé pochybnosti, ktoré naďalej blokujú formálny proces, ktorý by nás mal doviesť k právne záväzným riešeniam v rámci Organizácie Spojených národov a pokiaľ možno v Mexiku.

Čo sa týka obsahu dohody, domnievam sa, že je dôležité zdôrazniť, že máme jednoznačnú podporu, aby sme nedopustili zvýšenie teploty o viac ako dva stupne Celzia. Tento prvok je určite jedným z najsilnejších a má najväčší potenciál dosiahnuť výsledky: záväzok všetkých priemyselne rozvinutých krajín stanoviť cieľ zníženia, ktorý možno uplatniť naprieč ich hospodárstvami.

Rozvíjajúce sa štáty zase zavedú konkrétne a overiteľné opatrenia, ktoré im umožnia dosiahnuť výrazné zníženie rastu ich emisií: financovanie založené na solidarite a zamerané na podporu okamžitých a strednodobých opatrení v boji proti zmene klímy, prvky s cieľom zaviesť nové modely riadenia a mechanizmy, ktoré podporujú technologický rozvoj a zníženie emisií spôsobených odlesňovaním.

Samit v Kodani ukázal, že sa nachádzame v novom medzinárodnom kontexte, ktorý si vyžaduje zlepšenia, ak chceme nájsť riešenia celosvetových problémov. Existujúce pravidlá rozhodovania treba zmeniť, aby sa mohli riadne prispôbiť tejto novej dobe a potrebám.

Máme nástroje, ktoré potrebujeme, aby sme mohli konať: legislatívny balík, ktorý je už prijatý na úrovni Spoločenstva, najvyššie záväzky k rozšíreniu znižovania emisií, medzinárodnej solidarite, technologickým inováciám a spolupráci, a správnu inštitucionálnu štruktúru v rámci Únie, ktorú musíme používať inteligentne a v plnej miere využívať jej vzájomné dopĺňanie.

Budeme musieť skĺbiť vedúce postavenie Rady pre životné prostredie pri rokovaní a plánovaní politík boja proti zmene klímy s väčšou možnosťou vonkajšej činnosti. Okrem toho by sme mali spojiť environmentálnu úlohu, ktorú máme pred sebou, s názormi našich odborníkov na politiky súvisiace s hospodárstvom a inováciami. Mali by sme aj zlepšiť konzistentnosť medzi našimi klimatickými cieľmi a našim modelom rozvoja a blahobytu. To všetko treba urobiť so zreteľom na potrebu – v rámci Európskej únie aj mimo nej – skonsolidovať úlohu verejnej mienky a zákonodarcov, ktorí sú odhodlaní investovať do lepšej budúcnosti a do ochrany verejných záujmov.

Prijmeme našu spoločnú európsku skúsenosť. Po prvé, musíme presadiť riadnu reakciu do 31. januára. Kodanská dohoda spája všetkých, ktorí musia znížiť emisie, čím umožňuje porovnanie potrebného úsilia, porovnanie, ktoré žiadala Európska únia. Stále si však nie sme istí, aké silné je v skutočnosti odhodlanie jednotlivých krajín. Ak sa ukáže ako nedostatočné, musíme sa ďalej usilovať o rozšírenie nášho spoločného úsilia o zníženie emisií.

Budeme tiež musieť vytvoriť podmienky, ktoré umožnia rýchle uplatnenie prvkov, ktoré tvoria dohodu. Pre Európsku úniu a jej členské štáty je nevyhnutné, aby bola v popredí krajín, ktoré dodržiavajú prísluby. Z tohto dôvodu budeme musieť čo najskôr presunúť finančné prostriedky plánované na obdobie rokov 2010 – 2012.

Chceme rozvíjať finančný rámec, ktorý bude schopný zachovať naše záväzky solidarity s tretími krajinami v Kodanskom zelenom klimatickom fonde a zároveň podporiť zlepšovanie účtovníckych pravidiel a našej reakcie v súvislosti so znižovaním emisií spôsobených odlesňovaním a s technologickou spoluprácou. Treba k tomu pridať tieto prvky: naše vlastné politiky zamerané na splnenie našich cieľov zníženia emisií na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni Spoločenstva, oživenie pomocou inovácií a používania inteligentnej energie, zavedenie adaptačných opatrení pre sektorové politiky a dôslednú vonkajšiu činnosť.

V tom všetkom chceme úzko spolupracovať s Komisiou a Parlamentom s cieľom vytvoriť svetový región, ktorý by stál na čele boja proti zmene klímy, ktorý by mal najnižšie emisie oxidu uhličitého, ktorý by bol najlepšie pripravený čeliť problémom, ktoré predstavuje zmena klímy, a ktorý by toto všetko dokázal najefektívnejšie premeniť na hybnú silu pre inovácie a konkurencieschopnosť.

Naša politika v oblasti boja proti zmene klímy je jednou z kľúčových charakteristických črt európskeho modelu. Boli sme priekopníkmi pri začleňovaní tejto zásady do našich návrhov na spravodlivejší a trvalo udržateľnejší rozvoj nielen hospodárstva, ale aj sociálny rozvoj a rozvoj životného prostredia, s vedomím toho, že tým posilňujeme medzinárodnú bezpečnosť. Táto skutočnosť umožnila hlavným aktérom, ako sú Čína a Spojené štáty, sadnúť si za spoločný rokovací stôl, určiť a dohodnúť rozhodujúce prvky pre spoluprácu.

Európska únia ako vytrvalý obhajca úlohy Organizácie Spojených národov pri riešení celosvetových problémov sa bude musieť angažovať aj v iných oblastiach, obojstranne aj viacstranne, formálne aj neformálne, s cieľom každému pomôcť správne identifikovať možnosti, počúvať našich partnerov a usilovať sa o zjednotenie reakcií jednotlivých odvetví, ktoré sú v súlade s potrebami boja proti zmene klímy.

Musíme v plnej miere využiť prijatie Lisabonskej zmluvy a uvedenie nových inštitúcií do platnosti a systematicky začleňovať hlavné poslanstvo boja proti zmene klímy do našich vzťahov s tretími krajinami.

Úloha, ktorú máme, nie je jednoduchá. Španielska vláda si uvedomuje dôležitosť tejto úlohy a chcela by dokázať, že je odhodlaná dosiahnuť čo najväčší pokrok v tých prvkoch, ktoré môžu napomôcť ambicióznej, záväznej dohode v Mexiku.

Nemôžeme premrhať politickú príležitosť, ktorá bola vytvorená v Kodani, ani znížiť naše očakávania alebo očakávania medzinárodného spoločenstva. V stávke je naša dôveryhodnosť. Nesmieme ustúpiť. Nové, väčšie právomoci Európskeho parlamentu, ktoré ho posunú ešte bližšie k občanom, umožnia užšiu, prínosnejšiu spoluprácu.

Na záver svojho vystúpenia by som chcela všetkým zablažovať k tomuto bodu a pripomenúť vám, že teraz viac ako kedykoľvek predtým potrebujeme vašu usilovnú prácu a podporu počas rozhodujúceho šesťmesačného obdobia, ktoré je pred nami.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi poďakovať vám v mene Komisie za príležitosť diskutovať o výsledkoch konferencie o zmene klímy v Kodani a ďalších krokoch v nadväznosti na kodanskú dohodu. Môj kolega pán Stavros Dimas ma požiadal, aby som ospravedlnil jeho neúčast' kvôli chorobe, čo je mimoriadne poľutovaniahodné, keďže toto by pravdepodobne bolo jeho posledné vystúpenie na pôde Parlamentu. Dobrovoľne som sa rozhodol zastupovať Stavrosa v tejto veľmi dôležitej rozprave.

Chcem vyjadriť uznanie aktívnej a podpornej úlohy, ktorú Európsky parlament zohral pred konferenciou a počas samotnej konferencie. Kontakty s vašou delegáciou počas konferencie sa ukázali ako mimoriadne užitočné. Predovšetkým ste zohrali kľúčovú úlohu s cieľom zlepšiť riešenie s najdôležitejšími aktérmi v iných krajinách a regiónoch.

Domnievam sa, že všetci súhlasíme s názorom, že výsledky z Kodane sú veľmi nedostatočné vzhľadom na náš cieľ dosiahnuť ambicióznu a právne záväznú dohodu, ktorá je potrebná na obmedzenie zmeny klímy na menej ako 2 °C. Je to mimoriadne sklamanie pre nás všetkých, ktorí sme dlhé roky bojovali za konkrétne politické rozhodnutia s cieľom zvrátiť zmenu klímy.

Dôvodov zlyhania je veľa a o chvíľu sa k nim vrátim. Možno však aj konštatovať, že dosiahnutá dohoda je lepšia, ako keby sa nedosiahlo vôbec nič, čo by bol najhorší scenár.

Na jednej strane, aby som spomenul niečo pozitívne, kodanská dohoda prinajmenšom uznáva potrebu obmedziť zmenu klímy na menej ako 2 °C. Žiada tiež rozvinuté krajiny, aby zostavili zoznam hospodárskych cieľov zníženia emisií do 31. januára 2010 a vyzýva rozvojové krajiny, aby zostavili zoznam zmierňujúcich opatrení do toho istého dátumu. Navyše dohoda stanovuje základ pre pomerne významný finančný balík v hodnote 30 miliárd USD na nasledujúce tri roky a uznáva, že je potrebných 100 miliárd USD ročne do roku 2020.

Na druhej strane má dohoda závažné slabé stránky. Neobsahuje žiadnu zmienku o strednodobých ani dlhodobých cieľoch v oblasti zmiernenia zmeny klímy. Doteraz oznámené prísľuby zníženia nie sú dostatočné na udržanie cieľa 2 °C. Podľa môjho názoru je, bohužiaľ, málo dôvodov na optimizmus v tom, že sa ponuky vylepšia do 31. januára – skôr to bude naopak. V neposlednom rade dohoda nie je právne záväzná, a čo je ešte znepokojujúcejšie, neumožňuje uzavretie právne záväznej dohody v tomto roku, čo bol jeden z našich kľúčových cieľov.

Ďalším krokom bude zabezpečiť, aby táto dohoda prinajmenšom vstúpila do platnosti a pripravila pôdu pre novú zmluvu o klíme, ktorú naliehavo treba dohodnúť v priebehu tohto roku. Ako prvý krok bude najdôležitejšie zabezpečiť, aby všetky kľúčové strany túto zmluvu teraz schválili a oznámili svoje ciele alebo opatrenia do 31. januára. Takisto treba zabezpečiť primerané financovanie. V tejto súvislosti musíme preskúmať spôsoby založenia Kodanského zeleného klimatického fondu. Musíme tiež posilniť spojenectvo s krajinami a regiónmi, ktoré sa stotožňujú s našou víziou úspešných výsledkov medzinárodných rokovaní o zmene klímy.

Na záver, máme pred sebou obrovské úlohy a cieľ zabezpečiť jednotu na európskej úrovni, strategicky sa angažovať s najdôležitejšími vonkajšími partnermi a v plnej miere zachovať náš záväzok viacstranného klimatického balíka, ale z konferencie COP 15 sa musíme v mnohom poučiť. Dôležitým ponaučením je, že sa musíme naučiť vystupovať jednotne. Čína, India, Spojené štáty a ostatné hlavné mocnosti v Kodani vystupovali jednotne, kým Európa bola nejednotná. To isté platí pre celosvetové hospodárske riadenie a medzinárodnú bezpečnosť. Dnes sme skutočne na rázcestí. Buď začneme konať rozhodne a jednotne s cieľom ekologického, hospodárskeho a politického oživenia Európy, alebo riskujeme hospodársku stagnáciu a politickú bezvýznamnosť.

Berme kodaň ako naliehavé varovanie pred týmto scenárom. Musíme to zvládnuť lepšie a môžeme to dokázať. Iba v jednote môžeme dosiahnuť úspech a ja sa teším na spoluprácu s vami pri dosahovaní tohto cieľa.

Corien Wortmann-Kool, v mene skupiny PPE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som vás chcela požiadať, aby ste od nás pozdravili pána komisára Dimasa a aby ste mu poďakovali v mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov za jeho úsilie počas posledných rokov. Samozrejme, sme tiež sklamaní výsledkami samitu o zmene klímy, ale je dôležité nezabudnúť na to, že sa uskutočnili historické kroky vzhľadom na isté body, napríklad financovanie

v oblasti zmeny klímy, odlesňovanie a cieľ zníženia o dva stupne, hoci to nie je dokonalé, ako ste pred chvíľou správne zdôraznili. Prirodzene by sme uprednostnili niečo oveľa ambicióznejšie v zmysle nášho uznesenia, ale toto sú prvé kroky, na ktoré musíme teraz nadviazať.

Je mimoriadne dôležité, aby sme vykonali hĺbkovú analýzu toho, ako Európa prispela k tomuto samitu, keďže chýbala v rozhodujúcom okamihu. Európa možno dobre pripravila samit z obsahového a technického hľadiska, ale z politického hľadiska to bola pohroma. Politicky bol výkon Európy jednoducho zlý. Máte pravdu, keď hovoríte, že Európa musí vystupovať jednotne, ale to je ľahšie povedať ako urobiť. Naozaj teraz musíme využiť aj príležitosti, ktoré poskytuje nová Lisabonská zmluva. Dúfajme, že čoskoro budú v prvej línii dve nové ženy: pani Hedegaardová a pani Ashtonová. Musia prizvať zvyšok sveta a pripraviť pôdu pre Mexiko prostredníctvom silnej diplomacie v oblasti zmeny klímy. Vážený pán predsedajúci, skupina PPE považuje za nevyhnutné zachovať cieľ zníženia emisií o 30 % uvedený v našom novembrovom uznesení a tento cieľ musíme skĺbiť nielen s európskymi, ale aj s celosvetovými ambíciami. Musíme prehodnotiť našu stratégiu, keďže nebola schválená, pretože viacerí kľúčoví aktéri neschválili celosvetový cieľ. Musíme prehodnotiť našu stratégiu, ale musíme aj zachovať naše ambície.

Marita Ulvskog, v mene skupiny S&D. – (SV) Samit v Kodani bol zlyhaním. Rozdiel medzi najbohatšími a najchudobnejšími krajinami sveta sa zväčšil a švédske predsedníctvo ani dánsky premiér tomu nedokázali predísť ani zabrániť. Ako pred chvíľou spomenula pani poslankyňa, Európa pri tom chýbala. Po tomto sklamaní je dôležité opäť prevziať iniciatívu. Prirodzene to nemožno dosiahnuť odmietnutím uznania toho, že konferencia v Kodani bola zlyhaním, ako to urobila pani Hedegaardová, kandidátka na komisárku pre oblasť klímy. Iba to zvyšuje riziko, že sa zopakujú chyby.

Ako pripraví španielske predsedníctvo a Komisia pôdu pre záväznú dohodu o klíme v Mexiku? Zabezpečíte, okrem iného, financovanie pre nové iniciatívy v oblasti zmeny klímy v rozvojových krajinách, aby to nebolo iba pretransformovanie pomoci, ktorá už je určená na boj proti chudobe? Navrhnete, aby sa zníženia našich emisií zvýšili z 20 na 30 %? To by bolo opätovné prevzatie iniciatívy. Odstránite nedôveru rozvojových krajín určením hodnoty Kjótskeho protokolu ako základu pre ďalšiu prácu na celosvetovej dohode o klíme?

Corinne Lepage, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, pán komisár, dámy a páni, okolnosti, ktoré viedli k tomu, že 192 vedúcich predstaviteľov štátov alebo vlád sa zišlo v Kodani, sa nezmenili a zlyhanie Kodane jednoznačne nesmie byť dôvodom na zníženie našich ambícií.

Určite však musíme zmeniť stratégiu – potrebujeme novú stratégiu. Táto stratégia musí byť pevná, dynamická a inovatívna.

Predovšetkým musí byť pevná, pretože je nevyhnutné, aby sme nielen zachovali ciele, ale aby sme ich dokonca posilnili a dostali sa tak k zníženiu emisií skleníkových plynov až o 30 %. Musíme zrýchliť premenu priemyslu na ekologické hospodárstvo založené na energetickej účinnosti, čistých a energeticky úsporných procesoch, obnoviteľných zdrojoch energie a nových syntézach medzi informačnými a ekologickými technológiami, pretože súboj, ktorý Kodaň naštartovala, je aj súbojom priemyslu a vedúcich predstaviteľov priemyslu 21. storočia.

Musíme mať dynamickú stratégiu bez akéhokoľvek znižovania autority procesu OSN. Musíme zaviesť iniciatívy v súvislosti so Spojenými štátmi a Čínou, aby sme boli schopní vytvoriť potenciálny základ pre dohodu v Mexiku. Nesmieme dovoliť, aby sa G2, ktorú sme videli v akcii, stala realitou, ale skôr aby sme sa dostali do centra záujmu tohto procesu, čo bude možné, iba ak budeme vystupovať jednotne.

Musíme byť inovatívni: inovatívni na trhu s emisiami stanovením horného cenového limitu a inovatívni z hľadiska metód financovania. Hovoriac za seba, nie za našu skupinu, sa domnievam, že sa bude musieť riešiť otázka dane z oxidu uhličitého na našich hraniciach. Potom musíme obnoviť dôveru v súvislosti s Afrikou, a to zvýšením financovania, nie recyklovaním oficiálnej pomoci a jej premenovaním na „fondy oxidu uhličitého“.

Rozhodujúcim faktorom je, že musíme vynaložiť značné úsilie, aby sme mohli dodržať rozhodnutie stáť na čele boja proti zmene klímy.

Satu Hassi, v mene skupiny Verts/ALE. – (FI) Vážený pán predsedajúci, výsledok samitu v Kodani je sklamaním z dôvodov, ktoré už boli uvedené. Po prvýkrát dokument Organizácie Spojených národov spomína limit otepľenia o dva stupne, ale emisné limity uvedené rôznymi krajinami v Kodani sú ekvivalentom globálneho otepľenia o viac ako tri stupne. Keď bolo naposledy o tri stupne viac ako teraz, hladina morí bola o 10 metrov vyššia.

Musíme čestne priznať, že EÚ neukázala ten druh vodcovstva, ktorý proklamuje. Najdôležitejším spôsobom, akým by sme sa mohli dostať do vedenia, by bolo a stále je, usilovať sa o prísnejšie ciele v oblasti zníženia emisií najmenej o 30 %. Naším skutočným cieľom by malo byť zníženie o 40 %, ak by sme dávali väčšiu váhu odkazu vedcov, čo by sme popravde mali. Ak sa teraz zastavíme na znížení emisií o 20 %, bude to znamenať, že EÚ to nemyslela vážne s proklamovaným limitom otepľovania o dva stupne, o ktorom sa hovorí už viac ako desať rokov.

Podľa správ, ktoré si objednali mnohé vlády, vrátane holandskej, je zníženie emisií o 20 % veľmi ďaleko od najambicióznejšieho cieľa na svete. Pokiaľ ide o informácie, ktoré máme teraz, cieľ zníženia o 30 % bude stáť menej ako odhadované náklady na zníženie emisií o 20 % spred dvoch rokov.

Samozrejme boli v Kodani krajiny, ktoré chceli nabúrať rokovania. Keby bola EÚ vo vedení, mali by to ťažké. Tentoraz im to EÚ uľahčila tým, že zablokovala druhé záväzné obdobie Kjótskeho protokolu, ktoré je mimoriadne dôležité pre rozvojové krajiny. Bolo by konštruktívne povedať, že za určitých podmienok sme pripravení na druhé obdobie Kjótskeho protokolu, a bolo by konštruktívne zaviazat sa podporiť opatrenia v oblasti zmeny klímy zo strany hospodársky menej rozvinutých krajín bez recyklovania financií na rozvoj spolupráce pod novým názvom.

Od týchto skromných výsledkov sa musíme dopracovať k riadnej dohode o klíme. Medzinárodne legitímna môže byť iba vtedy, ak sa dohodne prostredníctvom Organizácie Spojených národov. Potrebujeme aj novú podobu diplomacie v oblasti zmeny klímy. Nestačí, že naši odborníci poznajú cestu von z technického bludiska. Potrebujeme trpezlivé diplomatické úsilie, aby sme prekonalí kameň úrazu a tiež aby bol rokovací proces OSN životaschopnejší, napríklad aby prijal pravidlá hlasovania.

Martin Callanan, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predsedajúci, dúfam, že sa mýlim, ale zdá sa mi veľmi nepravdepodobné, že rozhovory, ktoré začali a pokračovali v Kodani, v skutočnosti povedú k právne záväznej dohode, ktorou sa všetci najväčší producenti emisií na svete zaviažu k veľkým zníženiam emisií.

Za týchto okolností sa domnievam, že by bolo veľmi nerozumné pre tých z nás, ktorí v EÚ diskutujú o týchto otázkach, aby súhlasili s ďalšími zníženiami emisií. Bola spomenutá hodnota 30 %. Pani Hassiová práve spomenula 40 %.

Pri chýbajúcej celosvetovej dohode sa domnievam, že by bolo nerozumné súhlasiť s ďalšími zníženiami, pretože tým riskujeme, že našich spotrebiteľov zaťažíme jedným z najvyšších účtov za energie vo vyspelých krajinách, čím spôsobíme, že európsky ťažký priemysel a veľkí spotrebitelia energie budú mimoriadne nekonkurencieschopní v celosvetovom prostredí.

Už teraz sme boli svedkami toho, že mnohé podniky sa presúvajú mimo EÚ, čím, samozrejme, jednoducho presunú emisie z EÚ do Číny, Indie a inde. Toto je šialená hospodárska politika, pretože nemá absolútne žiadny čistý prínos pre životné prostredie. V skutočnosti má z niektorých hľadísk čistý nepriaznivý vplyv na životné prostredie, keďže tieto výrobky sa nakoniec jednoducho opäť dovezu späť do EÚ.

Čo potrebujeme, je komplexná celosvetová dohoda. V plnej miere s tým súhlasím. Dúfam, že budeme pracovať na tom, aby sme ju dosiahli, ale kým neexistuje, musíme byť veľmi opatrní, pokiaľ ide o ďalšie jednostranné zníženia emisií v Európe.

Bairbre de Brún, v mene skupiny GUE/NGL. – (GA) Vážený pán predsedajúci, ambiciózna, právne záväzná dohoda je naliehavo potrebná.

Podľa najaktuálnejších vedeckých informácií sa EÚ musí zaviazat znížiť emisie o 40 % do roku 2020 a o 85 – 90 % do roku 2050 a tento druh záväzku nemožno dať, ak sme závislí od konania iných ľudí.

Každý musí vedieť, aké skutočné zníženia emisií sa zavedú a musíme vedieť, že budú k dispozícii nevyhnutné finančné prostriedky pre rozvíjajúce sa krajiny, ktoré im umožnia bojovať so zmenou klímy a jej dôsledkami.

Je potrebná jednoznačnosť. Všetci potrebujeme jasne vedieť, kto presne poskytne tieto finančné prostriedky, koľko poskytnú jednotlivé rozvinuté krajiny a ako a kedy sa tieto finančné prostriedky poskytnú. Nedostatok politickej vôle prejavenej v Kodani sa nemôže opakovať.

Tiež prajem pánovi komisárovi Dimasovi veľa úspechov.

Anna Rosbach, v mene skupiny EFD. – (DA) Vážený pán predsedajúci, v súvislosti s konferenciou COP 15 bolo veľa rozhovorov o tzv. klimatických utečencoch. Ľudia vždy utekali od prírodných katastrof, zlých úrod, sucha, záplav a hladomoru. Skutočnosť je, že zmena klímy a jej priamy vplyv na ľudí a životné prostredie

sú problémami, pri ktorých nemáme na výber a musíme ich riešiť. Nemôžem si však pomôcť a musím sa opýtať, či sa v tomto uberáme správnym smerom. Súhlasím s tým, že si musíme viac uvedomovať, ako používame zdroje v našom každodennom živote a skúmať nové technológie. Nesmieme však zabúdať na to, že v skutočnosti už máme spôsoby na zmiernenie problémov, ktoré náhle vznikajú. V súvislosti s konferenciou COP 15, napríklad, bola zmienka o Cookových ostrovoch – súostroví v Tichom oceáne. Problém, ktorému tieto ostrovy čelia, je, že ich ohrozuje stúpajúca hladina mora. Vlnolam by mohol ochrániť ostrovy a v skutočnosti je vlnolam absolútne perspektívnou investíciou, ale nie pre malé súostrovia. Zatiaľ čo my na západe diskutujeme o veternej energii, elektrických automobiloch, solárnej energii, biopalivách a nových spôsoboch triedenia odpadu na predmestiach Európy, mnohé ostrovy postupne miznú. Preto by som sa chcela opýtať, či by západný svet mal investovať miliardy do technológií na boj proti zmene klímy, ktorých účinok je veľmi otáznym, keď miliónom ľudí možno pomôcť už známymi opatreniami s nízkymi nákladmi. Namiesto dohadovania sa o štatistikách, dôkazoch a výskume je teraz čas, keď musíme pomocou skutočných krokov riešiť vplyv zmeny klímy na celosvetovej úrovni.

Nick Griffin (NI). – Vážený pán predsedajúci, poďme po Kodani prehodnotiť celú situáciu s globálnym otepľovaním. Iróniou je, že v Kodani sme mali nielen aféru „Climategate 2“, ale aj začiatok jednej z najväčších zím počas niekoľkých desaťročí. Odtedy sme odhalili pravú podstatu hrozby o stúpaní hladiny morí z postupimského inštitútu, Goddardovo stredisko bolo usvedčené z manipulácie so záznamami teplôt, miznúce himalájske ľadovce sa ukázali ako výmysel, vyšlo najavo, že pán Pachauri chce zarobiť na zmene klímy. Svet sa ochladzuje. Globálne otepľovanie je podvod.

Tento podvod nie je bez obetí. Dane z oxidu uhličitého zvyšujú ceny pohonných hmôt, čím, obrazne povedané, zabíjame starých ľudí. Miliardy premrhané na výskum tohto neexistujúceho problému sú miliardami, ktoré nemožno použiť na riešenie skutočných problémov, ako je Alzheimerova choroba alebo skoncovanie so skutočnými ekologickými katastrofami, ako je odlesňovanie. Obchodovanie s kreditmi CO₂ vynáša miliardy finančným žralokom na úkor rodín, ktoré žijú v chudobe. Úbytok poľnohospodárskej pôdy kvôli biopalivám už zdvojnásobil ceny potravín na celom svete, takže milióny ľudí hladujú, zatiaľ čo chamtivé spoločnosti dosahujú čoraz tučnejšie zisky.

Tí, ktorí podporujú vedecký nezmysel o zmene klímy spôsobenej človekom, ako sú Shell, Monsanto, medzinárodné banky, elitný klub Bilderberg, uhlíkoví miliardári a ich užitoční idiotskí ľavicoví spojenci, robia najväčší podvod v histórii ľudstva. Musia byť a budú braní na zodpovednosť, ako aj ich spolupracovníci na miestach, ako je toto.

Peter Liese (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v Kodani a následne po konferencii sa povedalo veľa o zmenách pravidiel OSN. Navrhujem, aby sme zmenili pravidlá v tomto Parlamente, aby títo ľudia z okrajových skupín, ako je pán Griffin, nehovorili na začiatku, ale na konci, tam je ich právoplatné miesto v tomto politickom spektre, prinajmenšom v prvom kole.

Dámy a páni, samozrejme, Kodaň bola sklamaním. Veľa našich požiadaviek a očakávaní občanov určite nebolo naplnených. Chcel by som doplniť jednu poznámku k tomu, čo už bolo povedané. Chceme medzinárodnú dohodu o emisiách leteckej a námornej dopravy. Bohužiaľ, v tejto otázke sa v Kodani nedosiahol absolútne žiadny pokrok. Dokonca o nej nebola ani len zmienka v kodanskej dohode o klíme. Tento výsledok je sklamaním, najmä preto, že vieme, že každý rok, ktorý stratíme, samozrejme, spôsobí, že budeme musieť ešte viac zvýšiť úsilie. Čím neskôr začneme, tým odvážnejšie a väčšie bude musieť byť naše úsilie, a s každým ďalším rokom to bude, samozrejme, čoraz ťažšie. Je to ako vážna choroba – čím skôr sa bude liečiť, tým ľahšia bude liečba. Práve preto je to sklamanie.

Napriek tomu by sme sa na to nemali pozeráť z negatívneho, jednostranného hľadiska. Dnes ráno som dostal otázku, či sa otázka zmeny klímy teraz ocitla politicky na mŕtvom bode. Neocitla. Musí pokračovať, a to od nás očakávajú aj občania. Mali by sme hľadať pozitívne veci, ku ktorým v Kodani došlo. Uvediem dva malé príklady, a to záväzok dvoch rozvojových krajín, Maldív a Kostariky, stať sa klimaticky neutrálnymi počas nasledujúcich desiatich rokov. Celý svet – Európa a zvyšok sveta – si z nich môžu brať príklad. Sú to malé štáty, ale ak sa pozrieme na veľký štát, ako je napríklad Brazília, to, čo sa tam deje, je tiež pozoruhodné.

Preto by sme mali analyzovať naše chyby a nebyť takí arogantní, že jednoducho budeme pokračovať tak ako predtým. Nemali by sme si však ani dookola sypať popol na hlavu, mali by sme sa spojiť s tými krajinami sveta, ktoré chcú dosiahnuť pokrok v ochrane klímy. Už to ďalej nesmie byť hra priemyselne rozvinutých krajín proti rozvojovým krajinám, ale tých krajín, ktoré pochopili, o čo ide, proti zvyšku sveta, pričom treba dúfať, že tá druhá skupina sa bude čoraz viac zmenšovať.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani Espinosová, minulý týždeň som sa zúčastnil na zasadnutí neformálnej rady pre životné prostredie v Seville. Bola to prvá zostava tejto rady počas španielskeho predsedníctva. Samozrejme, nemohli ste sa zúčastniť kvôli nešťastnej rodinnej záležitosti, ale vaša ministerka pani Teresa Riberoová vás vynikajúco zastupovala. Počas zasadnutia, ktoré bolo mimoriadne dobre zorganizované, bolo odhodlanie španielskeho predsedníctva v tejto otázke očividné.

To všetko je v poriadku, ale výsledok zasadnutia tejto Rady nebol veľmi uspokojivý. Rada ministrov bola rozdelená a úplne nerozhodná. Medzi členskými štátmi absolútne chýba zhoda v tom, čo by sme teraz mali robiť. To nie je dobré znamenie. Je vašou úlohou a zodpovednosťou nájsť spoločnú reč medzi 27 členskými štátmi.

Podľa môjho názoru musíme urobiť v Európskej únii po konferencii v Kodani tri veci. Po prvé, musíme opäť získať vedúcu úlohu v oblasti globálnej ochrany klímy. Po druhé, musíme ukázať našu dôveryhodnosť v záväzkoch, ktoré sme dali, a po tretie, naliehavo musíme získať nových partnerov pred tým, ako pôjdeme do Mexika.

Čo sa týka opätovného získania vedúcej úlohy, súhlasím s každým, kto tu povedal, že by sme si mali naďalej stať za naším sľubom znížiť emisie CO₂ o 30 %. Bol by som rád, keby sme tento cieľ zníženia o 30 % oznámili sekretariátu OSN v Bonne 31. januára namiesto starého cieľa 20 %. Ak sa staneme závislými od porovnateľného úsilia ostatných, potrvá to večne, a v Mexiku sa tiež k ničomu nedopracujeme.

Pokiaľ ide o ukázanie dôveryhodnosti, je skutočne potrebné zrealizovať 7,2 miliárd EUR pred Mexikom. Krajiny v Afrike musia vidieť, že prvé opatrenia sa už realizujú.

Na záver, pokiaľ ide o získanie partnerov, dúfam, že budeme rozvíjať diplomaciu v oblasti ochrany klímy, a najmä, že s pomocou Africkej únie nájdeme dostatok partnerov v Latinskej Amerike a Ázii pre celosvetovú dohodu v Mexiku.

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predsedajúci a kolegovia spolupracovníci, po Kodani sa musíme posunúť vpred. Pravda je, že nevieme kadiaľ. Ako keby sme zakopávali potme. Domnievam sa, že jednoducho budeme musieť preskúmať každú príležitosť, a dúfam, že jedna alebo viaceré z nich nás posunú vpred.

Som si však istý, že sa musíme snažiť zachovať ambície a udržať vodcovstvo. V tejto súvislosti sa pripravuje kľúčové rozhodnutie v priebehu nasledujúcich dvoch týždňov a chcem vedieť, čo urobí predsedníctvo preto, aby bolo správne.

Štyridsať percent našich emisií pochádza z elektrární na fosílné palivo. Preto sa rozvoj technológie zachytávania a skladovania uhlíka považuje za taký dôležitý. Preto Rada pred tromi rokmi súhlasila, že by sme sa mali snažiť vytvoriť až 12 pilotných projektov do roku 2015. Pred rokom sme schválili spôsob financovania týchto projektov: použiť 300 miliónov vo forme kvót zo systému obchodovania s emisiami. Trvalo tri mesiace, kým táto myšlienka prišla z Parlamentu, kým získala podporu Rady a dostala šancu, ale ani po 12 mesiacoch sme sa ešte stále nedohodli, ako vyberať projekty alebo používať peniaze. Nakoniec Komisia predložila návrh rozhodnutia. Navrhuje iba osem projektov CCS a časový rozvrh, ktorý odporúča, znamená, že nebude možné postaviť ich do roku 2015. Komisár Rehn sa dostal do horúceho kresla, takže dúfam, že mu niekto odovzdá odkaz do konca rozpravy, aby mohol vysvetliť, prečo v tomto dokumente chýbajú ambície.

Ale musíme uznať, že hoci je neadekvátny, musíme sa posunúť vpred. Bude sa o ňom diskutovať na zasadnutí výboru Rady pre klimatické zmeny, ktoré sa bude konať 2. februára, a existuje nesúhlas niektorých členských štátov, ktoré nesúhlasia s tým, aby Komisia mala posledné slovo pri výbere projektov, použití a rozdelení peňazí.

Toto stretnutie bude teraz prvou príležitosťou od Kodane pre Európsku úniu, aby ukázala, či sa posunie vpred a uskutoční praktické kroky alebo či ostane pozadu. Je to rozhodujúca skúška pre Komisiu a predsedníctvo.

Preto moja otázka pre pani ministerku znie: Zabezpečí predsedníctvo, aby sme dosiahli dohodu na tomto zasadnutí alebo to prenecháte iným?

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi vyjadriť sa celkom jasne. Samit v Kodani bol zlyhaním. V skutočnosti boli po samite traja naozaj porazení: Organizácia Spojených národov, Európska únia a klíma. Preto je najdôležitejšie zmeniť týchto troch porazených na víťazov v roku 2010 na ceste do Mexika. Musia sa stať tri veci, aby to bolo možné. Po prvé, EÚ musí naozaj vystupovať jednotne,

ako spomenul pán komisár Rehn, ale – a v tomto by som ocenil konkrétnu odpoveď – kto nás bude zastupovať? Kto bude hovoriť v mene Európy v Mexiku?

Po druhé, pokiaľ ide o Organizáciu Spojených národov, Európa musí dokázať svoje vedúce postavenie aj pri rokovaniach, čo znamená už sa viac neobzerať iba na Spojené štáty a Čínu a namiesto toho upriamiť pozornosť na krajiny, ktoré sa stotožňujú s našim želaním konať v oblasti klímy, ako je napríklad Africká únia, Mexiko, Brazília a Juhoafrická republika. Mali by sme rozširovať skupinu krajín, s ktorými chceme uzavrieť dohodu.

Po tretie, klíma. Je pravda, že sme sa dohodli na dvoch stupňoch, ale aj to niečo znamená. Veda hovorí, že dva stupne znamenajú, že bohaté krajiny musia znížiť emisie CO₂ o 40 %. Preto musí EÚ teraz sľúbiť 30 %. EÚ bude mať 31. januára ďalšiu šancu dokázať vedúce postavenie tým, že navrhne 30 %, a vyzývam EÚ, aby toto číslo ponúkla. Ocenil by som vašu reakciu na tento návrh, keďže predstavuje jediný spôsob, ako ukázať vedúce postavenie a urobiť rok 2010 rokom Organizácie Spojených národov, Európskej únie a klímy.

Derk Jan Eppink (ECR). – Vážený pán predsedajúci, podporujem environmentálne ciele na rok 2020, ale mám závažné pochybnosti o určitých metódach. Konferencia v Kodani bola dobrým príkladom zlej metódy. Aké z toho plynie ponaučenie?

Konferencia bola príliš veľká na to, aby priniesla výsledky: rockový koncert môže mať 50 000 účastníkov, konferencia nie. Po druhé, Čína a India oklamali Európu a USA sa k nim pridali. Namiesto toho, aby bola EÚ hlavným aktérom, stala sa zmäteným divákom.

Ako máme postupovať? Domnievam sa, že musíme prehodnotiť formu, ktorú sme použili, je lepšie mať G20 ako udalosť rozmerov Woodstocku. Po druhé, musíme skoncovať s morálnou aroganciou a prestať hovoriť Číne a Indii, čo majú robiť. Dôležité bariéry na potrestanie obidvoch krajín by boli katastrofálne. Práve naopak, EÚ by mala prehodnotiť svoj vlastný postoj, ktorý v konečnom dôsledku podkopáva náš rast a zamestnanosť.

Nakoniec, potrebujeme seriózne preskúmať súhrn dôkazov. Aféra „Climategate“ už bola pripomienkou a tvrdenie, že himalájske ľadovce sa topia, sa teraz zdá založené na špekuláciách. Niektorí členovia IPCC teraz dokonca predpovedajú globálne ochladzovanie.

Potrebujeme objektívny, nestranný vedecký výskum, a nie politický aktivizmus poháňaný agendou. Čo je pravda a čo nie? Momentálne jednoducho nevieme a domnievam sa, že najprv musíme mať správne fakty. Pán komisár, pani ministerka, dúfam, že budete k týmto otázkam pristupovať s otvorenou myslou.

PREDSEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Sabine Wils (GUE/NGL). – (DE) Vážený pán predsedajúci, konferencia Organizácie Spojených národov o zmene klímy zlyhala v dôsledku neústupných politických záujmov priemyselne rozvinutých krajín. Dôsledkom je, že základ existencie miliárd ľudí v rozvojových krajinách a ostrovných štátoch, ktorým hrozí zaplavenie, je v nebezpečenstve.

Neexistuje zhoda v tom, ako máme účinne zabrániť ďalšiemu otepľovaniu planéty. EÚ hrala hru v záujme svojich vnútroštátnych podnikov a ziskov veľkých koncernov. Cieľ zníženia emisií skleníkových plynov v členských štátoch EÚ celkovo o 30 % do roku 2020 sa nedostal na stôl včas.

Vytvárať lepšie ciele na ochranu klímy v závislosti od predošlých ústupkov iných štátov je ako hrať kocky o budúcnosť ľudstva. Fakty sú jasné: v roku 2007 boli emisie CO₂ na osobu 4,6 tony v Číne, 9,7 tony v Nemecku a 19,1 tony v USA. Naliehavo potrebujeme klimatickú spravodlivosť pre celé ľudstvo. Priemyselne rozvinuté krajiny a rýchlo sa rozvíjajúce hospodárstva na budúci rok v Mexiku musia dospieť k záväznej dohode s konkrétnymi a ambicióznymi cieľmi.

Godfrey Bloom (EFD). – Vážený pán predsedajúci, samozrejme, môžete povedať, že som skeptik, pretože sa neprezliekam za strašiaka.

Ako mnohí z vás, aj ja sa som sa prebojoval do Kodane cez snehovú búrku. Nie je zaujímavé, že v Londýne sme mali doteraz najchladnejšiu zaznamenanú zimu za posledných 30 rokov? To isté platí pre Poľsko, Kóreu a Čínu. Mali sme najnižšie teploty na Floride, v Arizone, v Texase – prvý sneh v Texase hádam po sto rokoch. Samozrejme, ako povedal Giles Coren z londýnskeho denníka *Times*, preboha, ešte stále nám to nedošlo – celé globálne otepľovanie je jednoducho práve o tom, že si musíme zvyknúť na mrazivé teploty.

Nuž, videli sme hokejku Ala Gora, ktorá je, verím tomu, stále vystavená v londýnskych štátnych školách – Al Gore, mastičkár, podvodník! Videli sme profesora Jonesa z univerzity vo východnom Anglicku – podvodník! A teraz, ešte o tom neviete, pretože to nepreniklo na verejnosť, národná databáza klímy Nového Zélandu: Mám tu niekoľko čísel – všetky sú podvod.

Kedy sa vy všetci prebudíte? Je to jeden veľký podvod!

(Rečník prijal otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8)

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, podľa pána Blooma je očividne celá veda o zmene klímy nezmysel, pretože sme mali chladnú zimu.

Zaujímalo by ma, či by pán Bloom vedel povedať Parlamentu, aký je rozdiel medzi klímou a počasím.

Godfrey Bloom (EFD). – Klíma, pán Davies, je to, čo my všetci musíme znášať.

Zoltán Balczó (NI). – *(HU)* Pani ministerka, mám pre vás prekvapivé správy. Konferencia o zmene klímy v Kodani sa skončila. Hovoríte o cieľom a ilúziách, ako keby táto udalosť bola ešte len pred nami. Skončila zlyhaním. Neboli podpísané žiadne právne záväzné záväzky. Príklad Kjótskeho protokolu ukazuje, čo znamená dobrovoľnosť. Všetci sme si vedomí hodnoty záväzkov Spojených štátov, ale Kanada tiež stojí za zmienku. Kanada podpísala Kjótsky protokol a potom zvýšila emisie oxidu uhličitého o 26 % bez akýchkoľvek dôsledkov. Kodaň je jasným posolstvom o svete, v ktorom žijeme.

Celý dnešný svet ovplyvňuje hospodársky fundamentalizmus. Keď záujmy spoločnosti narazia na záujmy celosvetového hospodárstva, tie neskôr spomenuté vždy zvíťazia. Za celosvetovým hospodárstvom, samozrejme, stojí úzka elita mocných. Ak chceme zastaviť nezvratnú zmenu klímy, potrebovali by sme zmeniť inú klímu. Potrebujeme zmeniť politickú a morálnu klímu. Kým sa tak stane, pokiaľ ľudia slúžia hospodárstvu a nie naopak, pokiaľ sa ekologicko-sociálne trhové hospodárstvo nestane hlavnou líniou, všetky podobné konferencie sú odsúdené na zlyhanie.

Richard Seeber (PPE). – *(DE)* Vážený pán predsedajúci, ak sa môžeme niečo naučiť z Kodane, potom je to zmysel pre realitu. Stále si pamätám rozpravu, ktorú sme mali tu v Parlamente pred Kodaňou. Každý horel optimizmom, ktorý ale vyšiel nazmar. Bola to medzinárodná konferencia so svojimi vlastnými pravidlami a iba dobrou vôľou nemožno dosiahnuť veľa. Preto pristupujme k budúcim rokovaniam v Mexiku s potrebným zmyslom pre realitu.

Keby sme mali hodnotiť Kodaň, musíme povedať, aby sme boli spravodliví, že to nebolo také zlé, pretože výsledok môže slúžiť ako základ pre rokovania v Mexiku, a dosiahlo sa aspoň niečo. Najväčším sklamaním pre nás Európanov musí byť to, že my ako EÚ sme neboli pri tom, keď vznikol záverečný dokument. Musíme sa nad tým vážne zamyslieť, pretože vždy zdôrazňujeme skutočnosť, že sme tými, ktorí chcú mať vedúce postavenie v celosvetovom boji proti zmene klímy.

Prečo by to malo byť tak? V prvom rade pravdepodobne preto, že s našimi emisiami CO₂ vo výške 14 % nepatríme k najväčším producentom emisií. USA a Čína spoločne produkujú takmer polovicu. Európa však nevystupuje jednotne. Posledné zasadnutie Rady pre životné prostredie veľmi jasne ukázalo, ako sa v tomto rôznia názory. Mnohé členské štáty vidia tento problém celkom inak, ako napríklad väčšina v tomto Parlamente.

Ďalším dôvodom je však skutočnosť, že my Európania nie sme až takí dobrí, ako vždy tvrdíme. Ak vynecháme tieto mechanizmy čistého rozvoja, inými slovami, tieto spoločné vykonávacie opatrenia s ostatnými opatreniami a vezmeme do úvahy iba naše vlastné opatrenia na zníženie emisií CO₂, zistíme, že naša súvaha nie je taká dobrá, ako tvrdíme.

Po tretie, treba povedať aj to, že prístup ostatných krajín a regiónov sveta k tomuto problému je iný. Naším veľkým cieľom je právne záväzná dohoda. Čína a USA si však vybrali inú cestu.

Celkovo musíme zvážiť, či by sme nemali byť flexibilnejší v rokovaní, pretože spolupráca v boji proti fenoménu zmeny klímy je dôležitá, ale spôsoby, ktoré využívame na to, aby sme to dosiahli, by mohli byť úplne iné.

Dan Jørgensen (S&D). – *(DA)* Vážený pán predsedajúci, otázka, ktorú by som chcel položiť klimatickým skeptikom v tomto Parlamente, znie: keby vám deväť z desiatich lekárov povedali, že majú deväťdesiatpercentnú istotu, že ste vážne chorý, ale že majú liek bez vedľajších účinkov, ktorý by mohol

vašu chorobu vyliečiť, užili by ste ten liek? Samozrejme, že áno. Takto mal zareagovať svet v Kodani. Samozrejme, že takto by mal zareagovať svet, keď viac ako deväťdesiat percent popredných vedcov v danom odbore hovorí, že globálne otepľovanie je skutočné a že je spôsobené človekom. EÚ by preto mala preukázať schopnosť viesť. Samozrejme, môžeme kritizovať USA. Samozrejme, môžeme kritizovať Čínu za to, že nemala politickú vôľu potrebnú v Kodani. V tomto Parlamente sa však musíme pozeráť do vlastných radov – musíme byť kritickí k nedostatočnej iniciatíve zo strany EÚ. EÚ mohla urobiť dve veci a mala by urobiť dve veci pred konferenciou v Mexiku. Po prvé, mali by sme prevziať iniciatívu, pokiaľ ide o naše zaviazanie sa k cieľom zníženia emisií. To znamená posun zo zníženia emisií o 20 percent prisľúbeného do roku 2020 na 30 percent. Po druhé, mali by sme definovať sumy, ktorými sme ochotní prispieť k financovaniu dlhodobého prispôsobenia sa zmenám klímy, o ktorých vieme, že sa dejú. Na záver, je jasné, že budeme mať väčší vplyv, ak budeme vystupovať jednotne, pretože potom budeme môcť rokovať racionálnejšie a jednoznačnejšie ako v Kodani. Pán Callanan zo skupiny Európskych konzervatívcov a reformistov povedal:

„Bolo by šialené zvyšovať naše ambície v súčasnej situácii.“

Nie, pán Callanan, bolo by šialené nezvyšovať naše ambície.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Samit v Kodani bol bezpochyby veľkým sklamaním, ale teraz je dôležité hľadať do budúcnosti. To robíme my liberáli a dúfam, že to môžeme dosiahnuť spoločne v Európe. Potrebujeme stratégiu a potrebujeme „program po Kodani“. Pokračovať v investíciách do systému obchodovania s emisiami je dôležitý nástroj, aby sme to dosiahli. EÚ by mala okamžite začať rokovania s USA s cieľom začleniť rozvíjajúci sa americký systém do európskeho systému. Transatlantický trh s emisiami oxidu uhličitého by mohol byť začiatkom globálneho trhu.

Pán Rehn poskytol veľmi dobrú úvodnú reč. Jeho záver je celkom správny. EÚ musí vystupovať v týchto rokovaniach jednotne. Je však potrebné pamätať na to, že Európsky parlament teraz môže v súlade s Lisabonskou zmluvou ovplyvniť, ako sa prijímajú tieto rozhodnutia. Parlament musí byť zapojený do prípravnej práce, keďže záverečná dohoda si vyžaduje náš súhlas.

V rámci Európy musíme zároveň pokračovať v posilňovaní nášho vlastného trhu s emisiami oxidu uhličitého a skončiť s rozdávaním práv na obchodovanie s emisiami zadarmo. Potrebujeme investície do novej technológie a po tretie, potrebujeme stanoviť najnižšiu cenu za oxid uhličitý. Klimatické ciele možno dosiahnuť prostredníctvom trhových mechanizmov, a nie väčšou byrokraciou.

Ak teraz urobíme hrubú čiaru za konferenciou v Kodani, začneme odznova a všetko naše úsilie vložíme do budúcich opatrení, potom prvá vec, na ktorú sa musíme sústrediť, je stratégia EÚ 2020. Obsahuje opatrenia a my potrebujeme dobre vypracované návrhy, pokiaľ ide o energetickú účinnosť a o to, ako investovať do novej technológie. Potrebujeme stratégiu zameranú na pracovné miesta v oblasti ochrany klímy. Na záver by som chcela veľmi jasne povedať, že potrebujeme zníženie emisií oxidu uhličitého o 30 percent, ak chceme zvíťaziť nielen v boji proti zmene klímy, ale aj v boji o trh.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani Espinosová, bol som veľmi prekvapený spokojnosťou, ktorú ste prejavili v súvislosti s opatreniami EÚ v oblasti zmeny klímy. Je pravda, že Európa za posledných 10 rokov urobila viac práce a lepšiu prácu ako väčšina ostatných krajín na svete, ale Kodaň bola jednoznačne zlyhaním európskeho vodcovstva.

V Kodani sme tiež videli, že Európa sa jednoducho stáva spojením stratégií osobnej komunikácie medzi európskymi vedúcimi predstaviteľmi štátov alebo vlád, pričom v tejto súvislosti by som chcel konkrétne spomenúť pána Sarkozyho, pani Merkelovú a pána Browna. Za týchto okolností je, samozrejme, jednoduché zmeniť proces Organizácie Spojených národov. Je pravda, že systém Organizácie Spojených národov je komplikovaný a že systém G20, v ktorom sú dohody bezvýznamné, ale kde existujú príležitosti na dôležité propagačné aktivity, je oveľa jednoduchší.

To znamená, že v budúcom roku musí Európa dosiahnuť viac lepších výsledkov. V súčasnosti máme cieľ 20 %. V skutočnosti však 20 % znamená dosiahnuť menej počas nasledujúcich 10 rokov, ako sme dosiahli za uplynulých 10 rokov, znamená to zmenšenie úsilia Európy v boji proti zmene klímy. Je to absurdné nielen pre klímu, keďže nám vedci hovoria, že musíme dosiahnuť cieľ zníženia o 40 %, ale je to absurdné aj pre naše hospodárstvo a pracovné miesta.

Preto vás prosím, pani Espinosová, nezredukujte európske ambície v oblasti zmeny klímy na najnižšieho možného menovateľa, na námietky pána predsedu Barrosa, ktorý nechce ustúpiť od hodnoty 20 %, alebo

na námietky Talianska a Poľska, ktoré čoskoro poprú existenciu zmeny klímy. Žiadam vás, aby ste si opäť prečítali uznesenie Parlamentu a okamžite sa rozhodli pre bezpodmienečných 30 %.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, musíme akceptovať skutočnosť, že nikto, s výnimkou niekoľkých európskych štátov, nechce platiť za obmedzenia emisií CO₂, ani znížiť využívanie energie. Je to dokonca horšie. Niektoré rozvojové krajiny, ktoré používajú poburujúcu protikoloniálnu rétoriku, na tom chcú zbohatnúť, pričom zároveň sú najväčšími producentmi emisií oxidu uhličitého uvoľňovaných do ovzdušia. Africké krajiny, Čína a India si chcú zachovať výnimky z medzinárodného systému monitorovania emisií a zároveň chcú dostať miliardy eur za ekologické technológie. Takéto stanovisko nemožno zdôvodniť našim daňovým poplatníkom. Po konferencii v Kodani si musíme uvedomiť, že Európa nemôže znášať tieto náklady sama. Po prvé, konaním z vlastnej iniciatívy ešte viac spomalíme rast nášho vlastného hospodárstva a negatívne ovplyvníme prosperitu našich občanov. Po druhé, konaním z vlastnej iniciatívy nezmeníme nič v súvislosti s emisiami, pretože nám sa už podarilo obmedziť vlastné emisie.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, dámy a páni, hoci Kodaň bola zlyhaním, mobilizácia mimovládnych aktérov bola výnimočná a odhalila, že existuje skutočná medzinárodná podpora pre klimatickú spravodlivosť.

Odtiaľ bude platiť to, že pokračujúci rokovací proces bude musieť ako otázku priority zohľadniť záujmy malých, zraniteľných ostrovných štátov a Afriky. Taktiež bude kľúčové zabezpečiť, aby sa záväzky v oblasti oficiálnej rozvojovej pomoci skutočne zvýšili o 100 miliárd EUR ohlásených v Kodani.

Na záver, musíme pamätať na to, že máme veľmi málo času konať, kým sa dôsledky zmeny klímy stanú nezvratnými. Rok 2010 predstavuje našu poslednú šancu, ak chceme dosiahnuť skutočný úspech v Mexiku.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, nehovorte, že sme vás pred tým nevarovali. Uznesenie konferencie COP 15 schválené týmto Parlamentom bolo ako mnoho krikú pre nič.

Žiadali sme príliš veľa a nedosiahli sme nič. Nie sú to slová strany *Lega Nord*, ale Iva de Boera, tajomníka konferencie o zmene klímy Organizácie Spojených národov. Nebola to ozajstná katastrofa, hoci dohoda je iba predbežnou dohodou. V texte, vďaka ktorému konferencia COP 15 nebola úplným neúspechom, dohodnutom na konci maratónu rokovaní skutočne nevídaného trvania a intenzity, je veľmi málo skutočného obsahu.

Kodanská dohoda, ktorú schválil prezident USA Obama, prezident Brazílie Lula, čínsky premiér Wen Ťia-pao, indický premiér Singh a prezident Juhoafrickej republiky Zuma, a vnútili ju všetkým ostatným krajinám, nebola dokonca ani oficiálne prijatá. Keď ju odmietlo osem krajín, čo znemožnilo jej prijatie, 192 zúčastnených štátov dohodu jednoducho vzalo na vedomie.

Dámy a páni, otázka globálneho otepľovania je strata času. Už od decembra noviny a televízne spravodajstvo prinášajú správy o tom, že Európa je v zajatí mrazivého počasia. Prestaňme zbytočne a nákladne špekulovať o klíme.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, jediným konkrétnym výsledkom samitu o zmene klímy v Kodani bolo obmedzenie globálneho otepľovania na dva stupne Celzia. Opatrenia, ktoré sú na to potrebné, však ostali tajomstvom. Tento minimálny kompromis je pre nás sklamaním, najmä preto, že rozhodnutie o tom, či prijímú alebo odmietnu dohodu o cieľoch na ochranu klímy, je teraz na jednotlivých štátoch. Čas sa naozaj kráti. Je na nás, aby sme rozhodli, čo sa bude diať ďalej. Mali by sme podporiť trvalo udržateľný rozvoj berúci ohľad na ochranu klímy, ktorý nám umožní používať zdroje našej planéty zodpovedným spôsobom pre nás a pre budúce generácie. EÚ a jej členské štáty by mali rozvíjať vedúcu úlohu na svete v ekologických technológiách. Potom sa nám podarí aspoň začať.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, pán komisár, nikomu neušlo, že Kodaň bola zmarenou príležitosťou. Tento samit však mal aj dve výhody, a tu opakujem vaše slová, pán komisár. Prvou je, že mobilizoval oveľa viac vedúcich predstaviteľov štátov alebo vlád ako Kjótsky samit. Druhou je, že umožnil rozvíjajúcim sa krajinám mať prospech z finančných záväzkov zameraných konkrétne na pomoc v boji proti globálnemu otepľovaniu.

Čo má Európa teraz robiť? Samozrejme, mala by pokračovať vo vynikajúcej práci na znížení emisií skleníkových plynov, pretože pravda je, že Európa už bola mimoriadne poctivá. Pokiaľ ide o cieľ zníženia emisií o 8 % stanovený v Kjótskom protokole, európske spoločnosti dosiahli zníženia o takmer 13 %. Tieto

spoločnosti preto prejavili mimoriadne poctivý prístup a veľké odhodlanie ochraňovať životné prostredie. Tento boj a tento poctivý prístup však vôbec nepatria do kontextu nespravodlivej hospodárskej súťaže. Ako som vám povedala na vypočutiach, pán Rehn, toto všetko patrí iba do kontextu absolútne spravodlivej hospodárskej súťaže. Skutočne musíme zvážiť zavedenie dane z oxidu uhličitého na hraniciach Európskej únie, pretože sa nemôžeme zrieknuť našich podnikov a teda našich pracovných miest v prospech absolútne nespravodlivej hospodárskej súťaže, v prospech krajín, ktoré neprejavujú žiadny rešpekt k ochrane životného prostredia a zníženiu emisií skleníkových plynov, ani neuplatňujú tie isté štandardy v tejto súvislosti. Preto si myslím, že to je absolútne nevyhnutné, a na tomto mieste opakujem slová svojej kolegyne pani Lepageovej, aby sme sa niekedy v budúcnosti zamysleli nad zavedením dane z oxidu uhličitého na hraniciach Európskej únie.

Po druhé, bola som dosť nadšená, keď som sa na vypočutiach dozvedela, že pán komisár Tajani nevyhlásil vykonanie štúdie o vplyve tejto dane z oxidu uhličitého na hraniciach Európskej únie. Preto sa domnievam, že postupne zväčšujeme v tomto boji, pretože je to dôležité pre ochranu našich európskych spoločností a pracovných miest.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pani Espinosová, určite by sme uprednostnili, keby sa dnešná rozprava konala za iných okolností, keby sme boli vyzvaní hodnotiť celosvetovú, právne záväznú dohodu a rozhodnúť ako Európska únia o ďalšom postupe. Nanešťastie sú výsledky z Kodane veľmi nedostatočné za týchto okolností. To je prvý hlavný dôvod, prečo vyjadrujeme sklamanie.

Druhým dôvodom, pre ktorý vyjadrujeme sklamanie a ktorý sa nás mimoriadne týka ako Európskeho parlamentu, sú nedostatočné čísla zníženia emisií Európskej únie na samite v Kodani. Hoci by sa dalo očakávať, že na prvom celosvetovom samite po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti Európska únia vystupňuje svoje úsilie dosiahnuť novú, ambicióznú, významnú, celosvetovú dohodu o boji proti zmene klímy, my a európski občania sme boli svedkami predstavenia rozpadu, pričom niektorí európski vedúci predstavitelia hrali svoju vlastnú hru a Európska únia zohrala vedľajšiu úlohu diváka. To nie je úloha, ktorú by sme si želali, ani úloha, ktorá nám prináleží.

Čo je teda potrebné urobiť? Vyzývame Európsku komisiu a Radu, aby preukázali, že sú pripravené na túto úlohu, a aby zabezpečili popredné miesto pre Európu v tomto novom úsilí. Dovoľte mi pripomenúť vám, že to nie je iba otázka obmedzenia dôsledkov zmeny klímy. Je to oveľa väčšia úloha, úloha premeny na nový model rozvoja, model ekologického rozvoja, ktorý bude odpoveďou Európy na potrebu vytvoriť nové pracovné miesta, podporiť konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva a skonsolidovať vedúcu úlohu Európskej únie v novom systéme.

Fiona Hall (ALDE). – Výsledky z Kodane boli veľkým sklamaním, ale teraz sa musíme pohnúť vpred. EÚ sa teraz musí zaviazat' k zníženiu emisií o 30 %, a to z troch dôvodov.

Prvým dôvodom je jednoducho to, že zníženie emisií o 30 % si dnes vyžaduje iba o trochu viac úsilia ako pri pôvodnom znížení o 20 %, jednoducho pre pokles hospodárskej činnosti v dôsledku recesie.

Druhým dôvodom je, že keby sme teraz utiahli opraty, stratili by sme dynamiku, ktorá vznikla v novom ekologickom priemysle. Nemôžeme sa „na polovicu zaviazat'“ investovať do obnoviteľných zdrojov energie a dopravy s nízkymi emisiami oxidu uhličitého. Treba vybudovať veľa infraštruktúry, či už je to supersieť v Severnom mori alebo v menšom meradle prípojky na napájanie pre elektrické automobily. V stávke sú stovky a tisíce nových pracovných miest, iba v samotnom Spojenom kráľovstve je 70 000 pracovných miest, ktoré súvisia s pobrežným vetrom, ale tieto pracovné miesta, ktoré sú také potrebné pre hospodársku obnovu, sa vytvoria iba vtedy, ak bude jasný strategický plán dosiahnutia Európy s nulovými emisiami oxidu uhličitého do roku 2050.

Investície potrebujú istotu a musíme si uvedomiť, že Európe hrozí strata pozície vedúceho predstavitel'a v oblasti obnoviteľných technológií. Priemysel obnoviteľných technológií v USA a Číne rastie veľmi rýchlo. Ak budeme teraz váhať, tieto ekologické pracovné príležitosti sa presunú na iné kontinenty.

Na záver, potrebujeme toto zníženie emisií o 30 %, pretože väčšinu záväzkov navyše možno jednoducho realizovať zvýšením energetickej účinnosti. Nezvyšiť úsilie v oblasti energetickej účinnosti by bolo v každom prípade šialené. Energetická účinnosť znamená hospodársku účinnosť. Znamená nižšie účty za energie, nie vyššie, a zlepšuje energetickú bezpečnosť. Bez ohľadu na čísla, ktoré ostatné strany položia na stôl 31. januára, a možno budeme príjemne prekvapení, EÚ sa teraz musí zaviazat' k zníženiu o 30 %.

Ivo Strejček (ECR). – (CS) Na hodnotenie samitu v Kodani a jeho výsledky treba hľadiť očami zdravého sedliackeho rozumu a tiež z pohľadu nepreberného množstva dostupných ekologických a hospodárskych údajov, ktoré potvrdzujú, že žiadne globálne otepľovanie neexistuje, a pokiaľ existuje, potom je úplne mimo vplyvu človeka a je spôsobené iba prírodnými silami. Mimochodom minulý týždeň sme sa dozvedeli, že významná časť ekologických údajov, s ktorými pracoval Medzivládny panel pre zmenu klímy, bola buď úplne vedome falšovaná, alebo chybné interpretovaná. Z tohto pohľadu je dobre, že samit v Kodani zlyhal. Dúfam, že toto zlyhanie predovšetkým prinesie odklon od agresívnej, tzv. „zelenej“ politiky. Po druhé, politika sa vráti ku skutočným témam, ktoré v dnešnom období hospodárskej recesie občanov skutočne trápia. Po tretie, zamedzí sa plytvaniu peniazmi daňových poplatníkov na sporné zelené projekty. Po štvrté, vytvorí sa priestor na praktickú diskusiu o racionálnom, účinnom a lacnejšom získavaní energie a renesanciu zažije jadrová energia. Dámy a páni, keď sa stretávam so svojimi voličmi, neveriaco krútia hlavou nad témami, ktorými sa tu zaoberáme namiesto toho, aby sme sa zaoberali ich skutočnými problémami.

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, napriek naliehavosti bolo to, čo sme videli v Kodani, krok späť. Kodaň naozaj zmobilizovala viac vedúcich predstaviteľov štátov ako Kjoto, ale spôsobila aj viac rozdielných názorov a nakoniec sa zmenila na scenár „každý sám za seba“, kde si každý štát môže určiť vlastné ciele a navýše na základe dobrovoľnosti.

Mali by sme poznamenať, že máme cieľ zníženia emisií o 2 stupne Celzia a ciele na financovanie bez akéhokoľvek vysvetlenia. To sa nedá vnímať ako útecha. Domnievam sa však, že musíme konať so zreteľom na budúcnosť, a to znamená prejsť od slov k činom.

Európska únia vždy chce byť vodcom, a vždy ním bola. V Kodani však zlyhala, nepodarilo sa jej definovať ani ubrániť ciele, ktoré tu spomenula a o ktorých povedala, že sa ich nikdy nevzdá.

Moja otázka znie, či v budúcnosti budeme konať spravodlivejšie, či dovolíme, aby najchudobnejší ľudia ďalej doplácali na našu slabosť a na rozhodnutia niektorých ľudí o iných ľuďoch.

Timo Soini (EFD). – (FI) Vážený pán predsedajúci, samit o zmene klímy v Kodani bol úplným fiaskom. V decembri som tu hlasoval proti uzneseniu. Mal som pravdu, tak ako 92 ďalších poslancov.

Európska únia sa veľmi arogantne snažila ponúknuť celému svetu svoje vlastné riešenie. Niekoľko dní pred začiatkom samitu vyšiel najavo podvod s obchodovaním s emisiami v hodnote 5 miliárd EUR. Muselo to byť pre EÚ nepríjemné tesne pred začatím samitu ponúkať riešenie a zároveň čeliť zneužitiu finančných prostriedkov vo výške 5 miliárd EUR. To bolo hanebné, a zaujíma teraz EÚ, či sa toto zneužitie vôbec vyšetrí? Ak chceme nastoliť obmedzenia emisií, zavedme špecifický systém emisií ako pri automobiloch. Funguje, hoci nikdy nehrozí zrušenie nášho oceliarskeho, kovospracujúceho alebo drevárskeho priemyslu vo Fínsku ani v štátoch EÚ. Je to márne: pracovníci a zamestnanci by nemali trpieť.

(potlesk)

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Aj ja som sklamaná výsledkami konferencie v Kodani, ale prestaňme lamentovať nad zlými výsledkami a namiesto toho sa zamyslime nad tým, čo teraz urobíme, aby sme už nezažili ďalšie sklamanie. Hovoriť si: „Stavajme na práci, ktorú sme vykonali, pretože potrebujeme urobiť len zopár zmien,“ jednoducho nestačí.

Prvá otázka, ktorú by som si chcela položiť v tejto súvislosti, je v prvom rade, čo sú konferencie COP? Sú to skutočné konferencie alebo iba predstavenie pre verejnosť? Obidvoje, samozrejme. Musíme však zabezpečiť, aby odborníci mohli pokračovať vo svojej práci a aby verejnosť bola informovaná nielen o neformálnych udalostiach, ktoré sa konajú na okraji konferencií, ale aj o konkrétnej práci, ktorú robíme. Európa by preto mala prehodnotiť organizačné aspekty takýchto konferencií.

Moja druhá otázka znie: Aká je úloha svetových vedúcich predstaviteľov na takýchto konferenciách? Prichádzajú na tieto konferencie, aby presadzovali svoje domáce politické kampane alebo prichádzajú, aby účastníkom pomohli dosiahnuť kompromis? Domnievam sa, že musíme tiež prehodnotiť pracovné metódy týchto konferencií a úlohy svetových vedúcich predstaviteľov, ktorí sa na nich zúčastňujú.

Moja tretia otázka sa týka vedúcej úlohy Európskej únie. Áno, zaviedli sme veľa dobrých opatrení s cieľom zabezpečiť, aby si Európa mohla udržať vedúcu úlohu v rozvoji technológií šetrných k životnému prostrediu, ale stratili sme vedúcu úlohu v rokovacom procese. Podľa môjho názoru by sme sa nemali uspokojiť iba s úlohou koordinátora rokovacieho procesu, pretože musíme byť aktívnym vyjednávačom. Preto by sme nemali vyložiť na stôl všetky karty pred tým, než začnú rokovania a zverejniť ciele, o ktoré sa usilujeme. Mali by sme sa tiež snažiť priblížiť k tretím krajinám, a nie vzdialiť sa im.

Záverečná poznámka, ktorú chcem povedať, je, že do medzinárodných rokovaní musíme zahrnúť otázku zmeny klímy ako naliehavú záležitosť, a tu, samozrejme, očakávam úzku spoluprácu s obidvomi komisármi, ktorí majú na starosti tieto oblasti.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Dnes, na začiatku roku 2010, nie sme tam, kde sme chceli byť v boji proti zmene klímy. Nie sme tam, pretože práve teraz by sme mali byť v štádiu prípravy na prijatie legislatívnych zmien na základe dohody dosiahnutej v Kodani.

Nie sme v tom štádiu a malo by nám to byť ľúto. Malo by nám byť ľúto, že v Kodani sa ambície boja proti zmene klímy znížili, že sa nepodpísala záväzná dohoda a že procesu chýbala transparentnosť. V dôsledku toho nemáme dostatočný právny základ ani spôsob, ako sa postarať o potreby osôb, najmä v rozvojových krajinách.

Nie sme však ani v štádiu, v ktorom sme boli pred Kodaňou, pretože v Kodani sme dosiahli zamýšľanú dohodu so Spojenými štátmi, Čínou, Indiou, Juhoafrickou republikou a Brazíliou, ktorú neskôr podpísali ostatné krajiny, ako napríklad Rusko, Austrália, Nórsko, Švédsko a Španielsko. Nemali by sme zabúdať, že spoločne sú tieto krajiny zodpovedné za tri štvrtiny emisií oxidu uhličitého, ani by sme nemali zabúdať, že mnohé z týchto krajín predtým nepodpísali Kjótsky protokol.

Preto krok, ktorý sme urobili, nie je dostatočný, ale je významný. Mali by sme využiť tento významný krok na posun Európskej únie vpred. Európska únia bola hnacou silou pre všetok pokrok, ktorý sa dosiahol. Tento pokrok však nebude pokračovať, ak ho Európska únia nebude presadzovať.

Vzhľadom na Nemecko a Mexiko sa musíme usilovať o dosiahnutie záväzných dohôd a získanie zdrojov, ktoré môžu pomôcť rozvojovým krajinám znížiť emisie, prispôsobiť sa a modernizovať technológie. Musíme to urobiť kvôli účinnosti, spravodlivosti, a pretože potrebujeme viac partnerov.

Som presvedčený, že španielske predsedníctvo sa bude o to usilovať.

Roger Helmer (ECR). – Vážený pán predsedajúci, mám dobré správy pre Parlament: spolu s mnohými vedcami som dospel k záveru, že nie je žiadna klimatická kríza. Hladiny morí na celom svete nestúpajú výrazne a IPCC bol donútený uznať, že himalájske ľadovce sa nezmenšujú tak prudko. Malé zvýšenie globálnych teplôt za posledných sto rokov dokonale zapadá do uznávanej schémy dlhodobých prirodzených klimatických cyklov.

Kodaň dokázala, že mnohé štáty, najmä Čína a India, jednoducho nie sú pripravené obetovať hospodársku výkonnosť v prospech riešenia špekulatívneho problému. Väčšina voličov v Británii už neverí, že zmenu klímy spôsobil človek, a nechce platiť za zbytočné a nezmyselné pokusy o zmiernenie zmeny klímy. Najnovšie správy, ktoré unikli z CRU, dokazujú, že aj tí najväčší šíritelia paniky kvôli zmene klímy sú zúfalí zo zlyhania prírody, ktorá sa nespráva podľa ich predpovedí, a preto falšujú údaje, aby zachovali svoju predstavu.

Musíme teraz žiadať komplexné verejné prešetrenie podozrivých údajov, kým minieme ďalšie peniaze na zmiernenie zmeny klímy.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, Spojené štáty a Európska únia, prvý a druhý najväčší producent emisií na obyvateľa na svete, majú jednoznačnú a nepopierateľnú zodpovednosť za zlyhanie Kodane, ktorú nemôžu zmierniť jej zvalovaním na iných.

Okrem iných aspektov, ktoré tu boli spomenuté, samit zlyhal, pokiaľ ide o financovanie tzv. „prispôsobenia“ pre rozvojové krajiny kvôli nedostatočnému počtu tých, ktorí prijali záväzky. Zároveň sa bremená týchto krajín naďalej pokrytecky ignorujú. Patria k nim obrovské zahraničné dlhy, ktorých výška je skutočne astronomická v porovnaní s ohlásenou úrovňou financovania a ktoré závažne obmedzujú akúkoľvek reálnu možnosť trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Samit stroskotal na závažnej diskusii o zvrátených dôsledkoch trhových nástrojov a flexibilných mechanizmov Kjótskeho protokolu. Okrem ostatných problémov samit zlyhal pri riešení príčin zmeny klímy nad rámec jej účinkov. Tento spôsob prístupu k hospodárskym a sociálnym otázkam je iracionálny a vylučuje akékoľvek riešenie pre tento a ostatné problémy, ktoré ľudstvo...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Herbert Reul (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v rámci tejto kodanskej dohody prijalo dvojpercentný cieľ 180 členských štátov. Táto dohoda však stále nie je právne záväzná. Zo všetkých plánov, ktoré sme tu pripravili, vyšlo len zopár. V Kodani sa všetko pokazilo. Mohlo by sa to nazvať aj prehrou. Je

dôležité vykresliť situáciu presne, aby sme mali možnosť dôkladne porozmýšľať nad tým, prečo sa to stalo, a aby sme v tejto záležitosti následne mohli urobiť nejaký pokrok.

Niektoré vystúpenia, ktoré som si tu vypočul, ma trochu šokovali. Ľudia hovoria, že treba bojovať tvrdšie, pokračovať v tom, čo robíme, že potrebujeme vyššie percento, viac peňazí alebo že problémom bola len nedostatočná jednotnosť Európy. Myslím si, že tieto vyjadrenia sú vo svojej analýze situácie príliš nedbalé a povrchné. Len pokračovať a kráčať vpred nie je riešenie. To neboli príčiny tohto výsledku. Skutočne sme uvažovali a navzájom diskutovali o všetkých zásadných otázkach čestným a objektívnym spôsobom? Ako sme riešili otázky kolegov poslancov, či už boli oprávnené alebo nie, ktorí hovorili, že majú pochybnosti o problematike, voči ktorej sú kritickí, a že sú skeptickí k otázke zmeny klímy? Ako sme vo Výbore pre klimatické zmeny zareagovali, keď kolegovia poslanci povedali, že chcú počuť aj iný názor – opačné stanovisko niektorých vedcov? Akú príležitosť sme vlastne mali na to, aby sme prezentovali aj ten opačný názor? Navyše bez ohľadu na to, aké je naše stanovisko, musíme v pokoji prediskutovať, ako by sme mali naložiť s čerstvými informáciami, ktoré práve spomínali aj kolegovia poslanci, že IPCC urobil chybu, pokiaľ ide o topenie ľadovcov.

Aj druhá séria otázok potrebuje odpovede. Používame pri riešení tejto situácie správne nástroje? Stále sa objavujú nové harmonogramy, vyššie percentá, nové nariadenia a ustanovenia. To je dosť byrokratický prístup. Nemá pani Eková pravdu, keď tak veľmi zdôrazňuje, že technológia, inovácia a trhové mechanizmy sú v tomto prípade cestou vpred? Iné štáty majú odlišné prístupy, ale to neznamená, že nič nerobia. Trochu viac otvorenosti a uvažovania nám možno poskytnú príležitosť na to, aby sme boli v tejto záležitosti efektívnejší. Práve takýto prístup by som videl radšej ako metódu „zavrite si oči a pokračujte“.

Judith A. Merkies (S&D). – Vážený pán predsedajúci, nechcem vykresľovať katastrofický scenár, ako sa to tu robí. Nechcem vykresľovať katastrofický scenár budúcnosti, ani sa s hnevom vracáť k zlyhaniu samitu v Kodani – hoci som nahnevaná.

Z toho dôvodu si musíme dať predsavzatie, že sa v budúcnosti oveľa viac zlepšíme. Ďalšiu príležitosť máme tento rok v Mexiku. V prvom rade je dôležité, aby sme nabudúce nekráčali sami. V Kodani sme sa obzreli a vo svojich ambíciách sme stáli osamotení. Musíme byť schopní presvedčiť ostatných, aby boli takí ambiciózní, ako sme my. Ako môžeme tvrdiť, že máme v rukách opraty, ak nedokážeme presvedčiť ostatných o našich ambíciách a cieľoch?

Po druhé, nie všetko sa hodí každému. Ako sa občas hrdo hovorilo počas príprav samitu o klíme, neexistuje žiadny plán „B“. Nuž, to rozhodne vieme: práve teraz nemáme v rukách nič. Nemáme vôbec nič. Takže nabudúce by sme radšej mali mať plán „B“.

V neposlednom rade sa pýtam, ako môžeme zvíťaziť s rôznorodými názormi, ak je naším sloganom, teda aspoň si to myslím, jednota. Nabudúce by sme sa mali radšej zjednotiť. To znamená, že by sme mali vystupovať jednotne. Potrebujeme jednoznačný mandát. Európa skutočne musí vystupovať jednotne. Pani úradujúca predsedníčka, ste teda ochotná zaviazat sa k tomu, že získate výlučný – a nie spoločný – mandát? Išlo by o výlučnú právomoc Európskej únie v oblasti klimatickej politiky a klimatických dohôd.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, klíma, ako aj samotná príroda, ktorá je všade okolo nás, patria všetkým ľuďom vrátane budúcich generácií, a preto sa musíme cítiť zodpovední za ich ochranu. Počas nedávneho samitu o klíme sa svetovým vedúcim predstaviteľom nepodarilo dospieť k dohode o spoločnej stratégii alebo nástrojoch, ktoré by pomohli dosiahnuť tento cieľ. Paradoxne si nemyslím, že je to zlá správa, a to vzhľadom na znepokojivé informácie, ktoré prichádzajú okrem iného z Veľkej Británie a Spojených štátov, o pokuse niektorých lobistických skupín zmanipulovať vedecké údaje na dosiahnutie konkrétneho výsledku.

Potrebujeme spoľahlivú diagnózu situácie. Z toho dôvodu žiadam, aby bola vymenovaná nezávislá medzinárodná skupina odborníkov, ktorá zostaví dôslednú správu hovoriacu o tom, či ľudská činnosť skutočne pôsobí na zmenu klímy a či boli údaje sfaľované. Pri stanovovaní spoločnej stratégie na ochranu klímy by mali európski politici vziať do úvahy aj hospodárske disproporcie medzi krajinami západnej a východnej Európy. Vzhľadom na krízu by opatrenia, ktoré boli navrhnuté, mohli viesť k zničeniu mnohých hospodárstiev.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, konferencia v Kodani sa skončila výsledkom, ktorý bol vzdialený od toho, čo sa očakávalo. Krajiny si všimli dokument, ktorého ciele boli nejasné a nezáväzné. Samit v Kodani znamenal oveľa viac ako len samit o klíme. Vytvorili sa tu nové vzájomné vzťahy medzi poprednými aktérmi na svetovej scéne, ako aj náležitá úloha mnohostrannosti

v systéme OSN. Očividný bol rastúci vplyv rozvíjajúcich sa krajín. Samit v Kodani ukázal, že musíme prehodnotiť úlohu Európy na svetovej scéne. Budeme musieť čo najlepšie využiť možnosti, ktoré nám ponúka Lisabonská zmluva, aby sme pripravili cestu pre nasledujúcu konferenciu zmluvných strán. Musíme byť ambiciózní, vystupovať jednotne a vytvárať strategické spojenectvá.

Výsledok samitu v Kodani tvorí základ, na ktorom môžeme stavať ďalšiu prácu. EÚ by sa mala snažiť zabezpečiť, aby nasledujúce štádiá rokovaní ďalej rozvinuli kodanskú dohodu s cieľom dosiahnuť do konca tohto roka právne záväznú dohodu. Mala by prispieť aj k uplatneniu ustanovení spojených s poskytnutím finančných prostriedkov rozvojovým krajinám a v súvislosti s lesmi, transferom technológií a adaptačnými opatreniami.

Po vnútornej stránke má Európa pred sebou veľkú úlohu: musí uplatniť energetický a klimatický balík, investovať do ekologických technológií, vedeckého výskumu a energetickej účinnosti, investovať do novej priemyselnej politiky založenej na inovácii a účinnosti prírodných zdrojov, podporovať politiky miest s nízkou produkciou oxidu uhličitého a udržateľnú dopravu a mobilitu. To je jediná cesta, ako môžeme viesť. Skutočné vedúce postavenie je však založené na tom, že budeme dávať dobrý príklad.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Vážený pán predsedajúci, samit v Kodani nám ukázal, že EÚ sa nepodarilo nájsť partnerov pre svoje ďalekosiahle úmysly. EÚ sa v budúcnosti nesmie vzdať svojich cieľov, teda záväzku trikrát 20 %, ale zároveň by mala znovu zvážiť svoje rokovacie postavenie a mandát, pretože nemôžeme robiť pštrosiu politiku. Zo samitu v Kodani by sme si mali vziať ponaučenie. Ten mandát nebol úspešný. Nepochopili sme záväzok Číny a iných rozvojových krajín. Nepochopili sme, v akom priestore musel manévrovať prezident Obama, a neboli sme schopní vystupovať jednotne. V rámci rozpravy o španielskom predsedníctve pán predseda Verhofstadt správne uviedol, že Európa vôbec nevystupuje jednotne.

Nemôžeme robiť pštrosiu politiku. Po samite v Kodani sa nemôžeme správať rovnako a nemôžeme robiť rovnakú politiku ako predtým. Kým sa začne kolo rokovaní v Mexiku, EÚ by mala zmeniť svoje postavenie a stanoviť nový mandát. V prvom rade by sme mali preskúmať to, ako dosiahnuť cieľ 2 °C, ktorý je výsledkom samitu v Kodani. Počas nasledujúceho obdobia by sa európska politika mala zamerať na vytvorenie flexibilného postavenia s cieľom dosiahnuť úspech. Ďakujem vám za pozornosť.

Esther de Lange (PPE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pani Espinosová, dnes ráno sa na holandských školách konalo podujatie *Nationale Voorleesontbijt* (celoštátne čítanie nahlas pri raňajkách). V mojom volebnom obvode Noordwijk aan Zee, ktorý sa nachádza rovno za dunami Severného mora v oblasti, ktorá bude v prípade zvýšenia hladiny mora zasiahnutá ako prvá, si školáci vypočuli príbeh s názvom „Stretnutie“ o snehuliakoch, ktorí rozmýšľali nad tým, ako udržať teplo v zálive. Rozprávali a rozprávali, až sa celkom roztopili. Úprimne povedané, niekedy mi táto rozprava naozaj trochu pripomína tento príbeh.

Je pravda, že samit v Kodani nebol úspešný. Teraz by sme mohli naďalej ukazovať prstom na ostatné krajiny alebo jednotlivé odvetvia. V dnešnej rozprave sa príležitostne objavili aj takéto vtipné poznámky. Zdá sa mi však, že by bolo predsa len lepšie, keby sme sa pozreli vpred na to, čo Európa môže a, čo je dôležitejšie, musí urobiť, aby prevzala svoju zodpovednosť a zaručila, že medzinárodnú dohodu sa ešte podarí dosiahnuť. Podľa môjho názoru preto musíme jednoznačne pokračovať v rokovaníach o znížení emisií o 30 %. Okrem toho sa Európa musí pozrieť na to, ako podporiť nové technológie, a to aj prostredníctvom európskych finančných prostriedkov. Namiesto toho, aby sme poľnohospodárstvo stále pokladali za problém, mali by sme podporiť napríklad výstavbu skleníkov, ktoré neprodukujú CO₂ a zároveň dokážu vyrábať energiu. Okrem toho, akokoľvek veľmi nám všetkým na tejto rozprave záleží, musíme náš prístup zakladať na vede, poznatkoch a zručnostiach, a nie na emóciách.

Na záver chcem povedať, ako to už urobili mnohí kolegovia poslanci, že musíme vystupovať jednotne. Na samite v Mexiku by mala mať Európa radšej len jedno kreslo namiesto ôsmich, ktoré boli očividne potrebné v Kodani. Vážená pani úradujúca predsedníčka, ako to spolu s komisármi, ktorí zodpovedajú za túto oblasť, plánujete dosiahnuť?

Nessa Childers (S&D). – Vážený pán predsedajúci, nádej, ktorú vzbudili roky príprav, upadla do sklúčenosti a zúfalstva, keďže bolo čoraz jasnejšie, že dohoda, ktorú sme do Kodane prišli uzavrieť, sa nám s každým uplynulým dňom vymyká spod kontroly.

Musí nás znepokojovať, aké ľahké bolo pre USA, Čínu a iné krajiny obísť štruktúry OSN, odsunúť EÚ na vedľajšiu koľaj a uzavrieť dohodu, ktorá ani zďaleka nenapĺňa celosvetové očakávania.

Jedno je isté. Systém rozhovorov OSN o klíme potrebuje životne dôležitý zákrok predtým, ako sa koncom tohto roka uskutoční samit v Mexiku. Súčasná situácia je taká, že prezident Obama je vážnom amerického politického systému, keďže v Senáte potrebuje získať 67 hlasov.

Čína odmieta všetky opatrenia, ktoré by boli záväzné a prístupné dôkladnému medzinárodnému preskúmaniu. Iróniou celej situácie je, že čím dlhšie budú USA, Čína a ďalšie krajiny maríť a odkladať dohodu a vykrúcať sa z nej, tým prísnejšie ciele súvisiace so znižovaním emisií bude nutné prijať.

Pozrime sa na riešenia. EÚ a tento Parlament musia poctivo preskúmať, ako v budúcnosti pristupovať k takýmto záležitostiam. Európa sa musí obhajovať oveľa asertívnejšie a v rámci toho by si mala aj naďalej stanovovať ambiciózne ciele, medzi ktoré patrí zníženie emisií o 30 %.

Sú to hospodárske preteky, ktoré majú priviesť svet do 21. storočia založeného na ekologických pracovných miestach a udržateľnom spôsobe života. Európa musí tieto preteky vyhrať bez ohľadu na to, čo robia alebo nerobia naši priatelia.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Rada by som privítala pani Espinosovú. Veľmi ma teší, že je tu.

Najviac ma znepokojuje zmena postoja a skutočnosť, že naša analýza samitu v Kodani by teda mohla viesť k zmene postoja. Predovšetkým si myslím, že jedným z našich problémov je nedostatok skromnosti a zmyslu pre realitu, ako už povedali naši kolegovia. Znepokojuje ma však najmä to, že keď sme boli v iných krajinách, zistili sme, že nehovoria o zmene klímy, ale skôr o globálnej zmene.

Kontext, v ktorom sa budeme pohybovať v Mexiku, a kontext, v ktorom sa pohybujeme, zahŕňa rastúcu populáciu, nedostatok potravín, potrebu rozsiahlejšej poľnohospodárskej výroby a obmedzené zdroje pôdy a vody. Nech teda v súvislosti so zmenou klímy prijmeme akékoľvek rozhodnutie, musíme ho zvážiť v rámci tohto kontextu. Samozrejme, musíme pamätať aj na to, že mnohé krajiny majú právo rozvíjať sa.

Musíme preto zaujať systematické stanovisko. Práve to nám v našej analýze zmeny klímy chýba. Zmenu klímy nemožno vyriešiť len prostredníctvom riešenia problému s emisiami. Sektorová kvantitatívna vízia nikam nevedie.

Navyše musíme prikladať väčšiu dôležitosť vede. Komisiu žiadam najmä o to, aby sa preverili tie tímy, ktoré falšovali údaje, a aby sa stiahli prostriedky na ich financovanie, teda ak ich Európska únia skutočne podporuje. Inak nás to navždy zdiskredituje.

Ako sa v tejto záležitosti skoorinujeme? To je ďalšia veľmi dôležitá otázka. Ako sa Európska únia zorganizuje, aby dosiahla dohodu? Mali sme na tom začať pracovať už dnes ráno.

Na záver otázka, ktorá ma znepokojuje: na príslušnom území už prebieha prispôbenie sa. Tento proces musíme začať znovu s novou strategickou víziou tohto územia. To zahŕňa produktivitu, strategické zalesňovanie, regióny, oblasti a kraje venované agroenergii a, samozrejme, vode a biodiverzite. Táto vízia nám chýba.

Myslím si, že v tomto bode sa musíme zamyslieť nad možnosťou štrukturálnych fondov pre nové strategické plány vo všetkých regiónoch, aby bolo možné zrealizovať toto prispôbenie sa. Mali by sme vyzvať tých, ktorí majú rozhodovaciu právomoc, aby začali s touto strategickou revíziou územia, pretože my za túto oblasť nenesieme zodpovednosť a bude veľmi zložité pracovať na tom z Európy.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ako už bolo veľakrát povedané, samit bol, samozrejme, zlyhaním. Sme na míle vzdialení od našich cieľov. Počas nasledujúcich pár mesiacov budeme musieť zistiť, či sa veci dajú ešte napraviť. Som však presvedčený – ako už predtým povedali iní –, že je tu ešte dosť toho, čo môžeme dať do poriadku my sami, a to dokonca aj bez medzinárodnej dohody pod záštitou Organizácie Spojených národov. Mám na mysli najmä to, čo môžeme urobiť, aby sme dosiahli udržateľnejší dopravný systém. Prioritným cieľom bolo znížiť emisie leteckej dopravy o 10 % do roku 2020 prostredníctvom spolupráce s Medzinárodnou organizáciou civilného letectva (ICAO), ako aj znížiť emisie námornej dopravy o 20 % prostredníctvom Medzinárodnej námornej organizácie (IMO). Rád by som preto požiadal Radu a Komisiu, aby pokračovali v rokovaní v rámci týchto organizácií a aby zintenzívnili tlak a začali už pripravovať jednostranné opatrenia, ak nie je možné dosiahnuť dohodu v relatívne krátkom období.

Samozrejme, je dosť domácich úloh, ktoré medzitým môžeme urobiť my sami. Pokiaľ ide o dopravu v rámci Európy, počul som pani Hedegaardovú, ktorá je kandidátkou na post komisárky, ako počas vypočutia

obhajovala ambiciózny klimatický a energetický balík. Kandidát na post komisára pán Kallas sa podľa všetkého vyjadroval menej jednoznačne. Komisii by som však rád pripomenul, že doprava vytvára 25 % emisií CO₂ a ako taká si vyžaduje okamžité kroky. Je to zložité, je to náročné a vyžaduje si to kombináciu rôznych opatrení, ale vyzývam vás, aby ste na tom naďalej pracovali a významne tak prispeli k udržateľnejšej politike.

Catherine Soullie (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, dámy a páni, už nepotrebujeme dokazovať dôležitosť otázky zmeny klímy. Jej krátkodobé, strednodobé a dlhodobé vplyvy sú nepopierateľné, hoci výsledky JESC zaplnili titulné stránky niektorých národných novín a nepochybne posilnia postavenie skeptikov.

Konferencia v Kodani sa svetu zdala ako jedinečná príležitosť pre svetových vedúcich predstaviteľov, aby svedčili o účinkoch procesu zmeny klímy a aby v súvislosti s nimi konali a napravili ich. Európska únia bola na tomto fóre kľúčovým aktérom, a to nielen preto, lebo sme schválili odvážne právne predpisy na obmedzenie vplyvu našich činností na klímu, ale aj preto, lebo Európa predstavuje úniu krajín, ktoré môžu skutočne priniesť zmenu.

Výsledok konferencie v Kodani očividne zanechal pocit nespokojnosti, ale odmietam to nazvať zlyhaním. Svet – dokonca vrátane jednej z najzdržanlivejších krajín, teda Číny – sa zhodol na otázke obmedzenia nárastu teploty na dva stupne. Brazília práve v súlade so svojimi záväzkami schválila zákon, ktorý je zameraný na zníženie emisií skleníkových plynov o približne 39 % do roku 2020.

Mnohé ďalšie krajiny tiež preukázali veľké ambície, pokiaľ ide o ciele znížiť emisie skleníkových plynov. V tomto prípade mám na mysli Japonsko a Nórsko. Musím zdôrazniť aj veľmi pozitívny bod, ktorým bolo dosiahnutie konsenzu v súvislosti s naliehavou potrebou mechanizmu na zníženie emisií, ktoré vznikajú pri odlesňovaní. Bol vytvorený konkrétny a jednohlasne odsúhlasený text o uplatnení takzvaného mechanizmu REDD+, ktorý by mal obmedziť odlesňovanie a umožniť prirodzené ukladanie CO₂.

Hoci má výsledok samitu v Kodani ďaleko od záväznej dohody, je jasne v súlade s politickou dohodou a mal by nás priviesť k otázke, prečo bol takým sklamaním. Tak ako mnoho kolegov poslancov som sa zúčastnila na konferencii v Kodani s túžbou zapojiť sa, pomôcť a vidieť Európu, ktorá rokuje a zaujíma v rámci konania vedúce postavenie. Bola som nesmierne sklamaná, pretože Európa a najmä Parlament evidentne nehrali úlohu, ktorú si v rámci rokovaní zaslúžili.

Ak sa chce Európa presadiť, musí byť v tejto oblasti silnejšia. Stretnutie našich ministrov životného prostredia v Seville nikam nevedlo a naši vedúci predstavitelia vyzerali byť neistí a váhaví. Čo sa týka našich cieľov, sme stále rozdelení.

Dúfam, že pani Hedegaardová, vyzbrojená svojimi návrhmi a záväzkami, ktoré vyjadrila pred Výborom pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, bude schopná obnoviť ambície Európskej únie.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) V mene našej delegácie z holandskej *Kresťansko-demokratickej výzvy* (CDA) súhlasím s tým, čo v tejto rozprave povedala pani de Langeová. Aj mňa sklamalo, že sa nepodarilo uzavrieť právne záväznú dohodu, a pani úradujúcej predsedníčky by som sa rád niečo opýtal. Čo pre náš legislatívny rámec, a okrem iného najmä pre balík, ktorý sme stanovili pre obchodovanie s CO₂, znamená, že sa takáto dohoda neuzavrela? Aký vplyv to bude mať na tento systém? Môžete nám to povedať? Rád by som zdôraznil, predovšetkým vo svojej úlohe koordinátora Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) v oblasti regionálnej politiky, že naše ciele musia byť plne zachované. Európa by zároveň nemala spochybňovať úsilie občanov, miest a veľkomiest, regiónov a podnikov, ktoré sa zaviazali prijať balík vykonávacích programov. Problematika klímy nie je len reklamným trikom a upozorňujem aj na to, že je, našťastie, zakotvená v stratégii EÚ 2020 novej Komisie.

Rád by som zdôraznil aj to, že sme teraz nasmerovali vlastné nástroje a zdroje EÚ na priority súvisiace s klímou: 30 % regionálnych finančných prostriedkov smeruje do projektov v oblasti klímy a energetiky, čo je dvakrát viac ako v predchádzajúcom období. Táto konkrétna priorita vytvára priestor na to, aby sme pokračovali s inováciami a novými ekologickými technológiami, ktoré nám pomôžu posunúť hranicu na celosvetovú úroveň. To platí aj pre výdavky v rámci Plánu hospodárskej obnovy Európy. Verím, že to vytyčuje pozitívny trend, aj pokiaľ ide o financovanie po roku 2013. Naozaj som si všimol veľký záväzok v regiónoch, mestách a veľkomestách pokračovať v práci na tomto zámere. Vyslalo by to zlú správu – v zúfalstve, ktoré možno cítiť v množstve tunajších vystúpení –, keby sme túto ambíciu zmenšili. Spolu s vami dúfam, že v Mexiku, ktoré je našou druhou šancou, sa nám bude dariť viac.

János Áder (PPE). – (HU) Vážení pán predsedajúci, nemali by sme veci prikrášľovať. Samit v Kodani bol zlyhaním. Nechcem sa však zameriavať na túto záležitosť, ale navrhnúť, aby sme sa namiesto kritizovania iných radšej starali sami o seba. Musíme si priznať, že jedným z dôvodov, ktoré stáli za zlyhaním, bolo chýbajúce spoločné európske stanovisko v Kodani, či už pokiaľ ide o kvóty CO₂, alebo financovanie. Súhlasím s tými, ktorí tvrdia, že predpokladom úspešných rokovaní je spoločné stanovisko EÚ. Je to pravda. Čo potrebujeme, aby sme to dosiahli? Je nevyhnutné, aby Komisia, ako aj všetky členské štáty Európskej únie dodržiavali znenie aj charakter Kjótskeho protokolu. Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Bulharsko, pobaltské štáty, Slovensko a Česká republika splnili svoje záväzky nad rámec, ktorý bol stanovený v Kjótskom protokole. Z toho dôvodu môžu predať svoje kvóty CO₂. Myslím si, že je nečestné, nespravodlivé a nemiestne, aby Komisia a ostatné členské štáty Európskej únie pripravili tieto krajiny o takúto príležitosť.

Poľsko a Maďarsko navrhli v Kodani kompromis. Jeho podstata bola v tom, aby sa ponechala možnosť predaja kvót po roku 2012, ale jeho ročný objem by mal byť obmedzený a získané peniaze by sa mali minúť na ekologické investície. Navrhli sme kompromis v záujme spoločného európskeho stanoviska. Teraz je to na Komisii a EÚ-15, najmä preto, lebo bez Maďarska, Poľska, Rumunska a ďalších krajín by EÚ-15 nemohla vyhlásiť, že splnila svoje záväzky, keďže namiesto prísľúbených 8 % by sa bolo dosiahlo len 5,5 %. Ďakujem vám za pozornosť.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Vážení pán predsedajúci, rokovania zvýraznili zlyhanie stratégie EÚ, ktorej cieľom bolo, aby ju ako najčestnejšiu ostatní nasledovali.

Skutočnosť je taká, že medzi rétorikou EÚ, ktorá chcela byť svetovým lídrom v boji proti zmene klímy, a jej schopnosťou presvedčiť ostatných, aby sa k nej v záverečných rokovaníach pridali, bola priepasť. Nielenže sa nikto nepridal, ale vďaka tomu, že EÚ príliš skoro vyložila na stôl všetky karty, bolo zlyhanie neodvratné. Počas záverečných rokovaní nebolo Európsku úniu prakticky počuť.

Čo teda máme teraz robiť? Predovšetkým musíme uplatniť zásadu reciprocity v komunikácii s tretími krajinami. Európa už ďalej nemôže akceptovať situáciu, v ktorej niektoré dovážané výrobky nespĺňajú požiadavky na ochranu životného prostredia. Situácia, ktorú spôsobilo zlyhanie samitu v Kodani, preto vytvára neistotu, pokiaľ ide o budúce medzinárodné pravidlá postupov v oblasti znižovania emisií oxidu uhličitého, čo je mimoriadne na škodu tých našich podnikov, od ktorých sa žiadajú obrovské investície. Tento nedostatok viditeľnosti by zároveň mohol mať nepriaznivý vplyv na trh s emisiami CO₂, ktorého posilnenie a hladký chod si vyžadujú jasný a stabilný rámec.

Spojené štáty a Čína zároveň masívne investujú do ekologických technológií, aby vytvorili ekologické pracovné miesta budúcnosti. Európa nesmie zmeškať inovačný vlak. Musí podporiť skutočnú európsku priemyselnú politiku, pretože práve o tú skutočne ide v boji proti zmene klímy. Tieto nové ekologické technológie sú dostupné. Je na nás, aby sme urýchlili ich využívanie v našich politikách v prospech každého, a to najmä rozvojových krajín.

EÚ sa tejto úlohe musí začať venovať. Má prostriedky na to, aby túto revolúciu úspešne uskutočnila. S blížiacimi sa ďalšími termínmi však budeme pragmatickejší, aby sme odtiaľ za rok mohli v Mexiku premeniť dohodu, ktorá bola uzavretá v Kodani, na niečo právne záväzné.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Vážení pán predsedajúci, pani Espinosová, pán komisár, španielske predsedníctvo sa rozhodlo pripraviť zhodnotenie konferencie o klíme v Kodani, kým my tu hovoríme o tom, že sa podľa mnohých rečníkov skončila fiaskom. Fiasko však nemusí byť katastrofou – niekedy si musíte z fiaska vyvodiť rozumné závery a zistiť, čo ho skutočne spôsobilo. Súčasnú stratégiu Európskej únie pre rokovanie o ochrane klímy treba prehodnotiť, pretože prípravy na ďalší samit, ktorý sa má konať v decembri tohto roka v Mexiku, už prebiehajú.

Mám otázku: mali by sme zvýšiť cieľ spojený so znížením emisií, keď sa nám v týchto rokovaníach nepodarilo dosiahnuť súčasný cieľ? Musíme nájsť partnerov pre súčasný cieľ. Pre vyšší cieľ nemáme vôbec žiadnych partnerov. Treba zdôrazniť, že bez Spojených štátov, Číny a Indie, a aj toto už počas tejto rozpravy odznelo v tomto Parlamente veľakrát, sa nepodari úspešne zaviesť ciele, ktoré si Európska únia stanovila na samite v Kodani. Podobná situácia sa zopakuje aj v Mexiku. Musíme zhodnotiť vyhlásenie ostatných strán a predovšetkým zachovať fórum konferencie o klíme ako hlavné fórum pre rokovanie nesúce sa v duchu porozumenia, bez ohľadu na kritické hodnotenia, ako napríklad, či je fórum OSN primerané, na úrovni alebo či správne funguje atď.

Chceme ekologické hospodárstvo, ktoré využíva životné prostredie rozumne a ktoré vyvíja nové zdroje energie a nové technológie na výrobu energie a na šetrenie energiou. Zároveň vieme, že najlacnejšia energia

je tá, ktorá sa nevyčerpáva, takže musíme byť racionálni. Mimochodom – a to je moja posledná veta –, znižovanie emisií oxidu uhličitého a ostatných skleníkových plynov sa nedosahuje prostredníctvom drahých technológií. Veľmi často môžu byť vynikajúcim miestom pohlcovania aj naše vlastné zdroje, ako sú lesy a pôda. Ide tu o biologické, a teda efektívne pohlcovanie.

Predsedaajúci. – Na rozdiel od dnešného dopoludnia, keď sme boli v takom zhone, máme teraz k dispozícii zopár minút, takže porušíme zvyčajné pravidlo a pokúsime sa dať slovo všetkým tým, ktorí požiadali o vystúpenie v súlade s postupom „catch-the-eye“. Chcel by som vás však všetkých požiadať, aby ste sa v rámci svojho vystúpenia zmestili do jednej minúty.

Po jednej minúte vaše vystúpenie prerušíme, pretože na zozname je 13 ľudí. Chcem, aby mal každý šancu dostať sa k slovu, ale aby vám mohli pani Espinosová a pán komisár Rehn odpovedať, musíte všetci hovoriť len jednu minútu.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Pokiaľ ide o očakávania, samit v Kodani nepriniesol žiadne konkrétne výsledky. Máme však jasný názor na jav globálneho otepľovania a potrebu konať. Európska únia musí pokračovať vo svojej snahe na úrovni zahraničnej politiky, najmä pokiaľ ide o diskusie so Spojenými štátmi a s Čínou. Mali by sa dosiahnuť pozitívne výsledky. Máme komisárov pre zahraničnú politiku, ako aj pre zmenu klímy.

Dovtedy treba pokračovať v krokoch, ktoré zatiaľ Európska únia robí, dokonca aj v tých, ktoré sa uskutočňujú jednostranne. Dúfam, že na neformálnom stretnutí v januári v Seville sa budú ministri životného prostredia zaoberať výsledkom samitu v Kodani pragmaticky a budú o zmene klímy uvažovať v súvislosti s budúcim akčným plánom pre energetickú účinnosť na roky 2010 – 2014.

Okrem toho treba tretí balík opatrení pre vnútorný trh s energiou zlaďiť s kodanskou dohodou, a to s cieľom dosiahnuť energetickú bezpečnosť, podporiť obnoviteľnú energiu a zachytávať a skladovať oxid uhličitý.

Linda McAvan (S&D). – Vážený pán predsedaajúci, mám jednu otázku pre pani úradujúcu predsedníčku a možno aj pre pána komisára o tomto termíne 31. januára. Čo sa deje so záväzkami v rámci EÚ? Predpokladala som, že EÚ urobí jeden záväzok, ale práve počúvam, že vo výbore Coreper diskutujú o viacerých záväzkoch. Čo presne sa deje?

Po druhé, hovoríme o jednotnom vystupovaní Európy, ale nie je súčasťou problému to, že EÚ šla do Kodane s jedným mandátom a rokovací tím nebol v rokovaniach flexibilný? To je súčasťou problému. Práve preto je EÚ vynechaná z konečných rokovaní. Prečo sa rozprávať s vyjednávačom, ktorý sa nevie nikam posunúť a nie je flexibilný? Ako to ideme vyriešiť? Dozvedela som sa, že to isté sa deje v Svetovej obchodnej organizácii. Pre EÚ je to veľký problém.

Na záver dúfam, pán komisár Rehn, že od nás srdečne pozdravíte pána komisára Dimasa. Je mi ľúto, že tu nie je počas záverečného zasadnutia. Radi by sme sa mu poďakovali za vynikajúcu prácu, ktorú vykonal počas mnohých rokov, a dúfam, že ho budúci týždeň uvidíme vo Výbore pre životné prostredie, aby sme sa mu poďakovali.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Vážený pán predsedaajúci, obri, ako sú Spojené štáty, Čína, India a Brazília, sa v Kodani, bohužiaľ, nepridali k európskemu obrov. Čo je ešte horšie, za stolom sedelo 28 európskych trpaslíkov: 27 členských štátov a jedna bezmocná Komisia. Takto sa veci nerobia. Ak sa Európe nepodarí vystupovať jednotne, je bezmocná a nemôže splniť svoju potenciálnu úlohu. To nie je len na škodu Európy, ale aj, a to predovšetkým, na škodu výsledkov konferencie tohto druhu. Dnes dopoludnia predseda Barroso s Lisabonskou zmluvou v ruke vyhlásil, že práve Komisia hovorí v mene Európskej únie v záležitostiach životného prostredia. Nech prejde od slov k činom. Moja otázka pre Komisiu znie: ste namiesto pekných slov o jednotnom vystupovaní pripravení nárokovat si túto úlohu a, ak to bude potrebné, odsunúť Radu bokom?

John Stuart Agnew (EFD). – Vážený pán predsedaajúci, kým minulý mesiac prebiehala v Kodani veľká konferencia, na ktorej bolo plno politikov, mimovládnych organizácií a aktivistov, v tom istom meste sa konala ďalšia konferencia o klíme. Väčšina rečníkov, ktorá na nej vystúpila, boli vedci a myslím si, že som bol jediný prítomný poslanec Európskeho parlamentu.

Títo vedci jeden po druhom vyvrátili takzvané fakty o globálnom otepľovaní, ktoré spôsobuje človek. Uviedli vedecké argumenty, ktoré odporujú alarmujúcim vyhláseniam. Počuli sme o technickom zlyhaní Al Gorovho hokejkového grafu a nespoľahlivosti údajov meteorologických staníc po páde Berlínskeho múru. Informovali nás o vedeckých nedostatkoch počítačových modelov, ktoré sa zdráhajú predpovedať studené počasie,

a o pravdepodobnosti opačného vzťahu medzi oxidom uhličitým a globálnymi teplotami, než akým nám vymývajú mozgy. Ukázali nám satelitné fotografie rapidného nárastu arktického ľadu za posledné tri roky a informovali nás aj o zvýšení počtu ľadových medveďov.

Andrew Henry William Brons (NI). – Vážený pán predseda, predchádzajúce zmienky o takzvanom dôkaze o himalájskych ľadovcoch treba prepracovať. Medzivládny panel pre zmenu klímy v roku 2007 vyhlásil, že zmiznú do roku 2035.

Noviny *The Sunday Times* nedávno zistili, že správa bola nakoniec založená na rozhovore, ktorý časopisu *New Scientist* poskytol indický vedec pán Hasnain v roku 1999. Pán Hasnain neskôr vyhlásil, že to bolo založené na osobných odhadoch a nespomenul rok, ani neuskutočnil žiadny oficiálny výskum.

Ak sa majú naše závery súvisiace s hypotézou o zmene klímy zakladať na dôkazoch, potom musia byť tieto dôkazy bezchybné. Tieto dôkazy nesmú byť vykonštruované ani vymyslené.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Na rozdiel od iných regiónov vo svete Európska únia chápe a berie na seba úlohu priekopníka v boji proti zmene klímy. Veľký počet účastníkov na stretnutí v Kodani ma zároveň naplňuje nádejou, že konanie takého veľkého počtu spojencov bude mať nakoniec šancu na úspech. Hoci závery samitu neboli také, ako sme očakávali, verím, že naša angažovanosť na rôznych úrovniach bude viesť k žiadaným výsledkom.

Musíme v členských štátoch podporiť viac investičných programov v oblasti obnoviteľnej energie, ako aj v oblastiach, ktoré priamo vplyvajú na zmenu klímy. Mám tu na mysli malé projekty, ako napríklad tie, ktoré zahŕňajú technickú podporu miestnych zdrojov energie, ako aj veľké projekty s regionálnym pokrytím, ako sú napríklad triedenie a recyklovanie odpadu alebo obnova a rozšírenie vodovodných a kanalizačných sietí a systémov.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Vážený pán predseda, pani ministerka, Václav Havel nám 11. novembra povedal, že Európa je vlasťou našich vlastí. Po samite v Kodani sú však naši európski krajanovia veľmi tvrdí. Je tu skutočný nedostatok dôvery, a preto by som vám vo chvíli, keď čelíme tejto kríze dôvery a chceme túto dôveru obnoviť, rád položil dve otázky.

Po prvé: chcete počas svojho šesťmesačného predsedníctva začať opäť rokovať o zavedení uhlíkovej dane podobnej Tobinovej dani z finančných transakcií? Zdá sa mi, že táto daň by umožnila obnovu dôvery, a to nielen medzi našimi krajanmi, ale aj medzi všetkými ľuďmi po celom svete, ktorí tiež stratili dôveru.

Po druhé: chcete opäť rokovať o záväznejšom zozname týkajúcom sa kvót uhlíka a jeho unikania?

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predseda, tak ako jedna lastovička nerobí leto, ani jedna studená zima nevyvracia teórie o zmene klímy a globálnom otepľovaní. V skutočnosti je tento dôkaz pre čoraz viac ľudí ohromujúci, pretože vedecké, ako aj viditeľné dôkazy ukazujú, že sa klíma mení.

Ľudia opisujú konferenciu v Kodani ako fiasko a zlyhanie. Myslím si, že výstižnejšie by bolo opísať ju ako krôčik správnym smerom: jeden malý krok správnym smerom. Našou úlohou však teraz je, aby sme v Mexiku premenili tento malý krok na obrovský skok pre ľudstvo.

Pre nás v Európskej únii je teraz hlavnou úlohou ukázať najmä to, že nové inštitúcie a nové pozície, ktoré vytvorila Lisabonská zmluva, sú efektívne. Ak budeme prehliadaní, ako to bolo v Kodani...

(Predseda prerušil rečníka.)

Andrés Perelló Rodríguez (S&D). – (ES) V rámci Európskeho parlamentu a spoločnosti sa dospelo k takej všeobecnej dohode len v malom počte tém. Je hanba, že sa v Kodani zmarili nádeje spoločnosti, ktorá nás podporovala a ktorá Kodani verila.

Nemyslím si, že samit bol zlyhaním, a určite neverím ničomu, čo hovoria ľudia, ktorí nepoznajú rozdiel medzi klímou a počasím: skutočnosť, že sneží na severe, sa má očakávať, ale nie je normálne, aby snežilo v Seville a aby boli na Kube štyri stupne Celzia, čo prakticky dokazuje, že zmena klímy má istý účinok. Nemyslím si, že ktorákoľvek z týchto záležitostí by nás mala primäť k tomu, aby sme zmenšili svoju ostražitosť.

Pani ministerka, teraz si musíme viac ako kedykoľvek predtým zachovať svoje postavenie. Inými slovami, počas nasledujúcich šiestich mesiacov musíte tlačiť ešte viac a presvedčiť Radu o potrebe čoraz jednotnejšieho a súdržnejšieho postavenia. Musíte podnietiť Komisiu k tomu, aby sa postarala o to, že budeme vystupovať

jednotne, aby sa, keď pôjdeme do Mexika, prezident Obama nemohol otočiť a povedať, že sa ide stretnúť s Číňanmi, a potom sa o tom porozpráva s Európanmi. Práve v tom totiž spočíva podstata frustrácie, ktorú zažila Európska únia.

Vážená pani ministerka, musíme si zachovať vedúce postavenie v záujme klímy, v záujme Európskej únie a v záujme celého ľudstva.

Predseda júci. – Viete, že svoje vystúpenia môžete predložiť písomne a že sa objavia v doslovnom zápise z rokovania Parlamentu. Ak však rozprávate veľmi rýchlo, problém je v tom, že tlmočníci nestíhajú sledovať, čo hovoríte, a vaše vystúpenie si vypočujete len vy alebo aspoň tí z vás, ktorí rozumejú jazyku, v ktorom ich prednášate.

Je preto dobré hovoriť pomaly, aby mohli byť vaše vystúpenia pretlmočené, a, ako som povedal, využite možnosť odovzdať svoje vystúpenie písomne, aby sa objavilo v doslovnom zápise z rokovania.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Vážený pán predseda júci, mali by sme si priznať, že taktika, ktorú Európska únia doteraz vrátane samitu v Kodani používala, bola nesprávna. Táto taktika spočívala v tom, že sme vyložili všetky karty a verili sme, že ak si stanovíme ambiciózne ciele, ostatní sa k nám pripoja. Dohadovanie sa o tom, či znížiť emisie o 40 % alebo 50 %, ktoré sa odohralo aj tu v Parlamente, bolo nesprávne. V istom zmysle to pripomína rokovania počas studenej vojny, keď niektoré politické skupiny verili, že jednostranné odzbrojenie presvedčí Sovietsky zväz, aby odzbrojil tiež. Musíme zmeniť túto taktiku a byť rázni v rozhovoroch so svetovými mocnosťami, ako sú Čína a Spojené štáty, a dokonca pohroziť, že na hraniciach Európskej únie zavedieme to, o čom hovoria naši kolegovia z Francúzska, teda uhlíkovú daň. Naše podniky musia byť na svetovom trhu konkurencieschopné. Mali by sme pamätať aj na nové technológie vrátane technológií...

(Predseda júci prerušil rečníka.)

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážený pán predseda júci, všetci svorne priznávajú, že samit v Kodani skončil dvojitém neúspechom. V skutočnosti bol samit nielen fiaskom, ktorého výsledkom bola nezáväzná dohoda, ktorú nepodpisali všetky štáty, ale museli sme sa vyrovnáť aj so svojou vlastnou porážkou, pretože počas rokovaní v Kodani sa stredobodom pozornosti stala kľúčová úloha, ktorú hrali dvaja najväčší znečisťovatelia planéty, teda Čína a Spojené štáty. Táto G2 viedla rokovania bez toho, aby Európania alebo rozvojové krajiny mohli v tejto záležitosti skutočne niečo povedať. Poľnohospodárstvu sa preto nevenovala takmer žiadna pozornosť. Toto odvetvie je však jedným z najzákladnejších prvkov v boji proti zmene klímy. Európske poľnohospodárstvo sa v súčasnosti pripravuje na prechod k udržateľnejším výrobným modelom so zodpovednejším hospodárením s vodou a k modelom, ktoré sú menej energeticky náročné a menej závislé od chemikálií, pretože si uvedomuje, že biodiverzita a zachovanie ekosystémov sú veľmi dôležité pre obmedzenie znečisťovania životného prostredia. Prosím vás, kedy si teda priznáme, že poľnohospodárstvo...

(Predseda júci prerušil rečníka.)

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Vážený pán predseda júci, samit v Kodani ukázal ďalší spôsob, ako sa pozeráť na otázku zmeny klímy. Skutočný problém nesúvisel s obmedzením emisií skleníkových plynov, ale s navrhnutím účinných mechanizmov, ktoré podporia ich zníženie. Európske spoločenstvo bolo zatiaľ lídrom v oblasti znižovania emisií CO₂ a stále stanovuje normy pre dosahovanie tohto cieľa po celom svete.

Z toho dôvodu sa v rámci Európskej únie oplatí navrhnuť udržateľný prístup, ktorý by umožnil financovanie predovšetkým našich vlastných primeraných opatrení v EÚ. Peniaze by pochádzali z fondu EÚ, ktorý by spoločne založili všetky členské štáty, pričom príspevky by sa úmerne zakladali na HDP na obyvateľa každého štátu. Takýmto spôsobom by sme dosiahli rovnocenné príspevky od každého členského štátu bez zbytočných komplikácií. Prioritou by boli finančné opatrenia, ktoré by prispeli k skutočnému zníženiu emisií za najnižšiu cenu.

Adam Gierke (S&D). – (PL) Vážený pán predseda júci, v súvislosti s kritickými poznámkami vedcov, ktoré sa týkajú hodnovernosti záverov IPCC a odhalenia falšovania údajov, čo malo nepochybne vplyv na výsledok konferencie v Kodani, som sa Komisie spýtal, či by bolo možné overiť sporné zistenia. Pán Dimas vo svojej odpovedi vyhlásil, že posudok IPCC je vyjadrením konsenzu, ku ktorému dospeli tisíce vedcov. Pýtam sa preto, či sa o vedeckých výsledkoch rozhoduje prostredníctvom konsenzu a či sú vedecké závery výsledkom hlasovania. Pokiaľ ide aféru Climategate, pán komisár povedal, že stanoviskom Európskej komisie je, že táto aféra neovplyvňuje očividné a odôvodnené závery, ktoré sa uvádzajú v správe IPCC. Pýtam sa preto, aký

druh záverov vyplýva zo sfalšovaných údajov. Myslím si, že potrebujeme nestranný výskum, aby sme overili účinky CO₂. Bez vedeckej dôveryhodnosti nás v Mexiku čaká ďalšia pohroma.

Sirpa Pietikäinen (PPE). – Vážený pán predsedajúci, ďalšie kroky z Kodane by mali viesť k zlepšeniu postavenia a rokovacích schopností Organizácie Spojených národov.

Mali by sme OSN pomôcť, aby začalo rokovať na vysokej úrovni s vedúcimi predstaviteľmi štátov, a potom pokračovalo v podrobnom plánovaní so štátnymi zamestnancami tak, ako to funguje v G8 alebo G20. EÚ má záujem aj spôsobilosť na to, aby pretlačila takýto druh zmeny v systéme OSN.

Po druhé, mojím želaním a nádejou, ktoré smerujem k Rade a novej Komisii, je, že po prijatí Lisabonskej zmluvy by sa teraz kľúčovou otázkou našej zahraničnej politiky mala zaoberať trojica v zložení predseda Komisie, vysoká predstaviteľka a komisárka pre zmenu klímy a malo by sa umožniť rokovanie na základe jedného dohodnutého textu.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Už to tu odznelo a je to pravda, že samit v Kodani bol sklamaním, keďže sa nepodarilo schváliť ani jednu jedinú politicky záväznú dohodu. Teraz sa však musíme pozerieť dopredu a politicky sa pripraviť na konferenciu v Mexiku – Európska únia sa už z odborného hľadiska pripravuje. Európska únia musí opäť získať vedúce postavenie a vystupovať jednotne. Lisabonská zmluva nám v tom pomôže. Umožní Európe presadiť sa a vystupovať jednotne s autoritou subjektu, ktorý si urobil domáce úlohy. Spoliehame sa aj na španielske predsedníctvo, že keď príde na stretnutie do Bonnu...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Predsedajúci. – Uzavreli sme toto zasadnutie. Bolo mimoriadne dlhé, ale aspoň sme mohli dať slovo značnému počtu poslancov. Veľa prítomných poslancov zároveň odhalilo záujmy Parlamentu týkajúce sa témy, ktorou sa zaoberáme.

Práve sme dospeli k záverečnej časti rozpravy a najskôr dáme slovo pani Espinosovej, aby nám mohla odpovedať.

Pani Espinosová aj Parlament pochopia, že ma teší, že jej môžem dať slovo z dôvodu priateľstva, vrelosti a obdivu, ktoré k nej cítim.

Elena Espinosa Mangana, úradujúca predsedníčka Rady. – (ES) Dámy a páni, rada by som vám všetkým poďakovala za vaše príspevky, ktoré nám nepochybne pomôžu zlepšiť sa. Je mi ľúto, že vám nemôžem všetkým odpovedať osobne, od prvého príspevku pani Wortmannovej-Koolovej až po posledný príspevok pána Grzyba, ako aj na 15 dodatočných vystúpení, ktoré sme si vypočuli. Dovoľte mi však povedať ešte zopár slov k môjmu úvodnému vystúpeniu.

V oblasti zmeny klímy máme pred sebou niekoľko veľmi dôležitých cieľov: posilniť podporu a primeranú úroveň záväzku, ktorý sa spája s kodanskou dohodou, a posilniť každú jej zložku prostredníctvom rozšírenia a podrobného rozpracovania ich obsahu a urýchlenia ich uplatnenia.

Samit v Kodani odhalil nový medzinárodný scenár, ktorý nás obklopuje. V rámci tohto scenára potrebujeme ďalšie vylepšenia. Sme v situácii, v ktorej nové ciele a očakávania zaznievajú z úst veľmi rozdielnych aktérov a v ktorej sa pravidlá prijímania rozhodnutí musia zmeniť, aby sa mohli účinne prispôsobiť novým časovým rámcom a potrebám.

V tejto súvislosti musí Európska únia zvážiť, ako čo najlepšie ukázať svoje vedúce postavenie v oblasti klimateckej politiky na medzinárodnej scéne.

Nesmieme pustiť zo zreteľa naše ciele, pretože by to oslabilo našu dôveryhodnosť a naše postavenie, ktoré sa v posledných rokoch spochybňuje. Nikto nevie lepšie ako Európska únia, aké ťažké je vybudovať si takéto kolektívne vedúce postavenie. Podobne nikto si neuvedomuje viac ako tento Parlament, aké výhody a uspokojenie prináša výsledok, ktorý zlepší veci pre nás všetkých. Na celosvetovej scéne sa môžeme posunúť dopredu len vtedy, ak je cesta vpred založená na vzájomnej dôvere a verejnom záujme.

Niektorí opísali samit v Kodani ako dokonalú búrku s trpkou-sladkým výsledkom. Radšej by som si z toho zobrala niečo, čo sa mi zdá byť veľmi cenné: skutočnosť, že nám tento samit poskytol veľký potenciál, ktorý budeme môcť v nasledujúcich mesiacoch využiť. Dámy a páni, môžete si byť istí, že môžeme nahlas a jasne povedať, že Európska únia nebola v Kodani problémom.

Pokiaľ ide o vystúpenia, niekoľkí z vás spomínali solidaritu s tretími krajinami, znižovanie emisií, odlesňovanie, ako aj efektívnejší a udržateľnejší priemysel, a mnohí z vás hovorili o vedúcom postavení a jednote. V tomto štádiu je našou povinnosťou presadiť okamžité uplatnenie kodanskej dohody.

Zároveň je našou povinnosťou presadiť plné začlenenie tejto dohody do bežného postupu Organizácie Spojených národov, ako aj položiť pevné základy významného pokroku v Mexiku. Zásadnou tu bude úloha regionálnych a sektorových spoločenstiev. Európska únia ich musí posilniť a rozšíriť.

V našej práci musíme stáť bok po boku a čeliť budúcnosti. Musíme sa poučiť a posunúť vpred. Nesmieme sa len sťažovať. Keď sa pozrieme do budúcnosti a zamyslíme sa nad tým, čo musíme zanechať budúcim generáciám, Parlament môže urobiť veľa. My všetci spolu, teda členské štáty, Rada pre životné prostredie, Komisia, Parlament a, samozrejme, predsedníctvo: my všetci zohrávame svoju úlohu.

Namiesto toho, aby sme vytlačali jeden druhého, musíme konať spoločne a spolu vyvinúť čo najväčšie úsilie, aby sme ochránili spoločnú budúcnosť, pričom nesmieme zabúdať, že zároveň treba pokračovať v spoločných cieľoch, ktorými sú životné prostredie, konkurencieschopnosť a inovácia.

Vaším príspevkom som venovala pozornosť a uisťujem vás, že španielska vláda, ktorá je na poste rotujúceho predsedníctva do 30. júna, bude s vami stále spolupracovať na tom, aby sme dosiahli udržateľnejšiu budúcnosť pre nás všetkých.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážení páni predsedajúci, v prvom rade sa vám chcem poďakovať za veľmi zmysuplnú a zodpovednú rozpravu. Kolegovi Stavrosovi Dimasovi určite odkážem, že mu úprimne želáte, aby sa uzdravil a mohol sa k vám čoskoro pripojiť vo výbore.

Venoval som pozornosť vašim poznámkam a pokúsim sa odpovedať na niektoré vaše obavy a politické stanoviská na základe konzultácií, o ktoré som požiadal počas tejto rozpravy. Myslím si, že vaše hlavné myšlienky môžeme vyložiť tak, že hoci kodanská dohoda neodráža našu úroveň ambícií, Európa na nej predsa len zanechala nejaký odtlačok. Inými slovami, kodanská dohoda obsahuje odkazy na úroveň ambícií potrebných na riešenie zmeny klímy v dohodách o zmene klímy po roku 2012 a stanovuje základ pre finančný balík a vyzýva k skutočným záväzkom týkajúcim sa znižovania emisií.

Pokiaľ ide o náš vlastný záujem a naše záväzky, práve v tejto chvíli zasadá výbor Coreper, pričom Komisia a členské štáty chcú dospieť k jedinému a jasnému návrhu. O podrobnostiach sa ešte diskutuje a ja som presvedčený, že budeme hotoví pred termínom 31. januára. To je odpoveď na otázku pani McAvanovej a malo by to vytvoriť aj pevný základ jediného dohodnutého textu, ktorý žiadala pani Pietikäinenová.

Túto dohodu zároveň považujeme za odrazový mostík pre budúce významné skoky, ku ktorým by malo dôjsť v Mexiku počas budúcich medzinárodných rokovaní o klíme. Pani Hassiová a mnohí ďalší žiadajú, aby mala EÚ vedúce postavenie. Súhlasím. Komisia je pritom odhodlaná zaistiť, aby si EÚ počas nasledujúcich mesiacov zachovala svoje vedúce postavenie a premenila túto dohodu na ambicióznou a právne záväznú zmluvu, ktorú chceme všetci vidieť. Počítam s tým, že tento cieľ podporíte.

Bohužiaľ, ako v tejto rozprave správne zaznelo, niektorí z našich dôležitých rokovacích partnerov, ako napríklad Čína a Spojené štáty, neboli schopní alebo ochotní zaviazat sa tak pevne, ako to urobila Európska únia, čo malo, samozrejme, nepriaznivý vplyv na rokovania. Každému je jasné, že predovšetkým Čína sa nechcela zaviazat k skutočne zmysuplným cieľom. Môj osobný názor je, že nová Komisia bude musieť stanoviť celkovú stratégiu Európskej únie voči Číne, aby sa nám darilo lepšie uskutočňovať a dosahovať spoločné záujmy, pokiaľ ide o klimatickú politiku, obchodné napätie a politiku výmenného kurzu. Je neprijateľné, aby menový damping Číny ohrozil hospodársku obnovu v Európe. Takisto by sme očakávali, že Čína urobí dôležitý záväzok v oblasti politiky zmeny klímy.

Pripomeňme si však aj to, že naše vedúce postavenie sa začína doma. Musíme urobiť všetko pre to, aby sme splnili svoje záväzky z Kjótskeho protokolu, keďže sa blížíme k cieľovej čiare. Zároveň musíme zabezpečiť, aby sa navrhli nové ambiciózne politiky a opatrenia, ktoré nás privedú k zníženiu emisií o 20 % alebo dokonca 30 % – teda k cieľu, ktorý sme si stanovili. Ak to chceme dosiahnuť, musíme investovať do inovácie a výskumu environmentálnych a energetických technológií, ako aj technológií na efektívne využívanie zdrojov. Práve to bude podstatou novej stratégie EÚ 2020, ktorú v súčasnosti pripravujeme.

Súhlasím s pani Dativou a s pani Grossetêteovou, ako aj s pani Ekovou, že to znamená, že EÚ 2020 bude musieť byť stratégiou zameranou na klimatický priemysel a pracovné miesta – a teda stáť v centre hospodárskeho oživenia Európskej únie. Rád by som ešte odpovedal aj pánovi Daviesovi na jeho veľmi konkrétnu otázku. Overil som si to a môžem vás informovať, že o použití finančnej podpory vo výške

300 miliónov EUR na zachytávanie a skladovanie uhlíka by sa malo rozhodnúť 2. februára v príslušnom komitologickom výbore. Môžem vás uistiť, že chceme podporiť 12 pilotných zariadení. Osem zariadení bude podporených v prvom kole a zvyšok v druhom kole.

Na záver by som rád povedal, že je našou povinnosťou voči budúcim generáciám, aby sme aj naďalej šli príkladom a do konca tohto roka dosiahli právne záväznú dohodu, čím zabezpečíme lepšiu a udržateľnejšiu budúcnosť pre všetkých.

Predseda júci. – Po tomto vystúpení pána komisára uzatvárame rozpravu. Želáme mu veľa šťastia a sme si istí, že urobí vynikajúcu prácu, ako to dokázal aj v minulosti.

Hlasovanie sa uskutoční počas prvého februárového zasadnutia.

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Winston Churchill povedal, že politika je schopnosť predpovedať, čo sa stane zajtra, budúci týždeň, budúci mesiac a budúci rok. Zároveň je to schopnosť neskôr vysvetliť, prečo sa to nestalo.

Pokiaľ ide o konferenciu v Kodani, sme celkom dobrými politikmi. Konferencia sa začala s veľkým politickým optimizmom spojeným s novou dohodou o klíme, ale rokovania ukázali, že optimizmus a úcta k životnému prostrediu sú skôr európskymi ako celosvetovými hodnotami. Skutočnosť, že výsledok konferencie v Kodani znamenal sklamanie z toho, že sa naše očakávania a očakávania našich občanov nesplnili, by nás mala motivovať a vzbudiť v nás odhodlanie väčšmi sa angažovať a ukázať väčšiu jednotnosť na nasledujúcom samite, ktorý sa uskutoční na jeseň v Mexiku. Európa sa musí naučiť byť hráčom a aktívnym vyjednávačom a zároveň vystupovať jednotne.

Ivo Belet (PPE), písomne. – (NL) Vážený pán predseda júci, po fiasku v Kodani by sme si mohli sadnúť bokom a žalostne nariekať a bedákať, ale to by bolo mrhaním energiou. Pokračujme v snahe upratať si pred vlastným prahom. Európa je jediný svetadiel, ktorý bude mať presne stanovené a ambiciózne právne predpisy týkajúce sa znížovania emisií CO₂. Tieto predpisy sa musia uplatniť v nasledujúcich mesiacoch a rokoch. Nesmieme zabúdať, že majú priamy vplyv aj na ďalšie supervelmoci a v neposlednom rade na Čínu. Všetky spotrebné výrobky, ktoré chce Čína v blízkej budúcnosti predávať v Európe, budú musieť spĺňať najprísnejšie európske environmentálne normy. To núti aj čínskych výrobcov, aby zmenili postoj. Samit v „Dúfani“ možno do značnej miery zlyhal, ale musíme sa opäť pustiť do práce, keďže budúci rok na nás čakajú nové príležitosti, a to najskôr v Bonne a potom v Mexiku. Samit v Kodani nás medzitým uistil o tom, že každý sa má na pozore, a veľmi zvýšil naše environmentálne povedomie. To síce nestačí, ale som optimistický, keď si uvedomím, že investovanie do klímy je prospešné aj pre naše vlastné vrecká, pre hospodárstvo a tým aj pre zamestnanosť.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), písomne. – (RO) Samit o životnom prostredí, ktorý sa uskutočnil v Kodani, mnohí označujú za úplné zlyhanie, keďže jeho výsledkom bola hmlistá dohoda bez akýchkoľvek jasných predpokladov a termínov. Keď sa však bližšie pozrieme na to, čo sa v dánskom hlavnom meste stalo, zistíme, že tu boli položené základy nového celosvetového klimatického poriadku, ktorý však dosiahneme až po mnohých rokoch ťažkej práce a rokovaní.

Bolo to po prvýkrát, čo sa stretlo 115 vedúcich predstaviteľov štátov a vlád, aby diskutovali o zmene klímy. To je dôležité znamenie. Skutočnosť, že sa samit konal pod záštitou OSN, poukazuje na to, že dokonca aj rozvojové a priemyselne slabo rozvinuté krajiny si uvedomujú, že musia hrať aktívnu úlohu pri znížení emisií skleníkových plynov.

Dôležitosť bilaterálnych diskusií medzi silnými priemyselne vyspelými štátmi a rozvojovými štátmi narastá, najmä pokiaľ ide o ďalší samit o environmentálnych otázkach v Mexiku. EÚ má k dispozícii všetky údaje, aby mohla hrať dôležitú úlohu v bilaterálnych diskusiách s krajinami, ako sú Čína, India alebo Brazília. Prišiel čas, keď sa nám žiadne úsilie spojené s budúcnosťou planéty, na ktorej všetci spolu žijeme, nebude zdať príliš veľké.

George Sabin Cutaş (S&D), písomne. – (RO) Za posledný mesiac sa na opísanie samitu v Kodani najčastejšie používa slovo „zlyhanie“. Za neuspokojivý výsledok samitu môže zdržanlivosť, ktorú preukázali veľké priemyselne rozvinuté krajiny, a zložené pravidlá systému, ktoré sú založené na konsenze OSN.

Okrem toho by sa mala preskúmať neschopnosť Európskej únie prevziať na seba úlohu katalyzátora globálneho úsilia zameraného na obmedzenie účinkov zmeny klímy. Tým, že rok pred touto konferenciou EÚ jednostranne oznámila svoj zámer znížiť do roku 2020 emisie skleníkových plynov o 20 %, nadobudla

morálnu prevahu, aby povzbudila rokovania v Kodani. Nevedeli sme však, ako zariadiť, aby si náš hlas vypočuli na stretnutí, ktorému vládli stanoviská USA a rozvíjajúcich sa krajín.

Požaduje sa obmedzenejší formát diskusií, takže môžeme dúfať, že sa rokovania skončia úspešne. Ministerské stretnutia v Bonne a v Mexiku, ktoré sa uskutočnia v júni a v decembri, treba čo najefektívnejšie využiť na to, aby sme prijatiu novej zmluvy nechali otvorenú cestu. Členské štáty musia zosúladiť svoje kroky, aby sme na celosvetovej scéne vystupovali jednotne.

Adam Gierek (S&D), písomne. – (PL) Fiasko samitu o klíme odhalilo slabosť Európy a naivnosť jej politickej elity. Ukázalo, že sme len jedným z mnohých aktérov na svetovej scéne. Prečo sa návrhy týkajúce sa emisií CO₂ ukázali ako neprijateľné? Bolo to preto, lebo ohrozujú záujmy mnohých rozvojových krajín, neberú do úvahy hospodársku súťaž v oblasti zbrojárskeho priemyslu vo svete, nespravodlivo rozdeľujú právo využívať spoločné vlastníctvo, ktorým je Zem, a sú založené na nie veľmi dôveryhodných hypotézach, ktoré predložil IPCC o škodlivosti CO₂, zatiaľ čo sa ukázalo, že takzvané „dôkazy“ boli zmanipulované (aféra Climategate). Veda nesmie podliehať politickej kontrole, ale mala by brať do úvahy všetky okolnosti a odpovedať na každú možnú otázku. Opýtal sa niekto napríklad na to, čo by sa stalo, keby v atmosfére nebolo dosť CO₂? Mali by sme byť radi, že v súčasných dejinách našej planéty zažívame teplé obdobie a že v tejto chvíli máme v atmosfére okolo 370 – 380 ppm CO₂. Vo fyzike a v chémii poznáme Le Chatelierov princíp rovnováhy, ktorý predpovedá rozvoj ideálnych podmienok pre fotosyntézu. Zem je čoraz zelenšia, čo sa už mnohokrát potvrdilo, a to zaručuje väčšiu úrodu a lepšie podmienky pre rozvoj. Nech to tak trvá, hoci, bohužiaľ, existuje mnoho signálov, že sa počas nasledujúcich dvoch desaťročí svet ochladí. Na záver: Európska únia by mala okamžite prehodnotiť svoj restriktívny klimatický a energetický balík, pretože obmedzuje konkurencieschopnosť hospodárstva EÚ.

Béla Glattfelder (PPE), písomne. – (HU) Súčasné liberálne obchodné nariadenia podporujú väčšiu tvorbu emisií oxidu uhličitého. Prostredníctvom zavedenia obchodovania s emisiami, podpory obnoviteľných zdrojov energie a investícií zameraných na zlepšenie energetickej účinnosti vynakladajú rozvinuté krajiny značné úsilie na to, aby obmedzili svoje emisie oxidu uhličitého. Tieto opatrenia prinášajú podnikom dodatočné náklady. V týchto krajinách navyše stále stúpajú dane spojené so spotrebou energie.

Mnoho rozvojových krajín medzitým nerobí nič pre to, aby znížili množstvo svojich emisií skleníkových plynov. Svoje emisie oxidu uhličitého dokonca neustále zvyšujú. Namiesto toho, aby priemyselných užívateľov podnecovali k osvojovaniu si energetickej účinnosti, dodávajú im elektrinu za dotované sadzby. Mnohí hovoria, že dnes už najdôležitejšou komparatívnou výhodou týchto krajín nie je lacná pracovná sila, ale lacná energia.

Z toho dôvodu je potrebné zaviesť nové medzinárodné obchodné nariadenia, ktoré zabránia tomu, aby obchodovanie viedlo k ďalšiemu zvyšovaniu emisií oxidu uhličitého. Musíme obchodovať nielen čestne, ale aj ekologicky. V tomto smere potrebujeme zaistiť, že ak sa krajine nepodarí splniť si záväzky uvedené v dohodách o zmene klímy, uvalia na ňu účinné právne sankcie.

András Gyürk (PPE), písomne. – (HU) Konferencia v Kodani o zmene klímy bola sklamaním. Neboli sformulované žiadne právne záväzné povinnosti, ktoré by určili budúci rámec medzinárodnej ochrany klímy. Situácia je ešte o to horšia, že napriek svojmu zámeru EÚ nebola schopná významne ovplyvniť konečný výsledok rokovaní. Neúspech konferencie však nie je dôvodom zaháľañ. Musíme si zvyknúť na myšlienku zdôrazňovania regionálnych riešení, až kým sa nevypracuje medzinárodná zmluva, ktorá bude právne záväzná pre všetkých aktérov. Európska únia by preto mala pracovať na zdokonaľovaní svojich vnútorných nariadení o ochrane klímy. Nariadenia Únie by mali byť zefektívnené bez toho, aby európskym priemyselným odvetviam spôsobovali konkurenčnú nevýhodu.

Klimatická politika EÚ by však nemala znevýhodňovať ani nové členské štáty, ako sa to nedávno stalo v prípade vnútornej dohody EÚ o rozdelení záťaže. Pokiaľ ide o ochranu klímy, mali by sa uprednostňovať riešenia, ktoré majú okrem znižovania emisií mnoho dodatočných vplyvov. Rozvoj mestskej dopravy takto zlepšuje kvalitu života, investície do zlepšovania energetickej účinnosti vytvárajú pracovné miesta a sumy, ktoré sa vynakladajú na výskum a vývoj, zároveň zvyšujú konkurencieschopnosť. Tieto hľadiská by sa mali odrážať aj v rozpočte na nasledujúcich sedem rokov. Európa si nemôže dovoliť byť počas medzinárodných rokovaní o ochrane klímy len divákom. Mala by aj naďalej preberať iniciatívu, aj keď namiesto prevratných zmien budú teraz klimatickú politiku charakterizovať malé postupné kroky.

Eija-Riitta Korhola (PPE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, tieto sťažnosti na žalostný výsledok v Kodani som počúvala s istým zdesením. Môžem povedať len to, že je načas, aby sa EÚ prebudila do reality.

Musíme si prestať robiť ilúzie, že EÚ je vo vedúcom postavení alebo že by na seba mohla prevziať takúto úlohu. Buďme úprimní: naša neúčinná a finančne nákladná stratégia nikoho neláka. To poviem aj budúcej komisárke zodpovednej za oblasť zmeny klímy. Samit v Kodani sa začal aj skončil, ale prečo sa nás pani Hedegaardová stále snaží presviedčať o tom, že EÚ je lídrom klimatickej politiky a práve ona by mala svetu ukázať cestu? EÚ túto úlohu nehrala dlho.

Paradoxným sloganom, ktorý si EÚ vytvorila, je: „Nasledujte ma, som hneď za vami.“ Práve s takýmto druhom sebaklamu EÚ pokračuje vo svojej úbohej klimatickej politike, ktorá ničí pracovné miesta v najekologickejších priemyselných odvetviach. Tí, ktorí detailne sledovali diskusiu o klíme, už dlho vedeli, že medzinárodnú dohodu založenú na pláne EÚ sa nepodarí dosiahnuť. Spojené štáty americké, Čína a Japonsko si zvolili cestu, ktorá odmieta model na čele s OSN, ktorý zahŕňa dohodnuté emisné stropy a harmonogramy. Investujú priamo do znižovania intenzity uhlíka a do nových technológií, ktoré napokon tiež budú vnímané ako logický spôsob znižovania emisií. Tento postup však nevystaví hospodárstvo a pracovné miesta byrokrácii, nespravodlivej hospodárskej súťaži alebo nepredvídanému kolísaniu cien. V Európe tomu budeme vystavení, ak bude EÚ pokračovať v inej ceste, na ktorej zostane osamotená, a bude len zhoršovať vážnu situáciu podnikov. Je to poľutovaniahodná situácia, z ktorej nemá nikto úžitok, a už vôbec nie ľudia. Životnému prostrediu nepomôže ani to, keď budú najekologickejšími priemyselnými odvetvami na svete uložené sankcie za obchodovanie s emisiami, ktoré sa zvyšným odvetvami neukladajú. Je načas, aby EÚ prehodnotila svoju politiku a prestala takto fantazírovať.

Petru Constantin Luhan (PPE), písomne. – (RO) Európska únia sa musí aj naďalej zapájať do medzinárodných rokovaní s cieľom prijať dohodu, ktorá by nahradila Kjótsky protokol. Je jasné, že ak chceme podpísať novú celosvetovú dohodu, ktorá by nahradila Kjótsky protokol, musíme zhodnotiť a dôkladne pripraviť rokovaciu stratégiu EÚ s cieľom pokračovať v rokovaníach v roku 2010.

Hoci konferenciu v Kodani nemožno považovať za úspech a je vzdialená od toho, čo chcela Európska únia dosiahnuť, jej závery naznačujú ďalší krok k podpísaniu celosvetovej právne záväznej dohody, ktorá nahradí Kjótsky protokol. V najbližšej budúcnosti sa úsilie EÚ musí zamerať na diplomatické snahy, ktorých cieľom bude dosiahnuť záväzky zo strany všetkých dôležitých globálnych partnerov, a to najmä USA, Číny a Indie, aby sa podarilo dosiahnuť celosvetový cieľ, ktorým je obmedziť zvýšenie teploty na dva stupne Celzia v porovnaní s úrovňou pred industrializáciou.

Musíme si uvedomiť, že záväzok EÚ zvýšiť úroveň zníženia emisií o 30 % do roku 2020 je podmienený porovnateľnými alebo úmernými záväzkami, ktoré na seba vezmú tretie krajiny.

Rovana Plumb (S&D), písomne. – (RO) Mesiac po konferencii o zmene klímy ju môžeme zhodnotiť. Rokovania o kodanskej dohode a jej podpísanie boli spojené s veľkým úsilím a mali blízko k totálnemu zlyhaniu. V kompromise, ktorý bol prijatý s veľkými ťažkosťami, sa uvádzajú len formulácie typu „berie na vedomie“.

Hoci si EÚ stanovila konkrétne a ambiciózne ciele, nevedli k podobným krokom zo strany ostatných partnerov. Treba však zdôrazniť, že všetky významné hospodárske a politické mocnosti sveta sa stretli, aby diskutovali a prevzali zodpovednosť za boj proti zmene klímy. Cieľom bolo uznať, že je potrebné udržať stúpanie globálneho otepľovania na 2 °C a dohodnúť sa na finančnej podpore vo výške 30 miliárd USD v rokoch 2010 – 2012 (finančné prostriedky na rýchly štart) a 100 miliárd USD do roku 2020. Tieto sumy by mali financovať opatrenia na prispôsobenie sa účinkom zmeny klímy a na ich obmedzenie v najmenej rozvinutých a najzraniteľnejších krajinách.

Myslím si, že budúca Komisia, najmä ak v nej bude komisár zodpovedný za oblasť zmeny klímy a s ňou spojené kroky, musí veľmi dôsledne posúdiť všetky návrhy na zníženie emisií – záväzky, ktoré si stanovili krajiny, ktoré sú súčasťou dohovoru Organizácie Spojených národov. Komisia musí rovnakým spôsobom pripraviť aj rokovania, aby sa na 16. konferencii zmluvných strán (COP 16), ktorá sa uskutoční v roku 2010 v Mexiku, podpísala právne záväzná dohoda.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písomne. – Väčšina z nás oprávnene vyjadrila sklamanie z výsledku samitu v Kodani a z neschopnosti dosiahnuť právne záväznú dohodu. Urobil sa však istý pokrok. Napríklad vytvorenie Kodanského zeleného klimatického fondu poskytne chudobnejším krajinám finančné prostriedky na prispôsobenie sa zmene klímy a rozvoj výroby čistej energie, pričom formálne uznanie rozvíjajúcich sa hospodárstiev, že nesú spoločnú zodpovednosť, zvyšuje pravdepodobnosť, že tieto krajiny v blízkej budúcnosti prijímú konkrétny záväzok. V situácii, keď nemáme právne záväznú dohodu, musí EÚ aj naďalej hrať vedúcu úlohu. Kandidátka na post komisárky pre oblasť klímy sa zaviazala k medzinárodnej dohode o ochrane tropických lesov, zaradeniu cestnej a námornej dopravy do ETS (systému na obchodovanie s emisiami)

a k prepojeniu európskeho a amerického systému stanovenia hornej hranice emisií a obchodovania s nimi, čo by predstavovalo rozhodujúci krok v medzinárodnej spolupráci zameranej na celosvetové zníženie emisií. Mali by sme pokračovať v rozvíjaní a uplatňovaní svojich vlastných právnych predpisov v oblasti klímy, tak ako ostatné krajiny pracujú na tých svojich. Naša spolupráca s medzinárodnými organizáciami a partnerskými krajinami v nasledujúcich mesiacoch zvýši šance dosiahnuť zmysluplnejší pokrok na nasledujúcej konferencii v Mexiku.

Zbigniew Ziobro (ECR), písomne. – (PL) Problém klimatického otepľovania je jednou z hlavných otázok, ktoré trápia moderný svet. Nedávno sa v Kodani konal samit o klíme, ktorý bol venovaný tejto problematike. Medzitým sme zistili, že zo skupiny pre výskum klímy na britskej *University of East Anglia*, ktorá je jednou zo svetovo najprestížnejších inštitúcií zaoberajúcich sa klimatickým otepľovaním a vplyvom ľudskej činnosti na tento proces, unikol obsah niekoľkých tisícok dokumentov a e-mailov a dostal sa na internet. Tieto materiály obsahovali korešpondenciu medzi vedcami z rôznych krajín, ktorých výskum má zásadný vplyv na stanovisko Európskej únie a OSN k zmene klímy. Na základe informácií, ktoré unikli, sa ukazuje, že vedecké výsledky mohli byť zmanipulované, čo mohlo mať za následok zverejnenie nespolahlivých informácií o skleníkovom efekte a zmene klímy. Krajiny EÚ, a tým aj naše spoločnosti, znášajú vysoké náklady spojené s emisiami skleníkových plynov, pričom v Kodani sa objavili pokusy prinútiť rozvinuté krajiny vráťane EÚ, aby prijali ešte väčšiu finančnú záťaž spojenú s globálnym otepľovaním, čím by sa pomohlo rozvojovým krajinám. Každá pochybnosť, ktorá v tejto záležitosti existuje, by sa mala podrobne objasniť, a to nielen preto, lebo chceme presvedčiť tých, ktorí pochybujú o opodstatnenosti opatrení na obmedzenie emisií skleníkových plynov, ale aj preto, lebo európski daňoví poplatníci znášajú a budú znášať obrovské náklady, ktoré sa s tým spájajú, a musia si byť istí, že sa tieto opatrenia zakladajú na rozumných dôvodoch.

PREDSEDA: PANI WALLIS

podpredsedníčka

12. Hodina otázok (otázky pre Radu)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B7-0002/2010).

Vítam pána ministra na tejto prvej hodine otázok počas španielskeho predsedníctva.

Nasledujúce otázky sú určené Rade.

Otázka č. 1 nebude zodpovedaná, keďže predmet, ktorého sa týka, už je na programe tohto zasadnutia.

Otázka č. 2, ktorú predkladá **Gay Mitchell** (H-0477/09)

Vec: Úverová kríza/Pôžičky pre podniky

V decembri nemecký minister hospodárstva uviedol, že ak banky nebudú poskytovať väčšie pôžičky, Nemecko by mohlo čeliť ďalšej úverovej kríze, najmä pokiaľ ide o pôžičky pre malé a stredné podniky. Ide o problém, ktorý by sa mohol rozšíriť na celú EÚ.

Aké konkrétne opatrenia prijme Rada s cieľom zabezpečiť, aby banky poskytovali pôžičky podnikom, ktoré by vďaka tomu mohli ďalej fungovať, čím by podporovali vytváranie pracovných miest a rast a prispievali k hospodárskej obnove?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Ako viete, Radu už istý čas znepokojuje problematika zabezpečenia dostatočného prístupu ku kapitálu pre spoločnosti a tiež kroky, ktoré v tejto veci podnikli členské štáty.

V januári minulého roka Rada okrem iného zaznamenala, že členské štáty konali dôrazne a rozhodne, aby uvoľnili úverové trhy. Na jar Európska rada zdôraznila význam ďalšieho uplatňovania opatrení hospodárskej obnovy a vyzvala Komisiu a Radu, aby zhodnotili účinnosť prijatých opatrení a v júni podali správu Európskej rade.

Európska rada na júnovom zasadnutí vlastne zhodnotila účinnosť opatrení prijatých členskými štátmi na podporu finančného sektora a situáciu s ohľadom na stabilitu a fungovanie finančných trhov. Tieto výsledky boli predložené vo forme správy samotnej Európskej rade. Správa tak prešla z Rady, inými slovami Rady ministrov, do Európskej rady. Správa bola pozitívna, naznačovala existenciu záruk a mechanizmov rekapitalizácie v rámci členských štátov a na záver uvádzala, že členské štáty zohrali veľmi dôležitú úlohu

v zastavení zostupnej špirály. Rád by som vám pripomenul, že celému finančnému systému hrozil na konci roku 2008 kolaps.

Preto sme zaznamenali kladný vplyv umožnenia prístupu bánk ku globálnym financiám a následného posilnenia úverových tokov do reálneho hospodárstva. Rada ocenila, že opatrenia prijaté členskými štátmi významne prispeli k udržaniu otvorených úverových kanálov.

V súčasnosti je bankový sektor ešte aj teraz pod určitým tlakom, ktorý súvisí s rekapitalizáciou, a Rada preto vyzvala členské štáty, aby jednotlivo rekapitalizovali či obnovili svoje bilancie a tak zmiernili neistotu a zjednodušili poskytovanie úverov.

Do minulého mesiaca, decembra, Rada zaznamenala, že členské štáty uplatnili široký rozsah podporných opatrení s cieľom opätovne obnoviť finančnú stabilitu. Zdôraznila však, že ich obnova je stále trochu krehká, a vyzvala Výbor európskych orgánov bankového dohľadu, aby pravidelne poskytoval informácie o množstve dostupného kapitálu na ďalšie pôžičky.

Zavedli sme už množstvo opatrení: na jednej strane monitorovanie Radou a na druhej strane usmernenia Európskej rady. Výsledkom je predovšetkým zlepšenie, Európska centrálna banka sa pochopiteľne usiluje zaistiť likviditu bánk a dostupnosť pôžičiek pre spoločnosti.

Gay Mitchell (PPE). – Vážená pani predsedajúca, pánovi ministromi môžem povedať, že podľa mojich skúseností sa niektoré banky – v žiadnom prípade nie všetky, len niektoré banky, možno dokonca veľa bánk – správali nezodpovedne počas rastu finančného trhu a niektoré banky – možno opäť nie všetky, ale veľa bánk – sa naďalej správajú nezodpovedne v počiatočných týždňoch a mesiacoch obnovy.

Viem napríklad o jednej konkrétnej, veľmi dobre riadenej spoločnosti v Dubline, ktorá si zodpovedne plní svoje záväzky, a banka jej zďaleka nepomáha. Využila možnosť znížiť jej pôžičku a tento podnik tak vystavila veľkému tlaku – podnik, ktorý je životaschopný, podnik, ktorý recesiou prežije.

Prosím vás, pán minister, zamerajte sa na tieto banky, povedzte im, že im dávame peniaze daňových poplatníkov a očakávame, že zoberú do úvahy záujem verejnosti, nielen záujmy svojich akcionárov, medzi ktorými sú aj veľmi bohatí akcionári.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Musím vám povedať, že verím, že Rada a európske inštitúcie robia dobrú prácu. Myslím si, že urobili dobrú prácu a že výrazne prispeli k tomu, aby zabránili kolapsu dostupnosti likvidity v celom hospodárstve.

Rada Ecofin sledovala a stále sleduje opatrenia, ktoré prijali členské štáty. Robí to systematicky. Rada Ecofin má napríklad v súčasnosti za úlohu dohliadať na to, akým spôsobom sa bankám udeľujú záruky, či sú alebo nie sú nastavené obmedzenia pre spoločnosti finančného sektora a ako Európska centrálna banka vykonáva úverové financovanie.

Rád by som iba uviedol, že 7. decembra 2009 sa sám prezident Európskej centrálnej banky pán Trichet vyjadril, že zo strany Európskej centrálnej banky nie sú žiadne obmedzenia finančných prostriedkov požičiavaných bankám. V poskytovaní prostriedkov nie sú žiadne obmedzenia. Ak sú banky, ktoré to nevyužívajú, to je záležitosť každej z týchto finančných inštitúcií; pokiaľ však ide o Európsku úniu a Európsku centrálnu banku, neexistujú žiadne formy obmedzení.

V každom prípade Rada spolu s Európskym parlamentom, samozrejme, viac než ochotne preskúma súčasné smernice, o ktorých sa má rokovať v súvislosti so systémami finančného dohľadu, alebo akúkoľvek inú iniciatívu, ktorú môže v tejto súvislosti predložiť Komisia.

Catherine Greze (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, jednou z priorít predsedníctva Rady je zvýšenie vplyvu EÚ na medzinárodnej úrovni a konkrétnejšie v Latinskej Amerike.

O akom vplyve to však hovoríme? Súčasná koncepcia medzinárodných vzťahov ponúka malý priestor demokracii a ľudským právam. Chce Rada použiť dohody o voľnom obchode na podporu režimov, ktoré sústavne porušujú ľudské práva v Latinskej Amerike?

Rada by som uviedla príklad Peru, kde sú akty násilia spáchané v Bague strašným príkladom toho, ako vláda kolaboruje s nadnárodnými spoločnosťami prostredníctvom konfiškácie pôdy pôvodných obyvateľov na finančné účely. Už dnes je takmer 70 % pôdy v rukách nadnárodných a ťažobných spoločností.

Ďalším neslávne známym príkladom je Kolumbia, ktorá je pre odborárov tou najnebezpečnejšou krajinou, keďže tam zavraždili stovky ľudí. Moja otázka znie takto: máte v úmysle zaradiť otázku ľudských práv opäť raz do centra zahraničnej politiky EÚ v Latinskej Amerike?

Predseda júca. – Je mi veľmi ľúto, no zdá sa, že vaša otázka sa vôbec netýka poslednej otázky. Nie som si istá, či ste sa už niekedy zúčastnili hodiny otázok, no dopĺňujúcu otázku máte možnosť položiť, len ak sa týka hlavnej otázky. Ľutujem, no vašu otázku musím úplne vylúčiť z poradia. Navrhujem, aby ste si pozreli rokovací poriadok.

Pokiaľ je mi známe, v čase, keď som uzavrela poslednú otázku, už neboli žiadne dopĺňujúce otázky. Preto budem pokračovať, pokiaľ nemáte ďalšiu otázku týkajúcu sa úverovej krízy/pôžičiek pre podniky.

Pán Zemke, ak sa vaša otázka týka tejto témy, máte 30 sekúnd.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Áno, presne o tom je moja otázka.

Veľmi dobre vieme, že v rôznych členských štátoch je situácia veľmi rozdielna. V tejto súvislosti, ak hovoríme o pomoci podnikom, rád by som položil otázku týkajúcu sa situácie v Grécku, keďže v tejto krajine je kríza horšia ako kdekoľvek inde – ráta sa v tejto súvislosti do budúcnosti s nejakými špeciálnymi opatreniami?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Myslím si, že neskôr nasleduje otázka, ktorá sa týka presne tej istej problematiky. Preto ju zodpoviem spolu s otázkou, ktorá je na programe a týka sa presne tej istej veci, rád by som požiadal pána poslanca, aby tu zotrval, kým na ňu neodpoviem.

Hovorím o otázke číslo 9 na zozname, ktorý mám, alebo o otázke číslo 8 na súčasnom zozname, ktorú predniesla pani Kratsová-Tsagaropoulouová: finančná situácia v Grécku.

úradujúci predseda Rady. – (ES) Hovorím o otázke č. 9 na zozname, ktorý mám, alebo o otázke č. 8 na súčasnom zozname, ktorú predniesla pani Kratsová-Tsagaropoulouová: finančná situácia v Grécku.

Predseda júca. – Otázka č. 3, ktorú predkladá **Bernd Posselt** (H-0479/09)

Vec: Integrácia Kosova do EÚ

Aké kroky plánuje Rada uskutočniť s cieľom vyhovieť želaniu Európskeho parlamentu začleniť Kosovo do programov EÚ, predvstupových stratégií a do Solúnskeho procesu bez ohľadu na otázku štatútu?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Rada vždy zdôrazňovala perspektívu pripojenia západného Balkánu k Európe. To je nepochybne súčasťou zahraničnej politiky, v tomto prípade susedskej politiky, a dokonca aj politiky rozširovania Európskej únie.

Preto sa na nedávnom zasadnutí Rady v decembri 2009 potvrdila potreba rešpektovať isté spravodlivé podmienky v kontexte stabilizácie a procesu pridruženía Balkánu.

Pokiaľ ide o Kosovo, Rada zaznamenala, že v tomto prípade sa členské štáty rozhodovali v súlade s vnútroštátnymi postupmi a medzinárodným právom.

Ako viete, jednostranné vyhlásenie nezávislosti Kosova je v súčasnosti predmetom súdneho konania na Medzinárodnom súdnom dvore. V každom prípade však Rada vždy uvažovala o Kosove v rámci svojich politických vzťahov s Balkánom a v tejto veci vládne medzi členskými štátmi a vládami konsenzus, napríklad pokiaľ ide o liberalizáciu vízového režimu, z ktorej by podľa názoru Rady malo Kosovo profitovať. Okrem toho sme privítali vyhlásenie Komisie týkajúce sa prostriedkov na posilnenie ďalšieho politického a sociálno-ekonomického rozvoja Kosova.

Rada vyzvala Komisiu, aby prijala potrebné opatrenia na podporu kosovského smerovania k Európskej únii v súlade s európskou perspektívou v regióne, o ktorej som predtým hovoril.

Rada požiadala Komisiu, a, samozrejme, urobila tak po dosiahnutí konsenzu, aby iniciovala účasť Kosova na programoch Európskej únie, vďaka čomu by sa Kosovo začlenilo do hospodárskeho a rozpočtového dohľadu, a uviedla tak do pohybu druhú časť predvstupovej pomoci a podporila stabilizáciu a dialóg v procese pridruženía.

Tieto závery podporila Európska rada na svojom minulom zasadnutí 10. a 11. decembra 2009.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, mám ešte dve konkrétne otázky. Po prvé, myslíte si, že počas španielskeho predsedníctva sa nám podarí dosiahnuť pokrok, pokiaľ ide o vízové opatrenia pre Kosovo, aby Kosovo už nebolo väzením v rámci slobodného balkánskeho regiónu? Po druhé, čo v tomto období urobíte, aby ste sa pokúsili presvedčiť členské štáty, ktoré tak zatiaľ neurobili, aby uznali Kosovo? Ako som však povedal, hlavným bodom sú vízové opatrenia.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) O vízovom systéme som už hovoril.

Rada vždy vyslovovala svoje želanie, aby aj Kosovo profitovalo z vízového systému a z možnej liberalizácie vízového režimu v celom regióne. Ako viete, Komisia v tejto veci práve pracuje na detailoch. Po prvé, vzhľadom na uľahčenie udeľovania víz a neskôr dokonca liberalizáciu vízového režimu, aby mohla predložiť návrh Rade. Samozrejme, v tejto súvislosti musia byť stále dodržané určité podmienky a v tomto ohľade Komisia spolupracuje s krajinami, ktorých sa to týka. V tomto prípade spolupracuje s Kosovom a pravidelne informuje Radu.

Myšlienka liberalizácie vízového režimu, ktorá sa môže rozšíriť do oblastí susediacich s Európskou úniou, je myšlienkou, s ktorou sa určite stotožňujú Rada a španielske predsedníctvo, a myslím si, že je to jedna z politických orientácií, ktoré musíme v Európe počas nasledujúcich niekoľkých mesiacov jasne podporiť, z hľadiska mobility, schopnosti komunikovať a pohybovať sa nielen v Európskej únii, ale vo všetkých oblastiach na jej hraniciach. Domnievam sa, že je to postoj, z ktorého budú mať úžitok obe strany: Európska únia, ktorá udeľuje tieto víza, a tieto krajiny, ktoré musia prirodzene urobiť to isté na základe reciprocity.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, pri všetkých iniciatívach, ktoré Rada podniká v súvislosti s Kosovom, budú primerane brané do úvahy aj názory a informácie poskytnuté Srbskom? Bez ohľadu na územnú otázku týkajúcu sa Kosova, Srbsko je, samozrejme, kľúčovým štátom v súvislosti s integráciou západného Balkánu do EÚ a mali by sme s ním počítať pri všetkých krokoch, ktoré podnikáme.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán López Garrido, oceňujem postoj, ktorý zaujala vaša krajina, Španielsko, keď neuznala nezávislosť Kosova, a vaše nedávne rozhodnutie stiahnuť z Kosova španielske jednotky, ktoré tam dovtedy slúžili.

Keďže sme v období hospodárskej krízy, položím vám nasledujúcu prozaickú otázku: koľko stálo Španielsko vyslanie jednotiek do Kosova? Môžete komentovať postoj, ktorý zaujíma moja krajina, Grécko, ktorá má v Kosove rovnaký počet vojakov, a ako všetci vieme, má hospodárske problémy? Je správne držať jednotky v Kosove?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Pokiaľ ide o prvú otázku o Srbsku, samozrejme, Srbsko je najsilnejšou krajinou západného Balkánu, čo musí brať do úvahy každá politika, v tomto prípade politika o európskej perspektíve, ktorá je politikou Európskej únie k záležitostiam západného Balkánu.

Samozrejme, nedávno došlo k dohode, o ktorej určite viete, o liberalizácii vízového režimu pre Srbsko a nedávno tiež ako ďalší následok patovej situácie po zrušení dočasnej asociačnej dohody so Srbskom Srbsko podalo formálnu žiadosť o vstup do Európskej únie.

Pokiaľ sa tak stane, sme za uplatňovanie nariadení Spoločenstva, za to, aby to Komisia prešetrila, aby podala odborné stanovisko a riadne rozhodla, či je reálne možné začať rokovania o vstupe prostredníctvom splnenia kodanských kritérií. Srbsko je, samozrejme, krajinou, ktorá má prirodzenú vážnosť v regióne a ktorá má podľa môjho názoru európsku perspektívu. Väčšina Rady, ktorá je v súčasnosti jednotná, bola za odblokovanie dočasnej dohody a srdečne sa postavila za pridruženie Srbska.

Pokiaľ ide o Kosovo, vážený pán poslanec, položili ste mi otázku, ktorá sa týka domácej politiky a vnútorných rozhodnutí španielskej vlády. Viete, že tu v tomto prípade zastupujem Radu, nie konkrétnu krajinu, ale Radu, a preto v tomto prípade bez ohľadu na to, či poznám konkrétne údaje, ktoré však môžem mať len ťažko, pokiaľ ide o sumu, o ktorej ste hovorili, domnievam sa, že v tomto prípade nemôžem hovoriť v mene jednej krajiny, pretože hovorím v mene Európskej rady, orgánu Európskej únie, ktorý zastupuje 27 krajín.

Predsedajúca. – Otázka č. 4, ktorú predkladá **Jim Higgins (H-0486/09)**

Vec: Ničenie tropických dažďových pralesov.

Súhlasí Rada – v súvislosti so závermi svetovej diskusie o zmene klímy na decembrovej konferencii v Kodani – s tým, že kým európske poľnohospodárstvo prispieva k produkcii emisií CO₂, ničenie tropických dažďových

pralesov v povodí Amazonky viac než preváža negatívny vplyv európskeho poľnohospodárstva, pokiaľ ide o emisie CO₂?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Rada s vami plne súhlasí, pán Higgins, v tom, že poľnohospodárstvo a odlesňovanie sú faktory, ktoré ovplyvňujú uvoľňovanie CO₂ do atmosféry.

Je ťažké zistiť, ktorý z týchto dvoch faktorov má väčší vplyv. To je skôr na vedeckú než na politickú diskusiu. V každom prípade však treba podniknúť kroky v oboch oblastiach súčasne a vždy tomu tak bolo.

Pri riešení záležitostí udržateľného poľnohospodárstva sme vždy dosahovali pokrok v oboch oblastiach. To dokonca viedlo k úprave politiky rozvoja vidieka Európskej únie. V rámci revízie reformy SPP zvažujeme riešenie problémov, akými sú zmiernenie a prispôbenie sa zmene klímy, ako viete, v rámci rozvoja európskej politiky sa spoločná poľnohospodárska politika považuje za dôležitý prvok, ktorý treba brať do úvahy v súvislosti so širšou politikou riešenia zmeny klímy.

V roku 2008 Rada podporila návrhy Komisie o odlesňovaní a Komisia navrhla, aby sa strata zalesnených oblastí, ktoré neustále miznú rýchlym tempom, do roku 2030 prinajmenšom zastavila a aby sa masívne odlesňovanie tropických oblastí v porovnaní so súčasnou úrovňou znížilo do roku 2020 aspoň o 50 %.

Preto musíme pomáhať podporovať udržateľné lesné hospodárstvo. Riešenie odlesňovania, ničenia lesov, zreteľne tvorí súčasť cieľov španielskeho predsedníctva a chápeme, že je potrebné uplatniť niektoré z nástrojov, ktoré má Európska únia k dispozícii, napríklad nástroj právne nezáväzných dokumentov, na všetky typy lesov a akčný plán Európskej únie na vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve, ktorý napríklad stanovuje vytvorenie právneho rámca, ktorý má zabrániť dovozu nezákonne vyťaženého dreva.

Pozícia Európskej únie bola v súlade s touto ambíciou a napriek rôznej miere sklamaní, ktoré vyplynulo z nenaplnenia niektorých kodanských cieľov, sme si vyjasnili isté technické záležitosti týkajúce sa vplyvu odlesňovania tropických oblastí, ktoré musíme riešiť v rozvojových krajinách ako kľúčový faktor v znižovaní emisií CO₂.

Okrem toho treba povedať, že sa na konferencii prijalo rozhodnutie týkajúce sa opatrení na obmedzenie odlesňovania a ničenia lesov, posilnenie podpory na zlepšovanie možností rozvojových krajín.

Jim Higgins (PPE). – Rád by som zaželel španielskemu predsedníctvu všetko dobré. Myslím si, že ste tento týždeň začali veľmi dobre. Tak teda, *¡viva España!*

V súvislosti so samotnou otázkou by som mohol proste povedať, že stromy predstavujú zásobáreň uhlíka, keď pohlcujú emisie CO₂. V súvislosti s povodím Amazonky, 60 % ktorého sa nachádza v Brazílii, je tragédiou, že bezohľadné ničenie krásneho amazonského pralesa je také zjavné: napríklad doteraz bolo zničených 4,1 milióna km². Odlesňovanie odstraňuje zásobáreň uhlíka; ničí spôsob života vzhľadom na skutočnosť, že amazonskí Indiáni sú vytlačení; po tretie, z pohľadu poľnohospodárskej výroby vieme, že výrobné normy nie sú v žiadnom prípade v súlade s normami EÚ.

Napokon si treba položiť otázku, či s tým môžeme niečo urobiť, alebo budeme len hovoriť.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán Higgins, rád by som vám povedal, že plne súhlasíme s vašimi úvahami, a tiež to, že v súvislosti s biodiverzitou je cieľom španielskeho predsedníctva zintenzívniť ochranu a udržateľné využívanie, inak povedané, mať rozvinutú, zásadnú víziu v kontexte biodiverzity. Bude to jeden z hlavných bodov, jedna z priorit nášho predsedníctva.

Cením si vaše zhodnotenie dobrého začiatku nášho predsedníctva a okrem toho vám tiež musím povedať, že Komisia plánuje predložiť zelenú knihu o ochrane lesa na začiatku tohto roka. Môže to byť veľmi dôležitá iniciatíva a práca vykonaná na tomto poli bude reagovať na javy, ktoré ničia tieto oblasti. Spomenuli ste niekoľko prvkov a sú aj ďalšie, napríklad škody spôsobené lesnými požiarmi.

Existuje množstvo ďalších prvkov, ktoré treba zvážiť, no je isté, že toto bude dôležitý čas na boj proti ničeniu našich lesov, že toto zameranie je v súlade so stratégiou biodiverzity a že to nepochybne bude jeden z kľúčových prvkov krokov, ktoré Európska únia tento rok podnikne.

Chris Davies (ALDE). – Mám dobré správy, pretože jedným z mála úspešných výsledkov kodanskej konferencie bola široká dohoda o mechanizme, ktorý umožní rozvinutým krajinám finančne prispievať, aby zabránili ničeniu tropických dažďových pralesov.

Súhlasí teda pán minister s tým, že jedným z cieľov španielskeho predsedníctva by malo byť, aby sa táto dohoda naplnila a zaistila dobrý signál z Európy o tom, čo sme pripravení vykonať, aby sme zabránili ničeniu dažďových pralesov?

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, ako všetci vieme, aby sa dosiahlo zníženie emisií CO₂, zaviedli sa certifikáty a práve o nich je moja otázka. Nie je to tak dávno, keď vysvitlo, že došlo k nečestnému konaniu a zneužívaniu systému obchodovania s emisiami. Do akej miery boli tieto obvinenia prešetrené, alebo sa stále prešetrujú, a plánujú sa v tomto ohľade nejaké zmeny?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Súhlasím s prvým vystúpením. Myslím si, že je to v súlade s tým, čo sme už povedali. Musíme riešiť odlesňovanie tropických oblastí v rozvojových krajinách. To je veľmi dôležitý faktor na zlepšenie možností rozvojových krajín vrátane ich vlastného prospechu a to sa musí urobiť s pomocou obyčajných ľudí, miestnej populácie a prostredníctvom založenia vnútroštátnych systémov riadenia lesníctva.

Preto verím, že sme v tejto oblasti dosiahli v Kodani významný pokrok a nemožno poprieť, že Európska únia si v tomto ohľade udržiava priekopnícku a vedúcu pozíciu aj v iných ohľadoch týkajúcich sa boja proti zmene klímy. Európsku úniu možno v súvislosti s Kodaňou kritizovať za to, že je ďaleko vpredu v porovnaní s tým, čo sa tam podarilo dosiahnuť.

Európska únia chce riešiť túto otázku omnoho dôkladnejšie a tak prirodzene berie do úvahy otázky, ktoré ste predložili a ktoré úzko súvisia s krokmi Európskej únie týkajúcimi sa boja proti zmene klímy.

Konkrétny tu spomenutý prípad, samozrejme, patrí do oblasti toho, čo sa zavádza do praxe, realizácie opatrení na boj proti zmene klímy. Čiastočne to prirodzene bráni tomu, aby sa podniknuté kroky nezmenili zneužívaním jednotlivých nástrojov a patrí to k problémom, ktoré môžu vyplývať z tohto alebo akéhokoľvek iného opatrenia a, samozrejme, tvorí to súčasť záväzkov, ktoré musíme všetci starostlivo sledovať.

Predsedajúca. – Otázka č. 5, ktorú predkladá **Liam Aylward** (H-0487/09)

Vec: Európske opatrenia v boji proti Alzheimerovej chorobe

Podľa odhadov trpí v Európe 8,6 miliónov ľudí neurodegeneratívnymi ochoreniami, akým je Alzheimerova choroba, a ich počet sa bude so starnutím obyvateľstva Európy zvyšovať.

Môže Rada poskytnúť ďalšie informácie o nedávno ohlásenej iniciatíve spoločnej tvorby programov, ktorá sa týka boja proti tomuto ochoreniu? Akú má Rada predstavu o koordinovaných európskych opatreniach na zmiernenie záťaže pacientov, ich rodín a ich opatrovateľov?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Rada prikladá Alzheimerovej chorobe a iným neurodegeneratívnym ochoreniam vo všeobecnosti najvyššiu dôležitosť.

Kontrola tohto ochorenia musí byť pre Európsku úniu veľmi dôležitým cieľom, nezabúdajúc pritom na to, že sa výskyt tohto ochorenia s vekom exponenciálne zvyšuje a od veku 75 rokov sa každých 5 rokov zdvojnásobuje. Eurostat predpokladá, že počet ľudí trpiacich týmto ochorením vo veku 65 a viac rokov sa v Európskej únii v rozmedzí rokov 1995 až 2050 zdvojnásobí.

Vážený pán Aylward, otázka, ktorú ste mi položili, má dva aspekty. Na jednej strane pilotný program spoločného plánovania, ktorý už Rada spustila a ktorý si vyžadujú neurodegeneratívne ochorenia a najmä Alzheimerova choroba. To sa uvádza v programe španielskeho predsedníctva, ktorý poznáte. A na tomto základe Komisia predložila návrh, ktorý bol, ako viete, prijatý v záveroch zo zasadnutia Rady v decembri 2009. Okrem toho Rada zobrala na vedomie uznesenie tejto snemovne, Európskeho parlamentu, o pilotnej iniciatíve. Na druhej strane, vzhľadom na koordináciu európskych krokov sa Rada tiež zhodla na tom, že na európskej úrovni musíme jednoznačne spolupracovať v boji proti tejto chorobe a iným podobným ochoreniam predovšetkým preto, že musíme zmierniť záťaž pacientov a ich rodín. Je vypočítané, že na každého človeka trpiaceho týmto ochorením pripadajú traja rodinní príslušníci, ktorých táto choroba zasahuje, keďže na nich dopadá bremeno poskytovania starostlivosti. Preto je dôležité, že v tomto ohľade spolupracujeme na európskej úrovni.

V spoločnej správe o sociálnej ochrane a sociálnom začlenení, ktorú Rada prijala v roku 2008, sa členské štáty zaviazali zlepšiť prístup ku kvalitným službám vyrovnaním verejných a súkromných kompetencií a oficiálnej a neoficiálnej starostlivosti. Členské štáty sa domnievajú, že poskytovanie služieb v domácom

alebo komunitnom prostredí je lepšie alebo vhodnejšie ako inštitucionálna starostlivosť, hoci je pravda, že s týmito vysoko kvalitnými službami majú mnohé členské štáty stále problémy.

Rada a Európska únia predložili usmernenia týkajúce sa tohto ochorenia.

Liam Aylward (ALDE). – Ako ste správne povedali, odhaduje sa, že do roku 2050 sa v Európe zdvojnásobí počet ľudí trpiacich demenciou.

Preto je mimoriadne dôležité, aby vlády členských štátov riešili konkrétne potreby ľudí trpiacich demenciou a poskytlí veľmi dôležitú podporu ich ošetrovateľom.

V súčasnosti však mnohé krajiny Európskej únie nezavedli plány na rozvoj národných stratégií proti demencii; otázkou teda je: ako konkrétne Rada podporí členské štáty, aby urobili z boja proti demencii prioritu verejného zdravia?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Počas španielskeho predsedníctva plánujeme podporiť smernicu, ktorú pokladáme za mimoriadne dôležitú, o pokročilých liečebných postupoch a pomoci v prípade chronických a neprenosných chorôb. Je to čosi, čo sa musí riešiť na najvyššej úrovni, a preto by to malo ísť tiež ruka v ruke s podporou iniciatív na zlepšenie kvality a bezpečnosti pre pacientov a prácou vykonávanou skupinou na vysokej úrovni pre verejné zdravie.

Preto potrebujeme poskytovať pomoc – keďže Európska únia často nemá na to, aby to urobila, potrebné právomoci – usmerneniami, koordináciou, spolupracou, vytvárajúc synergiu medzi krokmi členských štátov týkajúcimi sa týchto neurodegeneratívnych ochorení, najmä Alzheimerovej choroby, a tiež nepriamou pomocou.

Je pravda, že členské štáty zodpovedajú napríklad za poskytovanie tej najpriamejšej pomoci rodinám a dokonca mimovládny organizáciám, hoci v rámci programu verejného zdravia EÚ je v skutočnosti možné získať prístup ku konkrétnym finančným prostriedkom v mene mimovládnych organizácií, je to tiež zaujímavý, hoci nepriamy spôsob pomoci postihnutým a ich rodinám, ktorých priamo zasiahla Alzheimerova choroba a ďalšie degeneratívne ochorenia a sú v tomto ohľade od tejto pomoci veľmi závislí.

Jim Higgins (PPE). – Rád by som Rade poďakoval za odpoveď. Môžem sa opýtať, aký je postoj Rady v súvislosti s kŕmením pacientov trpiacich Alzheimerovou chorobou cez trubičku, keďže je to rozšírená prax v Spojenom kráľovstve a Írsku? Nevieť, ako je to vo zvyšku Európy.

Hovoríme o kŕmení pomocou trubičky zavedenej do brucha. Rada hovorila o usmerneniach. Usmernenia a normy sú veľmi dôležité, no odôvodnenie tohto konkrétneho postupu je, že pacientom poskytuje dostatočnú výživu, aby sa zaistilo, že aj napriek demencii – odmietaniu potravy a podobne – budú vlastne žiť, mne sa však zdá, že je na tom čosi veľmi zvláštne. Aký k tomu máte postoj a chystáte sa zaviesť normy?

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ak si uvedomíme, že neurodegeneratívne ochorenia ovplyvňujú veľmi veľký počet ľudí a, bohužiaľ, niektoré krajiny majú nevyhovujúce zariadenia na diagnostiku a liečbu týchto ochorení, rada by som sa vás spýtala, či ste za vytvorenie európskych liečebných centier, ktoré by vzhľadom na rastúci počet pacientov mohli podporiť výskum v tejto oblasti, aby sa našli riešenia na predchádzanie a liečbu týchto ochorení.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Tieto dve otázky, ktoré položili dvaja poslanci, si, samozrejme, vyžadujú takpovediac odborné stanovisko. V tejto súvislosti sa domnievam, že v rámci Európskej únie existujú skupiny a iniciatívy, ktoré sú vhodným fórom na prácu na návrhoch a zisteniach, ktoré ste uviedli. Napríklad pilotný program boja proti neurodegeneratívnym stavom a najmä Alzheimerovej chorobe, v súvislosti s ktorým Komisia predložila návrh na odporúčanie Rady, na ktorom sa práve pracuje.

Na druhej strane, ako viete, už som spomínal existenciu skupiny pre spoločné plánovanie na vysokej úrovni v súvislosti s týmito ochoreniami, ktoré sú v tomto prípade chronické a nie sú nákazlivé. Táto skupina vykonáva dôkladné monitorovanie tejto pilotnej iniciatívy, aby definovala a konkretizovala isté veci, a tak umožnila oveľa konkrétnejšie rozhodovanie tak, ako ste na to poukázali vo svojich príspevkoch. Myslím si, že to je to pravé miesto na riešenie tejto záležitosti.

Doteraz sa táto skupina na vysokej úrovni zhodla na prístupe a strategickom výskumnom programe. V súčasnosti sa doň zapojilo 24 krajín, ktoré zakladajú vlastné riadiace štruktúry a rozhodujú o svojom akčnom pláne. Nasledujúce stretnutie tejto skupiny sa uskutoční počas tohto obdobia španielskeho

predsedníctva a ja sa domnievam, že v tejto súvislosti bude schopná veľmi konkrétne, priamo a bezprostredne riešiť otázky, ako sú tie, ktoré ste predložili.

Myslím si, že to je to správne miesto a fórum. Na to tu je. Práve preto bola vytvorená táto skupina na vysokej úrovni: pracovať a pripravovať následné rozhodnutia.

Predseda júca. – Chápem, že pán Higgins asi nebude spokojný, no myslím si, že je to zložitá problematika, ktorá si raz pravdepodobne zaslúži vlastnú otázku.

Predseda júca. – Otázka č. 6, ktorú predkladá **Harlem Désir** (H-0489/09)

Vec: Podniková sociálna zodpovednosť

Pri príležitosti konferencie na tému „Protect, Respect, Remedy“ (Chráň, rešpektuj, naprav), ktorá sa konala 10. a 11. novembra 2009 v Štokholme, úradujúce predsedníctvo a nasledujúce španielske predsedníctvo vyzvali Európsku úniu a členské štáty, aby zaujali vedúce postavenie v podnikovej sociálnej zodpovednosti (PSZ). V marci 2007 Parlament vyzval, aby sa zaviedol mechanizmus, ktorý by obetiam zneužívaných podnikateľskými subjektmi uľahčil podávanie žiadostí o odškodnenie na európskych súdoch. Tiež žiadal, aby sa rozšírila povinnosť riadiacich pracovníkov znížiť v najväčšej možnej miere negatívne vplyvy ich činnosti na životné prostredie a ľudské práva a aby sa zaviedli presné normy na predkladanie správ na medzinárodnej úrovni. Vo svojom vyhlásení Rada zdôraznila dosiahnutý pokrok, ale zároveň odporučila pracovať na spoločných rámcach, ktoré budú výslovne zamerané na povinnosť štátov chrániť, a zabezpečiť, aby podnikateľské subjekty dodržiavali ľudské práva a aby sa v prípade ich porušenia uplatňovali sankcie.

Aké záväzné právne nástroje Rada navrhuje, aby podnikateľské subjekty dodržiavali zásadu riadnej starostlivosti a podávania správ a aby sa voči nim v prípade porušenia ľudských a environmentálnych práv v oblasti, za ktorú sú zodpovedné, uplatňovali sankcie?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Musím sa odvolať na konferenciu o podnikovej sociálnej zodpovednosti, ktorá sa konala v Štokholme 10. a 11. novembra 2009.

Švédske predsedníctvo, ktoré konferenciu zorganizovalo, a v tom čase budúce, teraz už súčasné španielske predsedníctvo dospeli k záveru, že v tejto otázke by mala Európska únia zaujať globálne vedúce postavenie a mala by slúžiť ako príklad dôležitosti témy, ktorú pán Désir predložil v tejto otázke. Touto témou je podniková sociálna zodpovednosť z hľadiska vytvárania trhov, boja proti korupcii, ochrany životného prostredia a obrany ľudskej dôstojnosti a ľudských práv na pracovisku, najmä ak uvážime, že Európska únia je najväčšou ekonomikou na svete a najväčším prispievateľom k rozvojovej spolupráci. Európa poskytla priestor mnohým nadnárodným podnikom. Je to veľmi vhodné miesto na prevzatie tohto vedúceho postavenia.

Sociálna zodpovednosť má v podstate tri zložky – ochranu, rešpektovanie a nápravu. Štát by mal chrániť, a to znamená právne predpisy, pravidlá rozvoja vzhľadom na porušovanie ľudských práv najmä zo strany podnikov. Podniky zodpovedajú za rešpektovanie ľudských práv a všetky zúčastnené strany zodpovedajú za zaručenie prístupu k vhodnej náprave s cieľom chrániť a zlepšovať ľudské práva.

Rád by som zdôraznil, že máme k dispozícii ďalší nástroj, ktorým je Charta základných práv európskych občanov, ktorá je právne záväzná a ktorá znamená, že po prvý raz máme aj na európskej úrovni ochranu v súvislosti so záležitosťami, ktorých sa týka myšlienka sociálnej zodpovednosti.

Je nutné, aby sa na tom podieľali všetky zainteresované strany. Je nevyhnutné pokračovať v dialógu so štátmi mimo EÚ, s občianskou spoločnosťou, s odbormi, s podnikmi, vrátane malých a stredných podnikov, aby sme dosiahli koncepciu trojice, o ktorej som už hovoril: ochrana, rešpektovanie a náprava. Španielske predsedníctvo bude pokračovať v jej presadzovaní. Konkrétne 25. – 26. marca usporiada konferenciu v Palma de Mallorca, ktorá sa bude týkať otázky inštitucionalizácie podnikovej sociálnej zodpovednosti z hľadiska jej vzťahu k sociálnemu dialógu.

Konferencia sa bude zaoberať možnosťou zaradenia tohto rámca do zoznamu nástrojov, ktoré EÚ a jej členské štáty budú môcť využívať na realizáciu svojich aktivít, ako aj v kontexte záležitosti spomenutej dnes ráno pri predložení programu španielskeho predsedníctva, ktorým je stratégia EÚ 2020. Aj tu musí byť prítomný zámer sociálnej zodpovednosti.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Vážený pán minister, ďakujem za vašu odpoveď. Blahoželám vám k vašej iniciatíve usporiadať túto konferenciu v Palma de Mallorca v marci, keďže bude nadväzovať na konferenciu v Štokholme.

Problémom je, že musíme zápasíť s nadnárodnými spoločnosťami; ako ste povedali, Európa musí prevziať vedúcu úlohu v oblasti podnikovej sociálnej zodpovednosti, musí však tiež prevziať vedúcu úlohu, pokiaľ ide o správanie sa európskych spoločností, ktoré sa nachádzajú mimo Európy. Problémom je, že tieto dcérske spoločnosti sú samostatnými právnymi subjektmi. Ste pripravený navrhnúť právny nástroj, ktorý by zaisťoval, že materské spoločnosti budú povinné prevziať zodpovednosť za správanie sa svojich dcérskych spoločností, ktoré sa nachádzajú v iných častiach sveta, keď nesplnia svoje záväzky v súvislosti so životným prostredím alebo rešpektovaním ľudských práv či práv zamestnancov? Pretože, ak túto povinnosť nezavedieme, európske spoločnosti preklznú sieťou podnikovej sociálnej zodpovednosti, ktorú chce Európa podporiť, vzhľadom na správanie ich dcérskych spoločností inde vo svete.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Myslím si, že Európska únia potrebuje podporiť najlepšie postupy v Európe a že to vytvorí legislatívne návrhy, ktoré môžu túto situáciu zlepšiť.

Potrebujeme zobrať na vedomie, že časť sociálnej zodpovednosti, ktorú nazývame právne záväznou časťou, sa predovšetkým týka rešpektovania ľudských práv. Je tu tiež dobrovoľná časť tvorená voľiteľnými postupmi. Preto je dôležité, aby boli na riešenie týchto záležitostí vytvorené fóra na európskej a vyššej úrovni. Niektoré z nich už fungujú. Napríklad skupina na vysokej úrovni sa stretáva každých šesť mesiacov, aby si členské štáty vymenili skúsenosti týkajúce sa sociálnej zodpovednosti.

Domnievam sa tiež, že v tomto čase hospodárskej krízy je dokonca ešte dôležitejšie konať v tomto duchu a pracovať na konkurencieschopnosti a ochrane životného prostredia, ktoré súvisia so sociálnym začleňovaním. Týka sa to najmä roku 2010, ktorý je rokom boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

Myslím si, že toto by malo byť počiatočným bodom a že v tomto kontexte ide o čosi, čo je stále do istej miery priekopnícke, kde by sa tieto fóra mali vytvárať, kde by sa mali všetci zainteresovaní zúčastňovať dialógu, z ktorého by mali vyplývať následné opatrenia. Domnievam sa však, že by sme mali túto fázu dialógu, čo je úplne najdôležitejšie, riešiť prostredníctvom spoločných krokov, ktoré prakticky zatiaľ nemajú obdobu.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Rád by som uvítal návrh pána ministra zdôrazniť najlepšie postupy. Všetci si uvedomujeme, že populácia EÚ zreteľne starne a spoločnosti majú zodpovednosť za udržiavanie zdravia ľudí, ktorí odchádzajú z dôvodu dlhodobého postihnutia. Plánuje Rada vyvíjať nátlak na spoločnosti, aby využívali znalosti ľudí na dôchodku? To by im umožnilo zostať aktívnymi a neskončiť po odchode do dôchodku.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, problematike, ktorú ste spomínali, sa venujeme už veľmi dlho. Mnohé z toho, čo tu odznelo, sa mohlo povedať už pred 10 či 15 rokmi. V tejto súvislosti mám niekoľko konkrétnych otázok. Súhlasíte, že budú nevyhnutné sankcie ako aj stimuly, aby sa riadne realizovalo a zviditeľnilo prijatie podnikovej sociálnej zodpovednosti? Myslíte si, že by Európska únia mohla zaviesť systém „menovania a pranierovania“? Keď uvažujeme, ako často sú výrobky označované, vedeli by ste si tiež predstaviť umiestnenie jasného odkazu na výrobky spoločností v súvislosti s tým, či dodržiavajú alebo porušujú tieto základné pravidlá podnikovej sociálnej zodpovednosti? Zvykli sme si na mnohé iné typy označovania. Prečo túto metódu nevyužiť aj v súvislosti so sociálnymi vecami?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Súhlasím s prvým prejavom, myslím si, že práve to je základom pre niečo, čo som nazval dialógom Európskej únie so štátmi mimo nej, občianskou spoločnosťou, odbormi, podnikmi a všetkými zainteresovanými stranami a, samozrejme, účasť ľudí, o ktorej ste hovorili, vážený pán poslanec, je úplne nevyhnutná.

Domnievam sa, že nastal čas diskutovať o tom i o tom, čo ste spomínali, no myslím si, že by to malo byť súčasťou celkového, komplexného prístupu k otázke, ktorú budeme riešiť pravdepodobne po prvý raz alebo takmer po prvý raz v rámci skupiny na vysokej úrovni, o ktorej som hovoril, a na konferencii, ktorá sa uskutoční v marci. Myslím si, že tam by sa malo diskutovať a to je ten najlepší spôsob na dosiahnutie našich cieľov.

Niekedy je lepšie vydať sa cestou stimulov, inokedy je lepšie ísť cestou sankcií. Cesta sankcií nie je vždy tou najlepšou. Myslím si, že si to vyžaduje integrovanú štúdiu, pretože verím, že potrebujeme integrovaný pohľad a súbor opatrení, nie následných jednotlivých opatrení, ale konečne integrovaný pohľad na celý problém a otázky, ktoré prináša, a to je veľká príležitosť: sociálna zodpovednosť.

Predseda júca. Otázka č. 7, ktorú predkladá **Hans-Peter Martin** (H-0491/09)

Vec: Finančný dohľad EÚ

Prezident Európskej centrálnej banky Jean-Claude Trichet sa v pondelok 7. decembra 2009 vyjadril vo Výbore Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci na tému finančného dohľadu a dohody ministrov financií EÚ, že to nie je úplne najlepšie riešenie, pretože sa okrem iného nepredpokladajú žiadne priame právomoci pre plánované orgány EÚ.

Ako chce Rada zabezpečiť, že nadnárodné banky, poisťovne, poskytovatelia finančných služieb, investičné fondy a zaisťovacie fondy sa v dôsledku pretrvávajúceho roztrieštenia právomocí jednotlivých štátov nebudú vyhýbať účinnému dozoru?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán Martin, jednoznačne si myslím, že sa EÚ zaoberá riadnym dohľadom nad finančným systémom na európskej úrovni a v tomto prípade sme sa nepochybne potrebovali dostať z vážnej krízy. Vykonáva to v dvoch základných rozmeroch, ktoré sú stanovené v smerniciach o finančnom dohľade, šiestich smerniciach, ktoré si Komisia minulý rok vytýčila a ktoré budú v súčasnosti vyžadovať dohodu medzi Radou a Parlamentom. Sme rozhodnutí uzavrieť túto dohodu počas španielskeho predsedníctva. Preto o tom budeme rokovať najmä s týmto Parlamentom.

Na druhej strane tu existuje niečo, čo poznáme ako obozretný dohľad na makroúrovni, vykonávaný Európskou radou pre systémové riziká, ktorá sa usiluje zabrániť vážnym krízam, zaručiť finančnú stabilitu a znížiť počet narušení finančného systému. A na druhej strane tu máme čosi známe ako obozretný dohľad na mikroúrovni a myslím si, že sa otázka pána Martina v podstate týkala tohto.

Máme tri európske orgány pre bankovníctvo, poisťovníctvo a burzu. Cieľom tohto dohľadu je podrobnejší dohľad, prepáčte, že sa opakujem, a znižovanie počtu narušení v rámci jednotlivých finančných subjektov, a teda ochrana klientov týchto subjektov.

Ako som už povedal, Rada v tejto súvislosti raz a navždy schválila spoločnú pozíciu. Po prvé, minulý rok v októbri Rada vyjadrila politický súhlas a politickú dôveru obozretnému dohľadu na makroúrovni a v decembri aj na mikroúrovni a celému legislatívnemu balíku. Toto je čosi, ako som povedal, čo je predmetom riadneho legislatívneho postupu, preto sa na tom Parlament s Radou zhoduje.

Tieto tri výbory by mali fungovať. Boli by sme radi, keby sa smernice, ak je to možné, prijali ešte v prvej polovici španielskeho predsedníctva, v každom prípade by však mali fungovať do konca roku 2010. Toto je cieľ Rady.

Následne očakávame plodnú spoluprácu s Európskym parlamentom tak, aby sme mohli urobiť tento dôležitý krok k záveru, o ktorom sa domnievam, že má historický význam a je v súlade s prístupmi, ktoré sa zrodili mimo Európy, v krajinách G20, pričom Spojené štáty pripravujú podobné nariadenie. Myslíme si, že je to jedna z úloh, ktoré musíme vyriešiť, aby sme sa vyhli ďalšej kríze, ako je táto, ktorá vznikla vo finančnom systéme v dôsledku nedostatočnej regulácie a v dôsledku nezodpovednosti, ako pán poslanec predtým povedal, istých vedúcich predstaviteľov v rámci finančného systému.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Ďakujem vám za vaše vyhlásenia, pán López Garrido. Spomenuli ste oblasť dohľadu na makroúrovni Európskej rady pre systémové riziká. Iste ste si vedomý, že tu už v tejto súvislosti odznelo veľa kritiky, po prvé v súvislosti s veľkosťou rady, pretože bola, opäť raz, zostavená podľa typický európskeho „Proporz“ systému. Vidíte tu aj vy tak ako mnohí iní riziko, že nebude možné, aby rada pracovala efektívne?

Druhým problémom v súvislosti s touto Európskou radou pre systémové riziká je jej nedostatočná samostatnosť. Myslíte si, že by ste počas španielskeho predsedníctva mohli postúpiť o krok vpred, a pokúsite sa jej zabezpečiť väčší stupeň nezávislosti a urobíte ďalšie vhodné zlepšenia v súvislosti s veľkosťou rady, pretože na tomto základe bude môcť len ťažko zmysluplne pracovať?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Myslím si, že tu máme návrh, ktorý vypracovala Komisia. Existuje tu zhoda, konsenzus v Rade, konečne sa ho podarilo dosiahnuť, no nebolo to ľahké. Švédske predsedníctvo a Komisia museli usilovne pracovať, aby dosiahli dohodu v Rade Ecofin, a tu ju máme. A teraz je tu v Európskom parlamente a je to Parlament, ktorý musí prijať tento prístup, ako ste vy a ďalší zdôraznili.

Toto je miesto na dosiahnutie dohody medzi dvoma sférami. Na úrovni Rady je konsenzus a uvidíme, či sa nám ho podarí dosiahnuť aj s Európskym parlamentom.

Myslím si, že o záležitostiach, ktoré ste tu predložili, sa dá tak ako o iných bez problémov diskutovať, a som si istý, že dospejeme k dohode, pretože tá je úplne nevyhnutná medzi dvoma zákonodarnými orgánmi Únie: Radou a Európskym parlamentom.

Seán Kelly (PPE). – Ako súčasť navrhovaného finančného dohľadu zváži španielske predsedníctvo predloženie odporúčaní týkajúcich sa najlepších postupov na reguláciu plátov prezidentov veľkých bánk a tiež na obmedzenie grotesknej kultúry prémie, ktorá spustila mnohé z problémov a dostala nás do nepriaznivej situácie, v ktorej sa práve nachádzame?

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán López Garrido, chcem spojiť otázku finančného dohľadu Európskej únie so špekulatívnym konaním vzájomných fondov vrátane fondov sídlacích v Európskej únii, v londýnskom City. Tlač informuje, že správcovia fondov počítajú s prepacom eura, gréckych vládnych dlhopisov a ďalších dlhopisov a prehĺbením dlhu či deficitu, čo zhoršuje pôžičky.

Môžete mi teda povedať, aké konkrétne opatrenia môžu byť prijaté na ochranu hospodárstiev členských štátov Európskej únie pred špekulatívnymi útokmi vzájomných fondov s vysokým rizikom, ktoré sídlia v Európskej únii?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Áno, myslím si, že môžeme bez problémov rokovať o dobrých postupoch v súvislosti s finančnými subjektmi. Otvárame rozpravu, ktorá sa sústreďí na tieto systémy finančného dohľadu, a verím, že toto je skvelé miesto na prácu v tomto smere a že dokážeme prispieť k niektorej z vecí, o ktorých ste hovorili, pán Kelly, dokonca aj smernicami.

Myslím si tiež, že v rámci týchto smerníc je priestor aj na návrh, ktorý predložil druhý rečník a o ktorom budete môcť tu v Parlamente rokovať, napríklad v súvislosti s reguláciou hedžových fondov, čo je v rámci požiadaviek dohľadu, o ktorých sa už rokovalo, alebo v rámci odstránenia daňových rajov, o ktorom tu súčasný predseda Rady Európskej únie hovoril dnes ráno.

Toto všetko, tieto myšlienky, ktoré tu odzneli, majú svoje miesto a dokonale sa hodia do rozpravy o reforme, ktorá sa v tomto Parlamente uskutoční v priebehu niekoľkých nasledujúcich mesiacov, o úplnej a skutočnej reforme dohľadu nad finančným systémom, ako ju kedysi nazvala Európska rada. V rámci dôkladnej a dôležitej reformy si nájdú miesto všetky otázky a diskusie, ktoré tu odzneli.

Predseda. – Otázka č. 9, ktorú predkladá **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0496/09)

Vec: Finančná situácia v Grécku a úloha eurozóny

Vyhlasenia, ktoré zazneli na nedávnom európskom samite, týkajúce sa závažnosti finančnej situácie v Grécku, ale tiež poskytnutie podpory štátom, ktoré sa nachádzajú v podobnej situácii, si navzájom protirečili. Zatiaľ čo pani kancelárka Merkelová zdôraznila, že všetky štáty eurozóny nesú spoločnú zodpovednosť za to, čo sa deje v jednom z jej členských štátov, pán Reinfeldt vyhlásil, že situácia v Grécku je vnútorným problémom krajiny, ktorý musí byť vyriešený vďaka rozhodnutiam na vnútroštátnej úrovni.

Aká je koncepcia predsedníctva, pokiaľ ide o solidaritu medzi členskými štátmi, najmä členmi eurozóny, v prípade nebezpečenstva platobnej neschopnosti jedného z nich? Považuje za vhodné, aby vlády využívali záruky a úvery Európskej centrálnej banky, aby zabránili špekulácii a negatívnym následkom prípadného zhoršenia úverovej schopnosti členských štátov, ktoré udržiavajú začarovaný kruh verejného dlhu?

Domnieva sa, že okrem sankcií, ktoré stanovuje Pakt stability a rastu, je potrebné zaviesť prísnejšie preventívne kontroly a opatrenia v prospech zamestnanosti a rastu v zadlžených členských štátoch ešte predtým, ako sa dostanú do veľmi nepriaznivej finančnej situácie?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) V zmluvách o Európskej únii sú jasne rozdelené právomoci. Hospodárske politiky členských štátov sú spoločným záujmom Únie, vnútroštátne rozpočty sú však súčasne v právomoci každého členského štátu.

Vzhľadom na to, že 16 krajín Únie má jediné menu a súčasne sa postoj k rozširovaniu v podobe myšlienky menovej únie objavuje v Maastrichtskej zmluve ako ten najúplnejší možný cieľ, treba tiež, samozrejme, dodržiavať pravidlá členských štátov týkajúce sa ich rozpočtov, pretože to ovplyvňuje hospodárstvo a menový systém ako celok.

Preto je nutné zabrániť nadmerným verejným deficitom, čo je mimoriadne dôležité z hľadiska fungovania hospodárskej a menovej únie, treba si však uvedomiť, že z týchto dvoch sa menová únia rozvinula viac ako hospodárska únia.

Preto Pakt stability a svojho času aj v Maastrichtská zmluva, dnes článok 123 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, zakazuje deficit alebo získavanie úverov na zakrytie týchto deficitov Európskou centrálnou bankou a centrálnymi bankami členských štátov, ktorých menou je euro. V zmluve sa tiež uvádza, že ani Únia, ani členské štáty nebudú preberať záväzky či reagovať na záväzky centrálnej vlády alebo iných verejných orgánov iného členského štátu.

Každý členský štát sa preto musí zaručiť za svoj dlhový záväzok a Rada vyhlásila, že všetky členské štáty to musia urobiť, a naďalej nepochybuje o tom, že Grécko a ďalšie členské štáty urobia potrebné rozhodnutia, aby napravili hospodársku nerovnováhu a tak ochránili silu svojho národného hospodárskeho a finančného prostredia.

Nesmieme zabúdať na to, že postup pri nadmernom schodku počítá v odôvodnených prípadoch s dohľadom hospodárskych politík. Dúfame, že Rada bude rokovať o prípade Grécka vo februári. Je teda pravdepodobné, že napriek závislosti od práva Komisie na iniciatívu, budú prijaté odporúčania a následne navrhnuté stratégie tak, aby mohla Európska únia vyjadriť svoj záujem a svoju úlohu v zložitých situáciách alebo okolnostiach, ktoré môžu isté členské štáty zažívať.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán López Garrido, pripomenuli ste nám články zmluvy, ktoré sa týkajú postupu pri nadmernom schodku. Parlament tieto články pozná. Mám však pocit, že by ste mi mohli poskytnúť viac informácií o tom, čo mal na mysli pán Zapatero, keď hovoril o solidarite v eurozóne, o solidarite s krajinami s určitými finančnými problémami. Bola by tu možnosť, pokiaľ ide o dotácie, rokovať o lepšej finančnej koordinácii medzi centrom a regiónmi? Existuje tu možnosť lepšej daňovej koordinácie a možnosť zabrániť sociálnemu dampingu, ktorý už teraz zaťažuje Európsku úniu a má konkrétne dôsledky na isté krajiny? Môžete mi povedať viac o tom, čo ste uviedli predtým v spojitosti s tým, čo podľa pána Zapatera znamená solidarita?

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Európska únia je svetovým regiónom, kde sa veľmi viditeľne praktikuje solidarita. Napríklad v prípade Grécka alebo mojej krajiny, Španielska, sme zažili veľkú solidaritu časti Európskej únie prostredníctvom európskych fondov a prostredníctvom štrukturálnych fondov, ktoré sú veľmi dôležitým prvkom európskej politiky solidarity, ktorá bude pokračovať.

Nikde inde na svete nič porovnateľné nenájdete. To umožnilo mnohým krajinám výrazný pokrok, čosi, z čoho majú prospech krajiny ako celok, keď otvárajú svoje trhy. Súčasne došlo k presunu istých prostriedkov na modernizáciu regiónu. Toto je veľmi jasným príkladom solidarity. Je úplne logické, že sú to fondy, ktoré, prirodzene, musia byť správne využívané a ktoré monitoruje Európska únia. Máme tu teda solidaritu.

Ďalšou formou solidarity je tá, ktorá veľmi jasne vyplýva zo zmluvy. Hovorili ste konkrétne o zmluve. Tá stanovuje povinnosť členských štátov koordinovať svoje hospodárske politiky, sociálne politiky a politiky zamestnanosti. V článku 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa jasne uvádza a je tam tiež vyjadrená solidarita Európskej únie: v spoločnej diskusii a spoločnom prijímaní cieľov s prihliadnutím na koordinovanú hospodársku politiku.

Mnohé zo súčasných problémov v rôznych európskych krajinách, ktoré vznikli v dôsledku krízy, by neboli také vážne, keby sme už oveľa skôr mali hospodársku úniu, pretože rozvoj hospodárskej únie sa zastavil. Menová únia sa pohla vpred, no hospodárska únia zastala a synergie koordinácie hospodárskych politík v Európskej únii nevznikli, čo sa, stručne povedané, malo stať. Toto zmluva v konečnom dôsledku navrhuje.

Stratégia Európa 2020, na ktorej cieľoch sa musíme zhodnúť, pokiaľ ide o investície do vzdelávania, špecializáciu a delbu práce a boj proti zmene klímy, to všetko sú prvky, na ktorých sa tiež dohodneme v duchu solidarity. Aj tam je veľmi jasne vyjadrená solidarita kontinentu, Európskej únie, ktorá musí byť vždy čo najjednoduchšia. Zmluve to však celkom logicky, samozrejme, nebráni v tom, aby vyžadovala od členských štátov zodpovednosť za výšku ich dlhov alebo úverov, ktoré si berú. To je, samozrejme, zodpovednosť každého štátu. Je tu však celý rad súvislostí v rámci trhu, sociálnych politík, štrukturálnych politík, regionálnych politík a dúfam, že v budúcnosti aj koordinácia hospodárskych, sociálnych politík a politík zamestnanosti, čo nepochybne súvisí so solidaritou.

To je tá najvhodnejšia, najpodrobnejšia a najrozsiahlejšia forma politiky solidarity v Únii.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Rád by som položil jednu otázku, pán minister, pretože ste povedali, že vo februári tohto roka sa na zasadnutí Komisie bude rokovať o veľmi vážnej situácii v Grécku. Je pravda, že kríza v Grécku je veľmi vážna, no všetci dobre vieme, že sa, žiaľbohu, môže rozšíriť. Preto by som sa rád opýtal toto: nemalo by sa okrem fóra Komisie začať konkrétnejšie diskutovať s Európskou

centrálnou bankou? Myslím si, že aj ona je dôležitým orgánom, ktorý by tu mal vo vzťahu k situácii v Grécku vystupovať aktívnejšie.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Myslím si, že každý orgán má svoju vlastnú pracovnú náplň. Toto je jedna z najdôležitejších charakteristík štruktúry Európskej hospodárskej a menovej únie a okrem toho jej to dodáva dôveryhodnosť.

Je pravda, že Rada bude diskutovať o prípade Grécka, je to celkom logické, keďže ide o jeden z členských štátov Únie, samozrejme, to, čo sa deje v niektorej inej európskej krajine, ovplyvní nás všetkých. Ovplyvňuje nás aj vývoj v krajinách mimo Európy, nehovoriac o priestore s jednotným trhom a jednotnou menou pre 16 krajín.

Logicky o tom rokujeme v medziach stanovených zmluvou a okrem toho sa tak deje na základe rozpočtovej a hospodárskej stratégie, ktorá sa za súčasných okolností považuje za vhodnú a ktorú v tomto prípade odporúčame Grécku, pretože z nej bude nepochybne profitovať.

Európska centrálna banka má ako nezávislý orgán svoje vlastné povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, povinnosti v súvislosti s finančnou a cenovou stabilitou. Nezávislosť Európskej centrálnej banky je dôležitou zásadou Európskej únie, ktorá dodáva veľkú dôveryhodnosť nášmu hospodárskemu a finančnému systému a našej spoločnej mene, euru. Kritérium nezávislosti by sa malo rešpektovať, pretože tvorí základný prvok hospodárskej a menovej únie, ktorú sme v Európskej únii prijali pred niekoľkými rokmi.

Predseda júca. – Vážení páni ministri, ďakujem vám veľmi pekne za vašu účasť na tejto prvej hodine otázok počas vášho predsedníctva.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

Týmto končím hodinu otázok.

(Rokovanie bolo prerušené o 19.15 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PRESDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU
podpredsedníčka

13. Zloženie výborov: pozri zápisnicu

14. Demokratizácia v Turecku (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o demokratizácii v Turecku.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Dámy a páni, s potešením sa obraciam na tento Parlament v súvislosti s otázkou mimoriadneho významu pre Európsku úniu, ktorou sú vzťahy s Tureckom a konkrétnejšie demokratizácia v Turecku, ktorá sa zdá byť hlavným cieľom tejto rozpravy, pretože sa nielen nepriamo, ale aj priamo týka Únie, a to vzhľadom na to, že Turecko je kandidátskou krajinou.

Má status kandidátskej krajiny, o ktorej vstupe do Európskej únie sa rokuje už niekoľko rokov, a ako vieme, v rámci politických požiadaviek z Kodane požadujeme, aby krajina, ktorá sa uchádza o členstvo v Únii, mala stabilné politické inštitúcie a zaručovala demokraciu, zásady právneho štátu, ľudské práva a rešpektovanie menšín.

Turecko teda musí splniť tieto požiadavky. Viacero kapitol je otvorených na možné rokovanie. Niektoré sú otvorené, iné zatiaľ nie, niektoré rokovania sa zastavili a je jasné, že Turecko má pre Úniu obrovský strategický význam. V prvom rade preto, že je to krajina s európskym výhľadom, a ďalej aj preto, že je to veľká krajina rastúceho strategického významu z hľadiska dodávok energie s nepopierateľným hospodárskym a, samozrejme, aj politickým významom. Mimochodom, Turecko je členom NATO, a preto je pre niektoré krajiny Európskej únie aj spojencom v rámci tejto vojenskej aliancie.

Treba povedať, že v Turecku sa udiali pozitívne zmeny. Európsky výhľad poskytol v pozitívnom zmysle Turecku osobitnú motiváciu vydať sa na cestu smerujúcu k demokratickým zmenám a k upevňovaniu demokracie. Súčasná turecká vláda už dokonca spustila takzvanú „demokratickú iniciatívu“, ktorá je odpoveďou na potrebu série inštitucionálnych zmien tureckého politického systému na ceste k demokratizácii. Svoje záujmy vo vzťahu k Európskej únii už Turecko prejavilo aj na úrovni vlády menovaním ministra Bağışa,

s ktorým som mnohokrát hovoril a ktorý je v rámci svojho portfólia osobitne zodpovedný za rokovania s Európskou úniou.

Môžeme teda vidieť, že na jednej strane Turecko spustilo reformy, ktoré boli, nepochybne, podnietené európskym výhľadom, avšak na druhej strane, v oblasti, ktorej sa konkrétne týka táto rozprava, teda v oblasti demokracie a rešpektovania základných slobôd, sa stále vyskytujú zreteľné nedostatky.

Za nedostatočnú stále považujeme úroveň ochrany a garantovania niektorých slobôd, ako je sloboda prejavu, tlače, vierovyznania, ako aj práv odborových zväzov, menšinových skupín, žien a detí vrátane boja proti diskriminácii a rovnosti žien a mužov. To nás viedlo k tomu, aby sme Turecku v rámci tohto procesu navrhli sériu ústavných reforiem, bez ktorých by bol pokrok v ktorejkoľvek z týchto oblastí náročný.

Ako bolo stanovené v rámci rokovaní s Tureckom, Európska únia si želá pokračovať týmto smerom a v prípade potreby, ak usúdi, že určitý typ opatrenia nesmeruje k tomuto cieľu alebo by mohol pokrok spomaliť, navyše nasmeruje Turecko na správnu cestu.

Stalo sa to napríklad pri príležitosti rozhodnutia prijatého tureckým ústavným súdom 11. decembra rozpustiť stranu DTP (*Demokratik Toplum Partisi*) a zabrániť tak mnohým jej demokraticky zvoleným predstaviteľom vykonávať akúkoľvek politickú činnosť. Predsedníctvo Rady vtedy vyjadrilo obavy v súvislosti s týmto rozhodnutím súdu a z Európskej únie zazneli jasné a ostré hlasy vyjadrujúce znepokojenie nad týmto rozhodnutím. Tieto hlasy navyše vyvíjajú tlak na uskutočnenie potrebných reforiem tureckých právnych predpisov s cieľom prispôsobiť právne predpisy o politických stranách niektorým odporúčaniam formulovaným Benátskou komisiou Rady Európy a príslušným nariadeniam Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol, mimochodom, podpísaný a ratifikovaný Tureckom a patrí do jurisdikcie súdu v Štrasburgu.

Pani predsedajúca, na záver chcem povedať, že predsedníctvo Rady bude tejto záležitosti aj naďalej prikladať mimoriadny význam. Každý aspekt reformného procesu prebiehajúceho v súčasnosti v Turecku bude pozorne sledovaný, a to v rámci, ktorý považujeme za pozitívny, teda v rámci rokovaní o pridružení a členstve. Myslíme si, že v tomto strategickom rámci musíme pokračovať, pričom cieľom súčasného španielskeho predsedníctva Rady je aj naďalej otvárať nové cesty rokovania, vďaka čomu budeme schopní ísť v týchto rokovaníach do hĺbky, ako sa to stalo v prípade Turecka v minulom roku.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, vítam túto veľmi dôležitú rozpravu o demokratizácii v Turecku. Chcem nám všetkým pripomenúť, že prístupový proces Turecka do EÚ má pre Európsku úniu strategický význam.

Demokratické reformy a demokratická transformácia Turecka posilňujú stabilitu a bezpečnosť v Turecku a v širšom susedstve EÚ a Turecka. Pokrok v Turecku inšpiruje reformátorov a pôsobí ako katalyzátor v oblasti demokracie a ľudských práv v celom regióne.

Samozrejme, pokrok nie je vždy priamy s pozitívnym vývojom. Vidíme aj vývoj, ktorý je dôvodom na obavy, a v takom prípade riešime tieto otázky veľmi serióznym spôsobom s tureckými orgánmi, pričom využívame nástroje, ktoré máme k dispozícii vďaka podmienenosti výhľadu vstupu do EÚ.

Keď spoločnosť ako Turecko prechádza základnými politickými zmenami, tento proces je zriedka úplne priehľadný a jednosmerný.

Demokratické otváranie Turecka vo vzťahu ku kurdskému obyvateľstvu je príkladom takéhoto vývoja. V lete roku 2009 turecká vláda začala toto demokratické otváranie s cieľom zvýšiť demokratické štandardy a životnú úroveň všetkých tureckých občanov. Táto dôležitá iniciatíva je zameraná na riešenie kurdskej otázky formou dialógu a v rámci tureckých demokratických inštitúcií. Do dnešného dňa sa uskutočnilo množstvo prelomových reforiem. Niektoré z nich boli len pred niekoľkými rokmi takmer nemožné: pomyslite na televízne programy v kurdskom jazyku, ktoré dnes vysielajú súkromní aj verejní vysielatelia. Sú výstižným príkladom takýchto vítaných zmien a transformácie.

Nedávne neúspechy v oblasti demokratického otvárania sú však dôvodom na vážne obavy. Vyjadrujeme poľutovanie nad decembrovým rozhodnutím ústavného súdu Turecka zakázať Stranu za demokratickú spoločnosť (DTP). Po jej zakázaní boli viacerí členovia strany vrátane zvolených starostov zatknutí v súvislosti s protiteroristickým vyšetrovaním. Zároveň na juhovýchode v nezmenšenej miere pokračujú teroristické útoky organizácie PKK, ktoré ohrozujú životy tureckých vojakov. Napätú politickú situáciu ešte vyhrotili oslavy pri príležitosti návratu členov a sympatizantov PKK zo severného Iraku. Nacionalistické kruhy v Turecku využili túto príležitosť na kritiku vlády za jej politiku a za samotné demokratické otváranie.

Po tomto útoku proti demokratickému otváraniu vítam minulotýždňové vyhlásenie tureckej vlády, že bude v demokratickom otváraní pokračovať. Demokratická transformácia Turecka je silnou výpoveďou o pokračujúcej mäkkej sile výhľadu vstupu do ES, ak sa táto sila používa spravodlivo, neústupne, energicky a dôsledne.

Nie je to ľahký proces, je to však proces, v ktorom cesta je minimálne rovnako dôležitá ako cieľ. Držme ho pri živote a zaručme jeho fungovanie v spoločný prospech EÚ a Turecka.

Ria Oomen-Ruijten, v mene skupiny PPE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár Rehn, uvedomujem si, že počas tejto rozpravy o Turecku, o rozširovaní, s vami možno hovorím naposledy. V každom prípade by som vám chcela poďakovať za informácie, ktoré ste nám i mne konkrétne v diskusiách vždy ochotne poskytovali. Srdečne vám ďakujem.

Pán úradujúci predseda Rady López Garrido, dámy a páni, dnešná rozprava nie je o otváraní kapitol. Je o demokratizácii – predovšetkým o niektorých aspektoch demokratizácie –, pretože správa o pokroku Turecka a vízia Parlamentu sú na programe nasledujúcej schôdze v Štrasburgu. Súhlasím s pánom komisárom Rehnom, že je mimoriadne dôležité, aby Turecko smerovalo k demokracii. Chcela by som úprimne zablahoželať Turecku k všetkému úsiliu, ktoré už v tejto oblasti vynaložilo, a to vrátane kurdskej otázky. Koniec koncov, kto by si pred desiatimi či dokonca piatimi rokmi pomyslel, že dnes budú existovať televízne programy v kurdskom jazyku?

Keď v polovici roka 2009 Turecko spustilo iniciatívu takzvaného „demokratického otvárania“, rozprúdila sa dovtedy nevídaná diskusia – a to nielen v parlamente, ale aj v médiách. Dúfala som vtedy, že táto diskusia konečne prinesie veľmi reálne, pevne zakotvené práva pre všetkých tureckých občanov. V októbri som zablahožerala všetkým svojim tureckým kolegom k odvahe pokračovať v tejto diskusii napriek nesúhlasu verejnosti. Vyzývala som ich, aby na základe tejto diskusie prišli s veľmi konkrétnymi opatreniami, ktorými by pojem otvárania naplnili. Po všetkej pozitívnej energii, ktorá bola do tohto procesu vložená, sa však opäť prebudila temná stránka Turecka, keď rozhodnutie tureckého ústavného súdu prinieslo obnovenie teroristických útokov. Prišla vlna zatknutí členov Strany za demokratickú spoločnosť (DTP) a hrozba zatknutia sa stále vznáša aj nad poslancami tureckého parlamentu. Hrozí tiež, že tento vývoj ukončí toto otváranie, a mám z toho nepríjemný pocit. Hoci ľutujem rozhodnutie ústavného súdu, je mi tiež jasné, že ten istý súd vyzýva na realizáciu odporúčaní Benátskej komisie. Tento Parlament vždy odsudzoval násilie a terorizmus a zastával sa politických riešení. Koniec koncov, len dialóg v rámci tureckej spoločnosti a právne zarúčené udržateľné práva môžu priniesť mier, bezpečnosť a prosperitu tureckým občanom a budú aj veľkým prínosom pre nás.

Richard Howitt, v mene skupiny S&D. – Vážená pani predsedajúca, ohlásenie demokratického otvárania minulý rok prinieslo nádej na skutočný zlom v oblasti zaistenia rešpektovania kurdských jazykových, kultúrnych a ľudských práv v Turecku a ukončenie dlhého obdobia terorizmu a násilia.

Dnes sa však Parlament pripája k Rade a Komisii a vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že namiesto toho bolo decembrovým rozhodnutím ústavného súdu ukončené pôsobenie politickej strany, ktorá získala väčšinu hlasov v oblastiach krajiny s kurdskou väčšinou a ktorú združenie pre ľudské práva v tejto krajine nazýva „prirodzeným vyjednávačom“ v mene kurdskeho ľudu.

Pred dvomi rokmi som sa ako pozorovateľ osobne zúčastnil na kongrese tejto strany s približne 20 000 ľuďmi, kde som sa sám mohol presvedčiť o legitimitate tejto strany v očiach jej podporovateľov.

Oceňujem, že turecký premiér sa vo svojom vyhlásení pri príležitosti tohto rozhodnutia postavil proti zákazu politických strán. Dnešná turecká tlač priniesla správu o ohlásenom úmysle vládnucej strany zabrániť ďalším neopodstatneným zákazom zosúladením ústavy s článkom 11 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Tieto sľuby sa musia zrealizovať.

Pre kohokoľvek z nás je však ťažké pochopiť, že Turecko na jednej strane vyzvalo na návrat partizánov z hôr a na druhej strane sú následne iní členovia tej istej komunity, ktorí si zvolili cestu demokracie, ukázaní zoradení v putách a odvedení do väzenia. Až 700 až 1 000 členov strany bolo podľa správ uväznených, mnohí jednoducho preto, že na verejnosti hovorili svojím vlastným jazykom.

Tu v Európskom parlamente by sme mali vyjadriť osobitné poľutovanie nad uväznením deviatich zvolených starostov z tejto strany a zákazom činnosti dvom z jej poslancov.

V našom Parlamente, rovnako ako aj v tom ich, je účelom poslaneckej imunity to, aby zástupcovia ľudí mohli hovoriť bez strachu. Strach, s ktorým my, ktorí chceme Turecko vidieť v Európskej únii, musíme

bojovať, je neopodstatnený strach časti väčšinového obyvateľstva, že v multietnickej krajine práva menšín ohrozujú jednotnosť štátu. V modernej Európe to tak jednoducho nie je.

Strana, ktorej turecký názov sa prekladá ako „Strana za demokratickú spoločnosť“, už neexistuje, jej cieľ demokratickej spoločnosti v modernom Turecku sa však nesmie stratiť.

Sophia in 't Veld, v mene skupiny ALDE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade sa chcem pridať k pani Oomenovej-Ruijtenovej a vyjadriť srdečné poďakovanie pánovi komisárovi Rehnovi za všetko úsilie v uplynulých rokoch. Takisto vítam nové nadšenie, s ktorým prišlo španielske predsedníctvo v súvislosti s rokovaniami s Tureckom.

Dámy a páni, aj ja ľutujem rozhodnutie tureckého ústavného súdu. Je to jasný krok späť, dúfajme však, že zostane jediným a že ho budú nasledovať viaceré kroky vpred, pretože musíme tiež uznať, že súčasná turecká vláda sa jednoznačne usiluje o naštartovanie demokratizácie a o to, aby mali Kurdi v spoločnosti a v politickom systéme miesto, ktoré im právom patrí. Chcela by som však pripomenúť, že ak chceme podporovať tento proces demokratizácie, rozvoja a reforiem v Turecku, musíme si dať jednoznačný záväzok v súvislosti s plným členstvom Turecka. Domnievam sa, že pomôcť musíme aj tureckým občanom – nielen tureckej politickej triede – a že nesmieme ustupovať, rokovať o dočasných riešeniach ani počas hry meniť pravidlá. Musíme si dať jednoznačný záväzok. To platí aj pre všetky turecké politické strany, ktoré by som týmto chcela vyzvať, aby v tejto súvislosti zakopali vojnovú sekeru a sústredili sa na reformy.

Počas nedávnej návštevy tejto krajiny ako členka spoločného parlamentného výboru EÚ a Turecka som si všimla obrovský pokrok v rámci občianskej spoločnosti. Veď Turecko nie sú len politici a vyjednávači, sú to aj ľudia. Vidím, že ľudia v Turecku naozaj prijali túto výzvu a usilovne pracujú na reformovaní svojej spoločnosti. Toto musíme jednoznačne podporiť. Preto by som chcela naliehavo vyzvať na posilnenie piliera, na ktorom sme sa vtedy dohodli: nielen rokovania, ale aj investície do vzájomného spoznávania. Presne to bol totiž ten druhý prvok. Dúfam, že tento Parlament si tiež dá jednoznačný záväzok podporiť prístupový proces.

Hélène Flautre, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár Rehn, ďakujem vám, že ste s nami zostali v tejto neskorej hodine diskutovať o demokratizácii v Turecku, téme, v súvislosti s ktorou ste vykonali veľa práce, za čo vám tiež ďakujem.

Domnievam sa, že keď vláda ohlásila svoju demokratickú iniciatívu, svoje demokratické otváranie, mnohí z nás si uvedomili, akým odvážnym krokom to bolo, a zároveň pochopili, že táto obrovská ambícia predstavuje dlhú cestu, ktorá bude pravdepodobne plná nástrah. A tieto nástrahy sa ukázali veľmi rýchlo.

Prvým takýmto činom, ako ste povedali, bolo rozpustenie strany DTP, avšak všimla som si tiež, že zákaz tejto strany priniesol aj zákaz účasti na politickej činnosti, ktorý postihol viacerých zvolených členov strany, čím boli eliminované osoby, ktoré sa najintenzívnejšie zúčastňovali demokratického a politického dialógu o riešení kurdskej otázky. Preto nad týmto rozhodnutím visí otáznik.

Prišla tiež vlna zatknutí, ktorými sa dnes skutočne odstraňujú vedúci politickí predstavitelia, a teda aj hovorcovia v oblasti kurdskej otázky. Pre demokratický proces v Turecku je však kurdska otázka rozhodujúca. V prvom rade preto, že je systémová, predstavuje mnoho rokov utrpenia, násilia, konfliktov a vojny, čo sú tragické javy, ktoré sú dnes ešte stále viditeľné, a tieto javy sú tiež hospodárske, spoločenské, kultúrne a politické.

Táto kurdska otázka tiež vyvíja silný tlak na proces demokratizácie. Vyvíja tlak na slobodu prejavu, slobodu tlače, na práva občanov a na boj proti mučeniu. Keď dnes vidím, ako sa protiteroristické právne predpisy používajú na krytie politických odvetných opatrení, musím povedať, že teraz je naozaj ten správny čas, keď musíme podporiť vládu a vyjadriť očakávanie, že uskutoční ďalšiu mimoriadne ambicióznú iniciatívu na riešenie tejto situácie. Vieme totiž, že nie všetky skupiny pôsobiace v Turecku majú záujem o demokratické urovanie kurdskej otázky. Veľmi dobre si uvedomujeme túto skutočnosť a uvedomovali sme ju od začiatku.

Preto teraz Turecko potrebuje našu trvalú podporu v tomto procese demokratizácie. Moja kolegyňa pani in 't Veldová právom hovorí, že táto trvalá podpora musí zahŕňať obnovenie príslušbu členstva po ukončení procesu demokratizácie. Je absolútne kľúčové, aby sme toto povedali.

Vláda bude následne musieť uskutočniť reformy, ktoré budú nevyhnutne viesť k novému návrhu ústavy. Okamžité reformy sa budú, samozrejme, týkať zákonov o politických stranách. Budú sa tiež týkať volebnej reformy – čo je mimoriadne naliehavé – a nezávislosti súdneho systému. Tieto základné piliere demokratického štátu v Turecku musí teraz odvážne a cielene presadzovať turecká vláda.

Okrem toho musí táto vláda realizovať iniciatívy s cieľom presadiť konsenzus a zmierenie, pretože polarizácia spoločnosti a politických síl v Turecku by mala katastrofálne následky na hľadanie konsenzu potrebného na prijatie novej ústavy, v ktorú všetci dúfame.

Charles Tannock, v mene skupiny ECR. – Vážená pani predsedajúca, turecký politický systém je momentálne dostatočne vyspelý na to, aby sme mohli Turecko považovať za pluralitnú demokraciu. Politická diskusia je rozsiahla a voliči majú skutočnú možnosť voľby. Turecko je navyše členom Rady Európy, čo, samozrejme, zaväzuje jeho vládu k dodržiavaniu spoločných štandardov demokracie, ľudských práv a zásad právneho štátu.

Stabilná a trvalá demokracia je, samozrejme, predpokladom prípadného členstva v EÚ. Teraz tu však možno sú dve oblasti, ktoré vyvolávajú obavy.

Prvou je história Turecka, pokiaľ ide o vojenské zásahy do politického procesu. Hoci je armáda nepochybne dôležitým garantom sekularizmu a stability, akýkoľvek pokus oslabiť zvolenú vládu by navyše pochoval ambície Turecka, pokiaľ ide o EÚ.

Druhou obavou je dominantné postavenie strany AKP v politickom priestore, čo u niektorých pozorovateľov vyvoláva strach z postupného vývoja štátu s *de facto* jednou stranou. Za predpokladu, že by k tomu došlo demokratickým spôsobom, by sme nemohli namietat, hoci niektorí vyjadrili obavy v súvislosti s pomerne vysokou hranicou zastúpenia v parlamente, ktorá je v Turecku 10 %, čo, prirodzene, vylučuje menšie strany z parlamentného procesu.

U niektorých ľudí však vyvolávajú obavy aj mierne islamistické tendencie strany AKP a popularita strany, zdá sa, poukazuje na zásadný posun paradigmy v charaktere tureckej spoločnosti. Až doteraz sekulárna kemalistická tradícia veľmi dobre slúžila euroatlantickým tendenciám Turecka, jej postupné oslabovanie v dôsledku demografických zmien však poukazuje na to, že tí, ktorí veria v silu Atatürkovej vízie, ju až príliš brali ako samozrejmosť. Pre dobro tureckej spoločnosti musí byť demokracia pluralitná, sekulárna a postavená na pevnom základe dodržiavania ľudských práv vrátane práv kurdských menšín.

Samozrejme, ďalšie obavy navyše spôsobuje členstvo Turecka v Organizácii islamskej konferencie (OIC), v ktorej tieto spoločné západné hodnoty, s ktorými sa všetci v Európskej únii stotožňujeme, nie sú evidentné, pretože OIC uvádza ako základ ľudských práv v islamskom svete šariju. To podľa môjho názoru tiež povedie k určitým vážnym konfliktom záujmov, ak raz Turecko vstúpi do Európskej únie.

Takis Hadjigeorgiou, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Vážená pani predsedajúca, keď hovorím o Turecku, ako poslanec za Cyprus vždy cítim povinnosť vyjadriť podporu vstupu tejto krajiny do EÚ, samozrejme, za podmienky splnenia uvedených predpokladov a rozsiahlej demokratizácie.

Ako môžeme demokratizácii v Turecku pomôcť? To je zásadná otázka. Podľa mňa to môžeme dosiahnuť tak, že budeme Turecku hovoriť pravdu. Áno, Turecko robí pokroky. Mnohé sú pozoruhodné. To musíme povedať.

Turecko sa zmenilo na pohrebisko politických strán. Rozsudky najvyššieho súdu pochovali trinásť strán. Nedávno bola zakázaná strana STP, pričom dvesto členov strany, deväť starostov, šesť bývalých starostov a dvaja bývalí vedúci predstavitelia strany sú vo väzení. Môžeme v prípade takéhoto štátu hovoriť o vývoji smerom k demokratizácii len preto, že je tam televízia v kurdskom jazyku? Sme susedia Turecka a vyzývame vás, aby ste sa poučili z našich susedských skúseností, nie z našich slabých stránok. Turecko sa zdemokratizuje, ak s ním budeme hovoriť jasne a prísne.

Nikolaos Salavrakos, v mene skupiny EFD. – (EL) Pán minister, vítam zdržanlivú a – ak to tak môžem povedať – rozumnú analýzu pána Lópeza Garrida a pána komisára Rehna, ktorému blahoželám a želám veľa úspechov v novej funkcii.

Turecko je nepochybne veľkou moslimskou krajinou s obrovským strategickým významom. Nemám potrebu opakovať názory ostatných poslancov, s ktorými súhlasím. Analýza informácií o tejto krajine však vo mne vyvoláva dojem, že je tam viacero mocenských centier, ktoré nie sú schopné konať spoločne a navzájom si protirečia. Vláda premiéra Erdoğan sa síce snaží prezentovať ako mierna, zdá sa však, že ozbrojené sily krajiny sú agresívne voči Grécku, ktorého vzdušný priestor neustále narušujú, a zároveň spôsobujú neustále problémy agentúre Frontex.

Zároveň sa nedávno opäť ukázala jasná tendencia súdnictva tejto krajiny smerom k zvrhnutiu vlády podobným spôsobom, ako to bolo pri udalostiach pred dvomi či tromi rokmi v súvislosti s pánom Erbakanom.

A nakoniec, v súčasnosti sa zdá, že turecká vláda nie je schopná zabezpečiť ľudovú suverenitu krajiny, ktorá je pre demokraciu charakteristická, a plánuje nový typ Otomanskej ríše, čo ilustrujú názory pána Davutogloua, ktoré na svojej nedávnej návšteve Libanonu zopakoval aj pán Erdoğan.

Takisto považujem za zvláštne kroky tureckej vlády v súvislosti so zmenou politiky voči Iránu a jeho jadrovému programu, ktoré sú v rozpore so stanoviskami medzinárodného spoločenstva a zvlášť Európskej únie a USA.

Navyše Turecko v rozpore s ankarským strategickým plánom a medzinárodnými dohodami umožňuje a možno aj podporuje presun nezákonných prisťahovalcov cez svoje územie do krajín Európskej únie a nedodržiava svoje povinnosti poskytnúť prístavacie práva cyperským lodiam a lietadlám.

Zároveň arcibiskup pravoslávnej cirkvi, patriarcha Bartolomej, nesporný duchovný vodca stoviek miliónov pravoslávnych kresťanov osobne vstúpil do boja a priamo a jasne opísal situáciu patriarchátu, pričom sa sťažoval na porušovanie náboženských slobôd a práv menšín. Preto si myslím, že Turecko má pred sebou ešte dlhú cestu, pokiaľ ide o vstup do Európskej únie.

Barbara Matera (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v súlade s poznámkami niektorých mojich kolegov sa domnievam, že proces demokratizácie v Turecku je rozhodujúcou cestou, ktorá umožní tejto krajine priblížiť sa k Európskej únii, a že naše spolužitie v rámci Európskej únie musí byť založené na nepochybniteľných zásadách a hodnotách, ktorých uznanie je predpokladom prijatia akéhokoľvek štátu.

Platí to aj pre Turecko, ktoré musí uskutočniť reformy nevyhnutné na zaistenie demokracie, zásad právneho štátu a ochrany ľudských práv a práv menšín. Zvlášť kultúrna, náboženská a politická pluralita sú základmi demokratickej spoločnosti, ich uznanie je však náročným procesom, ktorý je previazaný s historickými, etnickými a náboženskými otázkami. Udalosti okolo rozhodnutia tureckého ústavného súdu zakázať Stranu za demokratickú spoločnosť, ktorá má blízko ku kurdскеj menšine, sú toho príkladom. Zákaz strán a odstraňovanie zvolených predstaviteľov z funkcií sú vždy veľmi závažnými činmi, pretože porušujú osobné slobody a demokratické zásady.

Proces demokratizácie v Turecku nepochybne závisí od vyriešenia kurdскеj otázky. Európska únia si musí dať silný politický záväzok spolu s politickými orgánmi zainteresovaných krajín a musí konať spoločne s OSN. Demokracia nemôže existovať bez plurality, ako pri mnohých príležitostiach zopakoval Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu.

Dúfam preto, že turecký politický systém sa bude môcť rýchlo rozvíjať v súlade s týmito zásadami. Ak v tom Turecko uspeje, jeho vstup do Európy bude pre nás predstavovať veľkú príležitosť.

Raimon Obiols (S&D). – (ES) Zdá sa mi, že možno celkom jednoznačne povedať, že keďže sa začali rokovania s Tureckom o členstve na základe jednohlasného súhlasu Rady, tento proces ako celok si zaslúži pozitívne hodnotenie. Pomohol procesu demokratizácie a modernizácie Turecka. Je však tiež zrejmé, že je tu množstvo problémov, sú tu kroky vpred i vzad, z času na čas prichádzajú aj zlé správy – nedávny zákaz kurdскеj strany DTP je toho príkladom – a máme pred sebou dlhú a mimoriadne komplikovanú cestu.

Tu v tomto Parlamente sme zvyknutí hovoriť, čo by mali robiť ostatní. Myslím si, že by bolo dobrým nápadom, keby sme tiež povedali, aké je naše základné stanovisko z hľadiska budúcich rokovaní s Tureckom. Myslím si, že toto sa odzrkadľuje aj v správe pani Oomenovej-Ruijtenovej, ktorá získala veľkú väčšinu a vyjadruje sa v prospech toho, aby sa v procese rokovaní nestanovovali dvojité kritériá, aby sme boli rozhodní a jednoznační, pokiaľ ide o naše úmysly, a aby sme nevysielali protichodné signály. Takéto postoje by totiž naozaj mohli živiť bludný kruh, v ktorom by váhavosť, nejednoznačnosť a protirečenia Európy posilňovali reakcionárov alebo tých, ktorí sú proti členstvu Turecka v Európe, nacionalistické a podobné skupiny, ktoré sú proti integrácii do Európy.

V tejto súvislosti chcem vyjadriť svoju spokojnosť s vystúpeniami Rady i Komisie. Urobme to tak, ako to cítime. Nevieme, aký bude výsledok, musíme však naplniť naše slová: *pacta sunt servanda*.

Prebieha proces rokovaní o členstve Turecka v Európskej únii, pri ktorých musíme byť jednoznační a presní a tiež, samozrejme, opatrní.

Sarah Ludford (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, mnohé reformy, na ktoré neustále vyzývame v Turecku, ústia do ságy opakovaných zákazov kurdských politických strán, pričom prípad DTP z minulého mesiaca je len posledným z nich.

Pokračujúce neúspešné snahy o reformu ústavy, zákona o politických stranách a súdnictva, ako aj pretrvávajúca účasť armády v politike, to všetko ovplyvňuje prostredie, v ktorom je kurdské demokratické politické zastúpenie opakovane sabotované. Tieto zákazy tiež sabotujú demokratické otváranie začaté minulý rok vládou premiéra Erdoğan, ktoré bolo celkom oprávnené všeobecne vítané. Jediným spôsobom, ako trvalo urovnať kurdskú otázku v Turecku, je politické riešenie, a to je aj najlepší spôsob, ako bojovať proti organizácii PKK.

Pán komisár Rehn hovoril o zatknutí niekoľkých starostov a politikov strany DTP, podľa mojich informácií je však vo väzení približne 1 200 aktivistov vrátane členov strany BDP, ktorá je pokračovateľom strany DTP. Vôbec mi nie je jasné, ako chce vláda posilňovať svoje demokratické otváranie v takejto situácii. Kto rozhoduje o týchto zatknutiach? Počula som – myslím, že to povedal Richard Howitt –, že premiér Erdoğan odsúdil zákaz strany DTP, musím sa však priznať, že táto skutočnosť mi ušla. Cynik by mohol povedať, že pokiaľ ide o voľby, zrušenie strany DTP sa strane AKP veľmi hodí, pretože sú to ich volební súper na juhovýchode.

Súhlasím s tým, čo povedali napríklad pani in 't Veldová a pani Flautrová, že jednoznačná a spoľahlivá záruka Turecku, že ak splní kodanské kritériá, vstúpi do EÚ, je našou najlepšou pákou na demokratizáciu v Turecku – hoci by sa o to mali snažiť aj vo vlastnom záujme. Turecko je dôležitá krajina, ktorá má veľa čo ponúknuť. Potrebujeme a zaslúži si demokraciu.

Nakoniec chcem aj ja poďakovať pánovi komisárovi Rehnovi za všetko, čo urobil pre rozšírenie v uplynulých piatich rokoch, a to nielen pokiaľ ide o Turecko, ale aj o krajiny západného Balkánu, ktoré sú aj môjmu srdcu veľmi blízke. Teším sa, že ho čoskoro privítame v novej funkcii.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Vážená pani predsedajúca, pripájam sa k tým, ktorí povedali, že demokratické otváranie umožnilo taký pokrok, aký sme už dlhé roky nevideli, a podnietilo rozvoj v oblastiach, v ktorých sa nám to ešte pred pár rokmi zdalo nemožné.

Pripájam sa tiež k tým, ktorí povedali, že je veľmi dôležité, aby toto demokratické otváranie a reformy pokračovali a posilňovali sa. Chcela by som tiež dodať, že sa musíme pozrieť aj na to, ako sa reformy v skutočnosti uplatňujú – teda nielen na to, ako sú napísané na papieri v zákonoch, ale ako sa realizujú v praxi.

Všetci sa zjavne zhodujeme, že je veľmi dobré, že prebiehajú reformy, preto musíme tieto reformy aj podporiť. Nemôže to fungovať tak, že budeme len požadovať reformy, ale potom povieme, že stále nie je žiadna šanca, aby malo Turecko spravodlivý prístupový proces. Ak chceme mať reformy, musíme ukázať, že uskutočnenie týchto reforiem naozaj povedie k určitým úspechom a k spravodlivému prístupovému procesu, a to s cieľom, aby bol tento proces skutočne prístupovým.

V tejto súvislosti je mimoriadne poľutovaniahodné, že práve vo chvíli, keď sa pán Zapatero ujal predsedníctva, značne zmiernil svoj pôvodný záväzok v súvislosti so spravodlivým prístupovým procesom.

My ako EÚ sme prijali tento záväzok, preto si myslím, že sa ho musíme držať. V našej zahraničnej politike musíme byť spoľahliví. Chcela by som preto vedieť, či by teraz predstaviteľ predsedníctva mohol objasniť, ako sa budete v prípade, že stále platí záväzok pána Zapatera, snažiť tento záväzok realizovať aj v Rade spolu s ďalšími členmi, ktorí sú skôr skeptickí.

Jan Zahradil (ECR). – (CS) Hovorím z pozície človeka, ktorý podporuje členstvo Turecka v Európskej únii ako plnoprávného člena, nie ako náhradníka alebo akéhosi privilegovaného partnera, a chcel by som pridať niekoľko kritických slov do vlastných radov. Turecko vnímame z pozície organizácie, ktorá tejto krajine prisľúbila plné členstvo v Európskej únii, ale ktorá zároveň nie je schopná zaručiť, že v prípade, ak splní všetky podmienky, ktoré od neho požadujeme, toto plné členstvo naozaj získa.

Pozícia Európskeho parlamentu v tejto veci je jasná. Táto inštitúcia vyjadrila jasný súhlas, stanovisko Európskej komisie je takisto jasné, takže v tejto súvislosti sa môžem len pripojiť k pochvale pána komisára Rehna za objektivitu a skvelú prácu, ktorú vykonal v tejto záležitosti v uplynulých piatich rokoch. Pozícia Európskej rady nie je taká jasná, pretože vlády niektorých členských štátov jednoducho stále odmietajú jasne povedať, že ak Turecko splní všetky podmienky, ktoré od neho požadujeme, stane sa plnoprávnym členom Európskej únie. V takomto prípade hráme dvojtitú hru, stávame sa nedôveryhodnými a ťažko môžeme požadovať niečo od niekoho, komu nedokážeme zaručiť, že splníme svoje sľuby.

Po druhé, turecká demokracia je jednoducho svojím spôsobom pomerne špecifická. Ak oprávnené vyzývame túto krajinu, aby svoje štandardy priblížila európskym štandardom, ak oprávnené vyzývame, aby napríklad obmedzila úlohu svojej armády, potom by sme si mali tiež uvedomiť, čo to bude znamenať a aký dosah to

bude mať na štruktúru tureckej spoločnosti a na celý charakter tureckej demokracie. Mám obavy, aby naše mechanické posudzovanie kritérií demokratizácie nespôsobilo nakoniec viac škody ako úžitku a prihováram sa za viac citlivosti, viac vnímavosti a viac empatie voči Turecku v tejto veci.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Vážený pán komisár Rehn, v mojich slúchadlách bolo vaše vyjadrenie preložené tak, že cesta je rovnako dôležitá ako cieľ. Musím povedať, že s tým rozhodne nesúhlasím. Podporiť možno len tú časť cesty, ktorá vedie k demokratickému Turecku. Naopak, musíme jasne kritizovať akúkoľvek časť cesty, ktorá vedie nesprávnym smerom. Slová musia sprevádzať aj činy. Chcel by som vedieť, ako dlho bude Komisia akceptovať fakt, že časť prístupovej podpory Turecka sa používa na odmeňovanie politických spojencov vládnucej strany, zatiaľ čo etnické a náboženské menšiny sú diskriminované, ako ukázalo nedávne vyšetrovanie. EÚ by s tým mala niečo urobiť!

Dňa 29. decembra som bol v sídle strany DTP, keď prišla polícia zatknúť Ahmeta Türka – kde však bola Komisia a kde bola Rada? Zúčastnia sa Komisia a Rada právneho konania a postaví sa na obranu ľudských práv?

Nakoniec mám otázku v súvislosti so starostom mesta Diyarbakir pánom Bayдемиrom, ktorému turecké úrady zabránili prísť do tohto Parlamentu: podáme v tejto záležitosti protest voči konaniu Turecka?

Gerard Batten (EFD). – Vážená pani predsedajúca, v Turecku sa síce uskutočňujú voľby, nie je však demokraciou v zmysle, v akom ju chápeme na Západe. Je možné zakázať politické strany, v právnom systéme je korupcia, porušujú sa ľudské práva, sloboda slova a združovania tu neexistujú v takej podobe, ako to poznáme v krajinách ako Británia alebo väčšina ostatných európskych štátov.

Dochádza k neustálemu prenasledovaniu malej kresťanskej menšiny, čo je – bohužiaľ – čoraz častejším javom vo väčšine islamských krajín.

Reformám Kemala Atatürka v 20. rokoch 20. storočia sme museli tlieskať, pretože sa snažili prekonať prežitky Otomanskej ríše a tých najhorších islamských praktík temného veku a preniesli Turecko do 20. storočia.

Avšak aj tieto výdobytky sú teraz ohrozené, pretože celosvetové ideologické islamské fundamentalistické hnutie získava na sile. Financujú ho krajiny ako Saudská Arábia – vďaka ziskom z predaja ropy na Západ – a účinne mu pomáha nečinné porazenectvo západnej civilizácie.

Táto rozprava je, samozrejme, len ďalším malým krokom na ceste k umožneniu vstupu Turecka do Európskej únie. Vstup Turecka do Európskej únie nadšene podporujú britská Konzervatívna strana, Labouristická strana aj Liberálnodemokratická strana. Tešia sa na to, ako privítajú státisíce či dokonca milióny tureckých prisťahovalcov, ktorí prídu do Británie, ak Turecko vstúpi do EÚ.

Len si predstavte, že Turecko vstúpi do Európskej únie a využije taký bežný právny postup, akým je európsky zatykač. Britskí voliči by si mali predstaviť svoj možný bezplatný výlet tureckým Midnight Expressom, za ktorý sa poďakujú liberálnym demokratom, labouristom a toryovcom, a podľa toho voliť.

Bohužiaľ, Turecko chce vstúpiť do Európskej únie, aby mohlo nastaviť svoje ruky v nádeji, že sa naplnia množstvom peňazí európskych daňových poplatníkov vo forme dotácií, a vidí príležitosť zbaviť sa miliónov svojich chudobných a nezamestnaných nadbytočných občanov tak, že ich vyvezie do západných krajín, ako je Británia, kde budú buď pracovať za nízke mzdy, alebo využívať systém dávok.

To ani zďaleka nie je pozitívnou víziou pre hrdý národ. Želám Turecku len to najlepšie a dúfam, že časom dosiahne skutočnú demokraciu, zároveň však dúfam, že si zoberie k srdcu radu Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva nevstúpiť do Európskej únie, ale zachovať si svoju slobodu a nezávislosť.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Vážená pani predsedajúca, chcela by som začať privítaním vyhlásení Komisie a Rady a poďakovať, zablahoželať a vzdať poctu komisárovi Ollimu Rehnovi za jeho osobnú oddanosť členstvu Turecka v Európskej únii.

Vzťahy medzi EÚ a Tureckom siahajú ďaleko do minulosti a sú si vzájomne prospešné. Podobne ako ostatné kandidátske krajiny, aj Turecko sa musí, samozrejme, riadiť zásadami demokracie, slobody a ľudských práv a upraviť svoj právny systém podľa *acquis communautaire*. Chcela by som sa pridať k mojim kolegom, ktorí privítali doterajší pokrok Turecka, zároveň však uznávam, že na ceste Turecka k prístúpeniu zostáva ešte množstvo prekážok. Príkladmi sú sloboda prejavu a práva kurdskej menšiny, o ktorých už hovorili moji kolegovia.

Chcela by som tiež vyjadriť obavy v súvislosti s rozhodnutím tureckého ústavného súdu zakázať Stranu za demokratickú spoločnosť a činnosť množstvu jej demokraticky zvolených predstaviteľov, to by však nemalo byť dôvodom na odloženie prístupových rokovaní s Tureckom. Európsky výhľad je hybnou silou demokratických reforiem. Nedostatok odhodlania z našej strany by tureckým občanom vyslal negatívny signál. Naša neistota niečo stojí. Mohla by narušiť prebiehajúci demokratický proces. Politiku EÚ by nikdy nemal poháňať strach. My Európania by sme mali podporovať reformy. Budú si vyžadovať čas, budú komplikované a vyskytnú sa aj neúspechy, nikdy by sme však nemali ustúpiť od kodanských kritérií. Nikdy by sme nemali ustúpiť od nášho záväzku v súvislosti s členstvom Turecka. Na konci tunela musí byť jasné svetlo.

Preto vyzývam Turecko, aby pokračovalo v procese demokratických reforiem. Myslím si, že by sme sa mali zaviazat ho na tejto ceste podporovať.

Maria Eleni Koppa (S&D). – (EL) Vážená pani predsedajúca, podporovali sme prístupové výhlady Turecka v nádeji, že to prispeje najmä k rozsiahlej demokratickej reforme. Bohužiaľ, výsledky sú po niekoľkých rokoch veľmi slabé. Reformy sa zastavili a tie, ktoré sa uskutočnili, sa v podstate neuplatňujú. Dokonca sa zdá, že sa zastavil aj pokrok v riešení kurdskej otázky, ktorý vyvolal veľké nádeje.

Na to, aby mohlo Turecko vstúpiť do Únie, musí prejavíť skutočný rešpekt k ľudským právam, právam menšín, náboženským slobodám a politickým stranám s ich demokraticky zvolenými predstaviteľmi. Európsky parlament privítal demokratické otváranie, ktoré ohlásila turecká vláda. Obmedzovanie slobody prejavu a zatknutie tisícov občanov a desiatok politických predstaviteľov je však neprijateľné a narúša dôveryhodnosť akýchkoľvek vyhlásení o pokračujúcich reformách.

Navyše, hlavnou zložkou demokracie je úplné oddelenie politických orgánov od vojenských orgánov. Nemôžeme mať kandidátsku krajinu, v ktorej ani po toľkých rokoch nepodlieha armáda plnej politickej kontrole.

Európske výhlady Turecka sú a musia zostať naším záväzkom, ale len za predpokladu, že sa zaviazá presadzovať zásady a zábery Únie v praxi.

Johannes Cornelis van Baalen (ALDE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, s Tureckom musíme zaobchádzať spravodlivo. To tiež znamená, že Európska únia sa musí úprimne pozrieť do zrkadla. Kodanské kritériá, ktoré všetci poznáme, sú v tejto súvislosti veľmi dôležité. Musia byť splnené. Prístupový proces je proces s otvoreným koncom, čo sme aj povedali na začiatku prístupových rokovaní. To znamená, že kritériá sú kľúčové a určujú, či bude Turecko prijaté. Demokracia je, samozrejme, rozhodujúca. Znamená to, že EÚ musí tiež vynaložiť čo najväčšie úsilie na podporu demokratizácie v Turecku. Je preto veľmi zvláštne, že predvstupový program, program predvstupovej pomoci, sa veľmi slabo realizuje. Dvor audítorov Európskej únie veľmi jasne povedal, že bolo stanovených príliš veľa priorít, čo znamená žiadne priority, pričom poukázal konkrétne na pomoc demokratizácii. Chcel by som počuť stanovisko Komisie, pokiaľ ide o kritiku zo strany Dvora audítorov, a tiež, čo urobí pre zaistenie správnej organizácie predvstupovej pomoci.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Vážená pani predsedajúca, nie som si celkom istý, prečo máme túto rozpravu práve teraz. Možno je to preto, že uplynuli tri roky od smrti Hrantu Dinka a stále sú tu závažné nezodpovedané otázky v súvislosti s týmto trestným činom.

S pánom Dinkom som sa zoznámil po procese s Orhanom Pamukom. Jeho smrť bola, samozrejme, obrovskou tragédiou a ako priateľ Turecka som neváhal poukázať na škody, ktoré postaveniu Turecka spôsobuje obmedzovanie slobody prejavu a precitlivenosť na kritiku tureckého štátu. Je však, samozrejme, v záujme Turecka posilňovať každý aspekt svojej demokracie.

Podporujem tiež predstavu Turecka ako sekulárnej a jednotnej krajiny, ktorá sa už viac ako 80 rokov pozerá smerom na Západ. Chápem potrebu silnej tureckej armády a chápem tiež kľúčový strategický význam Turecka. Z týchto dôvodov sa domnievam, že by sme mali Turecko veľmi podporovať a nesnažiť sa neustále hľadať dôvody na jeho kritiku a útoky voči nemu.

Zákaz politických strán je vo všeobecnosti, samozrejme, zlou myšlienkou, ale toto pravidlo má aj výnimky. Všetci vieme, že teroristické organizácie majú svoje politické fronty, a ťažko sa posudzuje, či viac škody spôsobí ponechanie takéhoto frontu na pokoji, alebo jeho zákaz. Samozrejme, aj organizácia PKK má svoje politické fronty.

Chcem o PKK povedať pár slov, pretože táto organizácia aj naďalej vyvíja teroristickú činnosť. Je jasné, že PKK naďalej pôsobí nielen ako teroristická organizácia, ale má aj svoje zločinecké siete, ktoré siahajú za

hranice Turecka do celej Európy. PKK je ako mafia, so štruktúrou, ktorá vykonáva kriminálnu činnosť, získava finančné prostriedky a zvyšuje svoju podporu. Podieľa sa na každom aspekte organizovaného zločinu: daňových únikoch, falšovaní peňazí, obchodovaní s ľuďmi – a, samozrejme, jedným z jej kľúčových zdrojov finančných prostriedkov je obchod s narkotikami. Len sa mi zdá, že by sme sa mali viac sústreďovať na prekonávanie týchto problémov v našich vlastných krajinách a takýmto spôsobom pomáhať aj Turecku, a nie naň neustále útočiť a kritizovať ho.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Vážená pani predsedajúca, chcel by som opäť zdôrazniť, že zákaz kurdskej Strany za demokratickú spoločnosť znamená, že v posledných rokoch turecká vláda zakázala celkovo 27 kurdských strán. Od tohto zákazu – práve sme to počuli – bolo zatknutých viac ako tisíc ľudí. Myslím si, že v krajine, v ktorej sa bežne zakazujú strany, už nie je možné hovoriť o demokracii. Zákaz 27 kurdských strán je takmer pokusom o zápis do Guinnessovej knihy rekordov.

Nejde tu len o menšiny v Turecku – a to je niečo, čo by som chcel teraz opäť pripomenúť. V súčasnosti prebieha štrajk pracovníkov tabakovej firmy Tekel, ktorý je veľmi napätý a teraz sa ešte stupňuje. Niekoľko tisíc pracovníkov dnes začalo hladovku, aby sa domohli svojich práv. Majú pocit, že turecká vláda a turecké orgány ich tvrdo utláčajú. Tento aspekt sa musí vziať do úvahy, pretože ochrana práv pracovníkov a odborových zväzov je neoddeliteľnou súčasťou demokracie. Odborové zväzy, ale aj menšiny v Turecku očakávajú od tohto Parlamentu jasné a jednoznačné stanovisko.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, pán komisár Rehn, v predchádzajúcej Komisii ste mali veľmi náročné povinnosti a táto vaša nová úloha nemôže byť o nič ľahšia.

Demokratický rozvoj Turecka v poslednej dobe utrpel viacero porážok, pričom pozícia Kurdov nie je jediným znepokojujúcim faktorom. Postavenie detí a žien sa musí zlepšiť, a to predovšetkým vo vidieckych oblastiach. Turecko v posledných rokoch len pomaly napredovalo v oblasti ochrany práv náboženských menšín, ako sú aleviti a kresťania.

O pozícii patriarchátu sa tu už hovorilo. Pravoslávni veriaci trpia diskrimináciou a v Turecku je ich v súčasnosti pravdepodobne len okolo 3 000. Zákon, ktorý hovorí, že pravoslávni kňazi, biskupi a patriarchovia musia byť tureckými občanmi, je úplne nepochopiteľný. Patriarcha je hlavou celosvetovej cirkvi, takže, samozrejme, môže byť zvolený z ktorejkoľvek členskej farnosti. Musí tiež existovať záruka ochrany majetku cirkvi a majetok, ktorý bol protiprávne skonfiškovaný, sa musí vrátiť. V tomto Parlamente bol vytvorený zoznam mien spolu s písomnou pozíciou prijatou na podporu otvorenia kňazského seminára na ostrove Halki. Poslednou osobou, ktorá požadovala otvorenie seminára na ostrove Halki, bol prezident Barack Obama.

Ak by sa Turecku podarilo takýmto spôsobom zabezpečiť ochranu ľudských práv kresťanskej menšiny, bolo by to skvelým príkladom pre ďalšie moslimské krajiny a posilnilo by to ich vôľu zaručiť kresťanom presne tie isté práva, aké kresťanské krajiny zaručujú svojim moslimským menšinám.

Pán komisár, často sa tu pýtame, či je Turecko pripravené vstúpiť do EÚ. Domnievam sa, že EÚ by si mala v skutočnosti úprimne odpovedať na otázku, či je pripravená prijať Turecko za člena. Povedali ste tiež, že cesta je rovnako dôležitá ako cieľ. Nesmieme zabúdať, že demokratický rozvoj Turecka nie je taký dôležitý pre EÚ, ako je dôležitý pre samotných občanov Turecka. Preto stojí za to pokračovať v tejto ceste, hoci aj nesúhlasíme s jej cieľom.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Vážená pani predsedajúca, turecká vláda začala demokratickú iniciatívu s cieľom zdemokratizovať krajinu a zlepšiť kultúrne práva Kurdov. Bol to odvážny krok vpred. Zákaz politických strán je však veľkým krokom späť. Demokratický štát založený na zásadách právneho štátu musí umožniť demokratickú diskusiu, v ktorej bude počuť hlasy všetkých občanov. Zákaz Strany za demokratickú spoločnosť (DTP) neprispieva k úspechu tejto demokratickej iniciatívy. Pred osemnástimi mesiacmi vládnuca Strana spravodlivosti a rozvoja (AKP) len tesne unikla podobnému osudu. Očakávam, že Turecko čo najskôr novelizuje svoju ústavu v súlade s kritériami stanovenými Benátskou komisiou, aby tak zabránilo zakazovaniu politických strán. Musia sa na tom podieľať všetky strany, veď koniec koncov, môže ich postihnúť rovnaký osud. Okrem toho sa musí zaviesť systém strán, ktorý prinesie lepšie zastúpenie tureckého obyvateľstva. Možno to dosiahnuť výrazným znížením 10 % hranice zvoliteľnosti. Musí sa zabrániť využívaniu zákazu strán ako nástroja v politických hrách. Turecko na tom bude musieť začať okamžite a bezodkladne pracovať s podporou Európy. Zostáva mi už len poďakovať pánovi komisárovi Rehnovi za úžasnú spoluprácu. V jeho novej funkcii mu prajem veľa úspechov.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Rozšírenie umožnilo EÚ posilniť na našom kontinente základné hodnoty ako demokracia a ľudské práva a stanoviť podmienky právneho štátu založeného na nezávislých súdoch

a právnych orgánov s fungujúcou trhovou demokraciou – inými slovami vytvoriť stabilnú a mierumilovnú Európu.

Tento vývoj musí pokračovať, preto by sme mali Turecko privítať v náručí EÚ. Príliš veľa poslancov Parlamentu a vlád štátov EÚ sa snaží vycúvať zo sľubu, ktorý sme dali Turecku ako kandidátskej krajine. Je to nedôstojné a vytvára to neistotu nielen v Turecku, ale aj v ostatných kandidátskych krajinách. Turecko, prirodzene, nemôže vstúpiť do EÚ, kým nesplní všetky kritériá. EÚ musí stanoviť prísne kritériá, ale zároveň musí podporovať túto krajinu, aby tieto kritériá mohla naozaj splniť.

Ako už bolo povedané, v Turecku sa dosiahol určitý pokrok, situácia je však, bohužiaľ, aj naďalej nejednoznačná. Sú tu stále obrovské nedostatky. Rozhodnutie ústavného súdu zakázať najväčšiu kurdskú stranu je, samozrejme, neprijateľné a blokuje prípadné členstvo.

Chcel by som sa tiež vyjadriť k ďalšej záležitosti týkajúcej sa tureckého členstva. Myslím si, že môj kolega z Dánska sa už toho dotkol. Minulý týždeň prinieslo rádio Sweden správu o audite, ktorý odhalil veľké nedostatky vo využívaní finančných prostriedkov EÚ v Turecku. Peniaze sa nedostávajú k tým, ktorí ich najviac potrebujú. Objavila sa tiež kritika nedostatočnej kontroly a skutočnosti, že vidiecke obyvateľstvo – menšiny ako Kurdi a Asýrčania – nedostávajú svoj podiel z pomoci EÚ. Dochádza tiež k nespravodlivému zaobchádzaniu so ženami. Pravidlá uchádzania sa o financovanie projektov sú komplikované a ťažko pochopiteľné. Môj kolega pán Färm a ja sme požiadali pána Rehna, aby túto záležitosť vyriešil v priebehu svojich posledných dní vo funkcii komisára pre rozšírenie. Očakávame rýchlu odpoveď. Na záver chcem poďakovať pánovi Rehnovi za vynikajúcu prácu vo funkcii komisára pre rozšírenie a zaželať mu veľa šťastia na novom poste.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, demokratické otváranie ohlásené tureckou vládou degenerovalo na popieranie demokracie. Zákaz Strany za demokratickú spoločnosť (DTP) zničil a tým opakovane poprel slobodu prejavu, združovania a politickej účasti kurdských občanov. Nedostatok demokracie, popredná úloha armády a polície, veľmi vysoká hranica zvoliteľnosti 10 %, neschopnosť reformovať ústavu a zákon o politických stranách, prenasledovanie a väznenie kurdských politikov a ozbrojencov – to všetko sú jasné známky toho, že Ankara nedokáže riešiť otázku práv menšín vyspelým spôsobom. Vždy, keď Turecko otvorí dvere demokratizácii, ďalšie dvere zabuchne. Preto uvažujem, či sa toto ešte stále dá nazývať demokratickým otváraním. Bola by som rada, keby sa pán komisár k tomuto vyjadril a povedal nám, či je pripravený spolupracovať s tureckou vládou na vytvorení konkrétneho časového harmonogramu na uskutočnenie množstva kľúčových reforiem v súlade s európskymi štandardmi.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, pán López Garrido, pán komisár, vaše vyhlásenia vo mne dnes večer vyvolali dojem, že s radosťou zľahčujete skutočnosť, že nedávne rozhodnutie tureckého ústavného súdu postaviť prokurdskú stranu mimo zákon prišlo niekoľko hodín pred rozhodnutím Rady pre všeobecné záležitosti a rozhodnutím samitu, ktoré v podstate dali Turecku zelenú, pokiaľ ide o jeho smerovanie priamo do Európy, a to všetko v čase, keď krajina porušujúca ľudské a demokratické práva nedodržiava medzinárodné právo a odmieta uznať Cyperskú republiku. Neuvedomujete si, že táto neustála zhovievavosť namiesto toho, aby priviedla Turecko k rozumu, mu len dodáva odvalu? Je fakt, že turecká ústava vytvára politickú destabilizáciu, nezaručuje náboženské a politické slobody a poskytuje alibi štátnym zásahom.

Otázka znie, aké opatrenia prijmete na ochranu práv kurdských občanov. A čo je ešte dôležitejšie, budeme už konečne požadovať zásadnú ústavnú reformu, ktorá by vytvorila ústavný rámec zaručujúci tieto slobody a prinútila by turecký štát rešpektovať všetky práva, ktoré predstavujú kritériá na to, aby krajina mohla pokračovať na ceste k prístúpeniu?

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, prísľub členstva v Európskej únii bol dlho hybnou silou demokratických zmien v Turecku. Od roku 2005 však turecká podpora vstupu do Únie klesla zo 70 % na sotva 42 %. V tejto situácii si preto ďalšia demokratizácia Turecka vyžaduje lepšiu spoluprácu s Európskou uniou.

V Turecku sa dosiahlo veľa – moji kolegovia tu o tom hovorili – a to si zaslúži naše uznanie, stále sú tu však oblasti, ktoré by sme mali mimoriadne starostlivo skúmať. Už tu bola spomenutá otázka slobody tlače a slobody elektronických médií. V správe OBSE sa napríklad uvádza, že Turecko blokuje 3 700 internetových stránok. Ďalšou dôležitou záležitosťou je možnosť účasti žien na verejnom živote. Turecká ústava zakazuje ženám v tradičných šatkách vstup na univerzity, pričom takéto šatky nosí až 70 % žien. Táto bitka medzi sekularizmom a demokraciou je v Turecku skutočným problémom.

Chcela by som tiež spomenúť Kurdov, konkrétne uznať ich ako národnostnú menšinu. Riešenia, ktoré ponúka turecká vláda, sú neuspokojujúce. Je pravda, že začali uznávať kurdský jazyk, ale turecká ústava stále obsahuje článok 42, ktorý zakazuje vyučovanie kurdského jazyka ako materinského jazyka vo vzdelávacích ustanovizniach.

Je dôležité neustále rozvíjať spoluprácu s parlamentom i s vládou, ale aj podporovať mimovládne organizácie, spoločenské iniciatívy a partnerstvá na úrovni miestnych samospráv v Turecku. Musíme zlepšiť spoluprácu medzi inštitúciami, mali by sme však pamätať na to, že najmä keď hovoríme o rozvoji demokracie, v skutočnosti sú to vzťahy medzi obyčajnými občanmi, ktoré menia svet.

Arlene McCarthy (S&D). – Vážená pani predsedajúca, bohužiaľ sa stotožňujem s názormi ostatných, že rozhodnutie ústavného súdu zakázať stranu DTP možno považovať jedine za krok späť v demokratizačnom úsilí Turecka, a to napriek veľmi výraznému pokroku dosiahnutému vďaka nedávnym demokratickým iniciatívam.

Ako bolo povedané, zákon zakazujúci DTP sa od roku 1982 použil na zakázanie 27 strán, pričom, samozrejme, politické strany sú vyjadrením vôle ľudí. Sú životne dôležité pre akúkoľvek demokraciu a nastal čas, aby boli zrealizované právne reformy, ktoré by zakazovanie politických strán ukončili.

Na druhej strane, všetky politické strany a kandidáti uchádzajúci sa o zvolenie v demokraciách musia rešpektovať základné zásady demokracie a právneho štátu a musia sa zaviazat, že budú dosahovať politické ciele výlučne mierovými prostriedkami. Keďže som vyrastala v Severnom Írsku, videla som príliš veľa ľudí zmrzačených alebo zavraždených v mene dosahovania politických cieľov. V demokracii sa politika musí realizovať prostredníctvom volebných urien, nie pomocou guliek a bômb.

Takže, podobne ako ostatní, vyzývam tureckého premiéra a vládu, aby zaistili zakotvenie demokratických zásad, reformovali ústavu a postarali sa o to, aby tento čin neprekazil pokrok Turecka smerom k členstvu v EÚ, ktoré ja a naša politická strana a vláda s hrdosťou podporujeme.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, konflikt medzi podporovateľmi integrácie Turecka a tými, ktorí uprednostňujú osobitný vzťah medzi Tureckom a Európskou úniou, ilustruje imperialistickú rivalitu v rámci Európskej únie a súťaženie s USA a ďalšími veľkými mocnosťami.

Správy o pokroku Turecka predložené Európskemu parlamentu sú výsledkom rovnováhy medzi týmito silami. Nemajú nič spoločné s krutým využívaním, utláčaním a prenasledovaním pracujúcich v Turecku. Odborári sú stíhaní a odsudzovaní vo vykonávaných procesoch. Pokračujú politické vraždy a násilie zo strany tretných orgánov. Politické strany sú zakazované proste a jednoducho preto, že vyjadrujú želania kurdkej populácie. Zvolení predstavitelia sú masovo prenasledovaní a uväzňovaní. Turecko aj naďalej odopiera základné práva Kurdom a ďalším menšinám. Nezákonne okupuje 40 % Cyperskej republiky a marí akékoľvek možné riešenie problému. Vyhráža sa Grécku prostredníctvom *casus belli* a predkladá územné požiadavky.

Napriek tomuto všetkému Európska únia Turecku blahoželá, pretože to vyžadujú NATO a európske nadnárodné spoločnosti investujúce do plynovodu Nabucco a ich hospodárske a geostrategické ambície v tejto krajine a na Blízkom východe vo všeobecnosti.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, podporujem členstvo Turecka v Európskej únii, chcem však odsúdiť decembrové rozhodnutie tureckého ústavného súdu zakázať stranu DTP. Toto rozhodnutie bolo odôvodnené údajným prepojením strany na teroristickú organizáciu PKK. Viem, že žijeme v dobe, keď je bezpečnosť rozhodujúca, nemali by však preto trpieť občianske slobody. Ako vieme, táto strana zastupovala kurdské záujmy v tureckom parlamente od roku 2007. S 20 členmi to síce bolo len symbolické zastúpenie, v posledných rokoch však predstavovalo dôležité svedectvo o procese riešenia kurdskej otázky, ktorý sa začal v Turecku. Prítomnosť DTP v parlamente nepredstavovala žiadne nebezpečenstvo, bola však jednou z nevyhnutných podmienok politickej stability. Nemyslím si však, že by sme mali hovoriť o destabilizácii, pretože konflikt s Kurdmi je starý a nikdy Tureckom skutočne neotriasol. Nemyslel som si, že by sa to malo stať teraz, a ani to nepredpokladám.

Vláda v minulosti urobila viacero pozitívnych gest a ťažko môžeme hovoriť o protikurdskej kampani. V každom prípade však turecko-kurdský mierový proces utrpel ťažkú prehru. Zákaz činnosti tejto strany je typickým politickým manévrom. Rozsudok nielenže vrátil turecko-kurdské vzťahy o mnoho rokov späť, ale je tiež krokom späť pre celý proces demokratizácie.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Aj ja by som sa chcela vyjadriť k tejto rozporuplnej situácii, v ktorej sa dnes nachádzame, keď aj naďalej podporujeme proces členstva Turecka, pretože z mnohých dôvodov Turecko v Európskej únii potrebujeme. Dnes sme sa ocitli v rozporuplnej situácii, pretože len pred niekoľkými týždňami Európsky parlament vyjadril podporu a spokojnosť s krokmi, ktoré sa dosiahli vo vzťahoch medzi Tureckom a kurdskou komunitou, a teraz nás zrazu zaskočil zákaz hlavnej kurdskej strany v Turecku, ktorý, samozrejme, opäť raz otvára vážne otázky.

Preto by som chcela, samozrejme, naliehavo vyzvať tento Parlament a Európsku úniu a požiadať Komisiu, aby obnovili alebo ešte viac posilnili svoje úsilie o revíziu oblastí potrebných pre členstvo, v ktorých sme boli svedkami krokov späť, napríklad pokiaľ ide o potrebu konsenzu medzi politickými stranami. To by, samozrejme, malo viesť k výzve smerom k tureckej vláde, aby uspokojivo vyriešila situáciu, v ktorej sa ocitla kurdská politická strana DTP.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Som pevným zástancom vstupu Turecka do Európskej únie. Súhlasím s jednoznačnými názormi vyjadrenými v tomto Parlamente, pokiaľ ide o nutnosť rešpektovania ľudských práv Tureckom. Chcel by som však vyjadriť nádej, že rovnako pevný postoj zaujmeme aj pri podpore úsilia, ktoré Turecko vynakladá na vstup do Európskej únie.

Vítam pozíciu španielskeho predsedníctva v súvislosti so želaním pokračovať v otváraní rokovacích kapitol s Tureckom.

Chcem vám tiež povedať, že v minulom roku som ako člen delegácie pri Spoločnom parlamentnom výbore EÚ – Turecko navštívil Turecko po 20 rokoch od svojej predchádzajúcej návštevy, a pokrok, ktorý dosiahla turecká spoločnosť, je pôsobivý.

Antigoni Papadopolou (S&D). – (EL) Vážená pani predsedajúca, zdá sa, že roky násilia a terorizmu v Turecku sa ešte neskončili. Kurdi, aleviti, nemoslimské menšiny, odborári, ekumenický patriarchát, Arméni, Cyperčania, väzni, predstavitelia miestnych samospráv, homosexuáli, ženy, kurdské politické strany a masmédiá by toho mohli veľa rozprávať, keby sa odvážili prerušiť svoje mlčanie.

Napriek uskutočneným reformám a pokroku, ktorý Turecko dosiahlo, sa mnohé zákony neuplatňujú. Temná stránka a porušovanie ľudských práv sú veľmi reálne, pokiaľ ide o slobodu tlače, sexuálnu rovnosť, slobodu prejavu a práva menšín. Práve z tohto dôvodu Európsky súd pre ľudské práva odsúdil Turecko na základe sťažností tureckých občanov a menšín v súvislosti s porušovaním práva na život, neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním a porušovaním mnohých ďalších práv.

Domnievam sa, že Európska únia môže v procese demokratizácie Turecka zohrať úlohu katalyzátora, a to tak, že bude požadovať plné uplatňovanie európskeho *acquis* bez výnimiek, bez samoúčelného kalkulovania a bez uplatňovania politiky dvojitého metra. Pán Rehn, lichotením Turecku a otváraním kapitol neprispievate k demokratizácii Turecka, ale k jeho pretrvávajúcej nezodpovednosti a politickej amorálnosti.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, napriek pokroku, ktorý Turecko dosiahlo na ceste k prístúpeniu, treba v procese demokratizácie tejto krajiny toho ešte stále veľa urobiť. V uznesení prijatom Európskym parlamentom v minulom roku bolo vyjadrené znepokojenie v súvislosti so situáciou v Turecku, pokiaľ ide o slobodu slova, ako aj poľutovanie nad malým pokrokom v oblasti slobody vierovyznania. Parlament trval a stále trvá na tom, aby turecká vláda vytvorila právne rámce v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv, ktoré by umožnili nemoslimským náboženským skupinám a alevitom fungovať bez zbytočných obmedzení.

Bezprostredne po prijatí spomínaného uznesenia v decembri roku 2009 vyvolalo nervozitu Únie rozhodnutie tureckého ústavného súdu zakázať DTP, Stranu za demokratickú spoločnosť, ktorá mala v tureckom parlamente 21 poslancov. Zámienkou na zákaz tejto strany bolo jej údajné prepojenie na kurdskú organizáciu PKK.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, rozhodnutie tureckého ústavného súdu zakazujúce prokurdskú stranu z dôvodu porušenia ústavy je jasnou známkou toho, že turecká domáca politika sa nepribližuje k demokracii v takom zmysle, v akom ju chápeme my Európania. Jasne tiež usvedčuje z klamstva mimoriadne presladenú správu Ahtisaariho komisie o stave Turecka.

Hoci obyvateľstvo Istanbulu je tradične osvietené, európsky orientované a vzdelané, táto skutočnosť ani nepochybne úžasné podujatia spojené s Istanbulom ako Európskym hlavným mestom kultúry v roku 2010, bohužiaľ, neposkytujú obraz krajiny ako celku. Musíme preto čeliť realite. Ktokoľvek, kto zakazuje politické strany menšín preto, že sú v rozpore s ústavou, nekoná v súlade s európskymi hodnotami. Toto neustále

prevracanie kabátov je takisto nepochopiteľné, pretože tým rozhodne nezískavame dobrú povesť a nevyvolávame dobrý dojem v dialógu s našimi tureckými partnermi.

Zastavme preto rokovania! Prosím, zastavme tiež predvstupové platby, pretože niekto, kto si chce nechať platiť za morálne hodnoty, sa rozhodne takýmito platbami nenechá presvedčiť.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Demokracia žije z podmienok, ktoré ona sama nedokáže vytvárať. To platí pre naše členské štáty a rovnako to platí pre demokraciu v Turecku. Problematických otázok je síce viac, dotknem sa len jednej.

I keď Turecká republika uznáva slobodu kultu, náboženská sloboda za posledné roky veľmi nepokročila. Sloboda bohoslužieb je formálne uznaná, ale fakticky obmedzovaná, napríklad pri výbere miesta. Je mi ľúto, že EÚ k tomuto problému nepristupuje dôsledne. V poslednej hodnotiacej správe, ktorá má stoosemdesiat strán, sa tento problém spomína len na dvoch. Nikde sa v nej nehovorí o silných reštrikciách pre autonómne riadenie náboženských komunít, nielen čo sa týka administratívneho a ekonomického plánu, ale tiež plánu pastoračného a duchovného.

Keďže Rada Európskych biskupských konferencií dlhodobo konštatuje permanentné porušovanie náboženskej slobody v Turecku, Európska únia by mala dôsledne trvať na dodržiavaní ľudských práv v rámci slobody vyznania.

Ismail Ertug (S&D). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, Turecko je, samozrejme, citlivou témou, to je úplne jasné. V tejto súvislosti by sme mali, samozrejme, vždy brať do úvahy jednu vec a už to tu bolo dnes niekoľkokrát spomenuté – hoci je zákaz strany absolútne neprijateľný, toto rozhodnutie nevydala vláda, ale súdny systém. Tento rozdiel si musíme uvedomiť, ak chceme byť spravodliví a poctiví.

To však nie je to, čo som chcel povedať. Ako Európania si musíme položiť otázku, čo chceme v skutočnosti dosiahnuť. Ak chceme ako globálny hráč šíriť nielen hospodárske – a to chcem ako sociálny demokrat zdôrazniť – ale aj politické hodnoty, a to nielen v Európe, ale aj za hranice Európy a do celého sveta, jednoznačne na to potrebujeme Turecko. Poskytne nám to tiež príležitosť zastávať pevné a jasné stanoviská pri našich rokovaníach s Tureckom, čo je presne to, čo potrebujeme. Až potom sa nám podarí dať do pohybu proces demokratizácie a dosiahnuť tak náš celkový cieľ.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Rada bude vo vzťahu k otázke, ktorú nazveme vzťah medzi Európskou úniou a Tureckom, konať s výhľadom na prístupový proces nasledujúcim spôsobom.

V prvom rade sa domnievame, že musíme zachovať európsky výhľad pre Turecko. Sme si vedomí toho, že ak raz Turecko vstúpi do Európskej únie, bude to pre ňu znamenať posilnenie, nie oslabenie. Tento proces teda bude prospešný pre záujmy oboch strán.

Po druhé, rokovania. Ako poznamenal pán Obiols, rokovania sú nepochybniteľnou zbraňou z hľadiska pokroku v tomto procese a pokračovania vnútorných reforiem v Turecku. To bolo nezvratne dokázané. Rokovania sú strategickým prvkom a mali by pokračovať tak, ako to vo svojom vystúpení načrtol pán komisár Rehn.

Po tretie, veľmi jasný odkaz Turecku. S Tureckom musíme diskutovať úplne otvorene. To obhajovala nielen pani Oomenová-Ruijtenová, autorka tohto návrhu uznesenia, ktorý považujem za veľmi rozsiahly, veľmi dôkladný a podrobný návrh a za skvelý základ, na ktorom môžeme ďalej pracovať, ale aj mnohí ďalší, ktorí sú tu dnes večer prítomní. Pani Corazzová, pani Ludfordová, pani Kellerová, pán Zahradil a mnohí ďalší obhajovali vyslanie jasného signálu Turecku.

Turecko je krajina, ktorá, ak splní kodanské kritériá, bude môcť a musí vstúpiť do Európskej únie.

V tejto chvíli ich však Turecko nespĺňa a v tejto súvislosti sú tu dva rozhodujúce faktory, a to demokracia a ľudské práva, ktoré sú kľúčové z hľadiska analýzy možného budúceho členstva Turecka v Európskej únii. Čo sa týka ľudských práv, niektoré z nich, ich konkrétne rozmery, sú rozhodujúce pre definíciu demokracie, ktorá spĺňa požiadavky nazývané kodanské kritériá.

Otázka spravodlivosti, otázka rovnosti medzi ženami a mužmi, otázka mučenia a zlého zaobchádzania, sloboda prejavu, rešpektovanie menšín a pluralita – toto všetko sú veci, na ktoré nesmieme zabúdať. Ukázalo sa, že vo všetkých z nich môžeme vidieť nepochybné pokroky a vo všetkých z nich tiež vidíme nedostatky alebo dokonca kroky späť. Takáto je teda situácia. Záleží na tom, ako sa na to pozeráme. Pohár môže byť

spolovice plný alebo spolovice prázdny. Preto si myslím, že toto sú zásadné otázky, na ktoré sa treba sústrediť vo vzťahu medzi Európskou úniou a Tureckom.

Myslím si, že proces pokroku smerom k približovaniu Turecka a Európskej únie je možný, je to uskutočniteľný proces. Z tohto dôvodu je tento proces otvorený a Turecko má status kandidátskej krajiny. Je to nevyhnutný proces, ktorý musí, prirodzene, postupovať čo najrýchlejšie. Úloha Európskeho parlamentu v tomto procese je absolútne kľúčová. Musí zohrať rozhodujúcu úlohu pri vývoji, analýze, hodnotení a upevňovaní tohto procesu, pretože všetci chceme, aby postupoval čo najrýchlejšie.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, teší ma, že moje posledné vystúpenie sa bude týkať Turecka.

Chcem vám poďakovať za veľmi zmysluplnú a zodpovednú rozpravu dnes večer. Čo sa týka Turecka, v podstate som sa už s vami rozlúčil v decembri či v novembri. Už to teraz nebudem opakovať. Dúfam, že pokiaľ ide o Turecko, už sa nemusím lúčiť s týmto Parlamentom, a že sa môžeme posunúť ďalej a začať riešiť zásadné hospodárske a ďalšie problémy Európskej únie.

Chcem tiež využiť túto príležitosť a poďakovať španielskemu predsedníctvu a španielskemu premiérovi Zapaterovi za to, že založili Alianciu civilizácií, ktorá je veľmi dôležitou iniciatívou, a môžem povedať, že sa k nej dobrovoľne pridávam. Je veľmi dôležitá aj pre vzťahy EÚ a Turecka.

Dnešná rozprava sa prevažne a oprávnene sústredila na zákaz strany. Je veľmi dôležité, aby Turecko zreformovalo svoje právne predpisy a celý ústavný právny rámec politických strán v súlade s odporúčaniami Benátskej komisie.

Páni van Baalen a Schmidt otvorili otázku nedávnej správy Dvora audítorov o Turecku. Môžem povedať, že náš záver v Generálnom riaditeľstve Komisie pre rozšírenie sa zhoduje so správou a jej závermi, pokiaľ ide o to, ako dosiahnuť, aby bola naša finančná pomoc strategickejšia, mnohoročná a užšie prepojená s potrebami vyplývajúcimi z programu politických reforiem v našich krajinách a v tomto prípade v Turecku.

V tejto súvislosti sa už začalo konať, napríklad formou úplne novej orientácie v oblasti prípravy plánovacích dokumentov na viacročnom základe a posunu od programovania založeného na projektoch k programovaniu založenému na odvetviach. Tento nový prístup zahŕňa aj silnejší dôraz na rozvoj odvetvových stratégií samotnými prijímajúcimi krajinami, čo by malo nakoniec uľahčiť spoločnú identifikáciu politických priorít Komisie a tureckým orgánom.

Rád vám v tejto súvislosti poskytnem dlhšiu a podrobnejšiu písomnú odpoveď, ak mi v čo najkratšom čase pošlete list, aby som to stihol ešte počas funkčného obdobia súčasnej Komisie.

Myslím si, že okrem zákazu strán je dôležité diskutovať o demokratickej transformácii v širšom zmysle. To ste dnes večer aj urobili a chcem len v krátkosti povedať tri veci, ktoré podľa môjho názoru predstavujú najdôležitejšie nasledujúce kroky.

Za posledných päť rokov sme boli v Turecku svedkami obrovskej demokratickej transformácie. Dnes je to úplne odlišná krajina v porovnaní s tou, akou bola, povedzme, pred piatimi rokmi. Tento pohár však, samozrejme, ešte nie je plný a v Turecku sa musí uskutočniť ešte množstvo dôležitých reforiem.

Prvá a najdôležitejšia z nich sa týka občianskych práv a základných slobôd. Sloboda prejavu v Turecku nie je v súlade so štandardmi EÚ. Mnohí autori a novinári stále čelia prenasledovaniu a odsúdeniu za svoju prácu. Teraz je najvyšší čas, aby Turecko prijalo nevyhnutné právne reformy, aby tento problém patrilo do jeho minulosti a nie do jeho budúcnosti. Toto je kľúčové pre akúkoľvek otvorenú a demokratickú spoločnosť a je to kľúčové aj z hľadiska ďalších diskusií o takých citlivých témach, ako je otázka Arménov, kurdská otázka a cyperský problém.

Po druhé, v minulom roku došlo k dôležitému vývoju vo vzťahoch medzi občianskou spoločnosťou a armádou. Prebiehajúce vyšetrovanie v prípade Ergenekon je kľúčové pre demokratizačné úsilie Turecka a tureckí občania si naozaj zaslúžia vidieť dotiahnutie tohto vyšetrovania do konca a právom očakávajú, že sa podniknú všetky potrebné opatrenia na zaistenie spravodlivého procesu so všetkými obžalovanými.

Po tretie, a je to nemenej dôležité, skutočná demokracia sa nedá dosiahnuť, ak je polovica obyvateľstva – ženy – tak biedne zastúpená v celoštátnej a miestnej politike. Mimovládne organizácie tureckých žien vyvíjajú nepoľavujúce úsilie na presadzovanie tohto programu, čo je správne, a my sme ich spojencami. Zriadenie osobitnej komisie pre rodovú rovnosť je dôležitým krokom, ktorý, dúfam, veľmi pomôže posilniť politické zastúpenie žien na všetkých úrovniach tureckej spoločnosti.

Zhrniem to: prístupový proces Turecka do EÚ môže byť dlhou a niekedy trnistou cestou, je však rozhodujúce, aby sme nezabudli na základný cieľ demokratickej transformácie tejto krajiny. Tá má rozhodujúci význam nielen pre Turecko, ale aj pre Európsku úniu a najlepšie sa dosiahne spravodlivým a zároveň rozhodným zaobchádzaním s Tureckom, vďaka čomu si udržíme dôveryhodnosť a silu podmienenosti pri presadzovaní reforiem smerujúcich k základným slobodám v Turecku. Pri tomto veľkom úsilí aj naďalej počítam s vašou silnou podporou. Tá je pre konečný úspech tohto projektu rozhodujúca.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Kristiina Ojula (ALDE), písomne. – (ET) Vážená pani predsedajúca, správa o pokroku v Turecku vypracovaná Európskou komisiou v roku 2009 identifikuje uskutočnenie ústavnej reformy ako dôležitú úlohu v pokračujúcom procese demokratizácie. V správe sa píše, že napriek jasnej podpore vlády zo strany občanov a veľkej parlamentnej väčšine neboli doterajšie pokroky v realizácii politických a ústavných reforiem dostatočné, pretože strany neboli schopné nájsť spoločnú reč. Tak ako v ktorejkoľvek inej demokratickej krajine, pozície tureckých strán odzrkadľujú prania ich voličov. Nesmieme zabúdať, že v demokratickej spoločnosti sa strany predovšetkým zodpovedajú svojim voličom, a v Turecku musí Európska únia obrátiť svoju pozornosť na vývoj na tej najnižšej úrovni. Musíme byť veľmi obozretní pri jednoduchom uplatňovaní didaktického prístupu pri vedení procesu demokratizácie v Turecku. Úspešné uskutočnenie želaných reforiem vyžaduje podporu verejnosti, ktorá si zase vyžaduje vyššiu celkovú úroveň informovanosti, ako aj pochopenie významu a dôvodov týchto reforiem. Reformy zhora nadol, ktoré sa uskutočnili, neprinesú požadované výsledky, kým bude existovať pocit, že predstavujú nebezpečenstvo pre vnútornú stabilitu Turecka. Tlak na tureckú vládu, aby urýchlila reformy, ktorým chýba podpora verejnosti, by mohol, aj keď neúmyselne, viesť k posilneniu separatizmu alebo náboženských konfliktov. Dúfam, že Rada a Komisia spoločne s tureckou vládou vyvinú úsilie smerom k uskutočneniu opatrení, ktoré umožnia obyvateľom Turecka podieľať sa na procese demokratizácie omnoho viac, ako to bolo doteraz, aby tak vznikla živná pôda pre realizáciu reforiem potrebných na prístupenie na základe kodanských kritérií.

Pavel Poc (S&D), písomne. – (CS) Predvstupové rokovania s kandidátskou krajinou by mali smerovať k vstupu danej krajiny do Európskej únie. V prípade Turecka je však situácia omnoho komplikovanejšia. Predvstupové rozhovory sa začali 3. októbra 2005. Okrem samotného prístúpenia krajiny by rozhovory mali prispieť k presadzovaniu demokracie a slobody a k ochrane občianskych a ľudských práv v Turecku. Namiesto vydávania politických vyhlásení by sa mal tento konkrétny cieľ dosiahnuť zmenami právnych predpisov v rámci harmonizácie s právnym systémom Európskej únie, ale predovšetkým prostredníctvom politickej a spoločenskej praxe vychádzajúcej z príkladu členských štátov. Argumenty proti prístúpeniu založené na schéme „európske krajiny“ proti „islamským krajinám“ sú nesprávne a mylné. Historická náklonnosť Turecka k Európe je nepopierateľná. Turecko je dnes predsedačom Rady Európy a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe. Neexistuje žiaden náboženský ukazovateľ na hodnotenie kandidátskej krajiny, ba práve naopak, sloboda vierovyznania je jednou z hlavných hodnôt Európy. Preto jedinými a rozhodujúcimi kritériami pre vstup Turecka do Európskej únie musí byť súlad so zásadami právneho štátu, legislatívne potvrdenie občianskych práv a práv menšín a rešpektovanie všetkých členských štátov Európskej únie.

Renate Sommer (PPE), písomne. – (DE) Je dobre, že Európsky parlament sa aspoň zaoberá otázkou demokratizácie v Turecku. Komisia a Rada majú v zásade sklon prikrášľovať situáciu, nech je akokoľvek dramatická. Nazývajú to „mäkká sila“. Kam nás však táto „mäkká sila“ dostala? Je úplne jasné, že od začatia prístupových rokovaní urobilo Turecko omnoho viac krokov späť ako krokov správnym smerom. Teraz je tu opäť ďalší zákaz strany. Je tu však aj pretrvávajúce obmedzovanie občianskych slobôd obrovských rozmerov, utláčanie náboženských menšín do takej miery, že došlo k pokusom vypudieť a zničiť ich krvavou cestou, k obmedzovaniu ich slobody informácií a slobody tlače, k pokusom zbaviť sa opozičnej tlače a slobodných odborových zväzov a tak ďalej. *Pacta sunt servanda* – to sa vždy zdôrazňuje v súvislosti s Tureckom, a právom. Platí to však aj pre Turecko. Svojím vstupom do prístupových rokovaní Turecko uzatvorilo s EÚ dohodu o splnení kodanských kritérií. Ak bude aj naďalej odmietať to urobiť, bude si musieť položiť otázku, či sa naozaj chce stať súčasťou Európy. Zástancovia „mäkkej sily“ v Komisii, v predsedníctve Rady a v Rade by konečne mali začať dôsledne konať namiesto toho, aby neustále otvárali nové rokovacie kapitoly.

15. Európska stratégia pre podunajskú oblasť (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom je otázka na ústne zodpovedanie (B7-0240/2009) o európskej stratégii pre podunajskú oblasť (O-0150/2009), ktorú Komisii predložili Silvia-Adriana Țicăuová, Brian Simpson, János Áder, Hannes Swoboda, Eva Lichtenbergerová, Michael Cramer, Saïd El Khadraoui, Mathieu Grosch, Iuliu Winkler, Victor Boștinăru, Ioan Mircea Pașcu, Marian-Jean Marinescu, Ivailo Kalfin, Norica Nicolaiovă, Dirk Sterckx, Csaba Sándor Tabajdi, Michael Theurer, Ismail Ertug, Inés Ayalová Senderová, Jiří Havel, Edit Herczogová, Stanimir Ilchev, Iliana Malinová Iotová, Jelko Kacin, Evgeni Kirilov, Ádám Kósa, Ioan Enciu, Eduard Kukan, Gesine Meissnerová, Alajos Mészáros, Nadezhda Neynska, Katarína Neveďalová, Daciana Octavia Sárbuová, Vilja Savisaarová, Olga Sehnalová, Catherine Stihlerová, Peter van Dalen, Louis Grech, Corina Crețová, George Sabin Cuta, Vasilica Viorica Dăncilová, Cătălin Sorin Ivan, Tanja Fajonová, Kinga Gönczová, Antonia Parvanová, Adina-Ioana Văleanová a Rovana Plumbová.

Silvia-Adriana Țicău, autorka. – (RO) Rada by som poďakovala všetkým kolegom poslancom, ktorí ma podporili pri predkladaní iniciatívy na uskutočnenie tejto rozpravy počas plenárneho zasadnutia Európskeho parlamentu, po ktorej bude zajtra nasledovať hlasovanie o spoločnom uznesení.

Podunajská oblasť je pre Európsku úniu mimoriadne významná jednak preto, že Dunaj preteká veľkým počtom krajín, a jednak preto, že sa vlieva priamo do Čierneho mora. Spolu s riekou Rýn a Mohanským kanálom spája Dunaj Severné more a prístav v Rotterdame, ktorý je najväčším prístavom v Európskej únii, s Čiernym morom a prístavom v Konstanci, tretím najväčším prístavom v Európskej únii.

V súvislosti s uznaním významu podunajskej oblasti Európska rada v júni 2009 požiadala Komisiu, aby do konca roku 2010 vypracovala stratégiu Európskej únie pre podunajskú oblasť. Naliehavo žiadame Komisiu, aby čo najskôr začala konzultácie so všetkými krajinami, ktoré ležia na brehoch Dunaja, a aby stratégiu pre podunajskú oblasť doplnila o akčný plán a viacročný operačný program, ktoré bude spolu so zúčastnenými štátmi uskutočňovať podľa vzoru stratégie pre oblasť Baltského mora.

Rozvoj dopravnej infraštruktúry je pre rozvoj pobaltskej oblasti mimoriadne dôležitý. Ak mám spomenúť len niekoľko priorít v súvislosti s rozvojom dopravnej infraštruktúry v oblasti, ide o modernizáciu prístavov, integráciu plavebných systémov na Dunaji, odstránenie problémov na vodnej ceste Rýn/Meuse – Mohan – Dunaj s cieľom skvalitniť plavbu, zlepšenie intermodality v oblasti a posilnenie prepojenia s Čiernym morom prostredníctvom cestných a železničných trás, čím mám na mysli nákladné železničné koridory a vysokorýchlostné vlaky.

Podunajská oblasť zohráva v Európskej únii dôležitú úlohu pri diverzifikácii zdrojov dodávok energie. Uskutočňovanie spoločných projektov v oblasti energetickej účinnosti a obnoviteľných zdrojov energií, investície do nových technológií a rozvoj malých a stredných podnikov prispievajú k stimulovaniu ekologického hospodárstva v celom podunajskom makroregióne.

Cestovný ruch je navyše dôležitým nástrojom na podporu hospodárskeho rastu v regióne. V neposlednom rade prispeje k územnej súdržnosti podunajskej oblasti rozvoj centier excelentnosti, ktoré budú konkurencieschopné na medzinárodnej úrovni, spolu s akademickými a kultúrnymi výmenami.

V podunajskej oblasti a predovšetkým v delte Dunaja sa nachádza niekoľko osobitne chránených území a osobitných území ochrany v rámci siete Natura 2000, ktorá je jedinečným a krehkým ekosystémom. Ochrana životného prostredia v povodí Dunaja bude mať veľký vplyv na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka v oblasti.

Stratégia pre podunajskú oblasť prostredníctvom koordinovaného prístupu umožní účinnejšie použitie a vyššie čerpanie európskych fondov. Nebude sa však obmedzovať len na ne. S týmto úmyslom žiadame Komisiu a členské štáty, aby využili hodnotenie finančného výhľadu v polovici roku 2010 a diskusie o budúcom finančnom výhľade na uskutočnenie cieľov stratégie EÚ pre podunajskú oblasť.

Na záver by som rada uviedla, že Európsky parlament bude v procese rozvoja a uskutočňovania stratégie EÚ pre podunajskú oblasť stálym partnerom.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som vám chcel poďakovať za to, že ste nastolili túto veľmi dôležitú otázku stratégie EÚ pre podunajskú oblasť, a za širšiu podporu makroregionálnych stratégií v Európe.

Komisia v tejto súvislosti spolupracuje s krajinami procesu podunajskej spolupráce. Ide o tieto členské štáty: Nemecko, Rakúsko, Slovensko, Českú republiku, Maďarsko, Slovinsko, Bulharsko a Rumunsko. Okrem toho sa na spolupráci zúčastňujú aj tieto tretie krajiny: Chorvátsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Moldavsko a Ukrajina.

Pokiaľ ide o momentálnu situáciu v tomto štádiu, v rámci Komisie sme zriadili medziútvarovú pracovnú skupinu, v ktorej je zastúpených viac než 20 generálnych riaditeľstiev a ktorej úlohou je určiť hlavné politické priority tejto stratégie. Každá z krajín podunajskej oblasti zároveň vymenovala svoj národný kontaktný bod a uskutočnilo sa prvé stretnutie týchto kontaktných bodov s členskými štátmi. Od februára do júna tohto roka je naplánované množstvo podujatí, ktoré by mali povzbudiť dynamiku a podnietiť diskusie s príslušnými zainteresovanými stranami. Prvé z týchto podujatí sa uskutoční v nemeckom Ulme 1. a 2. februára.

Čo sa týka budúceho obsahu stratégie, chcel by som zdôrazniť, že sme, samozrejme, len na začiatku procesu jeho vypracovania a prípravy. V najbližších mesiacoch budú o obsahu podrobnejšie diskutovať dotknuté krajiny, príslušné zainteresované strany, útvary Komisie a ďalšie inštitúcie EÚ.

Zdá sa však byť pravdepodobné, že stratégia bude založená na troch širokých pilieroch alebo, inými slovami, na širších politických prioritách: po prvé je to zlepšenie prepojenia a ekologicky trvalo udržateľných komunikačných systémov, po druhé ochrana životného prostredia, zachovanie vodných zdrojov a zlepšenie činností na predchádzanie rizikám a po tretie posilnenie socioekonomického rozvoja ľudí a inštitúcií. Tieto tri piliere budú zahŕňať množstvo konkrétnych opatrení založených na príspevkoch získaných od členských štátov, zainteresovaných strán a Komisie.

Na záver mi dovoľte uviesť ďalšie kroky. Do júna budeme pokračovať v zhromažďovaní nápadov a návrhov zo strany členských štátov, zúčastnených subjektov a ďalších zainteresovaných strán prostredníctvom stanovísk, stretnutí, konferencií a tiež verejnej konzultácie na internete. V septembri potom Komisia určí priority a poradie nápadov s cieľom pripraviť návrh oznámenia o stratégii a sprievodný akčný plán. Do decembra napokon Komisia pripraví prijatie týchto dokumentov. Od budúceho roka – 2011 – teda začneme vytvárať systémy riadenia a konkrétne uskutočňovať opatrenia a projekty, ktoré v tom čase budú naplánované a o ktorých sa rozhodne.

Ďakujem vám za pozornosť. Teším sa na vaše otázky v tejto rozprave.

Marian-Jean Marinescu, v mene skupiny PPE. – (RO) Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) pripisuje stratégii pre podunajskú oblasť osobitný význam. Vodná cesta Rýn – Mohan – Dunaj je most spájajúci Východ so Západom, most medzi Severným morom a Čiernym morom. Priamo súvisí so zaistením energetickej bezpečnosti, predstavuje cestu do Ázie cez Čierne more a tiež spojenie so Stredozemným morom.

Preto podporujeme vypracovanie stratégie pre podunajskú oblasť v priebehu tohto roka v súlade so záväzkom, ktorý prijala Komisia. Som rád, že pán komisár Rehn bol opätovne menovaný. Chceme, aby bola táto stratégia spolu s konkrétnym akčným plánom schválená najneskôr začiatkom roku 2011.

Spomedzi hlavných priorít, ktoré je potrebné sledovať, spomeniem tieto: zabezpečenie splavnosti celej vodnej cesty, predovšetkým prepojenia Dunaj – Rýn, a štandardizácia plavebných systémov, modernizácia riečnych prístavov a rozvoj súvisiacich infraštruktúr tak, aby sa z nich stali integrované multimodálne systémy, účinné využívanie energetickeho potenciálu rieky Dunaj, rozvoj závlahových systémov na zabránenie rozširovaniu púští, realizácia integrovaného systému na monitorovanie hladiny vody, ktorý bude zameraný na zlepšenie predpovedí a schopnosti predchádzania a zásahu v prípade povodní, sucha a znečistenia.

Sú potrebné koordinované opatrenia, pretože neúčast' čo len jediného štátu, ktorým Dunaj preteká, môže mať za následok zablokovanie celého procesu. Potrebné sú aj finančné prostriedky. Z tohto dôvodu dúfam, že nová Európska komisia túto vec zväží a nevyhne sa financovaniu založenému na verejno-súkromných partnerstvách.

Rumunskom preteká najdlhší úsek Dunaja spomedzi všetkých štátov, ktoré ležia na brehoch rieky. Rumunsko preto podporuje čo najrýchlejšie vypracovanie tejto stratégie, ktorá zvýši profil potenciálu rieky, ktorá je taká dôležitá pre celú Európu.

Constanze Angela Krehl, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážená pani predsedajúca, Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente podporuje iniciatívu na rozvoj stratégie pre podunajskú oblasť. Je to pre nás významný projekt aj preto, že príkladným spôsobom posilňuje územnú súdržnosť, ktorá bola po prvý raz zahrnutá do Lisabonskej zmluvy, a môže tiež predstavovať príležitosť

presne objasniť, čo rozumieme pod pojmom územná súdržnosť. Dúfam, že pán Rehn povedal tým početným partnerom, s ktorými sa rozprával, aj to, že Európsky parlament sa riadne zapojí do vypracovania spoločnej stratégie pre podunajskú oblasť. Žiaľ, Európsky parlament ste vo svojom prejave nespomenuli, ale na rozprave sa náležite zúčastníme. Som rada, že na dnešnom plenárnom zasadnutí tu máme prvú dôležitejšiu rozpravu.

Okrem územnej súdržnosti je potrebné objasniť aj to, že súčasťou tejto stratégie je cezhraničná spolupráca, na ktorú sme vždy vyzývali, ktorú sme vždy podporovali v oblasti politiky súdržnosti a ktorú sme vlastne chceli zvýšiť už počas tohto programového obdobia. Dúfam, že v najbližších rokoch to bude mať ešte väčší úspech i v súvislosti so stratégiou pre podunajskú oblasť.

Rada by som zdôraznila, že stratégiou pre podunajskú oblasť dosiahneme európsku pridanú hodnotu, ktorá bude naozaj hmatateľná predovšetkým pre obyvateľov tejto oblasti. Preto by sa mali priamo zúčastňovať na vypracovaní stratégie a mali by tiež mať príležitosť byť svedkami tohto európskeho projektu. Moja najzávažnejšia požiadavka je zameraná na to, aby sme stratégiu nepreťažili bremenom prílišného počtu priorít, ale aby sme sa sústredili na to, čo chceme dosiahnuť. Podľa môjho názoru je veľmi dôležité, aby sme napríklad účinnejšie využívali existujúce zdroje, vybudovali alebo rozšírili výstražné systémy a riadne ich nastavili na výstrahu pred prírodnými katastrofami, ako sú záplavy, ale tiež aby sme napríklad reagovali v prípade priemyselných havárií, ktoré majú za následok znečistenie Dunaja a susedných oblastí. V tomto smere existujú spoločné oblasti činnosti.

Úspešná stratégia pre podunajskú oblasť a úspešné projekty v tejto oblasti môžu byť vzorom aj pre ďalšie regióny. Nemusíme vždy hneď vymýšľať novú stratégiu, môžeme použiť túto ako príklad spoločného riešenia problémov cezhraničnou európskou spolupracou a – ak sa nám podarí do tejto stratégie skutočne zapojiť i tretie krajiny – aj ako príklad uplatňovania susedskej politiky, ktorá je veľmi významná pre nás všetkých v Európskej únii a ktorú je potrebné podporovať.

Michael Theurer, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, význam podunajskej oblasti je jasný už zo samotnej skutočnosti, že na brehoch Dunaja žije 80 miliónov osôb v šiestich členských štátoch EÚ a štyroch susedných krajinách. Dunaj pramení v Čiernom lese – 100 km odtiaľto vzdušnou čiarou – a potom tečie smerom k delte a do Čierneho mora. Naša Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu preto podporuje výzvu na prijatie stratégie pre podunajskú oblasť. Ako Európsky parlament tiež robíme dnes večer dôležitú vec, keď máme na programe problematiku stratégie pre podunajskú oblasť.

Dvadsať rokov po páde železnej opony a po zrušení rozdelenia Európy je Dunaj opäť symbolom zjednotenia. Od zakladajúceho členského štátu EÚ Nemecka cez Rakúsko, ktoré sa stalo členom v roku 1995, až po nové členské štáty v strednej a východnej Európe, ktoré do Únie vstúpili v roku 2004 – Dunaj spája aj susedné krajiny, napríklad kandidátsku krajinu Chorvátsko, ako aj ďalšie susedné krajiny, ktoré by sa chceli stať kandidátskymi krajinami. Opätovné zjednotenie Európy sa teda takmer dá vidieť pozdĺž Dunaja.

Dámy a páni – a toto je pre skupinu ALDE veľmi dôležité – teraz je potrebné prijať náležité opatrenia na to, aby sa stratégia pre podunajskú oblasť stala prioritou regionálnej politiky v novom programovom období. Je mnoho spôsobov, ako to dosiahnuť. Jednou z možností je uzatváranie väčšieho počtu vzájomných partnerstiev malými a strednými podnikmi.

V oblasti infraštruktúry, samozrejme, existujú aj ďalšie dôležité úlohy. Skupina ALDE tomu prikladá osobitný význam, pretože historické dopravné spojenia sa v dôsledku rozdelenia Európy prerušili a nemodernizovali sa. Rozvoj rieky Dunaj ako vnútrozemskej vodnej cesty, modernizácia a vylepšenie jej prístavov, plavebných komôr a splavnosti bude preto predstavovať ekologicky vyhovujúci spôsob dopravy. Na cestnej a železničnej sieti je však ešte potrebné pracovať. Mimoriadne dôležité je aj zapojiť obce, mestá, okresy a občanov.

Eva Lichtenberger, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, stratégiu rozvoja podunajskej oblasti je potrebné privítať. Je veľmi dôležitá. Okrem toho ide aj o veľmi ambicióznú úlohu, ktorá sa nedá porovnať s ničím, čo sme doposiaľ urobili v oblasti regionálneho rozvoja. Dunaj nie je len vodný tok a nie je to cesta. Dunaj je prírodné bohatstvo. Viem, že mnohí z vás to neradi počujú, no práve tento aspekt prírodného bohatstva a tiež oblasti s potenciálom trvalo udržateľného a moderného cestovného ruchu umožní, aby malé a stredné podniky mimoriadne pozitívnym spôsobom rozvíjali rieku predovšetkým okolo delty Dunaja, ale aj pozdĺž jeho prítlačlivých úžín.

Určite je jasné, že Dunaj má ako rieka veľmi osobitnú povahu, ktorá je zvlášť citlivá na ľudské zásahy. Dôkaz toho sme už videli v súvislosti s projektom vodného diela Gabčíkovo. Škody spôsobené týmto projektom sú zjavné ešte i dnes a len vďaka nesmiernemu úsiliu obyvateľov oblasti a občanov sa podarilo predísť väčším

škodám vyplývajúcim z rozšírenia tohto reťazca elektrární. Viedlo to k poklesu hladiny vody s nevyčísľiteľnými následkami pre poľnohospodárstvo. Kolega poslanec nespomenul silné prepojenie medzi podložíom Dunaja a podzemnou vodou v oblasti bezdôvodne. V tejto súvislosti by sme to mali osobitne vziať do úvahy.

Môžeme si z toho zobrať dôležité ponaučenie: Dunaj – ako napokon každá rieka – je živou tepnou, jeho život si vyžaduje ochranu a pozornosť a musíme k nemu pristupovať trvalo udržateľným spôsobom. Znamená to neposielať bagre ľahkovážne do prírodných oblastí, ale jednoducho brať rieku vážne, využívať ju na lodnú dopravu, no prispôbovať lode rieke a nie rieke lodiam. Keď chcete začať významný projekt, nenakúpíte najprv nábytok a potom okolo neho nepostavíte dom. Presne takto musíme k Dunaju pristupovať. Trvalá udržateľnosť a pozornosť voči prírodnému prostrediu sú tu nanajvýš dôležité. Neopakujme chyby minulosti.

Oldřich Vlasák, *v mene skupiny ECR*. – (CS) Podunajská oblasť je veľmi špecifické a nesporne rozsiahle územie. Ako všetci vieme, Dunaj je po Volge druhou najdlhšou európskou riekou, ktorá preteká desiatimi krajinami alebo tvorí ich prírodné hranice. Jej povodie zasahuje až do 19 štátov Európy. Je preto určite pozitívne, že sa tejto oblasti venuje osobitná pozornosť. Napriek tomu si ale myslím, že by sme sa nemali pokúšať vytvoriť konkrétnu podobu stratégie pre podunajskú oblasť tu v Európskom parlamente. Dobré fungujúca makroregionálna stratégia musí byť zadaná zdola. Európske inštitúcie by mali vytvoriť len jej rámec, uľahčiť komunikáciu na medzivládnej úrovni a podporiť jednotlivých účastníkov v oblasti metodiky, prehľadov údajov atď. Komisia by podľa mňa nemala vypracovať makroregionálnu stratégiu, ale skôr dohliadať na jej zrodenie, pretože skutočný obsah by sa mal definovať na úrovni členských štátov, regiónov a jednotlivých miest a obcí.

Pevne tiež verím, že hoci stratégia pre podunajskú oblasť by sa mala zamerať na budúcnosť, nemôžeme sa pri jej uskutočňovaní vyhnúť dedičstvu minulosti. Je potrebné uvedomiť si, že počas studenej vojny Dunaj predstavoval napríklad vo vtedajšom Československu hranicu medzi Východom a Západom. Prvok rozdelenej Európy v povodí Dunaja pretrváva a v skutočnosti obmedzuje trendy európskej integrácie. Stratégia by sa preto mala sústrediť na tento konkrétny problém. Potenciál rieky Dunaj nemožno úplne rozvinúť, kým existujú neprepojené medzinárodné, medziregionálne a miestne dopravné siete, kým stále chýba hlbšia spolupráca v územnom plánovaní a plánovaní strategického rozvoja a kým pretrvávajú psychické bariéry. Ak sa chceme účinnejšie pohnúť vpred, je potrebné vyriešiť problémy minulosti.

Je dobré, že pri diskusiách o makroregionálnych stratégiách nehovoríme o správnych jednotkách, jednotlivých štátoch alebo o územných celkoch NUTS a krajoch, ale o území v rámci Európy. Tento prístup si nevyžaduje len zmenu technológie alebo spôsobu vykonávania politiky súdržnosti, ale v omnoho väčšej miere zmenu filozofie. Ak totiž chceme vyriešiť problémy územia bez ohľadu na existujúce administratívne prekážky, je nevyhnutné naozaj posilniť správu verejných vecí na mnohých úrovniach. Makroregionálne stratégie predstavujú cestu do budúcnosti, keďže do veľkej miery ide o jedinečné projekty, ktoré doposiaľ nemajú v Európskej únii obdobu. Ich cieľom je zabezpečiť spoluprácu medzi členskými štátmi, ich regionálnymi a miestnymi samosprávnymi orgánmi a ďalšími zainteresovanými orgánmi na základe zásady partnerstva a umožniť im riešiť problémy.

Jaromír Kohlíček, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (CS) Dámy a páni, pred piatimi rokmi som sa ako nový poslanec Európskeho parlamentu obrátil v rozprave na Výbor pre dopravu a cestovný ruch a odhalil som veľké tajomstvo: že najdlhšou riekou v Európskej únii je Dunaj. Odvtedy už toto tvrdenie kolegov poslancov neprekvapuje a som veľmi rád, že ako jeden z iniciátorov môžem podporiť začínajúcu prácu na stratégii rozvoja pre povodie rieky Dunaj. Táto stratégia by, prirodzene, mala zahŕňať mnohé hľadiská, predovšetkým tie, ktoré súvisia so životným prostredím a jeho ochranou, trvalo udržateľným hospodárskym rozvojom a rozvojom dopravnej infraštruktúry a logicky si vyžadujú účasť všetkých krajín, ktoré využívajú vodné zdroje v tejto oblasti. Naozaj nezáleží na tom, či sú tieto krajiny členské štáty Európskej únie alebo naši susedia. Dopravný potenciál, ktorý sa doteraz využíval len minimálne, ako aj ďalšie rozvojové príležitosti si vyžadujú rýchle naštartovanie celého projektu. Z tohto uhla pohľadu plne podporujem pomerne krátky termín, ktorý uznesenie stanovilo pre Európsku komisiu, a teším sa, že od budúceho roka bude stratégia rozvoja pre povodie rieky Dunaj patriť medzi kľúčové rozvojové plány Európskej únie. Skupina GUE/NGL plne podporuje zámery načrtnuté v uznesení a samozrejme ich podporí aj v hlasovaní.

Jaroslav Paška, *za skupinu EFD*. – (SK) Podľa záverov Európskej rady z júna 2009 začala Európska komisia práce na príprave Stratégie Európskej únie pre Dunajský región s cieľom zlepšiť spoluprácu v štátoch nachádzajúcich sa v povodí Dunaja a napomôcť zvýšeniu dynamiky hospodárskeho a sociálneho rozvoja tohto regiónu.

Navrhovaná stratégia má vytvoriť bázu pre koordináciu aktivít zúčastnených krajín v rámci súčasných programov Európskej únie, bez dodatočných nárokov na osobitné financie, inštitúcie či legislatívu. Európska komisia poskytne technickú a koordinačnú podporu. V projekte sa počíta s vytvorením priestoru na spoluprácu aj so štátmi, ktoré nie sú členmi Európskej únie.

Vážené kolegyne, kolegovia, chcem oceniť iniciatívu Európskej rady smerujúcu k vytvoreniu Stratégie Európskej únie pre Dunajský región a vyjadriť jej podporu. Som presvedčený, že takáto koordinovaná medzinárodná spolupráca umožní účinnejšiu ochranu ekosystémov Dunaja, ktoré tak budú chránené spoločne všetkými krajinami, ktorými rieka preteká. Veď kvalita pitnej vody pre milióny Európanov závisí len od čistoty Dunaja. Preto je prirodzené, že ochrana vodného toku a jeho širokého okolia pred znečisťovaním by mala byť jedným z hlavných pilierov nadštandardnej spolupráce zúčastnených krajín.

Ďalším ambicióznym cieľom Dunajskej stratégie je dobudovanie dunajskej vodnej cesty podľa parametrov schválených Dunajskou komisiou. Západno-východný vodný dopravný koridor by tak získal novú významnú hospodársku dimenziu a umožnil by splaviť aj väčšie prítoky Dunaja. Takýto nový impulz hospodárskeho rastu prinesie aj množstvo pracovných príležitostí.

V čase, keď Európa hľadá obnoviteľné, ekologicky čisté zdroje energie, ponúka dunajský tok mohutný, nevyčerpatelný zdroj tejto energie. Treba len oprášiť niektoré plány hydroelektrární, posúdiť ich z hľadiska vplyvu na životné prostredie, efektivitu návratnosti a zrealizovať.

Vážené kolegyne, kolegovia, som presvedčený, že myšlienka spracovať spoločnú stratégiu Európskej únie pre Dunajský región je dobrá a zaslúži si našu politickú podporu.

Csanád Szegedi (NI). – (HU) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, Dunaj je jedným z najvýznamnejších ekologických koridorov v Maďarsku a Únii: je to siedmy paneurópsky koridor. Rieka Dunaj preto zohráva kľúčovú úlohu a strana Jobbik podporuje medzinárodné záväzky, ktoré v minulosti Maďarská republika prijala, aby sa tento projekt označený Európskou komisiou za vysoko prioritný uskutočnil do roku 2020. Tento vývoj bude do veľkej miery dopĺňať koncepciu námorných diaľnic, ktorá je tiež súčasťou bielej knihy EÚ o európskej dopravnej politike. Chcel by som však kolegov poslancov upozorniť na to, že Hnutie za lepšie Maďarsko by na rozdiel od ostatných chcelo tento projekt podporiť bez ziskuchtivých úmyslov. Chceme, aby sa počas jeho realizácie dodržiavali všetky medzinárodné environmentálne normy, čím sa zaručí optimálna šírka koryta Dunaja a prietok vody potrebný na lodnú plavbu. Predídeme tak poškodeniu vodných zdrojov a prírodného bohatstva pozdĺž rieky Dunaj. Sme presvedčení, že jediným spôsobom udržania stability v podunajskej oblasti Európy je zrušenie Benešových dekrétov, ktoré diskriminujú nemeckých, rakúskych a maďarských občanov. Ďakujem vám za pozornosť.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, opäť raz máme príležitosť byť priekopníkmi aj v európskej politike. Buďme úprimní: doposiaľ veľmi jednoznačne stanovovali priority na svojom území členské štáty. Som Holanďan. Žijem tu na druhej strane na dolnom toku riek Rýn a Meuse a môj brat má mliečnu farmu v oblasti určenej za zádržné povodňové územie v prípade prílišného množstva vody. Ako môže byť príliš veľa vody? Jedným z dôvodov je, samozrejme, dážď, ale ďalší spočíva v tom, že na hornom toku rieky neboli prijaté žiadne opatrenia na dočasné zadržanie vody. Znamená to, že farma môjho brata v tejto oblasti je ohrozená.

Chcem tým povedať, že tu ide najmä o to, či sme schopní spolupracovať na naplnení nového cieľa územného rozmeru, ktorý zakotvila Lisabonská zmluva. Znamená to úsilie o dosiahnutie vzájomných dohôd v celom povodí rieky, zavedenie niektorých vlastných tvrdení do týchto programov – čo sa týka dopravy, ekológie a hospodárstva – a spoločné riešenie určitých vecí. Viem to, pretože tento prístup sme už spoločne použili krok za krokom na druhej strane Európy. V tomto smere nie je nič zadarmo a takáto účasť musí skutočne smerovať zdola nahor. Z tohto dôvodu schvaľujem toto uznesenie. Prostredníctvom neho sa chceme spoločne venovať administratívnym otázkam spojeným s týmto širokým prístupom a požiadať Komisiu, aby sa k nám pridala. Súhlasím s pani Krehlovou zo Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente v tom, že by sme celú svoju politiku pre takú rozľahlú oblasť nemali vkladať do jedného veľkého koša. Namiesto toho by sme mali mať dostatok odvahy na to, aby sme vybrali niekoľko záležitostí, ktorým sa môžeme lepšie venovať a riešiť ich na tejto európskej územnej úrovni. Túto iniciatívu preto podporujem z celého srdca a s veľkým záujmom očakávam od Komisie príslušný dokument.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Rada by som poďakovala pani Ľicovej za to, že v septembri 2008 zorganizovala pre delegáciu Výboru pre dopravu a cestovný ruch cestu pozdĺž Dunaja a najmä návštevu ústia rieky – delty, ktorou sa vlieva do Čierneho mora.

Bola som preto nesmierne ohrozená dejinami a obrovským potenciálom tejto špecificky európskej rieky, ktorá preteká desiatimi krajinami, pričom šesť z nich už je v Európskej únii a ďalšie sú susedské a kandidátske krajiny.

Veľké nerovnosti a rozličné hľadiská v závislosti od zainteresovaného členského štátu na mňa tiež urobili dojem. Niektorí považujú Dunaj za skutočný poklad, veď na jeho brehoch dosiahli najvyšší stupeň blahobytu a rozvoja. Potrebujú sa vrátiť späť k začiatkom rieky, ktorú stáročia ovládali. Musím tiež povedať, že ma šokoval pohľad na kolónie vtákov zvyknutých žiť na rieke, ktoré postupne v dôsledku obnovy a spiatočníckych krokov strácajú svoj riečny biotop a ktoré si zvykli máčať nohy vo vode, pričom neviem, kde dnes vôbec môžu žiť.

Ďalší vidia v rieke po mnohých rokoch oneskoreného vývoja práve príslub rozvoja a zdroj blahobytu, komunikácie a energie. Dnes majú navyše svoje práva po toľkých rokoch, počas ktorých rieku považovali za symbol nekomunikácie, blokády, nedostatočného rozvoja či dokonca konfliktu. Súhlasím s nimi, že je nesmierne, okamžite a naliehavo potrebné obnoviť Dunaj ako vodnú cestu pre udržateľnú dopravu – je tu program Marco Polo, ktorý sa stále tak málo využíva – alebo ako vektor jedinečného rozvoja cestovného ruchu – lebo krajina je, samozrejme, nádherná – alebo ako zdroj obnoviteľnej energie.

My, čo nemáme to šťastie a nemáme takéto európske a nadnárodné rieky, pretože žijeme na polostrove v rohu Európskej únie – hoci medzi Portugalskom a Španielskom rieky sú a ich spoločné nadnárodné riadenie je na európskej úrovni príkladom – áno, je pravda, že sa na kapacitu Dunaja pozeráme so závisťou.

Dovoľte preto, aby sme prejavili bezhraničnú podporu potrebe tejto naliehavej stratégie pre podunajskú oblasť, aby bola Európa úplnejšia, harmonizovanejšia a udržateľnejšia.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Ďakujem, vážená pani predsedajúca. Stratégia pre podunajskú oblasť môže byť potenciálom na účinné uskutočňovanie politiky súdržnosti v tejto zemepisnej oblasti. Členské štáty sa na tom zúčastňujú a do konca mesiaca v tomto smere predložia návrhy. O koľkých z nich sa však viedla verejná diskusia? Koľko krajín spustilo proces verejnej konzultácie?

Osobitne by som chcela zdôrazniť kľúčovú úlohu, ktorú by pri vypracovaní tejto stratégie mali zohrať regióny a mestá, ktorými Dunaj preteká. Mám na mysli miestne orgány štátnej správy, mimovládne organizácie, podniky a bežných občanov. Ich účasť môže byť zárukou toho, že stratégia splní príslušné požiadavky, vyrieši problémy a prispieje k rozvoju miest a obcí, ako aj celého makroregiónu. Verím, že Európska komisia im dá príležitosť zúčastniť sa na procese vytvárania stratégie.

Chcela by som varovať pred rizikom, že stretnutia, konferencie a informácie v najširšom zmysle a následne ich použitie sa sústreďia na zopár najdôležitejších miest a ostatné zostanú mimo týchto procesov. Tieto mestá môžu zväziť svoje pozície už teraz, kým je ešte čas, a zúčastniť sa na prijímaní rozhodnutí, ktoré ich ovplyvnia. Aj menšie mestá a obce budú môcť predložiť svoje opatrenia na zmenu, navrhnúť podmienky a zdroje a prispieť k dosiahnutiu cieľov.

Vysoký profil stratégie umožní širokospektrálny, intenzívny a súbežný rozvoj viacerých odvetví, čo je zároveň podmienkou rýchleho rastu vysokej kvality. Keďže najchudobnejšie oblasti Európskej únie sa nachádzajú aj na dolnom toku Dunaja, toto musí byť najvyšší cieľ stratégie pre podunajskú oblasť. Počas Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu musíme deklarovať, že boj proti chudobe a nerovnosti v podunajskej oblasti je úloha, ktorej sa táto stratégia musí venovať. Situácia v chudobnejších regiónoch, kde sú rozdiely v oblasti príležitostí a prostriedkov, vyvoláva aj mimoriadne dôležitú otázku investícií. Malo by sa uvažovať o zriadení špeciálnej európskej dunajskej banky s účasťou zainteresovaných krajín.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, podobne ako pán Theurer, ktorý mal prejav pred mnou, aj ja pochádzam z oblasti európskeho rozvodia. Sme totiž Porýnčania, no napriek tomu nás veľmi zaujíma Dunaj, hoci vlastne tečie smerom, s ktorým majú naše životné cesty pomerne málo spoločného.

V tomto zmysle by som vás chcel požiadať, aby ste stratégiu pre podunajskú oblasť neposudzovali len z hľadísk, ktoré načrtli mnohí z predchádzajúcich rečníkov, ale aj ako príležitosť na kultúrnu integráciu. Vďaka príkladu Dunaja môžu predovšetkým mladí ľudia pochopiť, ako sa dá prekonať pomýlený nacionalizmus a ako sa dá porozumieť tomuto úžasnému kultúrnemu bohatstvu – či už ide o nositeľov Nobelovej ceny za literatúru, alebo o slávne avantgardné hudobné podujatia festivalu Donaueschingen priamo až po deltu. Moja požiadavka je – v tomto ranom štádiu je ešte možné želať si niečo viac – aby ste do stratégie ako celku začlenili aj kultúrnu identitu a súdržnosť, najmä čo sa týka mladých ľudí.

Evgeni Kirilov (S&D). – Vážená pani predsedajúca, dôrazne podporujem vypracovanie stratégie EÚ pre podunajskú oblasť. Rieka Dunaj historicky spájala západnú Európu s východnou a vďaka príslušnosti k podunajskej oblasti sa medzi ľuďmi vyvinula spolupatričnosť. Dá sa povedať, že toto umožňovalo kultúrnu a hospodársku spoluprácu dávno predtým, než sa zrodila myšlienka európskej integrácie.

Táto stratégia je príležitosť uplatniť cenné zásady solidarity a spolupráce. Dokument by mal byť založený na prístupe zdola nahor, ako už zdôraznili niektorí kolegovia poslanci vrátane pani Hyusmenovovej. Jeho priority by mali pochádzať z podunajských obcí, okresov a miest a je veľmi dôležité, aby regionálne orgány a občianska spoločnosť uznali stratégiu za svoj nástroj lepšej spolupráce a koordinácie. Je teda potrebné byť skutočným vlastníkom procesu.

Podunajské krajiny čelia podobným problémom v oblasti životného prostredia a infraštruktúry. Usilujú sa o silný socioekonomický rozvoj a zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov. Som presvedčený, že stratégia pre podunajskú oblasť prispeje k dosiahnutiu týchto cieľov a vyrieši spoločné problémy prostredníctvom účinnejšieho a efektívnejšieho využitia dostupných finančných prostriedkov, že uľahčí uskutočnenie spoločných projektov a že občania Európy budú mať potom úžitok z jej výsledkov.

Súhlasím aj s tým, že je potrebný spoločný prístup bez prílišného počtu priorít. Stratégia pre podunajskú oblasť bude vynikajúcim nástrojom na výrazné posilnenie cezhraničnej spolupráce v tejto oblasti a ja pevne verím a dúfam, že Komisia urobí všetko, čo bude v jej silách, aby plne podporila jej uskutočnenie, a to aj vyčlenením dodatočných finančných prostriedkov.

János Áder (PPE). – (HU) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, politici často citujú príslovie „Zem nededíme po svojich predkoch, požičiavame si ju od svojich detí“. Je našou zodpovednosťou zabezpečiť, aby naše deti, vnuci a pravnuci mohli dýchať čistý vzduch a piť čistú vodu. Pod korytom Dunaja sa nachádza neuveriteľný zdroj sladkej vody. Mojou prioritou a prioritou Maďarska je ochrana tejto sladkej vody pred akýmkoľvek znečistením. Existujú dôležité otázky ako doprava, cestovný ruch, kultúra, zachovanie dedičstva, no ani jedna z nich nie je dôležitejšia než ochrana vodných zdrojov. Nevieť, či naša iniciatíva spojená s podunajskou oblasťou, ktorá je momentálne predmetom rokovanií, bude úspešná alebo nie. Už teraz sa však zhodneme na zásadách a veciach, ktoré sú samozrejme. Ako však všetci vieme, problémy často spočívajú v detailoch. Preto by som chcel veľmi jasne vyjadriť, že ak presiahneme zásady a začneme diskutovať o detailoch, jednej zásady sa nikdy nevzdám. Keď hovoríme o Dunaji, považujem za prijateľné jedine také formy zásahu, investovania a rozvoja, ktoré neohrozia naše zásoby pitnej vody. Rád by som sa pozrel svojim deťom a vnukom do očí bez hanby a povedal im, že sme dokázali zachovať Dunaj taký, aký sme ho zdedili, a že to isté platí pre ďalšie európske rieky, napríklad Tisu. Nezničili sme ho a oni ho tiež môžu bez problémov využívať.

Nadezhda Neynsky (PPE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, svoj prejav by som chcela začať vyhlásením pána Erharda Buseka, osobitného koordinátora Paktu stability, ktorý raz povedal – a budem ho citovať z hlavy: „Nemôžeme dopustiť, aby sa v ktoromkoľvek obyvateľovi brehov rieky Dunaj rozvinul zmysel pre provincionalizmus.“ Pravda je taká, že odvtedy už prešlo dosť veľa času, práca na vytváraní európskej stratégie pre podunajskú oblasť stále pokračuje a zatiaľ o jej momentálnom stave vieme veľmi málo.

Skutočnosť je taká, že cieľom stratégie pre podunajskú oblasť je spoločný rozvoj obcí, regiónov a krajín ležiacich na Dunaji. Táto iniciatíva zahŕňa 14 krajín s viac ako 200 miliónmi obyvateľov. Tieto krajiny sa však líšia z hľadiska hospodárskeho rozvoja. Krajiny na dolnom toku Dunaja majú najnižšie hospodárske postavenie. Dovoľte mi upozorniť na tri problémy, ktoré sú dôležité pre našu krajinu, Bulharsko, a ktoré je podľa nás potrebné vyriešiť spolu s potrebou obnoviť... mostné mýto a rozšírením ciest medzi oblasťami Bjala a Ruse, ako aj Ruse a Šumen v Bulharsku.

Bulharský úsek rieky, ak neberieme do úvahy mestá v oblasti Ruse, v ktorej sa nachádza jediný most spájajúci brehy Dunaja, Vidin a Silistru, je pravdepodobne oblasťou, v ktorej je hospodárstvo obcí na najnižšej úrovni. Tieto obce, ktorých je spolu 39, sa nachádzajú na periférii a rieka Dunaj pre ne stále predstavuje neprekonateľnú prekážku a nie príležitosť. Pre porovnanie môžem uviesť, že len v samotnej Budapešti sa nachádza deväť mostov spájajúcich brehy Dunaja, zatiaľ čo v celom Bulharsku iba jeden. Táto analýza je základom návrhu predloženého starostami bulharských obcí ležiacich na brehoch Dunaja, ktorého cieľom je uskutočnenie projektu zameraného na vybudovanie panoramatickej cesty spájajúcej mestá a obce pozdĺž rieky Dunaj. S týmto projektom už boli oboznámení ministri regionálneho rozvoja. Druhá otázka sa týka riešenia geologicko-ekologických problémov pozdĺž Dunaja a čistoty vody. Ďakujem.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Európska stratégia pre podunajskú oblasť je dôležitá pre rozvoj celej oblasti povodia Dunaja. Je veľa spoločných tém. Ja by som tu chcela spomenúť len niektoré témy, ktoré majú význam

aj pre krajiny patriace do širšej koncepcie podunajskej oblasti, napríklad pre Českú republiku. Jednou z nich je oblasť vodného hospodárstva spolu s riadením záplav. Keďže v tejto oblasti opakovane dochádza k ničivým záplavám, je v tomto smere nevyhnutný koordinovaný prístup.

Ďalšou témou je širokospektrálna investičná činnosť zameraná na zabezpečenie lepších dopravných spojení v regióne a prepojenia so susednými regiónmi. Bolo by vhodné zobrať toto makroregionálne hľadisko do úvahy aj pri plánovanej revízii siete TEN-T. Jednotlivé projekty by si navzájom nemali konkurovať. Je mimoriadne dôležité stanoviť jasne definované priority, pričom projekty by mali mať trvalo udržateľnú povahu, mali by byť ekologické a mať jednoznačnú podporu regionálnych samosprávnych orgánov a verejnosti. Trvalo udržateľný rozvoj podunajskej oblasti v budúcnosti nezabezpečia izolované projekty, ale spolupráca v oblasti s nadregionálnou perspektívou. Európska stratégia pre podunajskú oblasť sa zároveň môže ukázať ako komplexný a stabilizujúci rozvojový rámec pre členské štáty, ako aj pre krajiny, ktoré nie sú členmi Európskej únie, ale usilujú sa o spoluprácu, či už ako kandidátske krajiny, alebo na základe susedskej politiky.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, stratégia pre podunajskú oblasť je jedným z najvýznamnejších aktuálnych projektov európskej regionálnej politiky. Dunaj bol totiž odjakživa živou tepnou medzi jednotlivými krajinami strednej a východnej Európy, ktorá historicky predstavovala základ hospodárskej spolupráce, ale aj kultúrnych výmen. Mám na mysli aj pozitívne výsledky bývalej rakúsko-uhorskej monarchie.

Čo očakávame? Od tohto projektu očakávame veľa vrátane rozvoja ekologicky primeranej mobility nie po cestách, ale na lodiach, presunu nákladnej dopravy na železnice, modernizácie a zoskupovania priemyselných štruktúr na vhodných miestach, spolupráce v otázkach životného prostredia a cestovného ruchu – žiaduci je predovšetkým ekologický cestovný ruch – a, samozrejme, uprednostňovania výskumu a vývoja a mnohých ďalších záležitostí. Očakávam však aj účinné využívanie finančných i ľudských zdrojov. Je potrebné zhromaždiť a spojiť bohatstvo skúseností a poznatkov, ktoré vlastní obyvatelia tejto oblasti. Očakávam zvýšenie kvality života a množstvo dobrých a inšpiratívnych nápadov.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Ako slovenský poslanec tohto Parlamentu chcem privítať iniciatívu na vypracovanie prijatia a realizáciu Európskej stratégie pre Dunajskú oblasť. Verím, že tento projekt prispeje k jej aktívnejšiemu rozvoju. Som tiež rád, že táto stratégia bola zaradená do osemnásťmesačného programu budúcich predsedníctiev Európskej únie. Dúfam, že sa aj stane jednou zo skutočných priorít pre nasledujúce obdobie.

Rovnako som presvedčený o tom, že tento projekt bude prínosom pre rozvoj dopravy, že prispeje k ochrane životného prostredia, že sa stane vhodnou platformou pre užšiu spoluprácu zainteresovaných regiónov v mnohých oblastiach. Zároveň by som však chcel upozorniť na to, aby sa pri vypracovaní tejto stratégie kládol zvýšený dôraz na ochranu životného prostredia, a predovšetkým na ochranu pitnej vody. Zrejme už v blízkej budúcnosti budú mať práve zásoby pitnej vody obrovský strategický význam, a to nielen z miestneho, ale aj z celoeurópskeho hľadiska.

V tomto kontexte by mala budúca stratégia venovať pozornosť skvalitneniu zásob podzemnej pitnej vody a odstraňovaniu znečistenia Dunaja. Taktiež by som chcel vyjadriť svoju podporu zahrnutiu do tohto projektu niektorých nečlenských krajín Európskej únie, predovšetkým Chorvátska, Srbska, Bosny a Hercegoviny a Čiernej Hory a ďalších dvoch. Dúfam, že tento projekt prispeje k zlepšeniu spolupráce medzi Úniou a týmito krajinami regiónu.

Na záver by som chcel apelovať na to, aby Komisia k vypracovaniu tejto stratégie pristupovala maximálne zodpovedne a postavila ju na realistických cieľoch a prostriedkoch, tým skôr, že v súčasnosti majú voči nej niektoré štáty až príliš zveličené očakávania.

Zigmantas Balčytis (S&D). – Vážená pani predsedajúca, skutočne vítam úsilie kolegov poslancov, ktorí nájdu na stratégii pre podunajskú oblasť.

Keďže pochádzam z Litvy, som si veľmi dobre vedomý toho, že členské štáty samy nie sú schopné dosiahnuť výrazný pokrok z hľadiska hospodárskeho rozvoja, ochrany životného prostredia, trvalo udržateľnej dopravy a cestovného ruchu, energetiky a v mnohých ďalších oblastiach. Súhlasím s tým, že regionálne stratégie môžu byť účinnejšie a je potrebné ich podporovať, pretože členské štáty potom konajú v záujme všetkých.

Prajem kolegom poslancom odhodlanie dosiahnuť ciele a verím, že nová Komisia vypočuje ich hlas najmä z toho dôvodu, že trvalo udržateľný regionálny rozvoj patrí medzi hlavné priority programu Komisie.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Podunajsko je už tradične makroregiónom s veľkým ekonomickým, sociálnym a kultúrnym potenciálom, ktorého integráciu a trvalo udržateľný hospodársky rozvoj treba systematicky a efektívne prehĺbovať. Z tohto dôvodu vítam a podporujem kroky, ktoré vedú k vypracovaniu koherentnej a komplexnej stratégie pre podunajský priestor na európskej úrovni.

Verím, že obsah stratégie pre podunajskú oblasť bude skutočným výsledkom odborných diskusií založených na korektnom prístupe ku všetkým partnerom tak, aby žiaden členský štát alebo zoskupenie len niektorých nezískalo nadštandardné výhody a zaobchádzanie.

Za ústredné oblasti považujem dopravnú infraštruktúru, trvalo udržateľné hospodárstvo a ochranu životného prostredia. Dunajská vodná cesta by mala ako celoeurópska dopravná tepna vytvoriť základ siete dopravných koridorov všetkých druhov dopravy. Tým by sa nielen odľahčila, ale prispela k trendu nahrádzania cestnej ekologickejšieho i ekonomicky menej náročnou lodnou dopravou.

Aby sa Dunaj stal hnacou silou hospodárskeho rozvoja, bude treba splavniť jeho niektoré prítoky a dobudovať napojenie a ostatné nosné dopravné koridory. Rozvoj infraštruktúry by mal viesť k prekonaniu izolácie hraničných regiónov, podporiť malé a stredné podniky a prispieť aj k rozvoju sociálnej oblasti.

Pri formulovaní stratégie však nesmieme zabúdať ani na otázku bezpečnosti dopravy, environmentálnej bezpečnosti na ochranu pred povodňami a na boj proti cezhraničnej trestnej činnosti. Zvýšená prepojenosť s krajinami, ktoré nepatria do priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, nesmie uľahčovať príliv medzinárodného zločinu, ani uľahčiť pašovanie a obchod s ľuďmi a tak ďalej. Rád by som tiež zdôraznil, že implementácia stratégie musí rešpektovať právomoci členských štátov a aj regionálnych a miestnych samospráv, ktoré sú blízke občanom, poznajú ich potreby.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Vážená pani predsedajúca, stratégia pre podunajskú oblasť by mohla byť nádherným príkladom regionálnej stratégie, ktorá využíva dostupné zdroje koordinovaným spôsobom v zemepisne a kultúrne zjednotenej oblasti, rieši problémy a predovšetkým rúca múry v ľudských mysliach.

V tomto smere ma zvlášť znepokojujú dve oblasti. Prvá sa týka zabezpečenia toho, aby bol trh práce nielen otvorený, ale aj náležitým spôsobom regulovaný na základe spolupráce. Únik mozgov a dochádzanie do práce sú v podunajskej oblasti každodennou realitou, trh práce je pod tlakom a od roku 2011 bude oblasť predstavovať viac či menej integrovaný pracovný trh. Sú tu potrebné koordinované kompenzačné mechanizmy. Druhá mimoriadne dôležitá obava v tejto súvislosti sa týka toho, že ide o príležitosť na inovácie a spoločný výskum. Mám na mysli predovšetkým vnútrozemskú lodnú dopravu, ktorá by sa naozaj mohla posunúť smerom k ekologickým technológiám.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Chcel by som privítať stratégiu pre podunajskú oblasť. Zohľadňuje sa pri vypracovávaní viacerých politík Európskej únie. Týka sa cestovného ruchu, ktorý je veľmi dôležitý, a v návrhu uznesenia by sa malo spomínať aj to, že mimovládne organizácie, inými slovami občianska spoločnosť, by sa na tejto stratégii mali tiež podieľať. Keď hovoríme o rozvoji podunajskej oblasti, mali by sme sa pozrieť aj na vzdelávanie, sociálne začleňovanie a prijatie. V stratégii sa uvádza, že je potrebné podporovať sieť TEN-T. Ak môžem, rád by som zdôraznil aj význam ekologického cestovného ruchu, pretože práve takéto aktivity môžu podporiť budúcnosť Dunaja.

Dunaj je podľa môjho názoru spojením medzi rozličnými kultúrami a je to aj spôsob prepojenia väčšinových kultúr, čo predstavuje jednu zo základných zásad Európskej únie. Dôležité je aj zdôrazniť, že musíme byť realisti. Nemali by sme vytvárať zbožné priania a sny, mali by sme do stratégie začleniť len splniteľné ciele. Napokon už od roku 1830 vieme, že je potrebná nadnárodná politika. A naozaj sa to stalo, pretože gróf Széchenyi, jeden z najväčších Maďarov, urobil strašne veľa pre to, aby z tejto oblasti urobil oblasť nadnárodnej politiky. Stratégia pre podunajskú oblasť je dôkazom toho, že Dunaj je skutočne nadnárodnou riekou.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Vážená pani predsedajúca, všeobecným cieľom politiky je podľa mňa vytvorenie rámcových podmienok na dosiahnutie najvyššej možnej kvality života. Na základe tejto premisy by som sa chcela pozrieť aj na európsku stratégiu pre podunajskú oblasť. Ako sme dnes počuli, Dunaj je živou tepnou a podunajská oblasť je životným priestorom. Dunaj by mal byť a musí byť dopravnou trasou. Je to zdroj energie – je na ňom veľký počet elektrární. Dunaj je prírodnou rezerváciou a je potrebné ochraňovať ho, aby sa zachovala jeho biodiverzita, no je to aj chránená oblasť na voľný čas a cestovný ruch. Dunaj je zdrojom života pre poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo, ale – ako tiež spomenula pani Regnerová – aj pre budúce pracovné miesta. Dunaj je však aj zdrojom nebezpečenstva – len si spomeňte na minuloročné povodne.

Ak chceme naďalej rozvíjať spomenutú kvalitu života všetkých obyvateľov podunajskej oblasti, je potrebný spoločný, trvalo udržateľný a predovšetkým ekologický rozvoj celej podunajskej oblasti, z ktorej sa tak bude môcť stať kľúčový región Európy 21. storočia. Cieľom musí byť zefektívnenie dostupných zdrojov z hľadiska územnej spolupráce a ich účinnejšie využívanie.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Verím, že vypracovaním dobre premyslenej stratégie a poskytnutím potrebných finančných prostriedkov by sa mohla výrazne zlepšiť kvalita života obyvateľov povodia Dunaja. V súčasnosti máme k dispozícii finančné nástroje na projekty infraštruktúry a hospodárskeho rozvoja a na ochranu životného prostredia, môžu ich však využívať len členské štáty a ich susedné krajiny.

Tomuto hľadisku je potrebné venovať osobitnú pozornosť a v budúcnosti nesmieme vylúčiť možnosť získania ďalších zdrojov financovania mimo fondov EÚ. Je dobre známe, že ďalšie štáty nemajú potrebné finančné prostriedky, čo z infraštruktúrneho a hospodárskeho hľadiska znemožňuje súdržný rozvoj v povodí rieky Dunaj. Regionálne orgány z tohto dôvodu reagujú rozličným spôsobom na problémy, ktorým čelia.

Komisia podľa našich informácií uvažuje o konzultáciách s miestnymi partnermi zameraných na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja. Otázka znie, či Komisia zvažuje aj spoluprácu so skupinami odborníkov na regionálnej úrovni s cieľom vypracovať stratégiu. Otázne je aj to, či by ciele tejto stratégie mali byť súčasťou vykonávania politiky súdržnosti s využitím hospodárskeho a dopravného potenciálu Dunaja a ochrany rieky, jej ekosystému a kvality vody.

Chcel by som tiež spomenúť, že Dunaj je prioritným projektom č. 18 v rámci programu TEN-T (transeurópskej dopravnej siete) a že Komisia práve teraz iniciovala rozsiahly proces revízie politiky transeurópskej dopravnej siete, pričom oznámenie na túto tému by malo byť podľa harmonogramu pripravené v máji 2010.

Vyvoláva to otázku, aký by podľa nás mal byť vzťah medzi aspektmi súvisiacimi s dopravnou politikou platnou v členských štátoch Európskej únie a touto stratégiou, ktorá, samozrejme, zohľadňuje aj štáty v podunajskej oblasti, ktoré nie sú členmi EÚ.

Monika Smolková (S&D). – (SK) Slovensko víta túto iniciatívu. Význam, ktorý pripisuje Dunajskej stratégii, podčiarkuje aj skutočnosť, že národným koordinátorom je podpredseda vlády Slovenskej republiky. V Rade vlády bol prerokovaný prvotný návrh národnej pozície pre Dunajskú stratégiu. Ďalej na nej pracujú jednotlivé ministerstvá, samosprávne kraje, obce a podnikateľské subjekty.

Tri piliere, ktoré navrhla Komisia, konektivita, environmentálny a sociálno-ekonomický pilier, majú tvoriť základ celej stratégie. Podľa môjho názoru je okrem týchto pilierov potrebné zdôrazňovať vzájomnú spoluprácu členských, ale aj nečlenských štátov Európskej únie v povodí Dunaja. Komplexné riešenie rozvoja podunajského územia predpokladá, že priority krajín musia byť riešené rovnocenne a vo vzájomnej súvislosti.

Preto sa chcem spýtať, akú spoluprácu deklarujú nečlenské štáty, konkrétne ma zaujíma Moldavsko a Ukrajina.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Som presvedčený, že musíme európskej stratégii pre podunajskú oblasť vyjadriť podporu o to viac, že vstup Rumunska a Bulharska do EÚ priniesol úžitok z toho hľadiska, že v súčasnosti územím EÚ preteká veľká časť rieky, ktorá presahuje 2 800 km.

Stratégia pre oblasť Baltského mora prispela k otvoreniu perspektívy makroregiónov. Stratégia pre podunajskú oblasť predstavuje nový krok týmto smerom. Jedna z priorit stratégie pre podunajskú oblasť by sa mala zamerať na oblasť hospodárstva, konkrétne na rozvoj energetickej kapacity, ktorú prináša Dunaj spolu so susednými oblasťami. V dôsledku plynovej krízy z januára 2009 už Rumunsko vyvíja na európskej úrovni úsilie o prepojenie svojich plynovodných sietí so sieťami susedných štátov prostredníctvom projektov Arad – Szeged, Giurgiu – Ruse, Isaccea a Negru Vodă. Je však potrebné zvýšiť i úsilie o získanie obnoviteľných alternatívnych zdrojov.

Vítam skutočnosť, že európska stratégia pre podunajskú oblasť musí zohľadniť analýzu a vhodnosť cieľov, napríklad rozvoja energetických infraštruktúr, konkrétne nových dopravných sietí a nových kapacít na výrobu elektrickej energie, podpory výroby energie z obnoviteľných zdrojov, nových vodných elektrární, veterných elektrární, biopalív a pokračovania programov na rozvoj jadrových elektrární, napríklad elektrárne v meste Cernavodă.

Prioritou číslo jeden musí byť ochrana životného prostredia v povodí rieky Dunaj. So zreteľom na toto všetko sa musí Európska únia spolu s krajinami, ktorými Dunaj preteká, podieľať na zachovaní ekosystému delty Dunaja, čo znamená aj úplné zastavenie projektu kanála Băstroe. Nesmieme pripustiť, aby pomýlené hospodárske záujmy susedného štátu EÚ spôsobili ekologickú katastrofu v delte Dunaja.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Vážená pani predsedajúca, mnohé z problémov, ktorým dnes čelíme, nerešpektujú politické ani administratívne hranice. Počet spoločných problémov a úloh sa v Európe zvýšil, rovnako ako potreba riešiť ich spoločným úsilím.

Z tohto dôvodu vypracovala Európska komisia inšpirovaná Európskym parlamentom v reakcii na rozhodnutie Rady stratégiu pre oblasť Baltského mora a teraz sa pustila do procesu prípravy stratégie pre podunajskú oblasť. Tieto stratégie umožňujú zainteresovaným regiónom a krajinám spoločne reagovať na existujúce problémy a spoločne využívať existujúce príležitosti. Vďaka týmto stratégiám existuje šanca na rozšírenie a prehĺbenie spolupráce a súdržnosti v Únii, čím sa môže zvýšiť rast a počet pracovných miest, zlepšiť konkurencieschopnosť a kvalita života našich občanov.

Vo Výbore pre regionálny rozvoj Európskeho parlamentu očakávame, že stratégia pre podunajskú oblasť bude zameraná na opatrenia a založená na zlepšení koordinácie medzi zúčastnenými stranami, ako aj na lepšom využití synergií medzi jednotlivými politikami a finančnými zdrojmi, ktoré sú k dispozícii priamo v oblasti. Ako predsedníčka Výboru pre regionálny rozvoj, ktorý je hlavným výborom EP pre túto stratégiu, vás môžem ubezpečiť, pán komisár, o našej podpore a otvorenom postoji k dosiahnutiu dobrej spolupráce s Komisiou vo všetkých fázach existencie stratégie pre podunajskú oblasť.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, vypočul som si túto rozpravu a mám dojem, že väčšina z nás diskutuje o cieľoch, smerovaní a prioritách, hoci zásadné otázky sa vynorili v súvislosti so spôsobom realizácie. Pôjde o horizontálnu politiku, ktorá bude využívať nástroje jednotlivých politík, pričom jedna z nich bude hlavná, alebo pôjde o systém partnerstva a spolupráce bez vlastných osobitných nástrojov a bez vlastného inštitucionálneho systému? Sú to veľmi dôležité otázky, pretože sa nechceme sklamať v očakávaniach, ktoré v súvislosti so stratégiou máme. Musíme presne vedieť, či máme do činenia s novou makroregionálnou metódou alebo so systémom rozšírenej územnej spolupráce. Na tieto otázky musíme nájsť odpoveď čo najrýchlejšie.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Vážená pani predsedajúca, sladká voda a potraviny budú o desať alebo dvadsať rokov také strategické komodity ako dnes ropa alebo zemný plyn. Hospodárenie s vodou a jej ochrana sú preto mimoriadne dôležité pre celú Európsku úniu a predovšetkým pre podunajskú oblasť. V súčasnosti bojujeme proti záplavám a nadmernému množstvu vody a táto voda zároveň len tak preteká naším územím. V Maďarsku v oblasti medzi riekami Dunaj a Tisa, ktorá je piesočnatou rovinou, momentálne vzniká púšť.

Z tohto dôvodu je tak naliehavo potrebná táto stratégia pre podunajskú oblasť, ktorá bude prioritou maďarského predsedníctva v roku 2011. Víтам preto dnešnú rozpravu, lebo máme komplexný prístup, ktorý nám umožní súbežne posilňovať oblasť regionálnej politiky, ochrany životného prostredia, plavby, hospodárskeho rozvoja, vytvárania pracovných miest a cestovného ruchu. A dnešná rozprava ukázala, že Dunaj môže priniesť mier medzi štátmi, medzi ktorými panujú nezhody a napätie, ako raz povedal náš veľký básnik Attila József.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Už od chvíle, keď som začala kandidovať na poslankyňu Európskeho parlamentu, cítim, že Dunaj predstavuje pre EÚ veľký potenciál, ktorý sa doposiaľ nevyužíval v maximálnej možnej miere. Dopravná vodná cesta Rýn – Mohan – Dunaj, ktorá spája prostredníctvom prístavov v mestách Rotterdam a Konstanca Severné more s Čiernym morom, sa môže stať dôležitou osou Európy.

Zdá sa, že nová stratégia pre podunajskú oblasť bude schválená – s najväčšou pravdepodobnosťou počas maďarského predsedníctva. Zameria sa na oblasti ako doprava, hospodársky rozvoj a ochrana životného prostredia. Jednou z hlavných prekážok rozvoja dopravy na vodnej ceste Rýn – Mohan – Dunaj sú rozdielne súbory noriem, ktoré sa musia pri plavbe dodržiavať. Žiaľ, zdá sa, že politická vôľa potrebná na harmonizáciu týchto predpisov doteraz chýbala.

Konferencia v Ulme, na ktorej sa 1. – 2. februára zúčastním, predstavuje prvý krok v procese konzultácií. Rumunsko sa ponúklo, že zorganizuje sériu konferencií o tejto téme vrátane ministerskej konferencie v júni 2010.

Ivaylo Kalfin (S&D). – (BG) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v priebehu rokov sa objavili mnohé iniciatívy zamerané na rozvoj spolupráce pozdĺž najdlhšej európskej rieky v oblasti dopravy, ekológie, kultúry, vzdelávania a obchodu, ak mám spomenúť len zopár z nich. Všetky tieto početné projekty však v súčasnosti spôsobujú problém. Neponúkajú totiž žiadne riešenie. Výsledok je presný opak očakávaného. Chýba primeraná účinná spolupráca, koordinácia, spoločné ciele a synergické úsilie. Chceme, aby sa vďaka synergii, ktorú poskytne Európska komisia, stratégia nestala jedným z mnohých nástrojov spolupráce

v povodí Dunaja, ale aby bola skutočne nástrojom, ktorý vytvára spoločnú synergiu, uľahčuje koordináciu a kombinuje príležitosti z jednotlivých iniciatív, ktoré v oblasti existujú. V kombinácii s účasťou najširšej skupiny zainteresovaných strán vrátane Európskeho parlamentu a občanov je to jediný spôsob vytvorenia synergie, ktorá bude prospešná pre všetkých občanov 14 krajín, ktorými Dunaj preteká. Je to aj odkaz veľkej konferencie študentov z univerzity v Ruse spred niekoľkých týždňov, ktorý by som vám chcel odovzdať. Ďakujem.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, silou Európskej únie je spolupráca medzi štátmi a regiónmi pri riešení spoločných problémov a tiež uskutočňovanie rozvojových programov. Máme niekoľko pozitívnych príkladov takýchto opatrení. Patria medzi ne napríklad stredomorské partnerstvo, stratégia pre oblasť Baltského mora a program, o ktorom dnes diskutujeme – stratégia pre podunajskú oblasť. Táto myšlienka je veľmi dobrým príkladom politiky územnej súdržnosti založenej na udržateľnosti prírodného prostredia, hospodárstva a spoločnosti. Táto iniciatíva určite prispeje k ďalšej spolupráci medzi starými a novými, ako aj možnými budúcimi členskými štátmi. Existuje veľa iniciatív a rôznych foriem spolupráce tohto druhu. Mali by sme sa preto usilovať o harmonizáciu politiky Únie a sústrediť sa na posilnenie povahy stratégie ako spoločnej iniciatívy. Akým spôsobom chce Únia posilniť a integrovať existujúce programy spolupráce v oblasti? V akom štádiu je práca na stratégii a jej uskutočňovaní?

Katarína Neveďalová (S&D). – (SK) Dunaj bol kedysi pre nás, Slovákov, symbolom slobody. Dnes je pre nás symbolom spolupráce. Spája členské aj nečlenské krajiny Európskej únie a podunajská regionálna spolupráca je veľmi dobrým podkladom a predpokladom spolupráce pre začlenenie aj týchto nečlenských krajín do Spoločenstva.

Stratégia pre tento región je veľmi dôležitá. Nielen z dôvodu potrebnosti vytvorenia dopravného koridoru a prepojenia Severného a Čierneho mora, ale aj preto, že tento región je najväčším rezervoárom sladkej pitnej vody v Európe. A tento aspekt bude aj vzhľadom na globálne otepľovanie a klimatické zmeny čoraz dôležitejší.

Je potrebné región Dunaja chrániť proti povodňam a zabezpečiť jeho udržateľný rozvoj pre ďalšie generácie. Dunaj musí zostať symbolom aj pre ďalšie generácie. Spája niekoľko hlavných miest, aj dve najbližšie hlavné mestá na svete, Bratislavu a Viedeň, ale takisto Bratislavu a Budapešť, a toto je pre nás, ľudí v strednej Európe, naozaj dôležitým a symbolickým faktom. Chcem sa poďakovať Adriane Tičáovej, že vďaka jej entuziazmu sa táto diskusia v Európskom parlamente uskutočnila.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Dunaj formuje život a dejiny strednej a juhovýchodnej Európy. V roku 1823 získali Andrews a Prichard výhradné práva na diaľkovú plavbu na rakúskych územiach. Založili verejnú spoločnosť s ručením obmedzeným so sídlom vo Viedni. V dôsledku Parížskej zmluvy z roku 1856 bol splavnený dolný tok Dunaja, čo prispelo k hospodárskemu rozvoju regiónu. Dnes sú trvalý mier a blahobyt vytvorený Európskou úniou zárukou riešenia potenciálnych problémov. Vzhľadom na historické pozadie by sme sa mohli spýtať, prečo prvý krok meškal. Mám na mysli medziskupinu. Dôvodom bolo možno to, že maďarské, rumunské, nemecké a rakúske záujmy nie je možné zosúladiť. Mali by sme pamätať na svoje dejiny. Regiónu sa dobre darilo, keď sme boli schopní zosúladiť často protichodné záujmy bez ohrozenia hodnôt.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Aj ja by som rada privítala záväzok, ktorý tu prijímame. Mohol by byť prvým krokom k uskutočneniu záležitostí, o ktorých tu dnes diskutujeme. Čo sa týka Maďarska, Dunaj má mimoriadny význam. Odráža sa to aj v prioritách nášho predsedníctva v roku 2011. Maďarsko je jedinou krajinou, ktorá leží celá v povodí rieky Dunaj, čo prináša príslušné riziká i výhody. Niektoré aspekty už boli spomenuté. Rada by som predostrela trochu odlišný bod, o ktorom sa v rámci dnešnej rozpravy príležitostne hovorilo. Ak bude táto stratégia úspešná, môže byť skutočne prospešná z hľadiska rozvoja podunajskej identity, prekonania historických konfliktov a traum, podpory spolužitia medzi jednotlivými národmi žijúcimi na brehoch Dunaja a značného zintenzívnenia občianskej spolupráce v porovnaní so súčasnosťou. Úprimne dúfame, že sa budeme pobrať týmto smerom.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, chcel by som poďakovať všetkým poslancom, ktorí sa v túto pomerne neskorú hodinu zúčastnili na rozprave.

Chcem vám zablahoželať k tomu, do akej miery máte o túto tému záujem a ako sa pre ňu oduševňujete. Musím tiež povedať, že na mňa urobila dojem hĺbka vedomostí a skúseností v súvislosti s podunajskou oblasťou, ktorá sa v tejto rozprave ukázala. Som presvedčený, že toto je pri príprave stratégie pre podunajskú oblasť pre Úniu veľmi cenná hodnota. Som si istý, že Komisia a Parlament budú počas tejto prípravnej fázy úzko spolupracovať. Toto je odpoveď určená pre priateľku a bývalú kolegyniu Danutu Hübnerovú a mnohých ďalších z vás, ktorí sa zmienili o obavách v súvislosti so spoluprácou medzi Komisiou a Parlamentom.

Zlepšenie ekologicky udržateľných komunikačných systémov, ciest a mostov, ochrana životného prostredia a zachovanie zásob vody v podunajskej oblasti je totiž našou spoločnou úlohou. Ide o zachovanie a modernizáciu *krásneho modrého Dunaja* a jeho širšieho okolia.

Na záver by som vám teda rád poďakoval za podporu stratégie pre podunajskú oblasť. Pracujme spoločne. Komisia je pripravená a ochotná pozorne si vypočuť vaše ďalšie návrhy a spolupracovať v najbližších mesiacoch na rozvoji tejto veľmi dôležitej stratégie.

(potlesk)

Predsedajúca. V súlade s článkom 115 ods. 5 rokovacieho poriadku som dostala päť návrhov uznesení na ukončenie rozpravy⁽¹⁾. Rozprava sa skončila. Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 21. januára 2010.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Ioan Mircea Pașcu (S&D), písomne. – Oblasť Čierneho mora, pre ktorú EÚ vypracovala len synergiu zdôrazňujúcu jej premostujúcu geostrategickú polohu, ale aj váhavosť Únie pri riešení miestnych geopolitických zložitostí, je neoddeliteľnou súčasťou rieky Dunaj. Nezabúdajme, že v roku 1856, keď sa na túto oblasť naposledy upriamila pozornosť sveta, bol jedným z výsledkov regulačný štatút rieky Dunaj na európskej úrovni. Práve vtedy bola vytvorená Dunajská komisia – orgán, ktorý existuje dodnes – a vybudované odvetvie námornej dopravy po rieke. Aj dnes, keď sa EÚ fyzicky stala hráčom v oblasti Čierneho mora, sa rieka Dunaj stáva predmetom pozornosti. Na rozdiel od oblasti Čierneho mora je však rieka Dunaj takmer úplne pod kontrolou EÚ. Teraz, keď sa blíži odstránenie hlavnej prekážky na rieke, ktorou je situácia v Srbsku, nepremeškajme túto príležitosť a venujme tejto rieke plnú a vážnu pozornosť. Stane sa tak skutočnou európskou vodnou cestou, z ktorej budeme mať všetci úžitok.

Richard Seeber (PPE), písomne. – (DE) Dunaj hral v priebehu dejín v Európe ústrednú úlohu. Národné štáty so záujmami v tejto oblasti mali aktívne vzájomné kontakty dávno pred založením Európskej únie. Myslím si preto, že je významným krokom, ak teraz použijeme stratégiu pre podunajskú oblasť na to, aby sa tieto krajiny v rámci regionálnej politiky ešte viac zblížili. V tejto súvislosti existuje množstvo kontaktných bodov. Sú, samozrejme, v oblasti hospodárstva, ale aj v oblasti kultúry, politiky životného prostredia, energetickej bezpečnosti a susedskej politiky. Makroregióny sú ideálnymi nástrojmi na riešenie cezhraničných problémov. Základom pre trvalý úspech podunajského makroregiónu je dôkladné a dlhodobé plánovanie. Európska pridaná hodnota makroregiónu bude zvlášť viditeľná v oblasti zachovania biodiverzity a trvalo udržateľnej výroby energie.

Ak chceme, aby táto spolupráca bola úspešná, stratégia pre oblasť Baltského mora, ktorá sa už dá považovať za úspešný európsky projekt, predstavuje dobrý model na porovnanie. Ako Rakúšan, regionálny politik a spravodajca pre mnohé právne predpisy EÚ súvisiace s vodou, vyjadrujem tejto iniciatíve svoju výslovnú podporu a dúfam, že stratégia pre podunajskú oblasť otvorí nové rozmery územnej súdržnosti krajín, cez ktoré Dunaj preteká.

Georgios Stavrakakis (S&D), písomne. – (EL) Prijatie stratégie pre podunajskú oblasť bude klenotom na korune spolupráce, ktorá sa rozvinula medzi členskými štátmi, miestnymi orgánmi, mimovládnyimi organizáciami, organizáciami občianskej spoločnosti a ďalšími zainteresovanými stranami v oblasti na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Mimoriadne dôležitou zložkou tejto spolupráce je skutočnosť, že napreduje miernym tempom a prekonáva štátne, regionálne, miestne a dokonca aj administratívne hranice. Ide totiž o reakciu na skutočné potreby v každodennom živote ľudí v tejto oblasti, ktorá nadobudla svoju podobu vďaka iniciatíve a účasti viacerých úrovní správy verejných vecí, a nie o niečo, čo je nanútené. Je to dôkazom skutočnosti, že viacúrovňové riadenie môže priniesť tieto riešenia na miestnej úrovni. Napriek tomu, že podunajská oblasť nezasahuje len do členských štátov EÚ, ale aj do kandidátskych krajín a štátov priamo napojených na európsku susedskú politiku, prax ukazuje, že hoci všetky zainteresované strany nepatria do EÚ, čelia spoločným problémom, ktoré sa nekončia na hraniciach EÚ a ktorých účinné riešenie si vyžaduje spoločné opatrenia. Prijatie stratégie bude dôkazom toho, že EÚ má v úmysle ďalej využívať všetko, čo v tejto oblasti doposiaľ dosiahla prostredníctvom európskych zdrojov.

Iuliu Winkler (PPE), písomne. – (HU) Dámy a páni, chcel by som privítať navrhovaný viacstranný návrh uznesenia o európskej stratégii pre podunajskú oblasť, pretože sa presne zhoduje s európskymi procesmi spustenými vstupom Lisabonskej zmluvy do platnosti. Európsky parlament, ktorého kompetencie boli

⁽¹⁾ Pozri zápisnicu.

rozšírené, dokazuje svoju schopnosť prevziať iniciatívu v dôležitých otázkach, akou je napríklad stratégia pre podunajskú oblasť. Podľa môjho názoru by sme však pri diskusii o stratégii nemali brať do úvahy len súčet prvkov v oblasti hospodárstva, životného prostredia, dopravy a cestovného ruchu. Chcel by som preto zdôrazniť politický význam stratégie – skutočnosť, že na procese plánovania a spolupráce sa zúčastňujú všetky krajiny, ktorými Dunaj preteká, vrátane tých, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, napríklad Srbska a Ukrajiny. Pre tieto krajiny je úloha, ktorú v rámci stratégie pre podunajskú oblasť zohrávajú, významným prostriedkom priblíženia sa Európe, a teda aj uľahčenia budúceho vstupu do EÚ. Ako maďarský poslanec EP z Rumunska som presvedčený, že táto iniciatíva a potenciál susedskej politiky zlepšia životné podmienky maďarských komunít žijúcich v Srbsku a na Ukrajine. Chcel by som dodať, že všetkým maďarským poslancom, ktorí pracujú v Európskom parlamente, spoločne záleží na európskej budúcnosti maďarských spoločenstiev žijúcich v Karpatskej kotline za hranicami EÚ. Na brehoch Dunaja sa rozprestiera jeden z najpestrejších mnohokultúrnych regiónov Európy. Zachovanie a rozširovanie historických tradícií a tradícií spoločenstiev, kultúrny dialóg a spoločná ochrana historických budov a pamiatok teda môžu byť zložkami stratégie pre podunajskú oblasť, ktoré región posilnia a urobia ho jedinečným.

16. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

17. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.55 hod.)